

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KOMPLEKSOWEJ KONTROLI
GOSPODARKI FINANSOWEJ I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	 Gmina PABIANICE
Termin kontroli:	26 kwietnia – 25 czerwca 2018 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Grażyna Barauskiene – główny inspektor kontroli Joanna Łukomiak – inspektor Tomasz Walach – starszy inspektor
Okres objęty kontrolą	lata 2016-2017 oraz wcześniejsze przy kontroli wybranych zagadnień
Numer i data upoważnienia:	WK.601-2/11/2018 z dnia 23 marca 2018 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz.1764 ze zm.), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 cytowanej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. Dane o jednostce

Gmina Pabianice położona jest w centralnej części województwa łódzkiego, jej powierzchnia zajmuje obszar 87,69 km², w tym: użytki rolne - 72% i użytki leśne - 16%. Gmina stanowi 17,82% powierzchni powiatu pabianickiego. Położenie geograficzne gminy jest nietypowe: dwie części leżą na północy i południu od Pabianic, przedzielone powierzchnią miasta Pabianice.

W jej skład wchodzi 18 sołectw: Bychlew, Gorzew/Okołowice, Górka Pabianicka, Hermanów, Jadwinin/Władysławów, Janowice- Huta Janowska, Majówka/Konin, Kudrowice, Piątkowisko, Petrykozy, Pawlikowie, Rydzyny, Szynkielew, Świątniki, Terenin, Żytowice - Wysieradz, Porszewice oraz Wola Żytowska.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Gmina Pabianice liczyła 7.056 mieszkańców, zameldowanych na pobyt stały, w tym: mężczyzn - 3.428, kobiet - 3.628.

Gmina Pabianice jako osoba prawna została zarejestrowana w systemie REGON pod numerem identyfikacyjnym 472057804 (zaświadczenie Urzędu Statystycznego w Łodzi z dnia 12 grudnia 2008 roku) i posiada NIP 7311913930 nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pabianicach z dnia 2 czerwca 2005 roku.

Urząd Gminy w Pabianicach jako jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej został zarejestrowany w systemie REGON i posiada nr statystyczny 000543551 - zaświadczenie Urzędu Statystycznego w Łodzi z dnia 12 grudnia 2008 roku oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 731-10-55-550, nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łasku z dnia 19 marca 1996 roku.

Siedziba Urzędu oraz adres do korespondencji: 95-200 Pabianice, ul. Torowa 21.

Przeprowadzona kontrola ma charakter kompleksowej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Pabianice.

2. Podstawowe wskaźniki finansowe

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań budżetowych za lata 2015-2017, tj. Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, budżety Gminy na lata 2015-2017 kontrolujący ustalili niżej podane wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Pabianice:

- wskaźnik W_{B1} – udział dochodów bieżących w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B3} – udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B4} – udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem,
- wskaźnik W_{B5} – obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia,
- wskaźnik W_{B6} – udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży

- majątku w dochodach ogółem,
- wskaźnik W_{B7} – wskaźnik samofinansowania,
  - wskaźnik W_{L2} – nadwyżka operacyjna na mieszkańca (według liczby mieszkańców na dzień 31 grudnia danego roku),
  - wskaźnik W_{L3} – zobowiązania ogółem na mieszkańca,
  - wskaźnik W_{L4} – zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca,
  - wskaźnik W_{Z1} – udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem,
  - wskaźnik W_{Z2} – udział zobowiązań ogółem, bez zobowiązań na projekty unijne, w dochodach ogółem,
  - wskaźnik W_{Z3} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia,
  - wskaźnik W_{Z4} – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez zobowiązań na projekty unijne,
  - wskaźnik W_{Z6} – obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia,
  - W_{U1} – Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem,
  - W_{U2} – Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem.

Symbol i nazwa wskaźnika	Rok obrotowy		
	2015	2016	2017
WSKAŹNIKI BUDŻETOWE	w %		
W_{B1} - Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	89,78	94,02	98,80
W_{B3} - Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	14,05	11,95	10,19
W_{B4} - Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	17,46	16,63	20,72
W_{B5} - Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne	50,91	44,57	43,95
W_{B6} - Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	24,27	17,92	11,39
W_{B7} - Wskaźnik samofinansowania, wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych	151,46	109,49	49,18
WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA	w złotych		
W_{L2} - Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	666,78	612,52	513,70
W_{L3} - Zobowiązania ogółem na mieszkańca	153,34	158,84	176,80
W_{L4} - Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	153,34	158,84	176,46
WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ	w %		
W_{Z1} - Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	3,23	3,10	3,51
W_{Z2} - Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	3,23	3,10	3,50
W_{Z3} - Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	0,12	0,11	0,02
W_{Z6} - Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	84,49	87,41	89,71
W_{Z7} - Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0	0	0,08
W_{U1} - Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0	0	0

W _{U2} - Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0	0	0
--	---	---	---

Dane wyliczone na podstawie art. 242 ustawy o finansach publicznych w oparciu o sprawozdania NDS

Składniki finansowe wynikające z art. 242 ustawy o finansach publicznych	2015 rok		2016 rok		2017 rok	
	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Plan (zł)	Wykonanie (zł)
Dochody bieżące	29 192 471,86	29 722 117,88	34 235 966,97	34 256 147,50	36 335 452,32	36 050 846,19
Nadwyżka z lat ubiegłych	1 169 030,13	2 054 863,05	2 857 932,73	4 784 277,61	5 250 408,03	5 350 408,03
Wolne środki	0	1 969 736,60	991 204,85	2 491 290,00	1 571 680,40	1 571 680,40
RAZEM:	30 361 501,99	33 746 717,53	38 085 104,55	41 531 715,11	43 157 540,75	42 972 934,62
Wydatki bieżące	26 839 233,67	25 071 307,97	31 816 003,16	29 904 164,13	34 053 151,87	32 332 675,18
Różnica pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi :	2 353 238,19	4 650 809,91	2 419 963,81	4 351 983,37	2 282 300,45	3 718 171,01

Zgodnie z art.242 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Relacje zawarte w art.242 ust.1 ustawy o finansach publicznych zostały zachowane i nie zaistniało ryzyko nieuchwalenia budżetu. Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli stwierdzono, że zachowane zostały relacje dotyczące lat 2015-2017, określone w art.242 ust.2, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wydatki bieżące wykonane nie mogą być wyższe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Przy uchwalaniu budżetu Gminy Pabianice na 2017 rok planowane wydatki bieżące wynosiły 34.053.151,87 zł, a planowane dochody bieżące + nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych + wolne środki stanowiły kwotę 43 157 540,75 zł (34.053.151,87 zł < 43 157 540,75 zł), a zatem nie było przeciwwskazań do jego uchwalenia przez organ stanowiący, podobnie jak nie było przeciwwskazań przy uchwalaniu budżetów na lata 2015-2016.

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

Wskaźnik zadłużenia Gminy dla 2017 i 2018 roku - określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - obliczono na podstawie danych zawartych w poniżej zamieszczonej tabeli:

Wskaźnik maksymalny (relacja) spłat z tytułu kredytów i pożyczek z odsetkami, wykupów papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji wyliczony na podstawie art.243 ustawy o finansach publicznych					
Wyszczególnienie	2014 rok wykonanie (n-3)	2015 rok wykonanie (n-2)	2016 rok wykonanie (n-1)	2017 rok (planowane wartości wg sprawozdania za 3 kwartały)	2017 rok (wykonanie)
Dochody ogółem	29 876 322,16	33 104 899,57	36 433 271,08	36 312 487,90	36 488 782,23
Dochody bieżące	28 169 405,04	29 722 117,88	34 256 147,50	36 035 100,40	36 050 846,19
Dochody ze sprzedaży majątku	65,00	33 994,00	149 247,50	77 243,00	330 672,50
Wydatki bieżące	24 171 639,57	25 071 307,97	29 904 164,13	33 849 455,67	32 332 675,18
<i>Relacja procentowa dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i pomniejszonych o wydatki bieżące w stosunku do dochodów ogółem</i>	13,38	14,15	12,35	6,23	11,10
<i>Relacja procentowa dla roku budżetowego 2016 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2013, 2014, 2015 (wykonanie) – 14,39 %</i>					
<i>Relacja procentowa dla roku budżetowego 2017 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2014, 2015, 2016 (wykonanie) – 13,29 %</i>					
<i>Relacja procentowa dla roku budżetowego 2017 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2014, 2015 (wykonanie) oraz 2016 rok (plan za 3 kwartały) – 13,50 %</i>					
<i>Relacja procentowa dla roku budżetowego 2018 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2015, 2016, 2017 (wykonanie) – 12,53 %</i>					

Wartości planowane/wykonane na rok budżetowy:	2017 rok - wykonane	2018 rok - planowane
Łączna kwoty spłat kredytów i pożyczek (zł)	412 000,00	408 380,00
Odsetki od kredytów i pożyczek/niewymagalne poręczenia (zł)	8 949,00	20 000,00
Dochody budżetowe ogółem (zł)	36 488 782,23	39 346 065,70
Relacja planowanych spłat rat kredytowych i odsetek do planowanych dochodów ogółem (%)	1,15	2,16

Rzeczywisty wskaźnik spłat kredytów i pożyczek z odsetkami, wykupów papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji wyliczony zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych **dla 2017 roku** wynosił **1,15 %** (rzeczywiste spłaty kredytów i pożyczek 412.000,00 zł + spłaty odsetek od kredytów i pożyczek 8.949,00 zł / wykonane dochody budżetowe 36.488.782,23 zł). **Wskaźnik 1,15 < 13,29.**

Planowany wskaźnik spłat kredytów i pożyczek z odsetkami, wykupów papierów wartościowych oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji wynosi **2,16 %** (według uchwały budżetowej na 2018 rok i WPF - na 2018 rok prognozowane spłaty rat pożyczek i kredytów 408.380,00 zł + odsetki od kredytów i pożyczek 20.000,00 zł / planowane dochody 39.346.065,70 zł). Maksymalny wskaźnik spłat kredytów i pożyczek z odsetkami oraz potencjalnych

spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji wyliczony dla 2018 roku na podstawie art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych jest wyższy, bo wynosi **12,53 %** - przy przyjęciu do obliczenia wskaźnika, danych obejmujących wykonanie za 2017 rok.

Zatem nie było ryzyka nieuchwalenia budżetu na 2018 rok.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. Kierownictwo jednostki

Przewodniczący Rady Gminy

Funkcję Przewodniczącego Rady Gminy pełni Pan MAREK MUSZCZAK, wybrany w dniu 1 grudnia 2014 roku na podstawie uchwały Rady Gminy Pabianice nr I/1/2014.

Wiceprzewodniczącym Rady Gminy Pabianice jest Pani ZDZISŁAWA KASPERSKA wybrana na mocy uchwały nr I/2/2014 z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Rady Gminy jest Pan Henryk Szafrąński, wybrany uchwałą Rady Gminy Pabianice nr II/7/2014.

Wójt Gminy i jego zastępca

Począwszy od dnia 20 czerwca 1990 roku Wójtem Gminy Pabianice jest Pan HENRYK ADAM GAJDA. W obecnej kadencji wybrany ponownie w wyborach powszechnych, które odbyły się dnia 30 listopada 2014 roku, co potwierdza zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Pabianicach.

Zastępcą Wójta Gminy w Pabianicach jest Pan ROMAN FIGIEL powołany na to stanowisko przez Wójta Gminy Pabianice zarządzeniem nr 36/2011 z dnia 4 lipca 2011 roku. Wyżej wymieniony zatrudniony jest w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu.

Skarbnik Gminy

Na mocy uchwały Nr XXXVII/226/94 Rady Gminy Pabianice z dnia 27 kwietnia 1994 roku, na stanowisku Skarbnika Gminy od dnia 1 maja 1994 roku zatrudniona jest Pani MARIA NOWICKA.

Sekretarz Gminy

Sekretarzem Gminy Pabianice jest Pani ANNA CHODASEWICZ-IZASZEK, zatrudniona na tym stanowisku od dnia 15 października 2012 roku na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w myśl porozumienia zawartego w dniu 19 września 2012 roku z Wójtem Gminy Dłutów, w trybie art.22 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych.

2. Gminne jednostki organizacyjne i prawnoorganizacyjne formy ich działalności

---

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do Statutu Gminy, na terenie Gminy w latach 2016-2017 funkcjonowało 8 jednostek organizacyjnych:

- Szkoła Podstawowa w Bychlewie,
- Szkoła Podstawowa w Petrykozach,
- Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach,
- Gimnazjum w Piątkowisku,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Pabianicach, z siedzibą w Bychlewie,
- Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia w Petrykozach.

Kontrolujący ustalili, że wszystkie ww. jednostki funkcjonowały jako jednostki budżetowe.

Rada Gminy Pabianice utworzyła samorządową instytucję kultury Gminny Ośrodek Kultury w Bychlewie (uchwała nr LIII/490/2018 w sprawie aktu o utworzeniu GOK z dnia 26 marca 2018 roku). Z dniem 8 maja 2018 roku samorządową instytucję kultury wprowadzono do księgi rejestrowej. Księga zawiera wszystkie elementy wymagane rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz.U. z 2012 r. poz.189 ze zm.), wydanym na podstawie art.14 ust.1-3 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz.406 ze zm.). Kontrolowana jednostka ww. rejestr zamieściła w Biuletynie Informacji Publicznej (na stronie organizatora), do czego zobligowana była postanowieniami wynikającymi § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

3. Unormowania wewnętrzne

Statut Gminy

Statut Gminy przyjęty został uchwałą Rady Gminy Pabianice nr IV/18/2002 z dnia 30 grudnia 2002 roku i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 3 lutego 2003 roku nr 19, poz.219. Statut Gminy w swej treści zawiera postanowienia ogólne, określa jednostki pomocnicze Gminy - sołectwa, organizację wewnętrzną Rady, tryb pracy Rady, zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej, tryb pracy Wójta oraz zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów Rady, komisji i Wójta.

Tekst ujednolicony statutu zawiera przepisy uchwalone następującymi uchwałami Rady Gminy Pabianice: nr XXXVI/222/2005 z dnia 29 sierpnia 2005 roku, nr V/27/2007 z dnia 13 lutego 2007 roku, nr XXXIV/238/2009 z dnia 26 maja 2009 roku, nr XLII/318/2010 z dnia 27 stycznia 2010 roku, nr XXII/177/2012 z dnia 25 czerwca 2012 roku w sprawie zmiany granic Sołectwa Janowice – Wysieradz –

Hura Janowska i Sołectwa Żytowice oraz zmiany Statutu Gminy Pabianice oraz nr LIV/447/2014 z dnia 29 sierpnia 2014 roku.

Regulamin organizacyjny Urzędu Gminy

W okresie objętym kontrolą, organizację i zasady funkcjonowania Urzędu określał Regulamin organizacyjny, zatwierdzony zarządzeniem nr 5/2016 Wójta Gminy Pabianice z dnia 29 stycznia 2016 roku. W skład Urzędu wchodzi następujące referaty i samodzielne stanowiska pracy:

- Referat Spraw Obywatelskich i Organizacyjnych [SOR],
- Referat Finansowy [FIN],
- Referat Dróg i Planowania Przestrzennego Gospodarki Komunalnej [DPP],
- Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami [OŚN],
- Referat Oświaty, Kultury i Sportu [OKS],
- Radca prawny [RPR].

Zasady gospodarowania mieniem komunalnym

W kontrolowanej jednostce nie zostały ustalone ogólne zasady nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata, co należy do wyłącznej właściwości Rady Gminy – art.18 ust.2 pkt 9 lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz.902 ze zm.). Uchwały Rady Gminy podejmowane są indywidualnie każdorazowo do każdej z tych czynności.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zgodnie z art.15a ust 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz.1049), jednostka opracowała i wprowadziła w życie zarządzeniem Wójta Gminy nr 54/2012 z dnia 3 września 2012 roku instrukcję postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ustanawiając koordynatora ds. współpracy z GIIF w osobie Sekretarza Gminy.

4. Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (finansowej)

Unormowania w zakresie kontroli finansowej. Osoby odpowiedzialne.

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2016-2017, elementy wewnętrznej kontroli finansowej funkcjonującej w Urzędzie Gminy w Pabianicach, zawarto w niżej wymienionych unormowaniach:

- instrukcji kontroli zarządczej w zakresie operacji finansowych i gospodarczych, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 111 z dnia 30 grudnia 2016 roku obowiązującym od dnia 1 stycznia 2017 roku oraz zarządzeniem nr 125 z dnia 30 grudnia 2014 roku;
- regulaminie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Pabianicach, wprowadzonym zarządzeniami Wójta Gminy Pabianice nr 112 z dnia 30 grudnia 2016 roku;
- instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych, zatwierdzonej zarządzeniem Wójta Gminy nr 98 z dnia 31 grudnia 2012 roku ze zmianami;
- instrukcji kasowej, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 93 z dnia 24 października 2014 roku;
- instrukcji inwentaryzacyjnej, stanowiąca załącznik do zarządzenia Wójta Gminy Pabianice nr 92 z dnia 24 października 2014 roku.

W okazanym kontrolującym regulaminie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Pabianicach, wprowadzonym w życie zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 112 z dnia 30 grudnia 2016 roku, zapisano, iż operacje gospodarcze i finansowe w Urzędzie Gminy w Pabianicach dokonywane są pod rygorami przepisów ogólnie obowiązujących, a w szczególności: ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości oraz rozporządzeń wykonawczych do tych ustaw, a także odrębnych zarządzeń Wójta Gminy wydanych w sprawie: polityki rachunkowości, instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych, instrukcji inwentaryzacyjnej, instrukcji kasowej i innych, opracowanych przez Referat Finansowy (§ 22 regulaminu kontroli).

Wójt Gminy - jako kierownik jednostki - ponosi odpowiedzialność za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości. Wyżej wymieniony nie skorzystał z uprawnień wynikających z art.4 ust.5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.330 ze zm.) i nie powierzył odpowiedzialności w formie pisemnej Skarbnikowi Gminy. Stosownie do zapisów ww. ustawy, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości - z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury - zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą. Przyjęcie odpowiedzialności przez inną osobę powinno być stwierdzone w formie pisemnej.

W strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy wyodrębniono Referat Finansowy, w którym utworzono osiem stanowisk pracy (łącznie ze Skarbnikiem Gminy), którym przypisano, między innymi: prowadzenie spraw z zakresu księgowości budżetowej, wymiaru podatku i opłat, księgowości podatkowej, obsługi księgowej, naliczania płac i prowadzenie ewidencji mienia komunalnego.

Skarbnik Gminy posiadała kwalifikacje spełniające wymogi przewidziane dla zajmowanego stanowiska, określone w art.54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W wyniku konfrontacji zadań określonych dla pracowników Referatu Finansowego w Regulaminie organizacyjnym oraz zadań wynikających z zakresów czynności oraz faktycznie wykonywanych zadań przez następujących pracowników: [1] Jolantę Kukię – zastępcę głównego księgowego (zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności nr SOR.2003.9.2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku); [2] Anetę Kobylarczyk – inspektora ds. księgowości budżetowej (zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności nr SOR.2003/12/2017 z dnia 29 listopada 2017 roku); [3] Krystynę Wilczyńską – inspektora ds. wymiaru podatków (zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności nr SOR.2003/3/2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku); [4] Magdalenę Bartłomiejczyk – inspektora ds. księgowości budżetowej (zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności nr SOR.2003/29/2015 z dnia 1 października 2015 roku); [5] Agnieszkę Niezgodę – inspektora ds. księgowości podatkowej (zakres czynności nr SOR.2003.6.2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku); [6] Barbarę Włodarczyk – inspektora ds. wymiaru podatków (zakres czynności nr SOR.2003.2.2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku); [7] Paulinę Malinowską – inspektora ds. księgowości podatkowej i opłat lokalnych (zakres czynności nr SOR.2003.7.2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku) – stwierdzono, że we wszystkich zakresach czynności ustalono zastępstwa, tzn. wskazano imiennie osoby, którą dany pracownik zastępuje i na jakim stanowisku pracy, jak również podano kto zastępuje danego pracownika. Ponadto w każdym zakresie czynności zobowiązano pracownika do samokontroli wykonywanych czynności polegającej na weryfikacji wykonywanych zadań, przestrzeganiu uregulowań wewnętrznych, regulaminów i innych aktów prawnych składających się na funkcjonowanie kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Pabianicach oraz samokontrola wykonywanej przez siebie pracy w oparciu o bieżącą znajomość przepisów prawnych.

W § 12 instrukcji kontroli zarządczej w zakresie operacji finansowych i gospodarczych zapisano, iż kontrolę finansową w jednostkach organizacyjnych Gminy Pabianice przeprowadza się na podstawie planu kontroli ustalonego przez Wójta Gminy. Z przeprowadzonej kontroli należy sporządzić protokół. Kontrolującym nie przedłożono planów kontroli opracowanych na lata 2015-2017, jak również protokołów kontroli, o których mowa w § 12 ust.4 i 5 regulaminu, potwierdzających przeprowadzenie czynności kontrolnych - w tym okresie - w gminnych jednostkach organizacyjnych.

W trakcie kontroli Skarbnik Gminy – Pani Maria Nowicka przedłożyła kontrolującym zarządzenie nr 10 Wójta Gminy Pabianice z dnia 28 lutego 2018 roku w sprawie zatwierdzenia planu kontroli na 2018 rok w wybranych jednostkach organizacyjnych podległych Gminie Pabianice i w Urzędzie Gminy w Pabianicach.

Zasady obiegu wpływających faktur, rachunków, not księgowych oraz dowodów przekazania rzeczowych składników majątku, zostały opisane w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 98 Wójta Gminy Pabianice z dnia 31 grudnia 2012 roku, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta Gminy oznaczonymi numerami: 118 z dnia 30 grudnia 2015 roku oraz 51a z dnia 30 sierpnia 2017 roku.

Kontrolujący dokonali szczegółowej analizy przyjętych zasad obiegu dokumentów księgowych – wprowadzonych zarządzeniem nr 98 Wójta Gminy Pabianice z dnia 31 grudnia 2012 roku - w konfrontacji z funkcjonującym w kontrolowanej jednostce przepływem dokumentacji - stwierdzając, że na fakturach odnotowywano daty ich wpływu do Referatu Finansowego, co zabezpieczało interes Gminy w przypadkach ewentualnego dochodzenia roszczeń z tytułu niezachowania terminu płatności. Obieg dowodów księgowych jest systemem przekazywania dokumentów od chwili ich sporządzenia względnie wpływu do jednostki z zewnątrz, aż do momentu ich zakwalifikowania i ujęcia w księgach rachunkowych. W kontrolowanej jednostce rozpoczyna się w momencie złożenia lub wpływu drogą pocztową dokumentu do sekretariatu, który rejestruje go w dzienniku korespondencyjnym i przekazuje upoważnionemu pracownikowi w celu opisu merytorycznego. W Urzędzie stosuje się następujące zasady obiegu dokumentów: zasadę terminowości (przekazywanie dokumentów niezwłocznie po ich otrzymaniu, zasadę systematyczności, zasadę samokontroli obiegu oraz zasadę odpowiedzialności indywidualnej. Na wszystkich skontrolowanych fakturach wskazywano daty przekazania środków oraz formy zapłaty za fakturę (przelew, bądź wypłata w punkcie kasowym Urzędu).

Dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddawano kontroli pod względem prawidłowości merytorycznej i formalno-rachunkowej oraz zatwierdzane były do wypłaty, czego potwierdzeniem były adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności oraz podpisy osób upoważnionych do kontroli i zatwierdzania dowodów księgowych.

Test dotyczący wewnętrznych procedur kontroli przedstawiono w załączniku nr 11 protokołu kontroli.

Funkcjonowanie kontroli finansowej w Gminie Pabianice opisane zostało w dalszej części niniejszego protokołu przy poszczególnych zagadnieniach merytorycznych (roszczenia i rozrachunki, gospodarka kasowa, podatki, inwestycje, gospodarowanie mieniem, wydatki na wynagrodzenia, zamówienia publiczne, inwentaryzacja).

---

5. Kontrole zewnętrzne

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Pabianice przeprowadzona została przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniach od 24 kwietnia do 25 czerwca 2014 roku. Protokół podpisano w dniu 11 września 2014 roku. Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pismem oznaczonym sygnaturą WK – 602/44/2014 z dnia 6 października 2014 roku skierował do Wójta Gminy Pabianice 24 wnioski pokontrolne. Odpowiedź na powyższe Wójt Gminy przesłał w dniu 12 listopada 2014 roku przy piśmie znak: SOR-1710.2.2014.

Ponadto Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła dwie kontrole doraźne w dniach: [1] 30 czerwca – 20 lipca 2016 roku w zakresie sprawdzenia wykonania wniosków pokontrolnych oraz [2] 8-19 grudnia 2016 roku w zakresie zagadnień związanych z udzielaniem dotacji z budżetu Gminy i wydatkami

osobowymi. W wyniku kontroli, w dniu 17 lutego 2017 roku Prezes RIO skierował do Wójta Gminy 10 wniosków pokontrolnych (pismo znak: WK-602/13/2016). Na zalecenia pokontrolne Wójt Gminy odpowiedział pismem znak: SOR.1710.3.2017 z dnia 29 marca 2017 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty – lata 2016-2017

Z wpisów dokonanych w książce kontroli wynika, że w latach 2016-2017 w Urzędzie Gminy w Pabianicach nie były prowadzone kontrole przez inne podmioty w zakresie gospodarki finansowej. W książce kontroli w 2016 roku odnotowano 5 kontroli, w tym: kontrolę prowadzoną przez RIO, 3 kontrole przeprowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Pabianicach w zakresie oceny stanu sanitarnego ujęć i stacji uzdatniania wody oraz kontrolę przeprowadzoną przez pracowników Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w zakresie ewidencji ludności. Natomiast w wyniku 5 kontroli przeprowadzonych w 2017 roku zbadano: przestrzeganie przepisów przeciw-pożarowych, przepisów archiwalnych oraz oceniono stan sanitarny wody.

6. Bank wykonujący obsługę bankową jednostki

6.1. Wybór banku

Obsługę bankową i prowadzenie rachunków bankowych na rzecz Gminy Pabianice i jej jednostek organizacyjnych prowadzi GETIN NOBLE Bank S.A. w Warszawie, zarejestrowany w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy pod nr KRS 0000304735, wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Umowę z wybranym bankiem zawarto w dniu 28 sierpnia 2015 roku na czas określony od dnia 1 września 2015 roku do dnia 30 sierpnia 2018 roku. Przedmiotem ww. umowy jest prowadzenie, w okresie na jaki została zawarta, obsługi bankowej zgodnie ze złożoną ofertą. Stosownie do postanowień art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, umowa z bankiem zawarta została w rezultacie wyboru oferty w postępowaniu w trybie zapytania ofertowego.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że Gmina Pabianice reprezentowana przez Wójta Gminy – działając na podstawie art.4 ust.8 ustawy o zamówieniach publicznych - w dniu 31 lipca 2015 roku zaprosiła do składania ofert w postępowaniu na wyłonienie wykonawcy do bankowej obsługi budżetu Gminy Pabianice i jej jednostek organizacyjnych, umieszczając na stronie internetowej Gminy Pabianice (BIP) treść zapytania ofertowego (pismo znak: FIN.271.2.2015) oraz telefonicznie poinformowano 4 banki posiadające siedzibę w Pabianicach o możliwości składania ofert, tj.:

- Bank PEKAO S.A.,
- Bank Spółdzielczy w Pabianicach,
- ING Bank Śląski S.A.
- Getin Noble Bank S.A.

Z uwagi na to, że wartość szacunkowa zamówienia nie przekraczała równowartości kwoty 30.000,00 euro, zamówienie nie podlegało przepisom ustawy Prawo zamówień publicznych. Wyceny usług bankowych na obsługę budżetu Gminy – łącznie 111.051,00 zł w okresie 3-letnim – w dniu 15 czerwca 2018 roku dokonała Skarbnik Gminy Pani Maria Nowicka.

Lp.	Czynności bankowe	Jednostka miary	Ilość czynności (okres trwania zamówienia x szacowana ilość czynności)	Cena jednostkowa brutto w zł	Wartość brutto w zł (wynik z pozycji kolumny 4 x cena jednostkowa z kolumny 5)
1	2	3	4	5	6
1.	Wysokość opłat od prowadzenia rachunków bankowych	zł/m-c	36 miesięcy x 27 rachunków = 972	20,00	24.300,00
2.	Wysokość opłat z tytułu przelewów bankowych do innych banków	zł/przelew	36 miesięcy x 1.400 przelewów = 50.400	0,80	40.320,00
3.	Opłaty za korzystanie z systemu Home Banking	zł/m-c	36 miesięcy x 10 systemów = 360	30,00	10.800,00
4.	Opłaty za wydawanie blankietów czekowych	zł/szt.	36 miesięcy x 21 blankietów = 756	5,00	3.780,00
5.	Opłata za wydawanie opinii	szt.	12	50,00	600,00
6.	Zakładane koszty kredytu krótkoterminowego		Zakładana kwota kredytu 500.000 zł w każdym roku przez 5 miesięcy przy oprocentowaniu 5% = 10.417	3x10.417	31.251,00
RAZEM:					111.051,00

Powyższy szacunek kosztów zatwierdził Wójt Gminy Pan Henryk Gajda.

Oferty należało złożyć w terminie do 14 sierpnia 2015 roku do godz.12:00. W odniesieniu do oferentów, którzy spełnią postawione warunki, komisja dokonała oceny ofert na podstawie następujących kryteriów:

Lp.	Wyszczególnienie	Waga (%)
A	Cena oferty	30
B	Oprocentowanie rachunków bankowych	10
C	Oprocentowanie lokat terminowych	15
D	Procentowanie lokat typu OVERNIGHT	15
E	Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym	10
F	Prowizja bankowa od kredytu	10
G	Koszty eksploatacyjne – odległość banku od siedziby zamawiającego	10
H	Łączna punktacja H= (A+B+C+D+E+F+G):	100

W dniu 14 sierpnia 2015 roku dokonano komisyjnego otwarcia ofert złożonych w przedmiotowym postępowaniu. Bezpośrednio przed otwarciem ofert, zamawiający poinformował, że na sfinansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 124.458,00 zł.

Wpłynęły 4 oferty złożone przez ww. banki, do których wysłano zapytania ofertowe. Na podstawie otrzymanych ofert uzyskano następujące informacje dotyczące zamówienia: cena usługi, oprocentowanie bieżących lokat, oprocentowanie kredytu krótkoterminowego, prowizja bankowa od pobieranego kredytu, koszty eksploatacji czyli odległość placówki banku od Urzędu Gminy. Ponadto komisja wzięła pod uwagę wykaz wykonywanych usług zbliżonych co do zakresu i wartości usług objętych zamówieniem, popartych referencjami oraz współczynnik wypłacalności banku.

Zgodnie z oceną punktową zawartą w opisie ofertowym dokonano oceny przedmiotowego zamówienia i wybrano ofertę, która uzyskała największą ilość punktów, tj. ofertę GETIN NOBLE BANK S.A. w Warszawie, Oddział w Pabianicach za cenę obsługi i oprocentowaniem kredytu w rachunku bieżącym oraz oprocentowaniem rachunków bieżących, lokat i prowizją od kredytów – zgodnie ze złożoną ofertą i poniżej zamieszczonym zestawieniem.

Lp.	Wyszczególnienie	Bank Pekao S.A. Łódzkie Centrum Korporacyjne w Łodzi	Bank Spółdzielczy w Poddębicach	Getin Noble Bank S.A. w Warszawie	ING Bank Śląski S.A. Oddział w Łodzi
A	Cena oferty – 30%	0,00	0,00	0,00	116.640,00
	Liczba punktów na podstawie kryterium	30	30	30	0
B	Oprocentowanie rachunków bankowych - 10%	0,56 %	1,16 %	1,46 %	0,73 %
	Liczba punktów na podstawie kryterium	3,84	7,95	10	5
C	Oprocentowanie lokat terminowych -15 %	0,56 %	1,51 %	1,86 %	0,73 %
	Liczba punktów na podstawie kryterium	4,52	12,18	15	5,89
D	Procentowanie lokat typu OVERNIGHT – 15 %	0,45 %	1,10 %	1,35 %	0,73 %
	Liczba punktów na podstawie kryterium	5	12,22	15	8,11
E	Oprocentowanie kredytu w rachunku bieżącym – 10 %	1,96 %	1,66 %	0,25 %	0,73 %
	Liczba punktów na podstawie kryterium	1,28	1,51	10	3,42
F	Prowizja bankowa od kredytu – 10 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Liczba punktów na podstawie kryterium	10	10	10	10
G	Koszty eksploatacyjne – odległość banku od siedziby zamawiającego - 10%	2,7 km	0,20 km	2,4 km	1,9 km
	Liczba punktów na podstawie kryterium	3	10	3	3
H	Łączna punktacja:	57,64	83,86	93,00	35,42

Wybrany bank w złożonej ofercie zobowiązał się świadczyć usługę bankową budżetu Gminy Pabianice i jej jednostek organizacyjnych w latach 2015-2018 – w ramach kryterium A (cena) – bezpłatnie.

W wyniku przeprowadzonego postępowania ofertowego, Wójt Gminy Pan Henryk Gajda - reprezentujący Gminę Pabianice - w dniu 28 sierpnia 2015 roku zawarł umowę z wybranym bankiem GETIN NOBLE BANK S.A. w Warszawie, Oddział w Pabianicach, na mocy której powierzył mu obsługę budżetu Gminy.

6.2. Rachunki bankowe

Wysokość sald na poszczególnych rachunkach bankowych Gminy Pabianice - według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku - kształtowała się następująco:

Lp.	Nawa rachunku	Stan konta 31 grudnia 2017 roku (zł)	Numer konta księgowego
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek bieżący budżetu	2 572 389,25	133
2.	Rachunek pomocniczy dla projektu „Gmina zapewnia dobrą jakość edukacji w Szkole Podstawowej w Bychlewie”	104 674,62	133
3.	Rachunek dla środków na wydatki niewygasające	866 443,10	135
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki (Urzędu)			
1.	Rachunek bieżący Urzędu Gminy	0	130
2.	Rachunek Funduszu Świadczeń Socjalnych	11 125,61	135
3.	Rachunek sum depozytowych	33 541,47	139-32
4.	Rachunek środków z Funduszu Pracy (młodociani)	9,72	139-01

Wymienione stany środków na rachunkach bankowych były zgodne ze stanami wynikającymi z potwierdzenia sald na dzień 31 grudnia 2017 roku wystawionego przez Getin Noble Bank S.A. oraz z saldami występującymi na poszczególnych kontach księgowych na koniec 2017 roku.

W rocznym sprawozdaniu RB-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2017 roku, kontrolowana jednostka wykazała stan środków na rachunku budżetu w kwocie 3.543.506,97 zł, w tym: [1] stan środków na rachunku wydatków niewygasających 866.291,44 zł, [2] środki niewykorzystanych dotacji w rachunku budżetowym 105.064,84 zł, środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku - 528.328,00 zł.

7. Kredyty, pożyczki, obligacje, poręczenia, akcje i udziały

7.1. Kredyty i pożyczki zaciągnięte w latach 2016-2017

W latach 2016-2017 Gmina Pabianice nie zaciągała kredytów oraz pożyczek na:

- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych) oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów

wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych);

- pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych);
- wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

Oświadczenia Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 18 czerwca 2018 roku o niezaciąganiu przez Gminę Pabianice kredytów i pożyczek w latach 2016-2017 stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.

7.2. Udzielone gwarancje i poręczenia – 2015-2017

Gmina Pabianice nie udzielała poręczeń i gwarancji w latach 2015-2017 oraz wcześniejszych. Powyższe potwierdziła Skarbnik Gminy w oświadczeniu złożonym w dniu 18 czerwca 2018 roku. W planie pierwotnym uchwalonym na 2016 rok w dziale 757 – „Obsługa długu publicznego” zaplanowano jedynie wydatki w rozdziale 75702 wielkości 45.000,00 zł na spłatę odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek. Natomiast w budżecie 2017 roku na obsługę długu publicznego zaplanowano 32.000,00 zł – z tytułu spłaty odsetek od kredytów i pożyczek.

Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej w sprawie nieudzielania poręczeń i gwarancji w latach 2015-2017 złożone w dniu 18 czerwca 2018 roku stanowi załącznik nr 3 protokołu kontroli.

7.3. Wyemitowane papiery wartościowe

W latach 2015-2017 i wcześniejszych Gmina Pabianice nie była emitentem papierów wartościowych. Powyższe potwierdziła Skarbnik Gminy w oświadczeniu złożonym w dniu 18 czerwca 2018 roku.

Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone w dniu 18 czerwca 2018 roku w sprawie nieemitowania papierów wartościowych stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.

7.4. Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Gmina Pabianice posiadała udziały w Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Pabianicach o wartości 501.500,00 zł. Saldo konta 030 na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazywało kwotę 501.500,00 zł. Taka sama kwota została wykazana w bilansie jednostki budżetowej, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku w pozycji A.IV.1 - „Akcje i udziały”. Wartość udziałów w ww. spółce nie uległa zmianie od 2011 roku. Wartość jednego udziału w ww. spółce wynosi 1.500,00 zł.

7.5. Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – lata 2016-2017

Stan zadłużenia Gminy Pabianice w latach 2016-2017 – według sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – obrazuje poniżej zamieszczona tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Na dzień 31 grudnia 2016 roku	Na dzień 31 grudnia 2017 roku
I	Zobowiązania według tytułów dłużnych (zł), z tego:	1.571.680,40	887.729,50
1	kredyty i pożyczki, w tym:	1.571.680,40	886.767,00
1.1	Długoterminowe	1.571.680,40	886.767,00
1.2	Krótkoterminowe	0,00	0,00
2.	Obligacje	0,00	0,00
3.	Zobowiązania wymagalne, w tym z tytułu:	0,00	962,50
3.1	dostaw towarów i usług	0,00	962,50
II	Dochody planowane (zł)	29.609.098,25	34.634.077,63
1.	Wskaźnik zadłużenia w stosunku do dochodów planowanych (%)	5,31	2,56
III	Dochody planowane po zmianach (zł)	36.471.552,54	36.853.399,82
1.	Wskaźnik zadłużenia w stosunku do dochodów planowanych po zmianach (%)	4,31	2,41
IV	Dochody wykonane (zł)	36.433.271,08	36.488.782,23
1.	Wskaźnik zadłużenia w stosunku do dochodów wykonanych (%)	4,31	2,43

Relacja łącznej kwoty przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostkę w latach 2016–2017 przedstawiała się następująco:

2016 rok

- Planowane dochody w 2016 roku wg uchwały budżetowej – 29.609.098,25 zł;
- Planowane dochody budżetowe w 2016 roku po zmianach – 36.471.552,54 zł;
- Prognozowane spłaty rat pożyczek i kredytów oraz papierów wraz z odsetkami – 1.036.204,85 zł (kredyty i pożyczki 991.204,85 zł + obligacje 0,00 zł + odsetki 45.000,00 zł, gwarancje/poręczenia 0,00 zł);
- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planowanych dochodów wg uchwały budżetowej – 3,50 %;
- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planu dochodów po zmianach – 2,84 %;
- Rzeczywiste spłaty rat pożyczek, kredytów i papierów wartościowych wraz z odsetkami – 960.243,30 zł (kredyty i pożyczki 919.609,60 zł + obligacje 0,00 zł + odsetki 40.633,70 zł);
- Dochody wykonane – 36.433.271,08 zł;

- Relacja procentowa rzeczywistych spłat rat pożyczek i kredytów z odsetkami do wykonanych dochodów – 2,64 %.

2017 rok

- Planowane dochody w 2017 roku wg uchwały budżetowej – 34.634.077,63 zł;
- Planowane dochody budżetowe w 2017 roku po zmianach – 36.853.399,82 zł;
- Prognozowane spłaty rat pożyczek i kredytów oraz papierów wraz z odsetkami – 850.791,75 zł (kredyty i pożyczki 818.791,75 zł + obligacje 0,00 zł + odsetki 32.000,00 zł, gwarancje/poręczenia – 0,00 zł);
- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planowanych dochodów wg uchwały budżetowej – 2,46 %;
- Relacja procentowa prognozowanych spłat do planu dochodów po zmianach – 2,31%;
- Rzeczywiste spłaty rat pożyczek, kredytów i papierów wartościowych wraz z odsetkami – 420.949,00 zł (kredyty i pożyczki 412.000,00 zł + obligacje 0,00 zł + odsetki 8.949,00 zł);
- Dochody wykonane – 36.488.782,23 zł;
- Relacja procentowa rzeczywistych spłat rat pożyczek i kredytów z odsetkami do wykonanych dochodów – 1,15 %.

W zamieszczonym poniżej zestawieniu wskazano tytuły dłużne i kwoty zadłużenia przypadające na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2017 roku, wynikające z zaciągniętych przez Gminę Pabianice w latach wcześniejszych pożyczek.

Lp.	Nazwa podmiotu lub banku udzielającego kredytu lub pożyczki oraz ich wysokość (w zł)	Data zaciągnięcia zobowiązania oraz numer umowy	Okres spłaty	Stan zadłużenia kapitału na dzień: (w zł)	
				31.12.2016 r.	31.12.2017 r.
1.	WFOŚiGW w Łodzi – pożyczka w wysokości 976.300,00 zł	Umowa pożyczki nr 692/GW/P/2014 z dnia 4 listopada 2014 roku	31.01.2015-31.10.2017	478.387,00	478.387,00
2.	WFOŚiGW w Łodzi – pożyczka w wysokości 1.248.440,00 zł	Umowa pożyczki nr 806/OW/PD/2014 z dnia 15 grudnia 2014 roku	31.10.2015-31.10.2018	820.380,00	408.380,00
3.	WFOŚiGW w Łodzi – pożyczka w wysokości 593.290,00 zł	Umowa pożyczki nr 728/GW/P/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku	30.06.2014-31.12.2015	272.913,40	0,00
Łączna kwota zadłużenia z tytułu pożyczek:				1.571.680,40	886.767,00

W wyniku kontroli prawidłowości zaciągania zobowiązań przez Gminę Pabianice ustalono, co następuje:

- w 2016 roku Gmina Pabianice obsługiwała łącznie trzy pożyczki zaciągnięte w WFOŚiGW, a w 2017 roku – dwie pożyczki, wynikające z następujących umów:
[1] na mocy umowy nr 692/GW/P/ z dnia 4 listopada 2014 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi zobowiązał się udzielić Gminie Pabianice pożyczki w wysokości 976.300,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa i modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Górcie Pabianickiej” (nie więcej niż 95% wartości kosztu całkowitego). Termin zakończenia realizacji zadania ustalono na dzień 30 grudnia 2014 roku. Kwota pożyczki w wysokości 973.157,12 zł (wartość pożyczki pomniejszona o odsetki) przekazana została w dniu 16 grudnia 2014 roku na rachunek bankowy Urzędu

Gminy w Pabianicach po spełnieniu warunków zawartych w umowie (WB 256/14). Pomoc została przekazana beneficjentowi jednorazowo. Zawarcie umowy poprzedzone zostało podjęciem przez Radę Gminy Pabianice uchwały nr LV/449/2014 z dnia 22 września 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. W dniu 20 października 2014 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi uchwałą nr I/151/2014 pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty pożyczki zaciągniętej w roku 2014 w WFOŚiGW. Rada Nadzorcza WFOŚiGW uchwałą nr 84/X/2016 z dnia 28 października 2016 roku podjęła decyzję o umorzeniu pożyczki nr 692/GW/P/2014 w wysokości 478.387,00 zł (49% należności głównej) wraz z odsetkami w kwocie 6.854,16 zł. Warunkiem umorzenia pożyczki było przeznaczenie środków pochodzących z umorzenia w kwocie 478.387,00 zł na realizację zadania pn. „Modernizacja źródła ciepła i budowa systemu wytwarzania energii elektrycznej w oparciu o odnawialne źródła energii na potrzeby Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Piątkowisku, gm. Pabianice – budynek w Żytowicach”. W związku z powyższym w dniu 30 grudnia 2016 roku pomiędzy WFOŚiGW, a Gminą Pabianice zawarta została umowa U16034/14692 o umorzenie kwoty 478.387,00 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie 6.854,16 zł określająca jego szczegółowe warunki;

[2] na podstawie umowy nr 806/OW/PD/2014 stwierdzono, że w dniu 15 grudnia 2014 roku Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi zobowiązał się udzielić Gminie Pabianice dofinansowania do łącznej wysokości 2.300.000,00 zł na realizację zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Piątkowisku i Kudrowicach – etap II” w formach pożyczki w kwocie 1.380.000,00 zł oraz dotacji w kwocie 920.000,00 zł. Kwota dotacji nie mogła przekroczyć 40% kwoty możliwego dofinansowania. Zawarcie umowy poprzedzone zostało podjęciem przez Radę Gminy Pabianice uchwały nr LVI/455/2014 z dnia 29 września 2014 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz uzyskaniem opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie możliwości spłaty pożyczki (uchwała nr I/154/2014 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 22 października 2014 roku). W dniu 29 maja 2015 roku zawarty został aneks nr 1 do umowy nr 806/OW/PD/2014 z dnia 15 grudnia 2014 roku. Zmniejszono nim kwotę dofinansowania do łącznej wysokości 2.080.733,00 zł w tym [1] kwota pożyczki 1.248.440,00 zł (przekazana w ramach następujących transz: I - 394.755,95 zł (WB nr 263 z dnia 29 grudnia 2014 roku) oraz II - 844.280,55 zł (WB nr 125 z dnia 29 czerwca 2015 roku); [2] kwota dotacji – 832.293,00 zł. Aneks nr 2 z dnia 19 listopada 2015 roku do ww. umowy wprowadzono nowy harmonogram spłat rat pożyczki i odsetek. W związku z powyższym, w dniu 30 marca 2015 roku Rada Gminy Pabianice podjęła uchwałę nr VI/42/2015 w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do wysokości 848.640,00 zł na pokrycie planowanego deficytu budżetowego w 2015 roku z przeznaczeniem realizację przedmiotowego zadania. Regionalna Izba Obrachunkowa wystawiła opinię dotyczącą możliwości jej spłaty uchwałą nr I/69/2015 Składu Orzekającego RIO z dnia 12 maja 2015 roku.

- zaciągając zobowiązania, Wójt Gminy Pabianice zachował limit zobowiązań wskazany w uchwałach budżetowych (art.212 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych);

- analizowane zobowiązania zostały zaciągnięte w wysokości i na cel zgodny uprzednio podjętymi w tej sprawie uchwałami Rady Gminy Pabianice;
- umowy nie zawierały zapisów o kapitalizacji odsetek;
- stosownie do wymogów wynikających z art.91 ust.2 ustawy o finansach publicznych, organ wykonawczy - w związku z zamiarem zaciągnięcia zobowiązania z tytułu kredytu lub pożyczki - każdorazowo zwracał się do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty kredytu lub pożyczki przez Gminę. Przed zawarciem każdej umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki, Wójt Gminy Pabianice uzyskał pozytywną opinię Składu Orzekającego RIO dotyczącą możliwości zaciągnięcia takich zobowiązań;
- zaciągnięcie zobowiązania następowało z uwzględnieniem ograniczeń wskazanych w art.92 ust.1 ustawy o finansach publicznych;
- stosownie do wymogów wynikających z art.91 ust.1 ustawy o finansach publicznych, suma zaciągniętych kredytów, pożyczek nie przekroczyła kwoty określonej w uchwale budżetowej;
- umowy o udzielenie kredytu lub pożyczki, zostały podpisane ze strony Gminy Pabianice przez Wójta i Skarbnika Gminy;
- w żadnej z badanych umów - jako zabezpieczenia kredytu - nie udzielono kredytodawcy pełnomocnictwa do dyspozycji rachunkiem Gminy. Prawnym zabezpieczeniem kredytów ze strony jednostki stanowiły weksle in blanco;
- dane wynikające z ewidencji księgowej były zgodne z danymi wykazanymi przez jednostkę w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2016 i 2017 roku.

7.6. Udzielone pożyczki

W latach objętych kontrolą, tj. 2015–2017 Gmina Pabianice nie udzielała pożyczek, jak również nie prowadziła konta 250 - „Należności finansowe”. Powyższe potwierdziła Skarbnik Gminy w oświadczeniu złożonym w dniu 18 czerwca 2018 roku.

Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone w dniu 18 czerwca 2018 roku w sprawie nieudzielania z budżetu Gminy pożyczek stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

7.7. Spłata zaciągniętych zobowiązań

Szczegółową kontrolą terminowości spłat zobowiązań w 2017 roku objęto 100% rat kapitałowych z tytułu pożyczki nr 806/OW/PD2014 zaciągniętej w dniu 15 grudnia 2014 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi wraz z odsetkami. Zestawienie spłat zobowiązań wynikających z ww. umowy pożyczki przedstawiono w tabeli zamieszczonej na następnej stronie protokołu kontroli. Dane przedstawione w tabeli przeanalizowano z wyciągami bankowymi, ewidencją księgową oraz umowami - stwierdzając, że zobowiązania były spłacane terminowo. Kwoty spłaconych rat i odsetek od pożyczki były zgodne z zapisami księgowymi, harmonogramem spłat oraz saldami występującymi po stronie Wn na konta 260.

Lp.	Oznaczenie zobowiązania (pożyczki)	Umowna data zapłaty raty kapitałowej	Kwota przypadająca do zapłaty (zł)		Faktyczna data zapłaty raty i odsetek	Kwota zapłaty (zł)		Oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę raty kapitałowej i odsetek (WB Nr ...z dnia...)	
			rata pożyczki	odsetki wg pierwotnego harmonogramu		rata pożyczki	odsetki		
1.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi - umowa pożyczki nr 806/OW/PD2014 z 15 grudnia 2014 roku BO na dzień 1 stycznia 2017 roku – 820.380,00 zł	31.01.2017	103.000,00	Oprocentowanie pożyczki: 1,50% w stosunku rocznym, stałe – niezmiennie w całym okresie trwania umowy. Odsetki płatne w okresach miesięcznych na bieżąco do dnia 10 każdego miesiąca	09.01.2017	103.000,00	1.045,14	WB 6/17	09.01.2017
		28.02.2017	-		30.01.2017			WB 21/17	30.01.2017
		31.03.2017	-		06.02.2017	-	825,48	WB 28/17	06.02.2017
		30.04.2017	103.000,00		08.03.2017	-	913,92	WB 49/17	08.03.2017
		31.05.2017	-		07.04.2017	103.000,00	884,44	WB 75/17	07.04.2017
		30.06.2017	-		27.04.2017			WB 87/17	27.04.2017
		31.07.2017	103.000,00		09.05.2017	-	782,70	WB 95/17	09.05.2017
		31.08.2017	-		07.06.2017	-	757,45	WB 118/17	07.06.2017
		30.09.2017	-		06.07.2017	103.000,00	782,70	WB 140/17	06.07.2017
		31.10.2017	103.000,00		26.07.2017			WB 153/17	26.07.2017
		30.11.2017	-		08.08.2017	-	651,48	WB 164/17	08.08.2017
		31.12.2017	-		07.09.2017	-	630,47	WB 185/17	07.09.2017
					06.10.2017	103.000,00	654,18	WB 208/17	06.10.2017
					27.10.2017			WB 222/17	27.10.2017
		08.11.2017	-	503,48	WB 233/17	08.11.2017			
		06.12.2017	-	517,56	WB 254/17	06.12.2017			
RAZEM:						412.000,00	8.949,00	BZ: 408.380,00 zł	

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Opis przyjętych zasad rachunkowości i zabezpieczenie danych przetwarzanych w systemach informatycznych. Urządzenia księgowe

---

Zasady prowadzenia rachunkowości w kontrolowanej jednostce, w okresie objętym kontrolą, zostały określone przez Wójta Gminy Pabianice w drodze następujących zarządzeń:

- nr 104 z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie opisu zasad rachunkowości polityki rachunkowości w Urzędzie Gminy w Pabianicach. W latach wcześniejszych obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości przyjęte zarządzeniem Wójta Gminy nr 127 z dnia 30 grudnia 2014 roku, obejmujące między innymi: zakładowy plan kont dla budżetu (załącznik nr 1 zarządzenia), zakładowy plan kont dla budżetu Gminy Pabianice – analityka do prowadzonych kont syntetycznych (załącznik nr 1a zarządzenia), zakładowy plan kont dla jednostki (załącznik nr 2 zarządzenia) oraz zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy w Pabianicach – konta analityczne i księgi pomocnicze (załącznik nr 2a zarządzenia);
- nr 98/12 z dnia 31 grudnia 2012 roku w sprawie przyjęcia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych ze zmianami.

Wymieniona wyżej dokumentacja określała:

- przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości w języku polskim,
- rok obrotowy, którym był rok budżetowy podzielony na okresy sprawozdawcze – miesiąc, kwartał, półrocze,
- metody wyceny aktywów i pasywów, ustalenie wyniku finansowego, oraz informacje o przechowywaniu dokumentów,
- wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- wykaz i zasady funkcjonowania kont dla budżetu Gminy,
- wykaz i zasady funkcjonowania kont jednostki budżetowej – Urzędu Gminy,
- wykaz i zasady funkcjonowania kont analitycznych i ksiąg pomocniczych dla budżetu Gminy oraz Urzędu Gminy,
- opis sposobu przetwarzania danych (systemu informatycznego).

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych, jednostka wykorzystuje program komputerowy o systemie finansowo-księgowym XPERTIS - Finanse i księgowość budżetowa, opracowany przez firmę MACROLOGIC S.A. w Łodzi, odrębnie dla jednostki budżetowej (Urzędu Gminy) i jednostki samorządowej (budżetu Gminy – organu). Program zapewnia powiązania poszczególnych zbiorów ksiąg rachunkowych w jedną całość odzwierciedlającą dzienniki częściowe i dziennik zbiorczy.

Obok ww. systemu finansowo-księgowego kontrolowana jednostka wykorzystuje również następujące programy komputerowe:

- program XPERTIS firmy MACROLOGIC S.A. – Podatek rolny, leśny i od nieruchomości oraz program XPERTIS – Podatek od środków, wykorzystywane do prowadzenia wymiaru zobowiązań pieniężnych i księgowości podatkowej (ewidencji wpłat);
- program XPERTIS – KASA;

- program WODA/DOS firmy Towarzystwo Handlowe Broker S.A. z Wrocławia - do rozliczenia należności i zobowiązań z tytułu sprzedaży wody;
- program FAKT firmy „Fakt” spółka cywilna z Gdyni – służący do naliczania wynagrodzeń;
- program PŁATNIK – otrzymany z ZUS – do rozliczania składek ubezpieczeniowych;
- Budżet Besti@ – system zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego, wskazany przez Ministerstwo Finansów, przekazany przez RIO w Łodzi;
- program ODPADY W GMINIE.COM – z firmy PROFEKO z Radomia;
- program XPERTIS – ŚRODKI TRWAŁE firmy MACROLOGIC S.A.;
- program XPERTIS – OPŁATY LOKALNE – do prowadzenia ewidencji opłat.

W polityce rachunkowości nie określono wersji ww. oprogramowania oraz daty rozpoczęcia jego eksploatacji, czym naruszono przepisy art.10 ust.1 pkt 3c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.), który zobowiązuje jednostkę do posiadania dokumentacji opisującej w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

Na zwróconą Skarbnikowi Gminy uwagę o stwierdzonej powyżej nieprawidłowości, Pani Maria Nowicka w trakcie kontroli przedłożyła kontrolującemu wykazy programów wykorzystywanych w 2016 i 2017 roku do prowadzenia ewidencji księgowej, w których wskazano wersję oprogramowania oraz datę obowiązywania. Pisma (bez numeru i daty ich wystawienia) podpisane zostały przez Wójta Gminy – Pana Henryka Gajdę. Należy zauważyć, iż zatwierdzenie wersji programów informatycznych wykorzystywanych do ewidencji księgowej w Urzędzie Gminy w Pabianicach powinno nastąpić w formie zarządzenia Wójta Gminy Pabianice wprowadzającego zmiany do polityki rachunkowości.

AKTA KONTROLI [A-1, s.1-2]: Kserokopia pism Wójta Gminy Pabianice (bez numeru i daty) dotyczących wersji programów informatycznych wykorzystywanych do ewidencji księgowej w Urzędzie Gminy w Pabianicach w latach 2016-2017.

2. Urządzenia księgowe

Analiza stosowanych przez Urząd Gminy w Pabianicach urządzeń księgowych, zarówno dla organu jak i dla jednostki, przeprowadzona została w oparciu o wydruki z poszczególnych kont syntetycznych i analitycznych w zakresie kontroli prawidłowości sporządzonych bilansów organu i jednostki, sprawozdań budżetowych, wykonywania budżetu gminy, oraz ewidencji majątku gminy. Ustalenia wynikające z kontroli poszczególnych zagadnień (opisanych poniżej, jak i w dalszych częściach

protokołu) wykazały, że księgi rachunkowe prowadzone były w systemie informatycznym firmy MACROLOGIC S.A. w Łodzi, poza ewidencją majątku gminy (wartości niematerialne i prawne), która prowadzona była w formie papierowej w postaci księgi inwentarzowej. Prowadzone księgi rachunkowe wypełniały zasady określone w art. 13 ustawy o rachunkowości.

Kontrolę prawidłowości dokonywanych zapisów i związanych z nimi dowodów księgowych przeprowadzono w oparciu o 79 dowodów księgowych (faktur) wystawione na kwotę 288.902,95 zł, dotyczące rozrachunków z odbiorcami i dostawcami, opisanych szczegółowo w dalszej części protokołu, tj. w rozdziale IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA. W wyniku kontroli ustalono, iż zapisy księgowe w ewidencji zawierały numer dziennika częściowego, wskazanie numeru konta Wn i Ma dotyczącego danej operacji, klasyfikację budżetową, datę księgowania operacji, rodzaj i nr dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, kwotę operacji Wn/Ma, treść operacji, co spełniało wymogi art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości. Dowody księgowe (faktury) będące podstawą wydatkowania środków zostały opisane i sprawdzone, spełniając tym samym wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, tj. dokonano sprawdzenia pod względem merytorycznym przez pracowników komórek merytorycznych odpowiedzialnych za realizację operacji gospodarczych, adnotację w zakresie zgodności dokonanego zakupu z ustawą Prawo zamówień publicznych, jak również sprawdzenia dowodów księgowych pod względem formalnym i rachunkowym przez upoważnionych pracowników Referatu Finansowego. Poddane kontroli dowody źródłowe oznaczone zostały pieczęcią zawierającą klasyfikację budżetową, w której ujęty został dany wydatek wraz z wysokością pozostającego do dyspozycji planu wydatków w danej klasyfikacji. Ponadto na dowodach poddanych kontroli potwierdzano zgodność wydatku z planem. Na przyjętej próbie dowodów źródłowych i związanych z nimi zapisami w ewidencji księgowej nie stwierdzono dokonywania zapisów w księgach rachunkowych w sposób niechronologiczny.

Ponadto kontrolą objęto ewidencję wybranych operacji gospodarczych, ujętych w księgach rachunkowych budżetu gminy i Urzędu Gminy w Pabianicach:

1) Wpływ w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego

Wpływ subwencji oświatowej w dniu 20 grudnia 2017 roku na styczeń roku 2018 roku został zaewidencjonowany następująco: Wn konto 133 i Ma konto 909-01 – „Rozliczenia międzyokresowe” (wyciąg bankowy WB nr 264/2017 z dnia 20 grudnia 2017 roku) w kwocie 528.328,00 zł. Na podstawie polecenia księgowania PK nr 1 z dnia 2 stycznia 2018 roku dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej na dochody poprzez zapis na kontach: Wn 909-1 i Ma 901, **z pominięciem konta 224 - „Rozrachunki budżetu”. Zgodnie z treścią ekonomiczną konta 224 – wynikającą z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających**

siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹ – konto to służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności: 1) rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego; 2) rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów; 3) rozrachunków z tytułu dotacji i subwencji; 4) rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa. Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. Konto 224 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 224 oznacza stan należności, a saldo Ma konta 224 – stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

Środki budżetowe przekazane do placówek oświatowych (Szkoła Podstawowa w Bychlewie, Szkoła Podstawowa w Petrykozach, Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku) w dniu 2 stycznia 2018 roku (WB 1/2018) – zaksięgowane zostały na kontach: Wn 223 oraz Ma 133.

2) *Zwrot należytego zabezpieczenia umowy*

W związku z realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Kudrowice działka nr ewid.191/1 i 192” (protokół odbioru końcowego spisany w dniu 23 grudnia 2016 roku), wykonawca Pan Piotr Jończyk prowadzący działalność gospodarczą jako firma P.H.U. JONTEX, Leszczyny Duże 30, 95-081 Dłutów wystąpił w dniu 1 grudnia 2017 roku z wnioskiem do Gminy Pabianice o zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. 70% z kwoty 5.837,94 zł wniesionej na rachunek bankowy Gminy w dniu 7 grudnia 2016 roku (wyciąg bankowy WB nr 20/2016). Nieprzekazanie 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w ustawowym terminie spowodowało naruszenie przez kontrolowaną jednostkę przepisów art.151 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz.1579 ze zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, zwrot zabezpieczenia przez zamawiającego następuje w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania go przez zamawiającego za należyte wykonane. Jest to przepis, który z jednej strony ma na celu zabezpieczenie zamawiającego jako wierzyciela – wskazuje na prawo do zatrzymania zabezpieczenia przez określony czas. Z drugiej strony wskazuje maksymalny okres, na jaki może to nastąpić, uwzględniając tym samym interesy wykonawcy. Określony w tym przepisie termin, w którym ma nastąpić zwrot zabezpieczenia, jest terminem maksymalnym. Nie może być zatem wydłużony. Strony mogą ustalić w umowie krótszy termin zwrotu zabezpieczenia. Okoliczności, które przesądzają o należyte wykonanym zamówieniu, zamawiający powinien określić w umowie w sprawie zamówienia publicznego. W wyniku kontroli ustalono, że w umowie nr FIN.032.439.2016 z dnia 7 grudnia 2016 roku zamawiający nie zawarł zapisów na temat zabezpieczenia i kaucji,

¹ Z dniem 1 stycznia 2018 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

natomiast zamieścił je w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dotyczącej postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na realizację przedmiotowego zadania inwestycyjnego. W punktach 15.3 i 15.4 SIWZ zapisano, iż zwrot zabezpieczenia odpowiadający 70% wniesionej kaucji gwarancyjnej nastąpi w terminie 30 dni od dnia wykonania i uznania za należyte wykonanie przedmiotu umowy przez spisanie protokołu odbioru końcowego. Pozostałe 30% zostanie zwrócone nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Skarbnik Gminy Pani Maria Nowicka wyjaśniła, iż nieterminowy zwrot należytego zabezpieczenia umowy firmie PHU JONTEX spowodowany był brakiem informacji ze strony pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za realizację inwestycji odnośnie zwrotu środków wykonawcy robót. Wyżej wymieniona nadmieniła, iż w umowie zawartej z wykonawcą nie było zapisów dotyczących obowiązku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania robót. W trakcie weryfikacji dokumentacji księgowej ustalono, że na koncie ww. firmy widnieją – oprócz kaucji gwarancyjnych – zabezpieczenia wykonania umowy.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 18 czerwca 2018 roku dotyczące nieterminowego zwrotu należytego zabezpieczenia umowy firmie JONTEX stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.

Opisane powyżej ustalenia kontrolne świadczą ponadto o braku komunikacji i skutecznej współpracy pracownika właściwego referatu merytorycznego z Referatem Finansowym. Niezamieszczenie stosownej informacji w umowie zawartej z wykonawcą na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa sieci wodociągowej we wsi Kudrowice działka nr ewid.191/1 i 192” na temat zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz niepoinformowanie Referatu Finansowego na piśmie o zbliżającym się terminie zwrotu zabezpieczenia odpowiadającego 70% wniesionej kaucji gwarancyjnej – spowodowało, że zwrot środków finansowych wykonawcy nastąpił niezgodnie z terminami wynikającymi z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, tj. po upływie ponad 11 miesięcy od uznania przez zamawiającego należytego wykonania przedmiotu umowy.

Wpływ zabezpieczenia kontrolowana jednostka zaksięgowwała na kontach Wn 139/32 i Ma 241-ww. Wysokość zabezpieczenia w łącznej kwocie 4.137,56 zł (kapitał 4.086.56 zł plus odsetki w kwocie 51,00 zł), jednostka przekazała na rachunek bankowy firmy JONTEX w dniu 4 grudnia 2017 roku (wyciąg bankowy WB nr 15/2017). Wyżej wymienionej kwoty nie pomniejszono o wysokość prowizji za przelew, ponieważ bank sprawujący obsługę Gminy Pabianice – nie pobiera prowizji za przelewy. Operację zaksięgowano na kontach: Wn 241 - „Pozostałe rozrachunki” **(powinno być konto 240)** i Ma 139 - „Inne rachunki bankowe”.

Pozostałe 30% należytego zabezpieczenia w kwocie 1.751,38 zł pozostanie przez okres 10 lat od wykonania przedmiotu umowy na rachunku bankowym, tj. do czasu upływu okresu gwarancyjnego, czyli do dnia 23 grudnia 2026 roku.

3) Zwrot wadium

W dniu 1 lutego 2017 roku, Wójt Gminy Pabianice wystąpił pismem bez numeru do Referatu Księgowości **(należy zauważyć, że w strukturze organizacyjnej**

Urzędu Gminy w Pabianicach taki referat nie występuje, jest natomiast Referat Finansowy) - o dokonanie zwrotu wadium wniesionego przez firmę WŁODAN Andrzej Włodarczyk Spółka jawna w Porszewicach, w związku ze złożeniem oferty na wykonanie przebudowy ul. Złotej i Stadionowej w miejscowości Piątkowisko. Wadium w wysokości 50.000,00 zł wykonawca wpłacił 30 grudnia 2016 roku (wyciąg bankowy nr WB 21/2016). Wpłatę wadium zaksięgowano na kontach: Wn 139-32 i Ma 240-WW. Wadium wpłacone przez wykonawcę pozostawało na oprocentowanym rachunku bankowym. Zwrotu wadium wraz z odsetkami w wysokości 68,00 zł na rzecz ww. spółki dokonano w dniu 2 lutego 2017 roku (WB nr 2/2017). Przelew środków zaksięgowano na kontach: Wn 240-1 i Ma 139-32.

4) *Naliczenie kar umownych na podstawie noty księgowej*

W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację zadania pn. „Budowa drogowego oświetlenia hybrydowego na osiedlu w Piątkowisku”, Gmina Pabianice w dniu 26 stycznia 2016 roku zawarła umowę nr FIN.032.79.2016 z firmą OTLKA z Bytowa reprezentowaną przez Pana Andrzeja Pustelnika na wykonanie przedmiotowego zadania, za wynagrodzeniem ryczałtowym w wysokości 544.883,90 zł. Termin wykonania zamówienia wyznaczono do dnia 15 maja 2016 roku. W § 10 umowy zapisano, że wykonawca zapłaci zamawiającemu kary umowne za nieterminowe wykonanie zadania, które zostaną potrącone z faktury. Wysokość kary określono na 0,2 % wynagrodzenia umownego za każdy dzień opóźnienia.

Zgodnie z umową, termin realizacji zadania upływał w dniu 15 maja 2016 roku, natomiast faktyczne wykonanie robót nastąpiło w dniu 24 czerwca 2016 roku, tj. 40 dni po terminie (protokół odbioru końcowego spisany w dniu 24 czerwca 2016 roku).

Za wykonane prace wykonawca zadania w dniu 4 lipca 2016 roku obciążył Gminę kwotą 544.883,90 zł, wystawiając fakturę nr 1/07/2016. Zapłaty za fakturę kontrolowana jednostka dokonała przelewem w dniu 3 sierpnia 2016 roku (WB nr 156/2016), **nie potrącając z faktury – zgodnie z zawartą umową nr FIN.032.79.2016 – kary umownej**. Wydatek zatwierdzono do wypłaty ze środków: [1] dz.900 rozdział 90015 § 6050 – kwotę 342.737,00 zł zaksięgowano na kontach: Wn 080 i Ma 201; [2] dz.900 rozdział 90019 § 6050 – księgując kwotę 202.146,90 zł po stronie Wn konta 201 i stronie Ma konta 130.

Z tytułu opóźnienia w zakończeniu robót, w dniu 19 lipca 2016 roku naliczono wykonawcy kary umowne w wysokości 43.590,80 zł (544.883,90 zł x 0,2% x 40 dni), wystawiając notę księgową nr 27/16. W odpowiedzi na otrzymaną notę, w dniu 20 lipca 2016 roku wykonawca zwrócił się do zamawiającego (pismo znak: DPP.271.8.2015) o: [1] zaliczenie części wadium w wysokości 6.826,74 zł na poczet naliczenia kary umownej; [2] naliczenie kary od wynagrodzenia zryczałtowanego netto (bez podatku VAT), a nie od wynagrodzenia brutto; [3] potrącenie należności z tytułu kar umownych z faktury końcowej. W ww. piśmie wykonawca podkreślił, iż zarówno w umowie nr FIN.032.79.2016 z dnia 26 stycznia 2016 roku, jak i w ustawie Prawo zamówień publicznych - nie doprecyzowano co należy rozumieć przez wynagrodzenie umowne, a dokładniej czy chodzi o kwotę netto czy brutto jako podstawę do naliczenia kar. W związku z prośbą wykonawcy, Zastępca Wójta – Pan Roman Figiel polecił skorygować notę

księgową i dokonać naliczenia kary umownej od wynagrodzenia netto, tj. od kwoty 442.995,04 zł.

Notą księgową nr 28/2016 z dnia 27 lipca 2016 roku Wójt Gminy – Pan Henryk Gajda obciążył wykonawcę - firmę OTLKA Andrzej Pustelnik - kwotą 35.439,60 zł z tytułu niewykonania w terminie przedmiotu zamówienia (442.995,04 zł x 0,2% x 40 dni). Na podstawie wyciągu bankowego WB nr 157/2016 kontrolujący stwierdzili, iż zapłaty kary umownej w wysokości 35.439,60 zł wykonawca dokonał w dniu 4 sierpnia 2016 roku.

Skarbnik Gminy Pani Maria Nowicka wyjaśniła kontrolującemu, że powodem nie potrącenia kar umownych z faktury wystawionej przez firmę OTLKA realizującej inwestycję na terenie gminy Pabianice był fakt, że inwestycja realizowana była przy udziale środków z Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej i do rozliczenia z Urzędem Wojewódzkim niezbędny był przelew potwierdzający zapłatę za wykonane roboty budowlane zgodnie z wystawioną fakturą. Wobec powyższego uzgodniono z wykonawcą, że faktura zostanie uregulowana w pełnej wysokości a wykonawca uiszczy odrębnie karę na wskazane konto Gminy Pabianice.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 18 czerwca 2018 roku dotyczące potrącenia kar umownych firmie OTLKA stanowi załącznik nr 7 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że naliczoną karę umowną w wysokości 35.439,60 zł wynikającą z ww. noty księgowej zaksięgowano w jednostce jako dochód na kontach: Wn 221 i Ma 760 – „Pozostałe przychody operacyjne” (dział 900 rozdział 90019 § 0580). Na podstawie PK nr 553/16 z dnia 31 grudnia 2016 roku dokonano przeksięgowania wpłaconej przez OTLKA kary na kontach: Wn 130-D i Ma 221 oraz Wn 221 i Ma 760 – „Pozostałe przychody operacyjne” (dział 900 rozdział 90015 § 0580). Natomiast w organie – na podstawie zestawień miesięcznych za sierpień 2016 roku – operację zaksięgowano jako dochód na kontach: 133-OW i Ma 901-OW (polecenie księgowania PK 167/2016).

5) Potrącenie kar umownych z tytułu szkody z faktur za energię elektryczną

Na mocy umowy nr FIN.032.538.2014 zawartej w dniu 7 października 2014 roku wykonawca ECOERGIA Spółka z o.o. w Krakowie zobowiązał się do sprzedaży energii elektrycznej do obiektów zamawiającego – Gminy Pabianice. Umowa została zawarta na czas określony od daty podpisania umowy do dnia 31 października 2016 roku. W § 10 ust.5 umowy zapisano, iż w przypadku gdy wykonawca - z przyczyn leżących po stronie wykonawcy – zaprzestanie na stałe, bądź tymczasowo sprzedaży energii na rzecz zamawiającego, skutkiem czego sprzedaż ta będzie realizowana przez tzw. sprzedawcę rezerwowego, wykonawca zobowiązany będzie do naprawienia powstałej stąd szkody. Za powstałą w takiej sytuacji szkodę uważa się w szczególności różnicę w kosztach zakupu energii elektrycznej od tzw. sprzedawcy rezerwowego, w stosunku do kosztów jakie powinny były zostać poniesione na podstawie niniejszej umowy².

W wyniku kontroli stwierdzono, że Urząd dokonał wyliczenia kosztów energii elektrycznej dostarczanej w okresie od 26 czerwca do 7-12 września 2016 roku przez PGE jako dostawcę zastępczego. Z obliczeń wynika, że koszt ten różnił się o łączną kwotę 35.389,24 zł od kosztów energii jaką zobowiązała się dostarczać spółka ECOERGIA. Pismem DPP.7021.3.3.2016 z dnia 2 listopada 2016 roku Wójt Gminy

² W umowie strony ustaliły cenę za energię elektryczną dla obiektów zamawiającego w wysokości 0,2325 zł/1 kWh plus podatek VAT w okresie od 1 listopada 2014 roku do 31 października 2016 roku.

przesłał wykonawcy notę księgową nr 42/2016, na mocy której obciążył spółkę kwotą 35.389,24 zł z tytułu powstałej szkody. W piśmie poinformowano również spółkę, że Gmina skorzysta z uprawnień wynikających z art.498 Kodeksu cywilnego i dokona potrącenia ww. kwoty z należnego wynagrodzenia wynikającego z duplikatów faktur VAT nr FV/11990/06/2016 z dnia 13 lipca 2016 roku na kwotę 24.729,98 zł oraz nr FV/14535/07/2016 z dnia 5 września 2016 roku na kwotę 11.934,60 zł, wystawionych za energię elektryczną.

Naliczoną karę z tytułu powstałej szkody zaksięgowano w dniu 2 listopada 2016 roku w jednostce jako wydatek na kontach: Wn 201-1-01 i Ma 130-W oraz jako dochód: Wn 130-D i Ma 221, z klasyfikacją budżetową: dział 900 rozdział 900156 § 0580. Na mocy polecenia księgowania PK nr 398 pokrycie kary umownej za powstałą szkodę w kwocie 24.729,98 zł dokonano z faktury VAT nr FV/11990/06/2016, natomiast poleceniem PK nr 399 szkodę w wysokości 10.659,26 zł pokryto z faktury FV/14535/07/2016 wystawionej przez wykonawcę w dniu 5 września 2016 roku na kwotę 11.934,60 zł.

Następnie kary umowne z tytułu szkody w wysokości 35.389,24 zł zaksięgowano w organie na podstawie PK 236/2016 jako dochody na kontach: 133-OW i Ma 901-OW (z klasyfikacją budżetową: DB dział 900 rozdział 90015 § 0580). Kontrolujący wnoszą uwagi do powyższego sposobu zaksięgowania szkody. W przeciwieństwie do zapłaty kary przez wykonawcę, jej potrącenie z wynagrodzenia należy do zdarzeń gospodarczych, które nie powodują faktycznego przepływu środków pieniężnych (operacja ma charakter bezgotówkowy). Brak wpływu środków powoduje niemożność przypisania potrąconej szkody jako dochodu budżetowego. Występujące tutaj przysporzenie nie spowoduje zwiększenia aktywów, lecz ich uwolnienie, wskutek wygaśnięcia zobowiązania, na które wcześniej zostały zabezpieczone. Trzymając się, zatem zasady rzetelnego prezentowania zdarzeń gospodarczych, potrącenie polegające na wzajemnym umorzeniu pokazuje się jako zmniejszenie planowanych wydatków niż zwiększenie dochodów budżetowych. Stosując taką właśnie regułę zachowana zostanie zgodność opisu operacji z jej treścią ekonomiczną oraz równie ważna zasada kasowego wykonywania budżetu wraźona w art.40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Inaczej mówiąc, potrącenie kary umownej z wynagrodzenia wykonawcy, wskutek swoistej kompensaty, do wysokości należności niższej, nie ma związku z przepływem środków pieniężnych po stronie dochodowej, chyba że dochodem uznamy potrącenie z własnych wydatków. Wyrażając zgodę na taką właśnie formę rozliczenia z dłużnikiem i wierzycielem należy liczyć się także z koniecznością zastosowania, innych niż w przypadku klasycznej zapłaty, metod ewidencjonowania tego typu zdarzeń. W przypadku każdej należności, także kary umownej (szkody), zachodzi potrzeba dokonania jej przypisu. Nie będą to konta służące do ewidencji przypisanych należności z tytułu dochodów budżetowych, lecz pozostałe rozrachunki (konto Wn 240) oraz pozostałe przychody operacyjne (konto Ma 760). Zgodnie z opisem zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza

granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz.1911) - konto 760 służy, między innymi, do ewidencji „odpisanych przedawnionych zobowiązań, otrzymanych odszkodowań, kar, a także nieodpłatnie otrzymanych, w tym w drodze darowizny aktywów umarżanych jednorazowo oraz rzeczowych aktywów obrotowych”. Z powodu braku wpływu środków pominąć należy konta zespołu pierwszego, a samo rozliczenie winno być dokonane wyłącznie między kontami rozrachunkowymi, tzn. kontem, na którym dokonano przypisu oraz kontem przeciwstawnym Wn zawierającym po stronie Ma ujęte wobec wierzyciela i jednocześnie dłużnika zobowiązanie podmiotu potrącającego karę. Księgując taką operację przypis zobowiązania wobec kontrahenta z tytułu wykonanych dostaw powinien być zaksięgowany na kontach: Wn 080 i Ma 201. Natomiast przypis należnej kary, zakładając że jednostka nie posiada innych zobowiązań wobec tego kontrahenta, z których mogłaby dokonać potrącenia, należało ująć na kontach: Wn 240 i Ma 760. Dokonując jednoczesnej zapłaty i potrącenia na koncie Wn 201 ewidencjonuje się przekazane wynagrodzenie w relacji z kontem 130 oraz kwotę stanowiącą równowartość kary - Wn 201 i Ma 240.

AKTA KONTROLI [A-2, s.3-41]: Kserokopia dokumentacji dotyczącej obciążenia wykonawcy - ECOERGIA spółki z o.o. - kwotą powstałej szkody w wysokości 35.389,24 zł.

- 6) *Księgowanie odsetek od pożyczki zaciągniętej w WFOSiGW – potrąconych z góry w dniu przekazania pożyczki*

W dniu 15 grudnia 2014 roku pomiędzy Gminą Pabianice a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi została zawarta umowa nr 806/OW/PD/2014 o dofinansowanie ze środków Funduszu w formie pożyczki w kwocie 1.380.000,00 zł i dotacji do wysokości 920.000,00 zł realizacji zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Piątkowisku i Kudrowicach – etap II”. W § 5 ust.4 umowy zapisano, iż odsetki od kwoty pożyczki będą naliczane: [1] od dnia wypłaty pożyczki do dnia 30 czerwca 2015 roku – jednorazowo i potrącone z góry w dniu przekazania pożyczki; [2] od dnia 1 lipca 2015 roku – w okresach miesięcznych i spłacane przez pożyczkobiorcę na bieżąco do dnia 10 każdego miesiąca.

W wyniku kontroli ustalono, że jednostka stosuje następujący sposób księgowania pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi:

BUDŻET - ORGAN

- 1) wpływ pożyczki: [1] w kwocie 394.755,95 zł (I transza 399.800,00 zł minus odsetki 5.044,05 zł - wyciąg bankowy WB nr 263 z dnia 29 grudnia 2014 roku), [2] w kwocie 844.280,55 zł (II transza 848.640,00 zł pomniejszona o odsetki w wysokości 4.359,45 zł - wyciąg bankowy WB nr 125 z dnia 29 czerwca 2015 roku) – zaewidencjonowano na kontach Wn 133/Ma 260,
- 2) księgowanie odsetek (refundacja odsetek od pożyczki nr umowy 806/OW/PD/2014): [1] w kwocie 5.044,05 zł potrąconych przy I transzy na podstawie umowy (wyciąg bankowy WB nr 264 z dnia 30 grudnia 2014 roku) oraz [2] w kwocie 4.359,45 zł potrąconych od II transzy (wyciąg bankowy WB nr 128 z dnia 1 lipca 2015 roku) – księgowano na kontach Wn 240/Ma 260,

- 3) wpływ odsetek z Urzędu Gminy na rachunek organu – Wn 133 i Ma 240, na koncie 260 zaewidencjonowana jest cała pożyczka,
- 4) spłata rat pożyczki – Wn 260/Ma 133,
- 5) przypis odsetek wynikających z harmonogramu spłat – Wn 909/Ma 260,**
- 6) spłata odsetek z rachunku Urzędu Gminy – równoczesne księgowanie w organie na podstawie PK – 260/909,**
- 7) umorzenie pożyczki 260/962.

URZĄD GMINY – JEDNOSTKA

- 1) naliczenie odsetek z umowy – 751/240,
- 2) refundacja odsetek potrąconych przez WFOŚiGW do budżetu Gminy – 240/130,
- 3) naliczenie comiesięcznych odsetek z harmonogramem – 751/240,
- 4) spłata odsetek – 240/130.

W związku z powyższym księgowaniem nasuwa się pytanie o zasadność wpisu wydatków (odsetki) w ewidencji budżetu, który co do zasady nie realizuje wydatków. Co innego z końcem roku, w którym ów wydatek ujęto w planie, ale nie został on wykonany z uwagi na termin realizacji przypadający dopiero w kolejnym roku obrachunkowym. Należy zaznaczyć, że omawiane odsetki od pożyczek – zgodnie z zawartymi umowami - są naliczane w okresach miesięcznych i spłacane przez beneficjenta na bieżąco do dnia 10 każdego miesiąca. Zatem nie zwiększają one zadłużenia z tytułu pożyczki i z tego względu księgowanie ich na koncie 909 za cały okres objęty spłatą pożyczki jest niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 909. Z opisu konta 909 wynika, że na stronie Wn ujmuje się odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, w korespondencji z kontami 134 i 260, nie oznacza to jednak, że na koncie 909 ujmuje się całość odsetek należnych za cały okres objęty spłatą kredytu lub pożyczki. Biorąc pod uwagę zasadę memoriału (art. 6 ust.1 ustawy o rachunkowości), to należy rozumieć, że chodzi tu o odsetki należne za dany rok, a które zostaną zapłacone w następnym roku, np. odsetki należne za miesiąc grudzień, których termin płatności zgodnie z umową przypada na przykład na 10 stycznia następnego roku. Tylko w takiej sytuacji dokonujemy ewidencji tych odsetek na koncie 909. Konto 909 generalnie funkcjonuje na przełomie roku i w trakcie roku nie dokonujemy tu żadnych przypisów odsetek. Zatem, odsetki od pożyczek i kredytów bankowych zaciągniętych przez JST ewidencjonuje się w księgach rachunkowych organu na stronie Ma kont 260 lub 134 w korespondencji ze stroną Wn konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” tylko w przypadku kwot odsetek naliczonych w grudniu, których termin zapłaty przypada w następnym roku budżetowym, dokonując w styczniu następnego roku księgowania: Wn 260 (134) i Ma 909.

AKTA KONTROLI [A-3, s.42-71]: Kserokopia wyciągów bankowych oraz kartotek zapisów księgowych dotyczących pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW na podstawie umowy nr 806/OW/PD/2014 za okres od 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku.

7) Ewidencjonowanie rozliczeń z tytułu podatku VAT

7.1) Ewidencjonowanie rozliczeń z tytułu podatku VAT należnego

W dniu 4 czerwca 2018 roku Gmina Pabianice wystawiła fakturę VAT nr 03/01197/GP/06/2018/WK, na mocy której obciążyła odbiorcę kwotą 42,34 zł za zużycie 16 m³ wody w okresie 28 kwietnia – 4 czerwca 2018 roku.

Kwota netto: 39,20 zł (16 m³ x 2,45 zł),
Podatek VAT (8%): 3,14 zł,
Kwota brutto: 42,34 zł.

Powyższą operację jednostka zaewidencjonowała następująco:

1. Przypis należności wynikający z faktury:

Wn konta 221 - 42,34 zł,
Ma konta 720 - 39,20 zł,
Ma konta 225 (podatek VAT należny) - 3,14 zł.

2. Zapłata faktury przez nabywcę w dniu 6 czerwca 2018 roku:

Wn konta 130D (dochody) - 42,34 zł,
Ma konta 221 - 42,34 zł.

3. Na podstawie PK przeksięgowanie podatku VAT na zmniejszenie dochodów i przekazanie na wydatki:

Wn konta 130W (wydatki) - 3,14 zł,
Ma konta 130D (dochody) - 3,14 zł.

4. Pomniejszenie o podatek VAT wysokości przypisu faktury (na podstawie PK):

Wn konta 221 (przypis) - 3,14 zł,
Ma konta 221 (wpłata) - 3,14 zł.

7.2) Ewidencjonowanie rozliczeń z tytułu podatku VAT naliczonego

Na mocy faktury VAT nr ENKA/000011/06/2018 z dnia 13 czerwca 2018 roku (wpływ do Urzędu Gminy w Pabianicach w dniu 15 czerwca 2018 roku), firma J.S.HAMILTON POLAND S.A. w Gdyni obciążyła Gminę Pabianice kwotą 86,10 zł z tytułu badania laboratoryjnego wody, w tym 23% stawką podatku VAT – 16,10 zł.

Kwota netto: 70,00 zł,
Podatek VAT: 16,10 zł,
Kwota brutto: 86,10 zł,
Podatek VAT do odliczenia: 1,29 zł (wyliczony według prewspółczynnika wstępnego dla 2018 roku – 8 %, tj. 16,10 zł x 8 % = 1,29 zł).

5. Wpływ faktury zaksięgowano:

Wn konta 402 - 84,81 zł,
Wn konta 225 (VAT naliczony) - 1,29 zł,
Ma konta 201 - 86,10 zł.

6. Zapłata faktury (zapłacono przelewem w dniu 20 czerwca 2018 roku):

Wn konta 201 - 86,10 zł,
Ma konta 130W (wydatki) - 86,10 zł,

7. Przeksięgowanie podatku VAT z „urzędu - jednostki” na „gminę - organ” z datą ostatniego dnia miesiąca:

- 7 a. Wn konta 225 (VAT należny) - 3,14 zł,
- 7 a. Ma konta 225 GMINA (organ) - 3,14 zł,
- 7 b. Wn konto 225 GMINA (organ) - 1,29 zł,
- 7 b. Ma konta 225 (VAT naliczony) - 1,29 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że jednostka wykazywała dochody z tytułu podatku VAT w kwocie netto.

AKTA KONTROLI [A-4, s.72-85]: Kserokopia dokumentacji dotyczącej ewidencjonowania podatku VAT należnego i naliczonego.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald kontroli poddano: [1] ostatni wyciąg bankowy z marca i pierwszy z kwietnia; ostatni wyciąg bankowy kwietnia i pierwszy z maja; ostatni z miesiąca czerwca i pierwszy z lipca 2017 roku oraz ostatni wyciąg bankowy z grudnia 2017 roku w konfrontacji z pierwszym wyciągiem ze stycznia 2018 roku - w zakresie bieżących rachunków bankowych Urzędu Gminy (wydatki, dochody i gospodarka odpadami) oraz [2] w sposób analogiczny dla rachunku bankowego Gminy Pabianice (organu) w zakresie wyciągów bankowych roku 2017 z uwzględnieniem pierwszych wyciągów bankowych roku 2018.

Wyniki przeprowadzonej analizy zawarto w zamieszczonym poniżej zestawieniu:

Rachunki bankowe prowadzone dla organu - GMINY PABIANICE					Konto 133
Nr rachunku: 86 1560 0013 2721 5751 7000 0001 Rachunek pomocniczy dla projektu pn. „Gmina zapewnia dobrą jakość edukacji w Szkole Podstawowej w Bychlewie”: 91 1560 0013 2721 5751 7000 0008					
1.	Saldo końcowe na dzień 31 marca 2017 roku	WB 68/2017 WB 3/2017	31.03.2017 31.03.2017	7 386 827,63 <u>119,20</u> 7 386 946,83	7 386 946,83
2.	Saldo początkowe na dzień 1 kwietnia 2017 r.	WB 69/2017 WB 4/2017	01.04.2017 07.04.2017	7 386 827,63 <u>119,20</u> 7 386 946,63	7 387 946,83
3.	Saldo końcowe na dzień 30 kwietnia 2017 roku	WB 89/2017 WB 5/2017	30.04.2017 30.04.2017	7 989 662,47 <u>0,03</u> 7 989 662,50	7 989 662,50
4.	Saldo początkowe na dzień 2 maja 2017 roku	WB 90/2017 WB 6/2017	02.05.2017 16.05.2017	7 989 662,47 <u>0,03</u> 7 989 662,50	7 989 662,50
5.	Saldo końcowe na dzień 30 czerwca 2017 roku	WB 134/2017 -	30.06.2017 -	7 793 069,19 -	7 793 069,19
6.	Saldo początkowe na dzień 3 lipca 2017 roku	WB 135/2017 -	03.07.2017 -	7 793 069,19 -	7 793 069,19
7.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	WB 271/2017 WB 10 /2017	31.12.2017 31.12.2017	2 572 389,25 <u>104 674,62</u> 2 677 063,87	2 677 063,87
8.	Saldo początkowe na dzień 2 stycznia 2018 roku	WB 1/2018 WB 1/2018	02.01.2018 03.01.2018	2 572 389,25 <u>104 674,62</u> 2 677 063,97	2 677 063,87
Rachunek bieżący prowadzony dla jednostki – URZĘDU GMINY w PABIANICACH					Konto 130
Nr rachunku bieżącego: 59 1560 0013 2721 5751 7000 0002 i Nr rachunku do prowadzenia projektu pn. „Gmina Pabianice zapewnia dobrą jakość edukacji w Szkole Podstawowej w Bychlewie: 64 1560 0013 2721 5751 7000 0009					
1.	Saldo końcowe na dzień 31 marca 2017 roku	WB 68/2017 WB 2/2017	31.03.2017 31.03.2017	391 139,48 <u>2 565,61</u> 393 705,09	393 705,09

2.	Saldo początkowe na dzień 1 kwietnia 2017 r.	WB 69/2017 WB 3/2017	01.04.2017 07.04.2017	391 139,48 <u>2 565,61</u> 393 705,09	393 705,09
3.	Saldo końcowe na dzień 30 kwietnia 2017 roku	WB 90/2017 WB 5/2017	30.04.2017 30.04.2017	276 730,59 <u>14.576,41</u> 291 307,00	291 307,00
4.	Saldo początkowe na dzień 01 maja 2017 roku	WB 91/2017 WB 6/2017	02.05.2017 04.05.2017	276 730,59 <u>14 576,41</u> 291 307,00	291 307,00
5.	Saldo końcowe na dzień 30 czerwca 2017 roku	WB 135/2017 WB 9/2017	30.06.2017 30.06.2017	92 553,96 <u>14 580,73</u> 107 134,69	107 134,69
6.	Saldo początkowe na dzień 01 lipca 2017 roku	WB 136/2017 WB 10/2017	02.07.2017 18.07.2017	92 553,96 <u>14 580,73</u> 107 134,69	107 134,69
7.	Saldo końcowe na dzień 31 grudnia 2017 roku	WB 273/2017 WB 25/2017	31.12.2017 31.12.2017	0,00	0,00
8.	Saldo początkowe na 1 stycznia 2018 roku	WB 1/2018 WB 1/2018	02.01.2018 02.02.2018	0,00	0,00

Kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości w zakresie dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald.

W wyniku kontroli stwierdzono, że jednostka nie dokonała zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2016 i 2017 rok - zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Należy pamiętać, że zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe, z uwzględnieniem art. 13 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.). Zarówno księgi rachunkowe Urzędu Gminy w Pabianicach jako jednostki budżetowej, jak również księgi rachunkowe budżetu (Gminy Pabianice) za 2016 rok zostały ostatecznie zamknięte w dniu 21 lutego 2018 roku, a za 2017 rok – dnia 24 maja 2018 roku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ostateczne zamknięcie ksiąg rachunkowych Urzędu za 2016 rok jako jednostki budżetowej kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia 2017 roku (za 2017 rok – do 30 kwietnia 2018 roku), natomiast ksiąg rachunkowych budżetu (Gminy) – w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 13 czerwca 2018 roku dotyczące zamknięcia ksiąg rachunkowych stanowi załącznik nr 8 protokołu kontroli.

2. Sprawozdawczość i bilans jednostki. Zgodność danych wykazywanych w budżetowych z ewidencją księgową

Obowiązek sporządzania sprawozdań budżetowych przez jednostki sektora finansów publicznych z procesów związanych z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem w kontrolowanym okresie wynikał z art.41 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Rodzaje i zasady sporządzania sprawozdań budżetowych zgodnie z delegacją zawartą w wyżej wymienionej ustawie określały: [1] rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz.1015 ze zm.) oraz [2] rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz.1773).

Kontroli poddano sprawozdania: sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, według stanu na koniec IV kwartału 2017 roku, sprawozdanie Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych, za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, Rb-NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku oraz Rb-ST – roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2017 roku.

Ponadto przeanalizowano wartości wykazane w bilansie jednostki budżetowej Urzędu Gminy w Pabianicach na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz bilansie rocznym budżetu Gminy Pabianice sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku

Kontroli poddano sprawozdanie Rb-PDP/Rb-27S za okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku. Gmina Pabianice w roku 2017 obniżyła swoje dochody wskutek: [1] obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych oraz obniżenia cen skupu żyta przyjmowanych jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy; [2] zwolnień w podatku od nieruchomości na podstawie uchwał organu stanowiącego; [3] umorzenia zaległości podatkowych. Szczegóły przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Wykonanie	Skutki obniżenia górnych stawek podatku	Skutki udzielonych ulg i zwolnień	Umorzenie zaległości podatkowych	Rozłożenie na raty/odroczenie terminu płatności
ROK 2017					
Podatek od nieruchomości	8.034.947,00	797.242,58	231.029,90	0,00	0,00
Podatek rolny	353.542,52	41.478,00	0,00	0,00	0,00
Podatek leśny	53.858,08	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek od środków transportowych	443.637,67	199.068,42	0,00	12.422,50	0,00

Pozostałe	7.942.912,77	0,00	0,00	0,00	0,00
OGÓŁEM	16.828.898,04	1.037.789,00	231.029,90	12.422,50	0,00

W wyniku analizy przedmiotowego sprawozdania z dokumentacją źródłową nie stwierdzono nieprawidłowości w jego sporządzeniu.

Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń

Weryfikacji poddano sprawozdania łączne Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec każdego kwartału 2017 roku. Zgodnie z ww. sprawozdaniem Rb-Z zobowiązania według tytułów dłużnych na koniec IV kwartału 2017 roku wynosiły ogółem 887.729,50 zł. Na kwotę zobowiązań - wykazaną w sprawozdaniu - złożyły się:

- 1) pożyczki z WFOŚiGW – 886.767,00 zł (saldo Ma konta 260),
- 2) zobowiązania wymagalne – 962,50 zł.

W wyniku kontroli dokumentów księgowych – przedłożonych przez kontrolowaną jednostkę - za grudzień 2017 roku, ujętych w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz dowodów księgowych zaewidencjonowanych w styczniu 2018 roku - stwierdzono dwie faktury z terminem płatności do dnia 31 grudnia 2017 roku o łącznej wartości 962,50 zł, a które wykazano w sprawozdaniu RB-Z na koniec IV kwartału 2017 roku jako zobowiązania wymagalne, mianowicie:

- faktura VAT nr EKB-6001750/2017 z datą wystawienia i sprzedaży: 15 grudnia 2017 roku – o wartości 828,66 zł za prenumeratę 12 numerów publikacji „Finanse sektora publicznego”, termin płatności zobowiązania sprzedawca WIEDZA I PRAKTYKA Spółka z o.o. w Warszawie wyznaczył na dzień 29 grudnia 2017 roku. Wpływ faktury do Urzędu Gminy w Pabianicach nastąpił w dniu 2 stycznia 2018 roku, natomiast do Referatu Finansowego – 3 stycznia 2018 roku. Zapłaty za fakturę kontrolowana jednostka dokonała niezwłocznie po jej otrzymaniu, tj. w dniu 3 stycznia 2018 roku (wyciąg bankowy WB nr 2/2018). Wydatek dokonano ze środków zaklasyfikowanych w dziale 750 rozdział 75023 § 4210;
- faktura VAT nr THB nr 1050/2017 z dnia 4 grudnia 2017 roku na kwotę 133,84 zł wystawiona przez firmę THB Systemy Informatyczne Spółka z o.o. we Wrocławiu za obsługę informatyczną – ryczałt za grudzień 2017 roku. Termin płatności za fakturę wyznaczono na dzień 18 grudnia 2017 roku (14 dni od dnia wystawienia dokumentu). Podobnie jak w przypadku opisanym powyżej, wpływ faktury do Urzędu Gminy w Pabianicach nastąpił w dniu 2 stycznia 2018 roku, natomiast do Referatu Finansowego – 3 stycznia 2018 roku. Zapłaty za fakturę kontrolowana jednostka dokonała w dniu 3 stycznia 2018 roku (wyciąg bankowy WB nr 2/2018) ze środków działu 400 rozdział 40002 § 4300. Operację zaksięgowano na kontach: Wn 402 i Ma 130.

Z danych uzupełniających do sprawozdania Rb-Z wynikało, że Gmina Pabianice nie posiada pożyczek i kredytów na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach

publicznych. Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego wynosiła 0,00 zł. Ustalenia dotyczące poprawności ujęcia w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań zostały zawarte we wcześniejszej części protokołu rozdział II pkt 7 – „Kredyty, pożyczki, obligacje, poręczenia, akcje i udziały”.

Dane zawarte w sprawozdaniach Rb-Z kwartalnych ujęte zostały w drugostronnie zamieszczonej tabeli:

Sprawozdanie Rb-Z kwartalne	Data sporządzenia sprawozdania	Stan zobowiązań ogółem (zł)	Stan zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek (zł)	Stan zobowiązań wymagalnych, w tym zobowiązania		Poręczenia (zł)
				z tytułu dostaw towarów i usług (zł)	pozostałe (zł)	
1	2	3	4	7	8	9
I/2016	21.04.2017	1.468.680,40	1.468.680,40	0,00	0,00	0,00
II/2016	21.07.2017	1.365.680,40	1.365.680,40	0,00	0,00	0,00
III/2016	20.10.2017	1.262.680,40	1.262.680,40	0,00	0,00	0,00
IV/2016	31.03.2018 korekta nr 1	887.729,00	886.767,00	962,50	0,00	0,00

Wymienione powyżej kwartalne sprawozdania łączne za I, II, III i IV kwartał 2017 roku sporządzone zostały w oparciu o sprawozdania jednostkowe Rb-Z przekazane przez podległe jednostki budżetowe, tzn.: Urząd Gminy w Pabianicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach, Szkołę Podstawową w Bychlewie Szkołę Podstawową w Petrykozach, Szkołę Podstawową w Pawlikowicach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku, Gminna Biblioteka Publiczna w Pabianicach, z siedzibą w Bychlewie oraz Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia w Petrykozach.

Sprawozdania jednostkowe sporządzone przez ww. jednostki zawierały daty ich wpływu do Urzędu, na podstawie których kontrolujący stwierdzili, iż przekazane zostały do zarządu jednostki samorządu terytorialnego w terminie określonym w załączniku nr 7 do rozporządzenia z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Weryfikacja sprawozdań jednostkowych Rb-Z, za okres od I kwartału do IV kwartału 2017 roku sporządzonych przez jednostki wykazała, iż dane w nich zawarte były w większości przypadków danymi zerowymi. Natomiast do łącznego sprawozdania Rb-Z sporządzanego przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego przenoszone były każdorazowo dane zawarte w sprawozdaniach Rb-Z Urzędu Gminy w Pabianicach.

Sprawozdanie Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych

W zakresie sprawozdania Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych JST za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku (korekta nr 1 sporządzona w dniu 19 marca 2017 roku) - ustalono, że kwota wydatków planowanych po uwzględnieniu zmian w ciągu roku wyniosła 43.263.488,25 zł, natomiast wykonanie wyniosło 40.782.999,97 zł. Wskazane kwoty wydatków planowanych i wykonanych były tożsame z wydatkami ujętymi w poz. B sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku. Wykazana w sprawozdaniu Rb-28S kwota

zobowiązań wynosiła ogółem 1.279.687,19 zł, w tym zobowiązania wymagalne 962,50 zł. Kwota wydatków wykonanych wykazana w sprawozdaniu Rb-28S odpowiadała wartości konta 902 – „Wydatki budżetu”, przez przeksięgowaniem na konto 961.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce / deficycie JST

Wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku dane określały planowaną kwotę dochodów wynoszącą 36.853.399,82 zł, zaś dochodów wykonanych 36.488.782,23 zł, które to kwoty odpowiadały - stosownie do postanowień wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - kwotom wynikającym z rocznego sprawozdania Rb-27S za rok 2017 wykazanych w kolumnach: 4 - „plan po zmianach” oraz 7 - „dochody wykonane - wpływy minus zwroty”. W wyniku kontroli stwierdzono obroty na koncie 901 – „Dochody budżetu” w kwocie 36.488.782,23 zł, tj. przed przeksięgowaniem na konto 961.

Natomiast wydatki według sprawozdania Rb-NDS zaplanowane zostały w kwocie 43.263.488,25 zł, zaś ich wykonanie wyniosło 40.782.999,97 zł i odpowiadało kwotom wykazanym w sprawozdaniu Rb-28S w części dotyczącej „plan po zmianach” i wydatki wykonane”, co było zgodne z ww. rozporządzeniem.

Jak wynika z ww. sprawozdania, kontrolowana jednostka planowała niedobór na poziomie 6.410.088,43 zł, natomiast wykonanie budżetu zamknęło się deficytem w wysokości 4.294.217,74 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy uzyskanymi dochodami a poniesionymi wydatkami, która wynikała również z salda konta 961. Wartość deficytu (-4.294.217,74 zł) odpowiadała wartości wykazanej w bilansie JST za 2017 rok w pasywach w poz. II.1 „Wynik wykonania budżetu (+, -)” i pozycjach II.1.2 „Deficyt budżetu (-)” – gdzie wykazano kwotę 3.427.926,30 zł oraz II.1.3 „niewykonane wydatki” (-) w kwocie -866.291,44 zł.

W pierwotnej uchwale budżetowej na 2017 rok zaplanowano przychody w kwocie 6.092.031,90 zł pochodzące z: wolnych środków (1.371.999,33 zł), nadwyżki z lat ubiegłych (1.926.344,88 zł), kredytu bankowego w wysokości 2.793.687,69 zł. Plan przychodów na koniec 2017 roku wynosił 6.822.088,43 zł. Zwiększenie planu przychodów ogółem o kwotę 730.056,53 zł wynikało z: [1] zmniejszenia o kwotę 2.793.687,69 zł planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek; [2] zwiększenia o kwotę 199.681,07 zł wolnych środków, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, [3] osiągnięcia wyższej o kwotę 3.424.063,15 zł nadwyżki z lat ubiegłych, tj. w wysokości 5.350.408,03 zł.

Kwota przychodów zrealizowana na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowiła 6.922.088,43 zł i wynikała z: [1] nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 5.350.408,03 zł oraz [2] wolnych środków w wysokości 1.571.680,40 zł, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Natomiast wykazane rozchody w wysokości 412.000,00 zł wynikały ze spłaty pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW – pokrytej przychodami z tytułu wolnych środków.

Sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych JST

W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano stan środków na koniec 2017 roku na rachunku budżetu JST w kwocie ogółem 3.543.506,97 zł, w tym:

- środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w wysokości 105.064,84 zł;
- środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń 2018 roku stanowiły kwotę 528.328,00 zł, która to kwota odpowiadała części oświatowej subwencji ogólnej na styczeń 2017 roku otrzymanej z Ministerstwa Finansów w dniu 20 grudnia 2016 roku (wyciąg bankowy WB nr 264/2017), zaewidencjonowanej na kontach Wn 133 i Ma 909-01.

Stan środków na rachunku wydatków niewygasających na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazywał 866.443,10 zł (konto Wn 135).

Na wskazaną w sprawozdaniu kwotę środków na rachunkach bankowych 3.543.506,97 zł złożyły się środki będące na: [1] rachunku bieżącym budżetu JST – 2.572.389,25 zł (WB nr 271/2017 z 31 grudnia 2017 roku), [2] rachunku pomocniczym dla projektu „Gmina zapewnia dobrą jakość edukacji w Szkole Podstawowej w Bychlewie” – 104.674,62 zł (strona Wn konta 133-11 – WB nr 10/2017 z dnia 31 grudnia 2017 roku), [3] rachunku środków na wydatki niewygasające – 866.443,10 zł (konto Wn 135) potwierdzone na koniec roku przez wyciąg bankowy WB nr 10/2017 z dnia 31 grudnia 2017 roku.

Poddane weryfikacji sprawozdania budżetowe - sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku – opatrzone zostały podpisami Wójta Gminy – Pana Henryka Adama Gajdy oraz Skarbnika Gminy – Pani Marii Jolanty Nowickiej. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny i trwałe. Stosownie do wymogów wynikających z § 14 ust.2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdania w formie dokumentu elektronicznego opatrzone zostały bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 5 września 2016 roku o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz.U. z 2016 r. poz.1579), weryfikowanym za pomocą kwalifikowanego certyfikatu.

Bilans organu (z wykonania budżetu) na dzień 31 grudnia 2017 roku

Prawidłowość wykazywania danych w bilansie z wykonania budżetu samorządu terytorialnego sprawdzono na podstawie bilansu sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku. Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 3 715 953,45 zł.

Kontrolą objęto wykazane w bilansie niżej wymienione pozycje i porównano je z ewidencją księgową:

Wyszczególnienie	Numery kont	AKTYWA		PASYWA	
		wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)	wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)
I. ŚRODKI PIENIĘŻNE	133		3 543 506,97		
I.1 Środki pieniężne	133		3 543 506,97		
I.1.1. Środki pieniężne budżetu	133-0W 133-11	2 468 316,33 <u>103 435,88</u> 2 571 752,21	2 571 752,21		
I.1.2. Pozostałe środki pieniężne	133-0D 133-0Z 133-0W 133-11 135	3 108,07 100 718,03 246,82 1 238,74 <u>866 443,10</u> 971 754,76	971 754,76		
II. NALEŻNOŚCI I ROZLICZENIA	224, 222	172 446,48	172 446,48		
II.1. Należności finansowe		0,00	0,00		
II.2. Należności od budżetów	222-1 222-3 224-504 224-506 224-511	298,57 85,73 170 032,00 7,18 <u>2 023,00</u> 172 446,48	172 446,48		
II.3. Pozostałe należności i rozliczenia		0,00	0,00		
III Inne aktywa		0,00	0,00		
OGÓŁEM AKTYWA:			3 715 953,45		
I. ZOBOWIĄZANIA		-			992.230,32
I.1. Zobowiązania finansowe	260-04 260-05	-		478 387,00 <u>408 380,00</u> 886 767,00	886 767,00
I.2. Zobowiązania wobec budżetów	224-503 224-505 224-507 224-514 224-523 224-544 240-006	-		1,48 103 824,62 1,98 83,00 161,84 1 238,74 <u>151,66</u> 105 463,32	105 463,32
I.3. Pozostałe zobowiązania		-		0,00	0,00
II. AKTYWA NETTO BUDŻETU	960 961 904 962	-	-	5 350 408,03 -4 294 217,74 866 291,44 <u>272 913,40</u> 2 195 395,13	2 195 395,13
II.1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	961	-	-	-4 294 217,74	-4 294 217,74
II.5. Skumulowany wynik budżetu (+,-)	960	-	-	5 350 408,03	5 350 408,03
INNE PASYWA	909-1	-	-		528 328,00
OGÓŁEM PASYWA:					3 715 953,45

W wyniku przeprowadzonej analizy aktywów i pasywów bilansu stwierdzono zgodność danych zawartych w bilansie z wykonania budżetu Gminy Pabianice z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

AKTYWA – 3.715.953,45 zł:

- w poz. I bilansu – Środki pieniężne - wykazano kwotę środków znajdujących się na rachunku bankowym Gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku, tj. kwotę 3.543.506,97 zł, potwierdzoną przez Getin Noble Bank S.A. oraz przez wysokością sald występujących na poszczególnych kontach księgowych na koniec 2017 roku. Środki pieniężne budżetu (poz. I.1.1. bilansu) stanowiły kwotę 2.571.752,21 zł, a pozostałe środki pieniężne – wynosiły 971.754,76 zł (poz. I.1.2.). Na pozostałe środki pieniężne złożyły się: **[1] środki na wydatki niewygasające – 866.443,10 zł (konto 135)** oraz [2] środki wynikające z rozliczenia niewykorzystanych dotacji – 105.311.66 zł. Rada Gminy Pabianice na mocy niżej wymienionych uchwał zatwierdziła wykaz wydatków inwestycyjnych, które nie wygasają z końcem roku budżetowego 2017:

Dział, rozdział §	Wykaz wydatków majątkowych - niewygasających	Kwota wydatków niewygasających (zł)
Uchwała nr XLVII/445/2017 z dnia 27 listopada 2017 roku		
600-60016-6050	Projekt budowy chodnika przy drodze gminnej w Koninie	43.000,00
600-60016-6050	Koncepcja budowy drogi w Świątnikach	31.000,00
900-90015-6050	Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej w Porszewicach	100.000,00
Razem:		174.000,00
Uchwała nr XLVIII/454/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku		
921-92109-6050	Budowa świetlicy wiejskiej w Porszewicach z wyposażeniem	302.291,44
921-92109-6050	Dokumentacja projektowa budowy świetlicy wiejskiej w Świątnikach	15.000,00
801-80101-6050	Budowa Sali gimnastycznej wraz z łącznikiem przy Szkole Podstawowej w Petrykozach	70.000,00
600-60016-6060	Projekt przebudowy drogi w Pawlikowicach (działka nr 180/3) od skrzyżowania z drogą powiatową do granic gminy Dłutów	35.000,00
Razem:		422.291,44
Uchwała nr XLIX/459/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku		
900-90015-6050	Wykonanie oświetlenia ulicznego na drodze Bychlew-Jadwinin (w tym fundusz sołectki sołectwa Jadwinin-Władysławów – 24.000,00 zł)	270.000,00
Razem:		270.000,00
OGÓŁEM:		866.291,44

Różnicę w wysokości 151,66 zł pomiędzy saldem występującym na koniec 2017 roku na koncie księgowym 135 i rachunku bankowym nr 21 1560 0013 2721 5751 7000 0007 (866.443,10 zł) a kwotą wynikającą z ww. uchwał Rady Gminy Pabianice (866.291,44 zł) – stanowiły odsetki bankowe naliczone przez bank w dniu 31 grudnia 2017 roku od środków na wydatki niewygasające. W dniu 8 stycznia 2018 roku odsetki w kwocie 151,66 zł zostały przekazane na rachunek bankowy budżetu Gminy Pabianice (wyciąg bankowy WB nr 1/2018).

Zgodnie z art.263 ustawy o finansach publicznych środki finansowe na wydatki ujęte w wykazie jako niewygasające, powinny być gromadzone na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku bankowego jednostki samorządu terytorialnego. Fakt utworzenia swoistej rezerwy przewidującej zaangażowanie środków w roku następnym z jednoczesnym przypisaniem wydatku do roku poprzedniego, jak również

dokonanie wyodrębnienia ewidencyjnego oraz faktycznego poprzez utworzenie odrębnego subkonta na rachunku bieżącym, nie powinno przesądzać o uznaniu tych środków za pozostałe środki pieniężne. Przyjęcie takiego stanowiska wiąże się z koniecznością postawienia tezy, zgodnie z którą wyodrębnienie środków na wydatki niewygasające powoduje także wyłączenie ich z aktywów budżetu. Analizując bowiem, gromadzone w budżecie środki pod kątem ich posiadania możliwe jest wyodrębnienie dwóch kategorii środków, własnych i obcych. Przyjmując, iż środki pieniężne budżetu są środkami własnymi, przy takim założeniu także wydatki niewygasające powinny mieścić się w tej kategorii - chyba, że nie są środkami budżetu. Wtedy też uzasadnione byłoby wykazanie ich w pozycji pozostałych środków pieniężnych. To jednak wiązałoby się z uznaniem środków na wydatki niewygasające za obce aktywa, które podobnie jako zobowiązań wobec budżetów oraz pozostałe zobowiązania zostały objęte obowiązkiem zwrotu ich właścicielom. Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż reguła ta nie będzie obowiązywała wobec środków na wydatki niewygasające, które z chwilą ich niewykorzystania zostaną włączona w poczet dochodów roku następnego zgodnie z art. 263 ust 7 ustawy o finansach publicznych.

Podsumowując należy stwierdzić, że wydatki niewygasające są aktywami budżetu, a zatem także jego środkami. Dysponowanie tymi środkami oznacza dokonywanie wydatków budżetowych także w następnym roku w przeciwieństwie do pozostałych środków, które wraz z wykonaniem budżetu stają się środkami obcymi. Natomiast z chwilą ich niewykorzystania podlegają ponownemu włączeniu do planu finansowego dochodów następnego roku. Biorąc powyższe pod uwagę kwota 866.443,10 zł powinna zostać wykazane w pozycji I.1.1 bilansu z wykonania budżetu – jako środki pieniężne budżetu;

- na wykazane w poz. II bilansu - Należności i rozliczenia - w kwocie 172.446,48 zł złożyły się należności od budżetów z tytułu: [1] rozliczenia dochodów budżetowych - 384,30 zł (Urząd Gminy w Pabianicach - 298,57 zł i GOPS - 85,73 zł); [2] należności z budżetów urzędów skarbowych i Ministerstwa Finansów z tytułu udziałów w podatku dochodowym - w kwocie 172.062,18 zł - wykazane w sprawozdaniu jako dochody zrealizowane, lecz bez przekazania środków do końca 2017 roku, mianowicie: saldo Wn konta 224-B-504 - 170.032,00 zł (MF - udziały PDOF); saldo Wn konta 224-B-506 - 7,18 zł (Urząd Skarbowy w Pabianicach - udziały PDOP); saldo Wn konta 224-B-511 - kwota 2.023,00 zł - Pierwszy Urząd Skarbowy w Bydgoszczy.

PASYWA - 3.715.953,45 zł:

- w poz. I - Zobowiązania - wykazano kwotę 992.230,32 zł, na którą złożyły się: [1] poz. I.1. - zobowiązania finansowe z tytułu zaciągniętych pożyczek w łącznej wysokości 886.767,00 zł (saldo Ma konta 260); [2] poz.1.2. - Zobowiązania wobec budżetów - 105.463,32 zł: niewykorzystane środki pochodzące z dotacji przyznanych z budżetu: Województwa Łódzkiego - 1.238,74 zł (saldo po stronie Ma konta 224-B-544 - środki przekazano 3 stycznia 2018 roku WB 1/2018); odsetki od ww. dotacji - 1,98 zł (konto 224-B-507 - środki przekazano w dniu 15 stycznia 2018 roku WB 10/2018); Wojewody Łódzkiego - 103.824,62 zł (konto 224-B-505 - środki przekazano 15 stycznia 2018 roku - WB 10/2018

- oraz 29 stycznia 2018 roku - WB 20/2018), Krajowego Biura Wyborczego – 1,48 zł (konto 224-B-503 - – środki przekazano 29 stycznia 2018 roku WB 20/2018) oraz z tytułu zaliczki alimentacyjnej (konto 224-B-523 i konto 224-B-514) – 244,84 zł – środki przekazano 2 stycznia 2018 roku WB 1/2018, i inne - kapitalizacja odsetek od rachunku środków na wydatki niewygasające – 151,66 zł (strona Ma konta 240 B-ON-OD-006) – środki przelano na rachunek organu w dniu 2 stycznia 2018 roku WB 1/2018;
- poz. II – Aktywa netto budżetu – wykazuje kwotę 2.195.395,13 zł, na którą składa się: [1] poz. II.1 – wynik wykonania budżetu (+,-) – (-) 4.294.217,74 zł (saldo konta 960); [2] poz. II.2 – wynik na operacjach niekaşowych (+,-) – 272.913,40 zł (saldo na koncie 962 – umorzenie pożyczki z WFOŚiGW); poz. II.3 – rezerwa na wydatki niewygasające – 866.291,44 zł (saldo konta 904); poz. II.5 – skumulowany wynik budżetu (+,-) – nadwyżka 5.350.408,03 zł (saldo konta 960) [(5 350 408,03 -4 294 217,74) + 866 291,44 + 272 913,40 = 2 195 395,13 zł];
  - poz. III – Inne pasywa – 528.328,00 zł (strona Ma konta 909 – rozliczenia międzyokresowe) – otrzymane w dniu 20 grudnia 2017 roku dochody z tytułu subwencji oświatowej należnej za styczeń 2018 roku (wyciąg bankowy WB nr 264/2017).

Stwierdzono zgodność danych wynikających z bilansu jednostki z danymi zawartymi w zestawieniu obrotów i sald za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 roku. Bilans został sporządzony w dniu 28 marca 2018 roku i podpisany przez Wójta Gminy – Pana Henryka Adama Gajdę oraz Skarbnika – Panią Marię Jolantę Nowicką.

Stan aktywów i pasywów na początek roku 2017 był zgodny ze stanem wykazanym na koniec 2016 roku.

Bilans jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2017 roku

Na dzień 31 grudnia 2017 roku suma aktywów i pasywów w bilansie jednostki (Urząd Gminy w Pabianicach) stanowiła kwotę 56.098.692,30 zł. Sprawdzono zgodność wykazanych kwot w bilansie (sporządzonym w dniu 29 marca 2017 roku) z ewidencją księgową w odniesieniu do następujących pozycji:

Wyszczególnienie	Numery kont	Aktywa		Pasywa	
		wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)	wg ewidencji (zł)	wg sprawozdania (zł)
A-I-Wartości niematerialne i prawne	020 -071-10 -072-03	109 417,26 <u>-101 799,46</u> 7 617,80	7 617,80		
A-II-Rzeczowe aktywa trwałe		54 175 008,73	54 175 008,73		
A-II.1- Środki trwałe	011 -071-1	53 223 664,52	53 223 664,52		
A.II.1.1 Grunty	011-0	7 132 531,75	7 132 531,75		
A.II.1.2 Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	011-1 011-2 -071-1 -071-2	45 669 655,56	45 669 655,56		

A.II.1.3 Urządzenia techniczne i maszyny	011-06	125 788,26	125 788,26		
A.II.1.4 Środki transportu	011-07	1 020,00	1 020,00		
A.II.1.5 Inne środki trwałe	011-03-05,08	294 668,95	294 668,95		
A-II.2-Inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie)	080	951 344,21	951 344,21		
A.III Należności długoterminowe	226	73 560,05	73 560,05		
A.IV.1 Akcje i udziały	030	501 500,00	501 500,00		
B.I Zapasy	310-1	29 011,20	29 011,20		
B.II. Należności krótkoterminowe	221-wg klasyfikacji budżetowej 224 234 240-187	825 508,37	825 508,37		
B.II.1 Należności z tytułu dostaw i usług	201-2	51,49	51,49		
B.II.2 Należności od budżetów	225	779,10	779,10		
B.II.3 Należności z tytułu ubezpieczeń	229	0,00	0,00		
B.II.4 Pozostałe należności	221 ³ 234-P 240-126	824 677,78	824 677,78		
B.II.5 Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	222 223	0,00	0,00		
B.III.2 – Krótkoterminowe aktywa finansowe - środki pieniężne na rachunkach bankowych	135 139	44 676,90	44 676,90		
B.IV Rozliczenia międzyokresowe kosztów	640	441 809,25	441 809,25		
SUMA AKTYWÓW:			56 098 692,30		
A-I Fundusz jednostki	800			31 416 154,46	31 416 154,46
A-II Wynik finansowy netto (+,-)	860 860			22 128 501,45	22 128 501,45
C Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	201,225, 229, 231 240, 840			2 443 214,48	2 443 214,48
C.I Zobowiązania długoterminowe	240-x158, 240-x151, 240-x021			348 821,56	348 821,56

³ Według klasyfikacji budżetowej.

C.II Zobowiązania krótkoterminowe	201, 225, 229, 231, 221, 234, 240			575 882,92	575 882,92
C.II.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	201			148 704,38	148 704,38
C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów	225			4 010,00	4 010,00
C.II.3 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	229			42 335,13	42 335,13
C.II.4 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	231			216 378,96	216 378,96
C.II.5 Pozostałe zobowiązania	221 ⁴ 234-0W-011 240-F-00 240-002 240-007 240- 017 240 - 021 240-024 240-040 240-151 240-158			130 668,04	130 668,04
C.II.6 Sumy obce (depozytowe)	240-K034 240-K031 240-K085 240-K099 240-K186 240-R005			33 541,57	33 541,57
C.II.7 Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe z tytułu dochodów budżetowych	222			244,84	244,84
C.III Rezerwy na zobowiązania	840-11			1 518 510,00	1 518 510,00
D Fundusze specjalne (ZFŚS)	851			37 261,86	37 261,86
E.II Inne rozliczenia międzyokresowe	840-02 840-03			73 560,05	73 560,05
SUMA PASYWÓW:					56 098 692,30

Według bilansu Urzędu Gminy w Pabianicach sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązania wynikały z następujących tytułów:

- z tytułu robót, dostaw i usług - 148.704,38 zł,
- wobec budżetów - 4.010,00 zł,
- z tytułu ubezpieczeń społecznych - 42.335,13 zł,
- z tytułu wynagrodzeń - 216.378,96 zł,
- pozostałe zobowiązania - 130.668,04 zł,
- sumy depozytowe - 33.541,57 zł,
- rozliczenie z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych - 244,84 zł.

Wartości zobowiązań wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją.

⁴ Według klasyfikacji budżetowej.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wynikały z salda strony Ma konta 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

Na zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń złożyło się saldo Ma konta 229 – pozostałe rozrachunki publiczno-prawne w kwocie 19.814,32 zł i dotyczyło rozrachunków z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń w kwocie 216.378,96 zł wynikały z salda konta 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.

W pozycji B.III.1.2 bilansu wykazano środki pieniężne na rachunkach bankowych w wysokości 44.676,90 zł. Powyższa kwota była zgodna z kwotami zgromadzonymi na następujących rachunkach bankowych: [1] Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – 11.125,61 zł (konto 135-01), [2] sum depozytowych – 33.541,57 zł (konto 139-32).

Według bilansu Urzędu Gminy w Pabianicach sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku należności według tytułów wynosiły:

— z tytułu dostaw i usług	-	51,49 zł,
— od budżetów	-	779,10 zł,
— z tytułu ubezpieczeń społecznych	-	0,00 zł,
— pozostałe należności	-	824.677,78 zł,
— rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	-	0,00 zł.

Wartości należności wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją księgową. Należności od budżetów wynikały z salda strony Wn konta 225 – rozrachunki z budżetami i dotyczyły naliczonego podatku VAT w kwocie 779,10 zł do rozliczenia w następnym okresie. Natomiast na kwotę pozostałych należności w wysokości 824.677,78 zł złożyły się salda strony Wn następujących kont:

- 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych – zaległości w dochodach budżetowych na łączną kwotę 798.296,69 zł,
- 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami na łączną kwotę 26.136,25 zł (pożyczki z ZFŚS),
- 240 – pozostałe rozrachunki w łącznej kwocie 244,84 zł (Łódzki Urząd Wojewódzki – fundusz alimentacyjny).

W bilansie Urzędu Gminy w Pabianicach na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano następujące aktywa trwałe:

— Wartości niematerialne i prawne (A.I)	-	6.967,20 zł,
— Grunty (A.II.1.1)	-	7.132.531,75 zł,
— Budynek, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (A.II.1.2)	-	45.669.655,56 zł,
— Urządzenia techniczne i maszyny (A.II.1.3)	-	125.788,26 zł,
— Środki transportu (A.II.1.4)	-	1.020,00 zł,
— Inne środki trwałe (A.II.1.5)	-	294.668,95 zł,
— Inwestycje rozpoczęte (A.II.2)	-	951.344,21 zł,
— Akcje i udziały (A.IV.1.1)	-	501.500,00 zł.

Wartości aktywów trwałych wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją i dokumentacją źródłową.

Kontrola bilansu jednostki w zakresie pasywów wykazała, iż:

- w pozycji A „fundusz” wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano kwotę 53.544.655,91 zł - wynikającą z sumy funduszu jednostki (A.I) , tj. salda Ma konta 800 – 31.416.154,46 zł i wyniku finansowego netto (poz. A.II) - zysku w wysokości 22.128.501,45 zł (A.II.1) stanowiącego saldo Ma konta 860,
- w skład wykazanych zobowiązań krótkoterminowych (pozycja C.II) w wysokości 575.882,92 zł wchodzi:
  - a) zobowiązania z tytułu dostaw i usług (poz. C.II.1) 176.182,08 zł – Ma 201,
  - b) zobowiązania wobec budżetów (poz. C.II.2) – 4.010,00 zł – saldo Ma konta 225 - podatek VAT do zapłaty,
  - c) zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (poz. C.II.3) – 42.335,13 zł – saldo Ma 229 (naliczone składki na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzenia rocznego – 34.606,48 zł na FP – 2.575,65 zł oraz PFRON – 5.153,00 zł),
  - d) zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (poz. C.II.4) w kwocie 216.378,96 zł – saldo Ma 231 (naliczone dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2017 rok – 188.598,94 zł oraz umowy zlecenia i zwrot kosztów dowozu uczniów niepełnosprawnych – 27.780,02 zł);
  - e) pozostałe zobowiązania w wysokości 130.668,04 zł (poz. C.II.5), na które złożyły się salda po stronie Ma następujących kont: [1] konto 221 w kwocie 40.838,97 zł (należności z tytułu dochodów budżetowych); [2] konto 234 – 27,58 zł (delegacja służbowa); [3] konto 240 – 89.801,49 zł (zryczałtowane diety radnych i sołtysów; ryczałty samochodowe; zwrot podatku akcyzowego rolnikom; ekwiwalent za pranie odzieży roboczej i inne);
  - f) sumy obce (poz. C.II.6) w wysokości 33 541,57 zł powstałe w wyniku depozytów (2.131,06 zł – odsetki od depozytów), zabezpieczenia należytego wykonania umów, rękojmi i gwarancji (31.410,51 zł) – saldo Ma konta analitycznego 240;
  - g) fundusze specjalne o wartości 37.261,86 zł wykazane w pozycji D wynikają ze stanu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – saldo Ma konta 851.

Szczegółowe ustalenia dotyczące poprawności danych wykazanych w bilansie przedstawiono w dalszej części protokołu. Kontrola poddano zobowiązania na kontach rozrachunkowych prowadzonych przez księgowość dla Urzędu Gminy.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Terminowość regulowania zobowiązań (lata 2012-2013)

Zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi jednostki, konta zespołu 2 – rozrachunki i rozliczenia służą do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz rozliczeń. Konta zespołu 2 służą także do ewidencji i rozliczeń środków budżetowych, środków europejskich i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, wynagrodzeń, rozliczeń niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi. Ewidencja szczegółowa do kont zespołu 2 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej i umożliwiać wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz jeśli dotyczą rozliczeń w walutach obcych – według poszczególnych walut, a przy rozliczaniu środków europejskich również odpowiednio w podziale na programy lub projekty.

Konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Stosownie do postanowień wynikających z załącznika nr 3 (plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz.760) - konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ujmowane na koncie 221. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz za spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Ewidencję szczegółową do konta 201 w Urzędzie Gminy prowadzi się według kontrahentów, z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej.

Zgodnie z art.8 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości – określając zasady rachunkowości w jednostce należy zapewnić w niej możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. W zakładowym planie kont - stanowiącym załącznik nr 2a do zarządzenia nr 104 Wójta Gminy Pabianice z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie ustalenia zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Pabianicach – w części dotyczącej analityki prowadzonej do konta 201 zapisano, iż prowadzona jest ewidencja zobowiązań wymagalnych na kartotece pod nazwą „przeterminowane”.

Stan konta 201 na dzień 31 grudnia 2016 roku po stronie Wn – (oznaczający stan należności z tytułu dostaw i usług od firm ORANGE – 256,48 zł i ECO-ENERGIA – 8.944,56 zł) wynosił 9.201,04 zł, natomiast strona Ma konta (zobowiązania z tytułu

dostaw i usług) wykazywała kwotę 140.186,47 zł Na zobowiązania złożyło się 40 dowodów księgowych, które *przedstawiono w załączniku nr 9 protokołu kontroli.*

Natomiast na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 201 wykazywało saldo Wn w kwocie 51,49 zł z tytułu nadpłaty w PGE Dystrybucja oraz saldo Ma w kwocie 148.704,38 zł – wynikające z 39 niezapłaconych faktur.

Zestawienie faktur niezapłaconych do końca 2017 roku stanowi załącznik nr 10 protokołu kontroli.

W bilansie jednostki budżetowej sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 roku – poz. C.II.1. – wykazano wartość zobowiązań w kwocie 148.704,38 zł z tytułu dostaw i usług, co było zgodne z wartością wynikającą z niezapłaconych faktur składających się na saldo Ma konta 201.

W celu skontrolowania prawidłowości ewidencjonowania operacji księgowych prowadzonych na koncie 201 oraz terminowego regulowania zobowiązań wobec kontrahentów, w tym także przestrzegania postanowień wynikających z art.20, 21, 22, 23 i 24 ustawy o rachunkowości, szczegółowej kontroli poddano zapisy w urzędzeniach księgowych oraz dowody (faktury, polecenia księgowania) potwierdzające dokonanie operacji gospodarczych. Weryfikacji kontrolujący dokonali w oparciu o wszystkie dowody księgowe wyszczególnione w załącznikach nr 9 i 10 protokołu kontroli, tj. [1] 40 faktur o wartości 140.198,57 zł wystawionych w 2016 roku oraz [2] 39 faktur o wartości 148.704,38 zł z 2017 roku. Łącznie skontrolowano 79 dowodów księgowych (faktur) wystawionych na kwotę 288.902,95 zł – stwierdzając, co następuje:

- ewidencji księgowej podlegały dokumenty (faktury) określone w instrukcji obiegu dokumentów księgowych;
- poddane kontroli dowody księgowe posiadały datę ich wpływu do Urzędu Gminy i do Referatu Finansowego;
- oprócz dwóch faktur VAT nr EKB-6001750/2017 i nr THB nr 1050/2017 o łącznej wartości 962,50 zł, opisanych we wcześniejszej części protokołu kontroli (rozdział III pkt 3 – „Ewidencja księgowa. Sprawozdawczość”) - nie stwierdzono opóźnień z zapłacie zobowiązań. Wszystkie zobowiązania objęte próbą kontroli uregulowano terminowo, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, iż wydatki publiczne powinny być ponoszone w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- wszystkie faktury (rachunki) wpływające do Urzędu zawierały: datę dokonania operacji, rodzaj i numer dowodu księgowego, krótki opis operacji, kwotę i datę zapisu, oznaczenie kont, których operacje dotyczyły (dekretację), dokonane zapisy pozwoliły na identyfikację dowodu księgowego będącego podstawą zapisu;
- faktury będące podstawą zapisów księgowych, spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego określone przez art.21 i 22 ustawy o rachunkowości oraz w instrukcji obiegu dokumentów księgowych;
- dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddano kontroli pod względem prawidłowości merytorycznej oraz formalno-rachunkowej, czego potwierdzeniem były stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności;

- kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatku z planem finansowym oraz ich celowość potwierdziła na wymienionych dokumentach Skarbnik Gminy;
- wydatek na dokumentach zatwierdzał Wójt Gminy Pabianice oraz Skarbnik Gminy lub upoważnieni przez nich pracownicy;
- ewidencja szczegółowa do konta 201 dawała możliwość ustalenia zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

Test kontroli prawidłowości prowadzenia ewidencji operacji gospodarczych i finansowych na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami w zakresie ewidencji zobowiązań stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli.

2. Rozrachunki publicznoprawne

Konto 225- rozrachunki z budżetami

Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami” służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. W jednostce na koncie 225 ewidencjonuje się również rozrachunki z tytułu VAT.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku konto 225 wykazywało saldo Wn w kwocie 77.194,77 zł i saldo Ma dotyczące zobowiązań w kwocie 0,00 zł. Na należności złożyły się: podatek VAT do zwrotu w kwocie 74.362,00 zł i podatek VAT należny w kwocie 2.832,77 zł.

Natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 225 wykazywało saldo Wn w kwocie 779,10 zł i saldo Ma w kwocie 4.010,00 zł. Na kwotę należności złożył się podatek VAT naliczony Urzędowi Gminy do rozliczenia w następnym okresie, natomiast zobowiązanie z wynikało podatku VAT – Gmina – do zapłaty.

Sprawdzono terminowość zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych za miesiące: sierpień – grudzień 2016 roku oraz styczeń - luty 2017 roku.

Miesiąc/rok	Naliczony podatek (PIT-4R, PIT-8A)	Termin płatności	Wpłaty			Uwagi	Potracone wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania zaliczek (zł)
			Kwota (zł)	Data	Numer WB		
1	2	3	4	5	6	7 (2-4)	8
VIII 2016 roku	18.313,00	20.09.2016	18.319,00	01.09.2016	177/16	-6,00	-
IX 2016 roku	18.786,00	20.10.2016	18.792,00	30.09.2016	199/16	-6,00	-
X 2016 roku	18.934,00	20.11.2016	18.940,00	15.11.2016	222/16	-6,00	-
XI 2016 roku	19.347,00	20.12.2016	19.353,00	30.11.2016	240/16	-6,00	-
XII 2016 roku	26.084,00	20.01.2017	26.048,00	30.12.2016	261/16	36,00	-
I 2017 roku	31.227,00	20.02.2017	31.227,00	03.02.2017	25/17	-	-
II 2017 roku	21.122,00	20.03.2017	21.122,00	01.03.2017	44/17	-	-

Stwierdzone różnice w kwotach zaliczek na podatek dochodowy (nadpłata za: sierpień 2016 roku – 6,00 zł, wrzesień 2016 roku – 6,00 zł, październik 2016 roku – 6,00 zł i listopad 2016 roku – 6,00 zł oraz niedopłata w kwocie 36,00 zł za grudzień 2016 roku) – powstały na skutek korekty naliczenia składek ZUS od wynagrodzenia jednego ze zleceniobiorców za okres od czerwca do listopada 2016 roku. Korekty dokonano w związku z informacją, uzyskaną na wniosek Urzędu Gminy w Pabianicach, z ZUS II Oddział w Łodzi Inspektorat w Pabianicach dotyczącą obowiązku podlegania przez zleceniobiorcę ubezpieczeniom społecznym (pismo znak: OU530200 /D/2016-002638/002 z dnia 8 listopada 2016 roku).

Zleceniobiorca nie poinformował w trakcie trwania umowy zlecenia o zmianie - braku od czerwca 2016 roku równoległego tytułu do ubezpieczeń społecznych, co skutkowało błędnym zgłoszeniem do ubezpieczeń w podanym okresie oraz nienaliczaniem od wynagrodzenia składek na ubezpieczenia społeczne. Po weryfikacji dokonanej przez ZUS oraz korekcie zgłoszenia i naliczenia składek, a co za tym idzie zaliczki na podatek dochodowy, nastąpiła nadpłata podatku za okres czerwiec – listopad 2016 roku (6 x 6 zł), którą potrącono z wpłaty na rzecz Urzędu Skarbowego w Pabianicach w miesiącu grudniu 2016 roku.

Zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za miesiące objęte próbą kontroli, przekazywano do Urzędu Skarbowego w Pabianicach w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity z 2016 r. poz. 2032 ze zm.), tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane.

Kontrolowana jednostka nie pobierała prowizji od przekazywanej do Urzędu Skarbowego kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. W myśl art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.), płatnikom i inkasentom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa, w relacji do kwoty pobranych podatków oraz tryb pobrania wynagrodzenia, określono w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz.U. z 2015 r. poz.2154), zgodnie z którym - płatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych, przysługuje wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków, wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Kwota należnego wynagrodzenia, o którym mowa wyżej, jest potrącana z kwoty podatków pobranych przez płatników lub inkasentów.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Zgodnie z obowiązującym w jednostce zakładowym planem kont, konto 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” służy do ewidencji – innych niż z budżetami – rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń

społecznych i zdrowotnych, Funduszu Pracy, składek PFRON, składek ubezpieczeniowych na życie potrącanych pracownikom na liście płac.

Konto 229 wykazywało na dzień 31 grudnia 2016 roku saldo zobowiązań w kwocie 35.494,32 zł. Na powyższą kwotę złożyły się zobowiązania z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 30.060,44 zł, Fundusz Pracy – 2.421,88 zł - od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2016 rok i ekwiwalentu za pranie odzieży za IV kwartał 2016 roku oraz na PFRON w wysokości 3.012,00 zł.

Dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2016 rok, tzw. „13”, zostało wypłacone w dniu 17 stycznia 2014 roku. Składki przekazano do ZUS w dniu 3 lutego 2017 roku (WB nr 25/2017), natomiast wpłaty składki za grudzień 2016 roku na PFRON dokonano w dniu 4 stycznia 2017 roku (WB nr 3/2017).

Natomiast na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 229 wykazywało saldo Ma w kwocie 42.335,13 zł. Saldo dotyczyło naliczonych składek na: [1] ubezpieczenie społeczne w kwocie 34.606,48 zł (zapłacono w dniu 5 lutego 2018 roku – WB nr 28/2018); [2] Fundusz Pracy – 2.575,65 zł (zapłacono w dniu 5 lutego 2018 roku – WB nr 28/2018) – dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 rok (wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego nastąpiła w dniu 22 stycznia 2018 roku) i ekwiwalentu za pranie odzieży za IV kwartał 2017 roku; [3] PFRON – 5.153,00 zł (składkę za grudzień 2017 roku zapłacono 4 stycznia 2018 roku – wyciąg bankowy WB nr 3/2018).

Kontroli poddano terminowość regulowania zobowiązań wobec ZUS z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie od wynagrodzeń za miesiące: październik, listopad i grudzień 2016 roku oraz styczeń, luty i marzec 2017 roku. Zestawienie deklaracji objętych kontrolą przedstawiono w drugostronnie zamieszczonej tabeli:

Należność za miesiące 2016 i 2017 roku	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Składki wpłacone			Różnica (zł)
	Tytuł składki	Kwota (zł)		Kwota (zł)	Data	Numer WB	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)
ROK 2016							
Październik	Społeczne	44.263,91	05.11.2016	44.263,91	03.11.2016	222/16	-
	Zdrowotne	15.826,15	05.11.2016	15.826,15	03.11.2016	222/16	-
	Fundusz Pracy	2.371,10	05.11.2016	2.371,10	03.11.2016	222/16	-
Listopad	Społeczne	46.748,88	05.12.2016	46.748,88	30.11.2016	240/16	-
	Zdrowotne	16.680,16	05.12.2016	16.680,16	30.11.2016	240/16	-
	Fundusz Pracy	2.368,74	05.12.2016	2.368,74	30.11.2016	240/16	-
Grudzień	Społeczne	72.087,20	05.01.2017	72.080,20	30.12.2016	261/16	7,00
	Zdrowotne	22.324,12	05.01.2017	22.279,42	30.12.2016	261/16	44,70
	Fundusz Pracy	3.441,17	05.01.2017	3.441,17	30.12.2016	261/16	-
ROK 2017							
Styczeń	Społeczne	108.754,22	05.02.2017	108.754,22	03.02.2017	25/17	-
	Zdrowotne	29.256,30	05.02.2017	29.256,30	03.02.2017	25/17	-
	Fundusz Pracy	4.826,46	05.02.2017	4.826,46	03.02.2017	25/17	-
Luty	Społeczne	55.672,19	05.03.2017	55.672,19	01.03.2017	44/17	-

	Zdrowotne	16.777,85	05.03.2017	16.777,85	01.03.2017	44/17	-
	Fundusz Pracy	2.219,67	05.03.2017	2.219,67	01.03.2017	44/17	-
Marzec	Spółeczne	56.053,21	05.04.2017	56.053,21	31.03.2017	68/17	-
	Zdrowotne	17.711,53	05.04.2017	17.711,53	31.03.2017	68/17	-
	Fundusz Pracy	2.339,62	05.04.2017	2.339,62	31.03.2017	68/17	-

Jak wynika z powyższego zestawienia, składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.).

Zapisy na kontach dotyczące naliczonych i zapłaconych składek ZUS, były zgodne z unormowaniami opisanymi w zakładowym planie kont.

W wyniku kontroli stwierdzono, że różnice pomiędzy wysokością naliczonych (deklarowanych w DRA w grudniu 2016 roku) i przekazanych składek na ubezpieczenia społeczne (niedopłata w wysokości 7,00 zł) i zdrowotne (niedopłata w wysokości 44,70 zł) - powstały na skutek korekty naliczenia składek od wynagrodzenia zleceniobiorcy oraz korekty deklaracji rozliczeniowych DRA za miesiące czerwiec – listopad 2016 roku. Kwotę zaległych składek na ubezpieczenia społeczne zapłacono za poszczególne miesiące wraz z odsetkami za zwłokę, a skorygowane składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiły nadpłatę do potrącenia z wpłat bieżących. Po uzyskaniu odpowiedzi na wniosek o rozliczenie konta z ZUS Inspektorat w Pabianicach (pismo znak: 530100/0282665/2016 z dnia 15 grudnia 2016 roku), po przeprowadzonych korektach, kontrolowana jednostka z wpłaty należnej za grudzień 2016 roku dokonała potrącenia uprzednio nadpłaconych kwot.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Zgodnie z art.21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. 2016 r. poz.2046 ze zm.), pracodawca zatrudniający, co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65 % przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6 %, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 6 %.

Próbą kontrolną objęto deklaracje i miesięczne wpłaty dokonane na PFRON w miesiącach: styczeń-czerwiec 2016 roku oraz lipiec-grudzień 2017 roku. Analizę wyników kontroli przedstawiono poniżej.

Należność za poszczególne miesiące 2016 i 2017 roku	Liczba pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewnianym osiągnięciem wskaźnika zatrudnienia osób a rzeczywiście zatrudnieniem	Numer i data wystawienia wyciągu bankowego	Wysokość wpłaty przekazanej na PFRON (zł)	Wysokość wpłaty należnej do zapłaty wynikająca z deklaracji DEK-I-a (zł)	Różnica między wpłatą należną a przekazaną (zł)
1	2	3	4	5	6
2016 rok					
Styczeń	2,8530	04.02.2016. WB 24/2016	4 518,00	4 518,00	0,00
Luty	2,7330	03.03.2016. WB 45/2016	4 328,00	4 328,00	0,00
Marzec	2,7540	06.04.2016. WB 69/2016	4 553,00	4 553,00	0,00
Kwiecień	2 8290	09.05.2016. WB 92/2016	4 677,00	4 677,00	0,00
Maj	2,8590	03.06.2016. WB 111/2016	4 727,00	4 727,00	0,00
Czerwiec	2,9490	04.07.2016. WB 132/2016	5 013,00	5 013,00	0,00
2017 rok					
Lipiec	3,0390	02.08.2017. WB 160/2017	5 378,00	5 378,00	0,00
Sierpień	3,0690	07.09.2017. WB 185/2017	5 431,00	5 431,00	0,00
Wrzesień	3,0690	03.10.2017. WB 205/2017	5 266,00	5 266,00	0,00
Październik	3,0690	06.11.2017. WB 231/2017	5 266,00	5 266,00	0,00
Listopad	2,9790	06.12.2017. WB 254/2017	5 111,00	5 111,00	0,00
Grudzień	2,9790	04.01.2018. WB 3/2018	5 153,00	5 153,00	0,00

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych stwierdzono, co następuje:

- Urząd Gminy w Pabianicach zarejestrowany jest w PFRON pod numerem 10Y0202JO;
- jednostka przedkładała Zarządowi Funduszu informacje miesięczne i roczne deklaracje DEK-I-a. Informacje miesięczne składane były w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat, poprzez teletransmisje danych w formie dokumentu elektronicznego (kontrolującym przedłożono wydruki komputerowe deklaracji miesięcznych wpłat na PFRON);
- w okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy nie zatrudniano osób niepełnosprawnych;
- wpłat na Fundusz dokonywano w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat. W żadnym miesiącu nie stwierdzono przekroczenia ww. terminu.
- opłaty na PFRON ewidencjonowane są prawidłowo w następujący sposób [1] naliczenie opłaty: Wn 405 – „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia i Ma 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”; [2] przekazanie składek na rachunek bankowy PFRON (przelew) ujmuje się na kontach: Wn 229 i Ma 130, z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75023 § 4140.

3. Pozostałe rozrachunki

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia, w szczególności z tytułu pobranych do rozliczenia zaliczek, odpłatności za świadczenia dokonane na rzecz pracowników, udzielonych pożyczek z ZFŚS. Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności: [1] wypłacane pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę, [2] należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych, [3] należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Na stronie Ma konta 234 ujmuje się: [1] rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych, [2] wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki, [3] wpływy należności od pracowników. Konto może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma stan zobowiązań wobec pracowników.

Saldo Wn konta 234 na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosło 26.136,25 zł i wynikało z zadłużenia z tytułu pożyczek mieszkaniowych zaciągniętych przez 12 pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach.

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki” – Gmina Pabianice (organ) oraz Urząd Gminy (jednostka)

W organie konto 240-B – Pozostałe rozrachunki - służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222, 223, 224, 225, 250 i 260.

Zgodnie z informacją przedstawioną przez Skarbnika Gminy Marię Nowicką na koncie 240 w organie księguje się kapitalizację odsetek od rachunków bankowych pomocniczych dla rachunku organu.

Natomiast w Urzędzie Gminy jako jednostce na koncie 240 księguje się:

- diety sołtysów, zryczałtowane diety radnych,
- środki z Funduszu Pracy,
- sumy depozytowe: wadia, zabezpieczenia wykonania umów, kaucje gwarancyjne, odsetki od rachunku bankowego,
- ryczałty samochodowe,
- polisy ubezpieczeniowe,
- decyzje Starosty Pabianickiego dotyczące opłaty z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej,
- decyzje GDDKiA – opłata za urządzenia w pasie drogowym,
- decyzje Zarządu Dróg Wojewódzkich – opłata za urządzenia w pasie drogowym,
- rozrachunki z Urzędem Marszałkowskim Województwa Łódzkiego,
- rozrachunki z Łódzkim Urzędem Wojewódzkim,
- ekwiwalent za pranie odzieży roboczej,
- roszczenie sporne z firmą EKORD - Zakład Gospodarowania Odpadami.

Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone w dniu 15 maja 2018 roku na okoliczność księgowania operacji na koncie 240 stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w Urzędzie Gminy w Pabianicach do dnia 29 grudnia 2017 roku do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234 służyło konto 241 – Pozostałe rozrachunku, które nie występowało w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Należy zauważyć, iż na powyższą nieprawidłowość inspektorzy RIO zwrócili Skarbnikowi Gminy uwagę podczas poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2014 roku.

Z wyjaśnień złożonych Skarbnika Gminy wynika, że utworzono je po to, aby nie powielał się taki sam symbol konta (240), który używany jest w księgowości organu.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku na koncie 241 w Urzędzie Gminy wystąpiło saldo należności w kwocie 1.652,40 zł, na które złożyły się roszczenia sporne wobec firmy EKORD z tytułu środków pochodzących z dotacji na likwidację pokryć dachowych zawierających azbest. Natomiast na zobowiązania w kwocie 508.874,92 zł (strona Ma konta 241) złożyły się: sumy depozytowe – 112.337,11 zł, środki Funduszu Pracy – 10,23 zł, rachunki gotówkowe – 5,50 zł, polisy ubezpieczeniowe – 6,60 zł, diety, ryczałty i ekwiwalent za pranie odzieży roboczej – 16.646,34 zł, decyzje wieloletnie – 359.891,99 zł z tytułu opłat za urządzenia w pasie drogowym oraz decyzje na 2017 rok – 19.977,15 zł (opłaty roczne za urządzenia w pasie drogowym GDDKiA i Zarząd Dróg Wojewódzkich).

Na koniec 2017 roku na koncie 240 wystąpiły należności od ŁUW z tytułu niedopłaty środków pochodzących z funduszu alimentacyjnego oraz zobowiązania w kwocie 472.164,42 zł. Na kwotę zobowiązań złożyły się: odsetki od sum depozytowych – 2.131,06 zł, sumy depozytowe (kaucje) – 31.410,51 zł, środki Funduszu Pracy – 9,72 zł, ryczałty samochodowe – 2.539,39 zł, odsetki od decyzji w sprawie opłat z tytułu wyłączenia gruntów spod produkcji rolnej – dotyczy świetlicy w Porszewicach – 17,00 zł (Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego), Starostwo Powiatowe w Pabianicach - decyzje na opłaty roczne z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej – świetlica Konin i świetlica Porszewice – 6.040,01 zł, polisy ubezpieczeniowe COMPESNSA – 51.042,00 zł, ekwiwalent za pranie odzieży roboczej za IV kwartał 2017 roku – 972,89 zł, GDDKiA – opłata roczna za urządzenia w pasie drogowym (kanalizacja Piątkowisko) – 2.180,48 zł, Zarząd Dróg Wojewódzkich – opłata roczna za urządzenia w pasie drogowym (kanalizacja w m. Bychlew-Jadwinin) - 12.870,00 zł, decyzje wieloletnie na lata 2019-2026 z tytułu opłat za urządzenia w pasie drogowym – 348.821,56 zł.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. Zabezpieczenie wartości pieniężnych i druków ścisłego zarachowania. Kontrola kasy. Instrukcja kasowa

---

Sposób i dokumentowanie operacji kasowych w Urzędzie Gminy w Pabianicach określono w instrukcji kasowej, ustalającej zasady funkcjonowania kasy w jednostce. Instrukcja kasowa wprowadzona została zarządzeniem nr 93 Wójta Gminy z dnia 24 października 2014 roku. W niniejszej instrukcji określone zostały zagadnienia dotyczące: zabezpieczenia mienia, kwalifikacji kasjera, ochrony wartości pieniężnych, transportu środków pieniężnych, gospodarki kasowej oraz dokumentacji obrotu kasowego.

Obsługę kasy powierzono podinspektor Pani BARBARZE WŁODARCZYK. Kasjerka w dniu 2 stycznia 1985 roku złożyła deklarację o odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie, gotówkę i inne walory, potwierdzoną odpowiednim oświadczeniem. W aktach osobowych kasjerki znajduje się potwierdzenie o niekaralności wydane przez Krajowy Rejestr Karny z dnia 5 stycznia 2007 roku. Ostatnia kontrola doraźna kasy przeprowadzona została w dniu 23 kwietnia 2018 roku.

Wysokość pogotowia kasowego została określona w § 4 instrukcji kasowej. Jednostka przyjęła pogotowie kasowe w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych). Ponadto Wójt Gminy Pabianice corocznie – na początku roku budżetowego – ustala wysokość pogotowia. Na 2018 rok – wysokość środków ustalono w dniu 2 stycznia 2018 roku.

Kontrolę kasy inspektorzy RIO przeprowadzili w dniu 12 czerwca 2018 roku. W protokole opisano zabezpieczenie wartości pieniężnych i druków ścisłego zarachowania znajdujących się w kasie Urzędu Gminy.

Protokół kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 12 czerwca 2018 roku stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli.

2. Dokumentowanie operacji kasowych

Instrukcja kasowa w § 13 przewidywała następujące rodzaje raportów kasowych: sumy budżetowe, woda, opłaty skarbowe, pogotowie kasowe, zwroty wydatków, Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, odpady komunalne.

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych skontrolowano w oparciu o wyrywkowo wybrane dochodowe i wydatkowe raporty kasowe:

[1] przychodowe:

- RK nr 42 z dnia 6 marca 2017 roku – opłata skarbową – 60,00 zł (2 poz.),
  - RK nr 44 z dnia 6 marca 2017 roku – odpady komunalne -691,80 zł (6 poz.),
  - RK nr 45 z dnia 6 marca 2017 roku – woda – 570,30 zł (5 poz.),
  - RK nr 44 z dnia 6 marca 2017 roku – sumy budżetowe – 4.838,00 zł (4 poz.),
  - RK nr 41 z dnia 3 marca 2017 roku – opłata skarbową – 50,00 zł (1 poz.),
  - RK nr 43 z dnia 3 marca 2017 roku – odpady komunalne – 1.208,40 zł (10 poz.),
  - RK nr 44 z dnia 3 marca 2017 roku – woda – 1.498,33 zł (6 poz.),
-

- RK nr 43 z dnia 3 marca 2017 roku – sumy budżetowe – 6.628,93 zł (5 poz.),
- RK nr 40 z dnia 2 marca 2017 roku – opłata skarbową – 47,00 zł (2 poz.),
- RK nr 42 z dnia 2 marca 2017 roku – odpady komunalne – 448,60 zł (7 poz.),
- RK nr 43 z dnia 2 marca 2017 roku – woda – 154,22 zł (5 poz.),
- RK nr 42 z dnia 2 marca 2017 roku – sumy budżetowe – 3.580,78 zł (5 poz.),
- RK nr 70 z dnia 18 kwietnia 2017 roku – opłata skarbową – 60,00 zł (2 poz.),
- RK nr 74 z dnia 18 kwietnia 2017 roku – odpady komunalne -1.620,00 zł (23 poz.),
- RK nr 75 z dnia 18 kwietnia 2017 roku – woda -1.182,54 zł (7 poz.),
- RK nr 74 z dnia 18 kwietnia 2017 roku – sumy budżetowe – 827,20 zł (3 poz.),
- RK nr 170 z dnia 7 września 2017 roku – odpady komunalne – 308,60 zł (4 poz.),
- RK nr 171 z dnia 7 września 2017 roku – woda – 420,77 zł (2 poz.),
- RK nr 166 z dnia 7 września 2017 roku – sumy budżetowe - 5.570,00 zł (5 poz.),
- RK nr 174 z dnia 18 października 2017 roku – opłata skarbową – 60,00 zł (2 poz.),
- RK nr 199 z dnia 18 października 2017 roku – odpady komunalne – 413,00 zł (9 poz.),
- RK nr 200 z dnia 18 października 2017 roku – woda -3.624,63 zł (11 poz.),
- RK nr 195 z dnia 18 października 2017 roku – sumy budżetowe – 569,60 zł (3 poz.),

[2] wydatkowe:

- RK nr 35 z dnia 31 marca 2017 roku – pogotowie kasowe - 3.255,42 zł (8 poz.),
- RK nr 10 z dnia 30 marca 2017 roku – wydatki - 48.241,65 zł (3 poz.),
- RK nr 34 z dnia 29 marca 2017 roku – pogotowie kasowe – 678,92 zł (4 poz.),
- RK nr 30 z dnia 17 marca 2017 roku – pogotowie kasowe – 663,24 zł (4 poz.),
- RK nr 9 z dnia 10 marca 2017 roku – wydatki – 9.185,22 zł (9 poz.),
- RK nr 37 z dnia 7 kwietnia 2017 roku – pogotowie kasowe – 1.458,73 zł (8 poz.),
- RK nr 11 z dnia 10 kwietnia 2017 roku – wydatki – 9.773,42 zł (7 poz.),
- RK nr 12 z dnia 11 kwietnia 2017 roku – wydatki – 3.135,56 zł (2 poz.),
- RK nr 41 z dnia 20 kwietnia 2017 roku – pogotowie kasowe – 1.852,00 zł (2 poz.),
- RK nr 42 z dnia 24 kwietnia 2017 roku – pogotowie kasowe – 1.075,72 zł (4 poz.),
- RK nr 13 z dnia 27 kwietnia 2017 roku – wydatki – 38.275,45 zł (3 poz.),
- RK nr 44 z dnia 28 kwietnia 2017 roku – pogotowie kasowe – 2.178,38 zł (4 poz.),
- RK nr 14 z dnia 28 kwietnia 2017 roku – zwroty wydatków – 42.684,19 zł (2 poz.),
- RK nr 33 z dnia 30 października 2017 roku – wydatki – 4.597,60 zł (5 poz.),
- RK nr 32 z dnia 27 października 2017 roku – wydatki – 56.036,50 zł (4 poz.),
- RK nr 112 z dnia 20 października 2017 r. – pogotowie kasowe – 450,00 zł (1 poz.),
- RK nr 111 z dnia 17 października 2017 r. – pogotowie kasowe – 495,51 zł (4 poz.),
- RK nr 31 z dnia 10 października 2017 roku – wydatki – 9.109,83 zł (9 poz.),
- RK nr 106 z dnia 4 października 2017 r. – pogotowie kasowe – 623,42 zł (6 poz.),
- RK nr 105 z dnia 29 września 2017 r. – pogotowie kasowe – 3.645,95 zł (3 poz.),
- RK nr 4 z dnia 28 września 2017 roku - ZFŚS – 732,00 zł (2 poz.),
- RK nr 29 z dnia 28 września 2017 roku – zwroty wydatków – 44.477,26 zł (4 poz.),
- RK nr 101 z dnia 20 września 2017 r. – pogotowie kasowe – 1.859,53 zł (6 poz.),
- RK nr 28 z dnia 8 września 2017 roku – wydatki – 8.606,70 zł (6 poz.),
- RK nr 96 z dnia 6 września 2017 roku – pogotowie kasowe – 103,20 zł (2 poz.).

W wyniku kontroli niniejszego zagadnienia poczyniono następujące ustalenia:

- raporty kasowe wystawiane były elektronicznie i sporządzane na bieżąco, każdego dnia; zapisy w raportach dokonywane były w ujęciu chronologicznym w dniu w którym przychód lub rozchód miał miejsce;

- raport kasowy zamykany był poprzez sumowanie wpłat i wypłat gotówkowych oraz poprzez obliczenie stanu końcowego gotówki według reguły: stan początkowy + wpłaty - wypłaty = stan końcowy na dzień zamknięcia raportu;
  - sumy pobrane z banku na podstawie czeków nanoszone były na druki polecenie księgowania, na podstawie których sporządzany był raport kasowy. Stwierdzono, że kwoty pobrane przez kasjerkę z banku na podstawie czeków nanoszone były do raportu kasowego z datą ich pobrania;
  - nie stwierdzono pokrywania wydatków z dochodów;
  - w wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie raporty kasowe - objęte próbą przyjętą do kontroli - podpisane były przez osobę sporządzającą oraz sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym. **Jednakże nieczytelne podpisy figurujące na ww. dowodach księgowych oraz niezgodność ich ze wzorami podpisów wynikającymi z załączników do zarządzenia nr 118 Wójta Gminy Pabianice z dnia 30 grudnia 2015 roku - nie pozwoliły kontrolującym ustalić czy dokument został sporządzony i sprawdzony przez upoważnionych pracowników Urzędu Gminy;**
  - udokumentowaniem wydatków ujętych w raportach były dowody źródłowe: rachunki, faktury, polecenia wyjazdów służbowych;
  - na dowodach załączonych do raportów kasowych, nanoszono dekretację,
  - pobrane wpłaty przekazywano na rachunek bankowy bez zbędnej zwłoki, tj. w tym samym dniu;
  - wypłat gotówki dokonano w oparciu o dowody źródłowe w postaci: rachunków, poleceń wyjazdu służbowego, faktur itp. Źródłowe dowody kasowe, na podstawie których dokonano wypłaty gotówki sprawdzone zostały pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez upoważnione osoby, zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy oraz Skarbnika lub upoważnione przez nich osoby;
  - na dowodach księgowych umieszczona była dekretacja wskazująca na jakich kontach wydatek ma być zaksięgowany wraz z podpisem osoby dokonującej dekretacji oraz klasyfikacja budżetowa środków, z których dokonywano wydatków.
- Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

3. Udzielanie i rozliczanie zaliczek

Procedury dotyczące kontroli finansowej zawarte zostały w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 98 z dnia 31 grudnia 2012 roku, zmienionym zarządzeniem nr 118 z dnia 30 grudnia 2015 roku oraz zarządzeniem nr 51/a z dnia 30 sierpnia 2017 roku. W § 6 instrukcji – „Rodzaje dowodów księgowych” - określono zasady udzielania i rozliczania zaliczek. Dokumentem stanowiącym podstawę wypłaty zaliczki jest wniosek wystawiony przez ubiegającego się o jej wypłatę pracownika urzędu gminy, podpisany przez osoby upoważnione. Zgodnie z zapisami wynikającymi z instrukcji w jednostce udzielane mogą być zaliczki jednorazowe i stałe. Termin w jakim powinno nastąpić ich rozliczenie określono jako 21 dni po wykonaniu zadania w przypadku zaliczek jednorazowych oraz po upływie okresu ich ważności, bądź przed ustaniem stosunku pracy, nie później niż przed końcem roku budżetowego w przypadku zaliczek stałych. Kontrolowana jednostka nie wypłacała zaliczek na poczet wynagrodzenia za pracę.

Na podstawie ewidencji konta 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” kontrolujący ustalili, że w 2017 roku udzielono następujących zaliczek jednorazowych niżej wymienionym pracownikom Urzędu Gminy w Pabianicach:

Lp.	Imię, nazwisko i stanowisko służbowe pracownika	Data wniosku o zaliczkę /data wypłaty zaliczki	Kwota udzielonej zaliczki (zł)	Data rozliczenia pobranej zaliczki	Zwrot niewykorzystanej kwoty do kasy(-); dopłata z kasy (+)	Przeznaczenie zaliczki
1.	Marcin Wieczorek, Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu	24.04.2017	1.000,00	07.06.2017	-606,40	zakup i montaż modułu ABS do szkolnego gimbusu
2.	pracownik gospodarczy ⁵	06.02.2017	1500,00	21.02.2017	-464,04	Zakup ogrzewacza przepływowego wody oraz artykułów elektrycznych – oświetlenie
3.	pracownik gospodarczy ⁶	28.02.2017	2.500,00	29.03.2017	+ 215,01	zakup materiałów sanitarnych i budowlanych do budynku sportowego „Orzeł” w Piątkowisku
4.	Anna Chodasewicz-Izaszek, Sekretarz Gminy	23.06.2017	2.000,00	27.06.2017	0,00	wypłata diet dla członków Gminnej Komisji Wyborczej
5.	Krystyna Wilczyńska, inspektor ds. wymiaru podatków	23.06.2017	1.105,00	27.06.2017	0,00	Wypłata diet dla członków Obwodowej Komisji Wyborczej nr 3
6.	pracownik gospodarczy ⁷	25.07.2017	100,00	22.08.2017	-100,00	zakup świetlówek do obiektu sportowego „Orzeł” w Piątkowisku

⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

7.	pracownik gospodarczy ⁸	11.12.2017	100,00	21.12.2017	43,60	zakup klamki do drzwi i folii samoprzylepnej
8.	(...) ⁹	09.08.2017	426,38	30.08.2017	0,00	Wyjazd służbowy za granicę (Włochy-Altria)
9.		09.08.2017	426,38	30.08.2017	0,00	Wyjazd służbowy za granicę (Włochy-Altria)
10.		26.06.2017	368,52	11.07.2017	0,00	Wyjazd służbowy za granicę (Holandia-Warffum)
11.		26.06.2017	368,52	11.07.2017	0,00	Wyjazd służbowy za granicę (Holandia-Warffum)

Analizie poddano wypłatę i rozliczenie wszystkich zaliczek udzielonych w 2017 roku – stwierdzając, co następuje:

- zgodnie z zapisami instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych zaliczki wypłacane były na podstawie wniosków sprawdzonych pod względem formalnym i rachunkowym przez Skarbnika. Sprawdzenia pod względem merytorycznym oraz zatwierdzenia do wypłaty dokonywał natomiast Wójt Gminy;
- wniosek o zaliczkę zawierał dane identyfikujące pobierającego ją pracownika, datę wniosku, specyfikację przedmiotów, materiałów czy usług, na które zaliczka miała być przeznaczona oraz wnioskowaną kwotę;
- wniosek o zaliczkę zawierał także termin, do którego pobierający zaliczkę zobowiązywał się ją zwrócić jak również upoważnienie do potrącenia kwoty nierozliczonej zaliczki z najbliższej wypłaty;
- wszystkie skontrolowane kwoty udzielonych zaliczek przeznaczono na cel określony we wniosku;
- podstawę rozliczania zaliczek stanowiły faktury za zakupione materiały natomiast w przypadku wypłaty diet dla członków komisji wyborczej lista wypłaconych diet z własnoręcznym podpisami pobierających ją członków komisji;
- druk rozliczenia zaliczki zawierał symbol klasyfikacji budżetowej dokonanego wydatku, był sprawdzony pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Na przedmiotowym dokumencie odnotowywano fakt zwrotu bądź ewentualnej dopłaty do wydatkowanej kwoty;
- **w przypadku zaliczki pobranej na usunięcie awarii systemu ABS gimbusu szkolnego rozliczenia dokonano po terminie ustalonym w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, tj. 43 dni po wykonaniu zadania. Zaliczka pobrana została w dniu 24 kwietnia 2017 roku przez Pana Marcina Wieczorka – Kierownika Referatu Oświaty, Kultury i Sportu. Załączona do druku rozliczenia zaliczki faktura nr F/297/3/17 dokumentująca poniesienie wydatku na modulator ABS**

⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wraz z montażem wystawiona była w dniu 25 kwietnia 2017 roku. Data zakończenia wykonania usługi wynikająca z faktury wskazana została także jako 25 kwietnia 2017 roku. Rozliczenia zaliczki dokonano natomiast w dniu 7 czerwca 2017 roku co stwierdzone zostało na podstawie druku rozliczenia zaliczki oraz ewidencji zapisów księgowych konta 234 przedłożonych kontrolującym.

AKTA KONTROLI [A-5, s.86-89]: Kserokopia wniosku o zaliczkę, rozliczenia zaliczki oraz faktury nr F/297/3/17.

Pozostałe skontrolowane zaliczki rozliczane zostały terminowo.

Zgodnie z wyjaśnieniami Pana Marcina Wieczorka – Kierownika Referatu Oświaty, Kultury i Sportu z dnia 29 maja 2018 roku „zaliczka pobrana w dniu 24 kwietnia 2017 roku w wysokości 1.000 zł była przeznaczona na naprawę autobusu szkolnego Autosan o numerze rejestracyjnym EPA 20JE stanowiącego własność Gminy Pabianice. Usterka polegająca na uszkodzeniu systemu ABS musiała zostać usunięta natychmiast – zwlekanie z naprawą groziło powstaniem niebezpiecznej sytuacji na drodze, a każda kontrola Policji lub Inspekcji Transportu Drogowego zakończyłaby się zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego pojazdu, co sparaliżowałoby dowóz uczniów do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Piątkowisku. Od kierowcy autobusu ww. powziął informację, że naprawa ww. usterki może kosztować do 1.000,00 zł, w związku z tym przekazał pobraną na siebie zaliczkę kierowcy w celu zapłacenia za tę naprawę (na płatność przelewem nie wyraził zgody warsztat dokonujący naprawy). W dniu 25 kwietnia 2017 roku pracownicy warsztatu ustalili, że awarii uległ moduł ABS-u tylnego prawego koła. Dokonali naprawy i wystawili fakturę na kwotę 393,60 zł, która wpłynęła w dniu 27 kwietnia do urzędu. Po usunięciu awarii kontrolka na pulpicie kierowcy zgasła, ale nadal nie było pewności, czy zakres tej naprawy będzie wystarczający. Kierowca otrzymał informację, że w celu ostatecznego potwierdzenia naprawy ABS-u, należy normalnie użytkować autobus przez okres ok. 3 tygodni. W tym okresie mogą bowiem wyjść na jaw kolejne uszkodzenia systemu (np. awarie modułów sterujących przy pozostałych kołach). W rozmowie z kierowcą ww. zgodził się na czasowe zawieszenie rozliczenia zaliczki (pozostała niewydana kwota w wys. 606,40 zł), aby w razie kolejnej, prawdopodobnej awarii móc uniknąć procedury ponownego wnioskowania o zaliczkę, co wydłużyłoby proces naprawy. W okresie „próbny”, tj. ok. 3 tygodni nie pojawiły się problemy z układem ABS. Na skutek przeoczenia dopiero 7 czerwca 2017 roku dokonał zwrotu niewykorzystanej części zaliczki. Jak wyjaśnił Pan Marcin Wieczorek, naruszenie terminów rozliczenia i zwrotu zaliczki, nie miało charakteru działania celowego i z premedytacją, a wyniknęło z rozciągniętego w czasie procesu naprawy i zwykłego przeoczenia wpływających terminów.

Wyjaśnienia Pana Marcina Wieczorka – Kierownika Referatu Oświaty, Kultury i Sportu z dnia 29 maja 2018 roku dotyczące nieterminowego rozliczenia zaliczki stanowią załącznik nr 13 protokołu kontroli.

VI. WYKONANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Informacje ogólne – 2017

Dochody i przychody budżetu

Dochody i przychody budżetu Gminy Pabianice w 2017 roku kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	36 853 399,82	36 488 782,23
Dochody bieżące	36 335 452,32	36 050 846,19
Dochody majątkowe	517 947,50	437 936,04
PRZYCHODY	6 822 088,43	6 922 088,43
z tego:		
Kredyty i pożyczki	0	0
Nadwyżka z lat poprzednich	5 250 408,03	5 350 408,03
Inne (np. prywatyzacja, wolne środki)	1 571 680,40	1 571 680,40

Wydatki i rozchody budżetu

Wydatki oraz rozchody budżetu oraz ich wykonanie za 2017 rok przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	43 263 488,25	40 782 999,97
z tego:		
Wydatki majątkowe	9 210 336,38	8 450 324,79
Wydatki bieżące	34 053 151,87	32 332 675,18
ROZCHODY	412 000,00	412 000,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	412 000,00	412 000,00

Budżet Gminy Pabianice na rok 2017 został uchwalony uchwałą Rady Gminy Pabianice nr XXXIII/301/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku. W uchwale ustalono:

- dochody budżetu w łącznej wysokości 34.634.077,63 zł;
- przychody w wysokości 6.092.031,90 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały, w tym: [1] na finansowanie planowanego deficytu budżetowego, który stanowi kwotę 5.273.240,15 zł; [2] na spłatę zaciągniętych w poprzednich latach pożyczek – 818.791,75 zł;
- wydatki budżetu w łącznej kwocie 39.907.317,78 zł
- rozchody w wysokości 818.791,75 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały.

W związku z faktem, iż planowane dochody Gminy Pabianice wraz z planowanymi przychodami na rok 2017 przekraczały wartość 40.000.000,00 zł,

jak również planowane wydatki i planowane rozchody przekraczały kwotę 40.000.000,00 zł, kontrolowana jednostka zobowiązana była do zabezpieczenia obsługi prowadzenia audytu wewnętrznego, stosownie do wymogu wskazanego w art. 274 ust.3 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z ww. przepisem audyt wewnętrzny prowadzi się w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40 000 tys. zł.

Podobna sytuacja, przekroczenia wartości 40.000.000,00 zł, miała miejsce podczas uchwalenia budżetu Gminy Pabianice na 2018 rok. Rada Gminy Pabianice na mocy uchwały nr L/460/2018 z dnia 15 stycznia 2018 roku uchwaliła:

- dochody budżetu w łącznej wysokości 38.868.906,00 zł;
- przychody w wysokości 1.194.363,94 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały, w tym: [1] na finansowanie planowanego deficytu budżetowego, - 785.983,94 zł; [2] na spłatę zaciągniętych w poprzednich latach pożyczek - 408.380,00 zł;
- wydatki budżetu w łącznej kwocie 39.654.889,94 zł;
- rozchody w wysokości 408.380,00 zł, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały.

AKTA KONTROLI [A-6, s.90-177]: Kserokopia uchwał Rady Gminy Pabianice w sprawie uchwalenia budżetu na 2017 i 2018 rok oznaczonych numerami: XXXIII/301/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku oraz L/460/2018 z dnia 15 stycznia 2018 roku.

Kontrolujący zwrócili się do Wójta Gminy Pabianice o udzielenie pisemnej informacji w jakiej formie prowadzony był w Gminie Pabianice audyt wewnętrzny w 2017 roku oraz jakie czynności audytowe zostały przeprowadzone w Gminie do dnia 8 czerwca 2018 roku, jak również o przedłożenie sprawozdań z zadań zapewniających bądź innych dokumentów potwierdzających przeprowadzenie czynności audytowych.

W udzielonej w dniu 12 czerwca 2018 roku odpowiedzi, Wójt Gminy Pabianice Pan Henryk Gajda oraz Skarbnik Gminy Pani Maria Nowicka wyjaśnili, że „**Gmina Pabianice w 2016 roku dokonując zmian w budżecie gminy w trakcie roku budżetowego przekroczyła minimalnie kwotę planowanych wydatków i rozchodów ponad kwotę 40.000 tys. zł, co zobowiązywało ją do przeprowadzenia audytu wewnętrznego. Wpływ na tę sytuację miały włączone do budżetu dotacje na budowę dróg, jak i dotacje na realizację programu „500+”. W końcowym efekcie wykonanie dochodów i przychodów oraz wykonanie wydatków i rozchodów nie przekroczyło kwoty 40.000 tys. zł, co nie zobowiązywało do przeprowadzenia audytu wewnętrznego. Natomiast w 2017 roku i w planie 2018 roku Gmina Pabianice przekroczyła kwotę wydatków i rozchodów ponad 40.000 tys. zł, zarówno w planowaniu wydatków i rozchodów, jak i wykonaniu za 2017 rok, co zobowiązuje ją do przeprowadzenia audytu wewnętrznego. Podobnie jak w 2016 roku na przekroczenie kwoty wydatków ponad 40.000 tys. zł ma duży wpływ realizacja programu „500+”, który w Gminie Pabianice stanowi kwotę 4.793.881,08 zł, oraz rozdysponowana nadwyżka z lat ubiegłych. W związku z powyższym audytu wewnętrznego nie dokonano w 2017 roku. Wójt Gminy zobowiązuje się do przeprowadzenia audytu na przełomie roku 2018/2019”.**

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień złożonych przez Wójta Gminy Pabianice – Pana Henryka Gajdę oraz Panią Marię Nowicką – Skarbnika Gminy, należy podkreślić, że prawodawca określając wymóg wprowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach samorządu terytorialnego, oparł na planowanych składowych uchwały budżetowej, tj. sumie planowanych dochodów i planowanych przychodach, oraz sumie planowanych wydatków i planowanych rozchodów. Zatem od dnia 1 stycznia 2017 roku, tj. od momentu obowiązywania budżetu Gminy Pabianice na rok 2017 Wójt Gminy zobligowany był do zatrudnienia audytora wewnętrznego, bądź zawarcia stosownej umowy z usługodawcą na prowadzenie audytu wewnętrznego w jednostce, którą kieruje, a czego nie uczynił.

Wyjaśnienie z dnia 12 czerwca 2018 roku Wójta Gminy Pabianice – Pana Henryka Gajdy i Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone na okoliczność nieprowadzenia audytu stanowią załącznik nr 14 protokołu kontroli.

2. Wieloletnia prognoza finansowa

Uchwałą nr XXXIII/302/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku Rada Gminy Pabianice uchwaliła wieloletnią prognozę finansową gminy na lata 2017-2020. Do WPF wprowadzono zmiany następującymi uchwałami organu stanowiącego oraz zarządzeniami Wójta Gminy Pabianice: [1] XXXVI/327/2017 z dnia 27 lutego 2017 r.; [2] 15/2017 z dnia 28 lutego 2017 r.; [3] XXXVII/339/2017 z dnia 27 marca 2017 r. [4] XXXVIII/350/2017 z dnia 24 kwietnia 2017 roku; [5] XL/362/2017 z dnia 29 maja 2017 roku; [6] XLI/372/2017 z dnia 26 czerwca 2017 roku; [7] XLIII/375/2017 z dnia 9 sierpnia 2017 r.; [8] XLIV/384/2017 z dnia 28 sierpnia 2017 roku; [9] XLV/405/2017 z dnia 29 września 2017 roku; [10] XLVI/426/2017 z dnia 27 października 2017 roku; [11] XLVII/450/2017 z dnia 27 listopada 2017 roku; [12] 100/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku. WPF opracowano na lata 2017-2020, to jest na okres na jaki przypadają do spłaty zaciągnięte w latach wcześniejszych zobowiązania. Dokonano analizy danych przedstawionych w pierwotnej uchwale nr XXXIII/302/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Dochody bieżące

Dochody bieżące	Uchwałą nr XXXIII/302/2016 z dnia 29.12.2016 roku	Wzrost/ spadek (%)
Plan III kwartał 2016 wg Rb-NDS	33.645.671,56	-
Wykonanie 2016 –Rb-NDS	34.256.147,50	-
WPF 2017	34.634.077,63	1,10
WPF 2018	34.638.741,00	0,01
WPF 2019	35.160.498,00	1,51
WPF 2020	35.668.856,00	1,45

Dochody bieżące na rok 2017 w WPF zaplanowano na kwotę 34.634.077,63 zł, w tym: [1] dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – 7.219.241,00 zł; [2] dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – 38.000,00 zł; [3] podatki i opłaty lokalne – 11.502.146,88 zł; [4] z subwencji ogólnej – 6.623.393,00 zł; [5] z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące – 6.354.141,00 zł.

Dochody majątkowe

Dochody majątkowe	Uchwała nr XXXIII/302/2016 z dnia 29.12.2016 r
WPF 2017	0,00
WPF 2018 prognoza	2.520.741,00
WPF 2019 prognoza	0,00
WPF 2020 prognoza	0,00

Z objaśnień do uchwały nr XXXIII/302/2016 z dnia 29 grudnia 2016 r. wynika, że dochody majątkowe stanowią dotacje z UE jako zwrot poniesionych wydatków na inwestycje drogowe – ul. Żłota i ul. Stadionowa w Piątkowisku, zgodnie z zawartymi umowami nr 00061-66515-UM 0500164/16 i nr 00062-65151-UM500165/16.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące	Uchwałą nr XXXIII/302/2016 z dn. 29.12.2016 r.	Wzrost/ spadek (%)
Plan III kwartał 2016 wg Rb-NDS	31.232.207,75	-
Wykonanie 2016 NDS	29.904.164,13	-
WPF 2017	31.840.730,71	5,48
WPF 2018	31.745.098,00	-0,30
WPF 2019	32.244.441,00	1,57
WPF 2020	32.549.588,00	0,95

Przy prognozowaniu wydatków bieżących (pierwotna WPF) kierowano się zasadą utrzymania dotychczasowego zakresu i poziomu świadczonych przez Gminę usług na rzecz mieszkańców, głównie zapewnienia prawidłowego funkcjonowania jednostek i urządzeń infrastruktury technicznej i społecznej. Głównymi grupami planowanych wydatków bieżących w 2017 roku były: [1] wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 14.442.373,00 zł; [2] wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu – 3.276.755,00 zł oraz [3] obsługa długu (spłata odsetek od zaciągniętych pożyczek) - 32.000,00 zł.

Przychody budżetu

Według pierwotnej WPF na rok 2017 zaplanowano przychody w wysokości 6.092.031,90 zł, w tym: 2.793.687,69 zł z tytułu kredytu bankowego na pokrycie deficytu budżetu. W latach 2018-2020 nie zaplanowano przychodów. Zgodnie z ostatnią zmianą WPF kwota przychodów na rok 2017 stanowiła kwotę 6.822.088,43 zł, w tym: [1] 5.250.408,03 zł – nadwyżka z lat ubiegłych; [2] 1.571.680,40 zł – wolne środki.

Rozchody budżetu

Uchwała nr XXXIII/302/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 29 grudnia 2016 roku.

Lata	Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek - poz. 5.1 WPF	Splaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica (zł)	Splaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów (zł)	Różnica (zł)
	1	2	Kol. 1-2	3	Kol. 2-3
2017	818.791,75	818.791,75	0,00	818.791,75	0,00
2018	2.244.484,00	408.380,00	1.836.1040,00	408.380,00	0,00
2019	500.000,00	0,00	500.000,00	0,00	0,00
2020	457.583,69	0,00	457.583,69	0,00	0,00

W pierwotnej uchwale w sprawie WPF stwierdzono zgodność planowanych do spłaty zobowiązań finansowych z kwotami spłat wynikającymi z zaciągniętych zobowiązań.

3. Przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art.254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

Zgodnie z zasadą określoną w art. 254 ustawy o finansach publicznych – w toku wykonywania budżetu podmiot odpowiedzialny za jego wykonanie dokonuje wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, kierując się zasadą celowości, oszczędności oraz uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. W związku z powyższym wykazana w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej kwota planowanych wydatków stanowi nieprzekraczalny limit, a jego zwiększenie wymaga dokonania uprzedniej zmiany w planie finansowym z wyjątkiem przypadków wskazanych w art. 256 ww. ustawy. Stosownych zmian może dokonać organ stanowiący w drodze uchwały oraz organ wykonawczy, zarządzeniem, w zakresie posiadanego upoważnienia w granicach określonych w art. 258 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Uwzględniając wskazane unormowania kontrolujące zbadały przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 - w oparciu o sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych, karty wydatków, uchwały Rady Gminy Pabianice w sprawie zmian w budżecie oraz zarządzenia Wójta Gminy w sprawie zmian w budżecie i w sprawie przeniesień wydatków między paragrafami. Przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonej w art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - sprawdzono przy kontroli poszczególnych tematów.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. Dochody z podatków i opłat lokalnych (2016-2017)

Zagadnienia wstępne

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o nw. ustawy oraz akty wykonawcze do tych ustaw: [1] ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2018 r. poz. 800 ze zm.); [2] ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1785 ze zm.); [3] ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1892); [4] ustawa z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1821); [5] ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1201 ze zm.); [6] ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 2101).

Uchwałą nr XXXV/310/2017 Rady Gminy Pabianice z dnia 8 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 1 marca 2017 r. poz. 1068) zarządzono pobór podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa Inkasentami ustanowiono sołtysów w poszczególnych sołectwach, zgodnie z załącznikiem do ustawy – imienne wskazanie sołtysów. Ustalono wynagrodzenie – 9% pobranego inkasa za każdą ratę podatku z tym, że wynagrodzenie za inkaso podatku od nieruchomości i podatku rolnego nie może wynosić mniej niż 300 zł za inkaso jednej raty podatku.

Kontrolą objęto terminowość rozliczania się inkasentów z pobranych należności w sołectwie Pawlikowice (I i II rata za 2017 rok) oraz Kudrowice (I i II rata za 2017). (...) ¹⁰ Inkasentom naliczono wynagrodzenie zgodnie z powołaną uchwałą.

W latach objętych kontrolą obowiązywały wzory informacji i deklaracji podatkowych ustalone uchwałą Rady Gminy Pabianice nr XVI/155/2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 28 grudnia 2015 r. poz. 5750).

Jednostka sporządziła sprawozdanie, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz.U. poz. 2455).

Podatek od nieruchomości – zagadnienia ogólne

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, rada gminy określa, w drodze uchwały, wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki nie mogą przekroczyć rocznych górnych granic stawek kwotowych ogłaszanych rokrocznie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Rada Gminy Pabianice określiła stawki podatku od nieruchomości w nw. uchwałach: [rok 2016] nr

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową – podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

XIII/121/2015 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 3 listopada 2015 r. poz. 4168), zmieniona uchwałą nr XIV/128/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 7 grudnia 2015 r. poz. 4936); [rok 2017] nr XXX/270/2016 z dnia 28 października 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 listopada 2016 r. poz. 4828); [rok 2018] nr XLVI/420/2017 z dnia 27 października 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 17 listopada 2017 r. poz. 4713), zmieniona uchwałą nr XLVII/438/2017 z dnia 27 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 5 grudnia 2017 r. poz. 5101). Wysokość stawek w poszczególnych latach zawarto w poniższej tabeli:

STAWKI PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Od gruntów:			
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	0,87	0,88	0,90
- pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	4,50	4,54	4,63
- pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,17	0,18	0,24
- niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji	2,00	2,03	2,07
Od budynków lub ich części:			
- mieszkalnych	0,63	0,64	0,70
- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	20,15	20,41	20,82
- zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,35	10,48	10,69
- związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń	3,54	3,59	3,66
- pozostałych, w tym: [1] zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez OPP; [2] budynków lotniskowych; [3] innych budynków	[1] 6,75 [2] 7,68 [3] 6,35	[1] 6,84 [2] 7,62 [3] 6,43	[1] 6,97 [2] 7,77 [3] 6,56
Od budowli			
- związanych z prowadzeniem działalności	2% wartości	2% wartości	2% wartości

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, Rada Gminy Pabianice podjęła n.w. uchwały, na mocy których wprowadziła zwolnienia w podatku od nieruchomości: [rok 2016] nr XIII/123/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 3 listopada 2015 r. poz. 4170) – z podatku od nieruchomości zwolniono grunty, budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności bieżącej statutowej innej niż działalność gospodarcza, służące do celów ochrony przeciwpożarowej; [rok 2017] nr XXX/272/2016 z dnia 28 października 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 listopada 2016 r. poz. 4830) – z podatku od nieruchomości zwolniono: [1] budynki i grunty związane z prowadzeniem działalności bieżącej statutowej innej niż działalność gospodarcza, służące do celów ochrony przeciwpożarowej; [2] budowle służące do przesyłania ścieków; [3] budynki i grunty

związane z publiczną ochroną zdrowia; [rok 2018] nr XLVII/440/2017 z dnia 27 listopada 2017 roku (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 listopada 2016 r. poz. 4830) – z podatku od nieruchomości zwolniono: [1] budynki lub ich części oraz grunty wykorzystywane na potrzeby ochrony przeciwpożarowej, z wyjątkiem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; [2] budynki lub ich części związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej wraz z gruntami związanymi z tymi budynkami, z wyjątkiem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Kontrolę przeprowadzono w wykorzystaniu danych z: [1] Systemu Informacji Przestrzennej (dalej SIP) Urzędu Gminy Pabianice (<http://pabianice.e-mapa.net/>) wraz z dostępnymi tam narzędziami, takimi jak możliwość mierzenia powierzchni i odległości, ortofotomapa; [2] Geoportalu Powiatu Pabianickiego (dalej GPP; <http://pabianice.geoportal2.pl/>).

Wymiar podatku od nieruchomości – os. prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej

Dochody z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej za lata 2016-2017 przedstawia poniższa tabela:

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI OD OSÓB PRAWNYCH				
Plan po zmianach (zł)	Należności (zł)	Wykonanie (zł)	Zaległości (zł)	Nadpłaty (zł)
ROK 2016				
7.213.426,00	6.857.264,78	6.813.022,51	44.247,3	5,10
ROK 2017				
7.000.000,00	6.873.876,67	6.852.429,75	27.229,25	6.656,10

Kontrolą objęto 10 podatników (tabela poniżej), dla których przypis netto podatku od nieruchomości wyniósł: [1] 703.918 zł za rok 2016; [2] 519.488 zł za rok 2017; [3] 799.028 zł za rok 2018.

(...)¹¹.

Ustalenia kontroli:

- zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane: [1] składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru (jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku); [2] odpowiednio

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

skorygować deklaracje w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku.

W badanej próbie stwierdzono, że w większości przypadków wpływ deklaracji rocznej następował w ustawowym terminie, tj. do dnia 31 stycznia. Część podatników przekazywała deklaracje za pośrednictwem poczty – stosownie do art. 12 §6 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa – termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 ze zm.). W przypadku, gdy obowiązek podatkowy powstawał lub wygasał w trakcie roku podatkowego, podatnicy niekiedy nie dopełniali obowiązków złożenia deklaracji w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zdarzenia. Organ podatkowy wzywał podatników do przedkładania ww. deklaracji (także korekt deklaracji) po powzięciu wiadomości o takim zdarzeniu;

- kontrolowana jednostka dysponuje dostępem do danych z ewidencji gruntów oraz kartoteki budynków. Organ podatkowy otrzymuje też informacje o zmianach w ewidencji;
- (...)¹²;
- w pozostałych przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie określenia przedmiotu opodatkowania, zastosowanych stawek podatku oraz dokonywanych obliczeń;
- podatnicy zasadniczo dokonywali wpłat w ustawowym terminie, tj. do 15. dnia każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia roku podatkowego. Od nieterminowych wpłat pobierano odsetki od zaległości podatkowych, o których mowa w art. 53 §1 ustawy Ordynacja podatkowa.

AKTA KONTROLI [A-7, s.178-254]: Wybrane deklaracje na podatek od nieruchomości podatników (...)¹³; wypisy z ewidencji budynków i kartoteki budynków; inne dokumenty powoływane w protokole kontroli.

Wymiar podatku od nieruchomości – os. fizyczne

Dochody z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych za lata 2016-2017 przedstawia poniższa tabela:

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI OD OSÓB FIZYCZNYCH				
Plan po zmianach	Należności	Wykonanie	Zaległości	Nadpłaty

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w aktach dokumentujących czynności sprawdzające). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak. Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(zł)	(zł)	(zł)	(zł)	(zł)
ROK 2016				
826.915,00	1.117.159,91	1.073.100,28	48.001,50	4.434,87
ROK 2017				
1.056.717,00	1.247.334,77	1.182.517,25	69.635,59	5.622,67

Kontrolą objęto 8 podatników, dla których przypis podatku w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, obejmującym m.in. podatek od nieruchomości, wyniósł: [1] 32.566 zł za rok 2016; [2] 39.431 zł za rok 2017; [3] 42.256 zł za rok 2018.

(...)¹⁴

Ustalenia kontroli:

- (...) ¹⁵;
- podatnicy zasadniczo dokonywali wpłat w ustawowym terminie, tj. do 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego, stosownie do art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem art. 12 § 5 ustawy Ordynacja podatkowa. Od nieterminowych wpłat pobierano odsetki od zaległości podatkowych, o których mowa w art. 53 §1 ustawy Ordynacja podatkowa.

AKTA KONTROLI [A-8, s.255-448]: Wybrana dokumentacja podatkowa dotycząca stwierdzonych nieprawidłowości w opodatkowaniu osób fizycznych podatkiem od nieruchomości.

Podatek rolny

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym, rady gmin są uprawnione do obniżenia średnich cen skupu żyta przyjmowanych jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze gminy. Rada Gminy Pabianice, na podstawie nw. uchwał obniżyła średnią cenę skupu żyta ustaloną na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów, będących podstawą do ustalenia podatku rolnego na dany rok podatkowy: [rok 2016] nr XIV/131/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 7 grudnia 2015 r. poz. 4939): cena ustalona na podstawie komunikatu z dnia 19 października 2015 r. (M.P. poz. 1025) została obniżona z kwoty 53,75 zł za 1q do kwoty 46,00 zł za 1q; [rok 2017] nr XXXI/288/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 8 grudnia 2016 r. poz. 5399): cena ustalona na podstawie komunikatu z dnia 18 października 2016 r. (M.P. poz. 993) została obniżona z kwoty

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w aktach dokumentujących czynności sprawdzające). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak. Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

52,44 zł za 1q do kwoty 47,00 zł za 1q; [rok 2018] nr XLVII/441/2017 z dnia 27 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 5 grudnia 2017 r. poz. 5103): cena ustalona na podstawie komunikatu z dnia 18 października 2017 r. (M.P. poz. 958) została obniżona z kwoty 52,49 zł za 1q do kwoty 48,00 zł za 1q.

Gminę Pabianice, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz.U. Nr 143 poz. 1614), zaliczono do II okręgu podatkowego.

Dochody z tytułu podatku rolnego w podziale na osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne za lata 2016-2017 przedstawia poniższa tabela:

PODATEK ROLNY					
Rozdział	Plan po zmianach (zł)	Należności (zł)	Wykonanie (zł)	Zaległości (zł)	Nadpłaty (zł)
ROK 2016					
75615	6.200,00	7.122,32	7.085,32	37,00	0,00
75616	344.200,00	368.308,97	346.402,87	26.580,07	4.768,97
ROK 2017					
75615	6.720,00	6.902,00	6.578,71	325,29	2,00
75616	348.675,00	372.053,10	346.963,81	30.901,87	6.438,58

W zakresie osób fizycznych prawidłowość opodatkowania podatkiem rolnym została skontrolowana w ramach płaconego przez te osoby łącznego zobowiązania pieniężnego. Ustalenia kontroli zawarto we wcześniejszej części protokołu poświęconej opodatkowaniu osób fizycznych podatkiem od nieruchomości.

Kontrolą objęto decyzję przyznającą ulgę z tytułu nabycia gruntu:

- **FIN.3121.1.1.2016 z dnia 1 marca 2016 roku, na mocy której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 1,8437 ha za okres „od października 2015 – do października 2020, tj. przez okres 5 lat” oraz zastosowano ulgę w podatku rolnym dot. ww. gruntów: [1] 75% w okresie „od października 2020 do października 2021”; [2] 50% w okresie „od października 2021 do października 2022”. Grunty zostały nabyte w dniu (...) ¹⁶.**

Stosownie do art. 12 ust. 3 ustawy o podatku rolnym, okres zwolnienia, wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy. Okres zwolnienia gruntów z opodatkowania, nabytych na podstawie aktu notarialnego (...) ¹⁷, winien się zakończyć z dniem 30

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

września 2020 roku. Ulgi, o których mowa w art. 12 ust. 6 ustawy powinny się zakończyć odpowiednio z dniem 30 września 2021 roku oraz 30 września 2022 roku.

Zgodnie z art. 139 §1 ustawy Ordynacja podatkowa, załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone na podstawie dowodów przedstawianych przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub na podstawie faktów powszechnie znanych i dowodów znanych z urzędu organowi prowadzącemu postępowanie (§2).

Ponadto należy zauważyć, że w przypadku nieruchomości będącej własnością małżonków, każde z osobna jest stroną postępowania podatkowego i podmiotem, do którego winna być skierowana decyzja.

AKTA KONTROLI [A-9, s.449-451]: Decyzja nr FIN.3121.1.1.2016 z dnia 1 marca 2016 roku wraz z wnioskiem.

Podatek od środków transportowych

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, rada gminy określa, w drodze uchwały, wysokość stawek podatku od środków transportowych, z tym że roczna stawka podatku od jednego środka transportowego nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłaszanych rokrocznie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Rada Gminy Pabianice określiła stawki podatku od środków transportowych w nw. uchwałach: [rok 2016] nr XIII/122/2015 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 3 listopada 2015 r. poz. 4169), zmieniona uchwałą nr XIV/129/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 7 grudnia 2015 r. poz. 4937); [rok 2017] nr XXX/271/2016 z dnia 28 października 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 listopada 2016 r. poz. 4829); [rok 2018] nr XLVI/422/2017 z dnia 27 października 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 17 listopada 2017 r. poz. 4715), zmieniona uchwałą nr XLVII/438/2017 z dnia 27 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 5 grudnia 2017 r. poz. 5100).

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, Rada Gminy Pabianice podjęła nw. uchwały, na mocy których zwolniła z podatku od środków transportowych pojazdy służące do celów ochrony przeciwpożarowej, z wyjątkiem pojazdów o których mowa w art. 8 pkt 2, 4 i 6 ustawy: [rok 2016] nr XIII/123/2015 z dnia 26 listopada 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 3 listopada 2015 r. poz. 4170); [rok 2017] nr XXX/272/2016 z dnia 28 października 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 listopada 2016 r. poz. 4830); [rok 2018] nr XLVII/440/2017 z dnia 27 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 18 listopada 2016 r. poz. 4830).

Wzór deklaracji na podatek od środków transportowych określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz.U. poz. 2025).

Dochody z tytułu podatku od środków transportowych w podziale na osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne za lata 2016-2017 przedstawia poniższa tabela:

PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH					
Rozdział	Plan po zmianach (zł)	Należności (zł)	Wykonanie (zł)	Zaległości (zł)	Nadpłaty (zł)
ROK 2016					
75615	133.539,00	200.271,00	129.526,70	70.750,00	5,70
75616	294.286,00	389.673,30	328.800,74	60.877,56	5,00
ROK 2017					
75615	130.000,00	162.641,30	132.584,30	30.057,00	0,00
75616	448.000,00	351.355,06	311.053,37	40.307,69	6,00

Kontrolą objęto 10 podatników, dla których przypis netto podatku za lata 2016-2018 wyniósł odpowiednio: [1] 194.735 zł za rok 2016; [2] 199.028 zł za rok 2017; [3] 206.587 zł za rok 2018. Zestawienie podatników objętych kontrolą przedstawia tabela:

(...)¹⁸.

Ustalenia kontroli:

- (...) ¹⁹;
- organ podatkowy otrzymuje od Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Pabianicach informacje, o których mowa w §5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 68);
- wpłaty podatku były co do zasady dokonywane w terminie wskazanym w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Od nieterminowych wpłat pobierano odsetki od zaległości podatkowych, o których mowa w art. 53 §1 ustawy Ordynacja podatkowa.

W ramach kontroli prawidłowości opodatkowania ww. podatników podatkiem od środków transportowych, przeanalizowano terminowość wykazywania nowo nabywanych środków transportowych w okresie od stycznia 2016 roku do marca 2018 roku, o których organ podatkowy został poinformowany przez Starostwo Powiatowe w Pabianicach. Środki transportowe wskazano w poniższej tabeli:

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w aktach dokumentujących czynności sprawdzające). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak. Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(...)²⁰.

AKTA KONTROLI [A-10, s.452-550]: Wybrane deklaracje na podatek od środków transportowych podatników nr (...)²¹; kserokopie dowodów rejestracyjnych; informacje ze Starostwa Powiatowego w Pabianicach.

Ulgi w podatkach lokalnych

Zgodnie z art. 67a §1 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może: [1] odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty; [2] odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji, o której mowa w art. 53a; [3] umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną. Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa (art. 67a §2).

Kontrolą objęto następujące decyzje w sprawie umorzenia zaległości podatkowych: [1] 3120.1.1.2016 z dnia 17 listopada 2016 roku – umorzenie podatku od nieruchomości i rolnego za 2016 rok w łącznej kwocie 242 zł (doręczenie decyzji w dniu 22 listopada 2016 roku); [2] 3120.1.2.2016 z dnia 24 listopada 2016 roku – umorzenie IV raty w podatku od nieruchomości za 2016 rok w kwocie 154 zł (doręczenie decyzji w dniu 24 listopada 2016 roku); [3] 3120.1.3.2016 z dnia 20 grudnia 2016 roku – umorzenie III i IV raty w podatku od nieruchomości za 2016 rok w kwocie 556 zł (doręczenie decyzji w dniu 31 grudnia 2016 roku); **[4] 3124.3.1.2017 z dnia 2 czerwca 2017 roku – umorzenie zaległości podatkowej w kwocie 12.422,50 zł wraz z odsetkami w kwocie 2.210,00 zł w podatku od środków transportowych.**

Ustalenia kontroli:

- wszystkie sprawy były załatwione w drodze decyzji administracyjnych, stosownie do brzmienia art. 207 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Przedmiotowe decyzje zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 210 §1 ustawy Ordynacja podatkowa, w tym uzasadnienie faktyczne i prawne. Stosownie do brzmienia art.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak. Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w aktach dokumentujących czynności sprawdzające). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak. Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

210 § 4 ww. ustawy, uzasadnienie to zawiera wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zaś zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa;

- instytucję umorzenia stosowano wyłącznie do zaległości podatkowych;
- decyzje były wydawane przez upoważnione osoby
- **w przypadku 3124.3.1.2017 z dnia 2 czerwca 2017 roku (...)²².**

AKTA KONTROLI [A-11, s.551-556]: Decyzja nr 3124.3.1.2017 z dnia 2 czerwca 2017 roku wraz z dokumentacją podatkową.

Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych

Kontrolą objęto terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w 2017 roku wobec podatników, których należność wobec organu podatkowego z tytułu podatków lokalnych (bez podatku od środków transportowych) przekraczała jeden tysiąc złotych na upomnienie. Kwota na jaką wystawiono upomnienia – 77 153,46 zł. Szczegółowe dane zawarto w załączniku nr 15 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli:

- organ podatkowy prowadzi ewidencję wystawionych upomnień i tytułów wykonawczych;
- **stwierdzono, że organ podatkowy wystawiał niekiedy upomnienia na kilka rat podatku. Ponadto w przypadku niespełnienia obowiązku zapłaty należności, tytuły wykonawcze były wystawiane z dużym opóźnieniem, np. (...)²³.**

Zauważyć należy, że zgodnie z §7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1483), wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie: [1] niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne lub z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany; [2] nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany. Przesłanie upomnienia nie wyłącza podejmowania działań informacyjnych. Stosownie do §8 ust. 1 pkt 5

---

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

powołanego rozporządzenia, upomnienie zawiera w szczególności wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia.

- w wyniku działań podjętych przez organ podatkowy udało się wyegzekwować kwotę w wysokości 54 999,44 zł oraz 892,56 zł odsetek.

Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych stanowi załącznik nr 15 protokołu kontroli²⁴.

2. Dochody z majątku

Prowadzenie spraw z zakresu gospodarki gruntami nieruchomościami Gminy Pabianice, w tym m.in.: ich zbywanie, oddawanie w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, dzierżawę, najem, użyczenie, trwałe zarząd oraz ich przekazywaniem na cele szczególne - przypisano do kompetencji Pana ZBIGNIEWA URBAŃSKIEGO - inspektora zatrudnionego w Referacie Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami, co zostało odzwierciedlone w zakresie obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności znak: SOR.2003.28.2015 z dnia 1 września 2015 roku.

2.1. Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2016 rok			2017 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
-	-	149 180,00	-	-	-

W latach objętych kontrolą, tj. 2016-2017, Gmina Pabianice dokonała sprzedaży jednej nieruchomości, w trybie przetargowym. W rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 roku w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdział 70005 - gospodarka gruntami i nieruchomościami § 0770 – wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości - wykazano dochody ze sprzedaży nieruchomości w wysokości 149.180,00 zł. Natomiast w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku – nie wykazano dochodów ze sprzedaży nieruchomości.

Kontrolą objęto sprzedaż nieruchomości zabudowanej budynkiem po byłej agronomówce oraz budynkiem gospodarczym, oznaczonej jako działka nr 119/1

²⁴ Treść załącznika podlega wyłączeniu (dane objęte tajemnicą skarbową) - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

o powierzchni 0,1229 ha, położonej w miejscowości Górka Pabianicka – ustalając, co następuje:

- Zgodę na zbycie nieruchomości wyraziła Rada Gminy Pabianice w uchwale nr XXII/175/2012 z dnia 25 czerwca 2012 roku. Pierwszy ustny nieograniczony przetarg na sprzedaż ww. nieruchomości Wójt Gminy Pabianice ogłosił w dniu 3 kwietnia 2015 roku, za cenę wywoławczą 164.120,00 zł. Wartość wadium określono na kwotę 20.000,00 zł, a minimalne postąpienie na kwotę 3.000,00 zł. Termin przetargu wyznaczono na dzień 11 maja 2015 roku o godz. 14:00. Ogłoszenie o przetargu wywieszono w siedzibie Urzędu Gminy od dnia 3 kwietnia do dnia 11 maja 2015 roku oraz zamieszczono w prasie w dniu 7 kwietnia 2015 roku „Życie Pabianic” oraz „Nowe życie Pabianic”, jak również stronie internetowej portalu domgratka.pl. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Pabianice działka 119/1 we wsi Górka Pabianicka leży w kompleksie terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową, oznaczonym w planie symbolem 7MR,MN,U. Nieruchomość była wolna od wszelkich zajęć, obciążeń i praw na rzecz osób trzecich oraz ograniczeń w rozporządzaniu. Stwierdzono, że w wyznaczonym terminie nikt nie wpłacił wadium i nie zgłosił się do przetargu. W związku z powyższym pierwszy ustny nieograniczony przetarg na sprzedaż ww. nieruchomości uznano za zakończony wynikiem negatywnym.
- Rada Gminy Pabianice uchwałą nr XI/925/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 roku wyraziła zgodę na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości w drodze drugiego przetargu ustnego nieograniczonego. Cenę wywoławczą w drugim przetargu - wykazaną w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży - ustalono o 30% niższą od ceny wywoławczej w pierwszym przetargu, tj. na kwotę 114.884,00 zł; wadium w wysokości 15.000,00 zł i minimalne postąpienie w wysokości 3.000,00 zł.
- Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz.782)²⁵ o gospodarce nieruchomościami, Wójt Gminy Pabianice w dniu 15 września 2015 roku ogłosił drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie wsi Górka Pabianicka. Termin przetargu wyznaczono na dzień 19 października 2015 roku o godz.14:00. Wadium wpłacone przez uczestnika przetargu, który przetarg wygrał, zalicza się na poczet ceny nieruchomości. Ogłoszenie zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w okresie 15 września – 19 października 2015 roku, na stronach internetowych Gminy Pabianice oraz informację o wywieszeniu ogłoszenia zamieszczono w tym samym dniu w „Dzienniku Łódzkim” oraz „Nowym życiu Pabianic”.
- Zarządzeniem nr 73/2015 z dnia 5 października 2015 roku Wójt Gminy powołał 5-osobową komisję przetargową, której przewodniczył Pan Roman Figiel – Zastępca Wójta Gminy Pabianice. Z protokołu komisji przetargowej wynika, że do dnia upływu terminu wadium w kwocie 15.000,00 zł wpłaciło 5 osób. W przetargu (licytacji) osiągnięto cenę 160.000,00 zł. Kwota wadium wpłacona przez nabywcę została zaliczona na poczet ceny sprzedaży działki uzyskanej w wyniku przetargu. Czterem osobom, które nie wygrały przetargu zwrócono wadium w ciągu 3 dni od jego zamknięcia.

---

²⁵ Obecnie tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz.121 ze zm.).

- Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty w sprawie sprzedaży gminnej nieruchomości znak: OŚN.6810.23.17.2015 podano do publicznej wiadomości w dniu 2 listopada 2015 roku. Zawarcie aktu notarialnego przenoszącego własność nieruchomości na rzecz nabywcy wyznaczono na dzień 23 listopada 2015 roku. Nabywca zapoznał się z terminem podpisania umowy kupna-sprzedaży nieruchomości w formie aktu notarialnego w dniu 3 listopada 2015 roku, co potwierdził własnoręcznym podpisem.
- Nabywca - w dniach 20 i 23 listopada 2015 roku - zwrócił się na piśmie do Wójta Gminy Pabianice o przesunięcie terminu podpisania aktu notarialnego. Prośbę motywował trudnościami związanymi z uzyskaniem dokumentacji niezbędnej do uzyskania kredytu. Pismem nr OŚN.6829.23.19.2015 Wójt Gminy poinformował w dniu 23 listopada 2015 roku zainteresowanego, że wyznacza nowy termin zawarcia aktu na dzień 14 grudnia 2015 roku, zaznaczając, iż jest to termin ostateczny nie podlegający zmianie oraz przypomniał o konieczności dokonania wpłaty kwoty 145.000,00 zł przed zawarciem aktu notarialnego. W związku ze zbliżającym się terminem zawarcia aktu notarialnego, Wójt Gminy Pabianice – Pan Henryk Gajda kolejnym pismem z dnia 8 grudnia 2015 roku przypomniał potencjalnemu nabywcy o konieczności dokonania wpłaty na konto Urzędu. W odpowiedzi na powyższe pismo, nabywca w dniu 14 grudnia 2015 roku wystąpił o przesunięcie terminu podpisania aktu notarialnego do dnia 19 lutego 2016 roku, motywując prośbę pogorszeniem stanu zdrowia. Uwzględniając prośbę nabywcy, Wójt Gminy wyznaczył nowy termin podpisania aktu notarialnego na dzień 4 lutego 2016 roku.
- Cena sprzedaży zapłacona została na rzecz Gminy Pabianice w następujący sposób: [1] kwota 15.000,00 zł zapłacona została tytułem wadium przed przetargiem; [2] kwota 17.000,00 zł została zapłacona w dniu 3 lutego 2016 roku w kasie Urzędu; [3] kwota 128.000,00 zł zapłacono została przelewem w dniu 3 lutego 2016 roku na konto bankowe Gminy Pabianice.
- Aktem notarialnym repertorium A nr 390/2016 spisany w dniu 4 lutego 2016 roku w kancelarii notarialnej Romana Bartczaka w Pabianicach została spisana umowa sprzedaży, na mocy której Wójt Gminy Pabianice – powołując się m.in. na treść księgi wieczystej LD1P/00015973/6 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Pabianicach V Wydział Ksiąg Wieczystych – oświadczył, że opisaną nieruchomość zabudowaną oznaczoną jako działka nr 119/1 o obszarze 0,1229 ha, położoną w miejscowości Górka Pabianicka nr 9A sprzedaje na rzecz nabywcy wyłonionego w przetargu za cenę 160.000,00 zł.
- Na podstawie ww. aktu notarialnego w dniu 4 lutego 2016 roku spisano protokół zdawczo-odbiorczy przekazano nabywcy przedmiotową nieruchomość zabudowaną dwukondygnacyjnym budynkiem po byłej agronomówce o powierzchni 136,93 m³ wraz z wyposażeniem (wanna, muszla klozetowa, umywalka oraz budynek gospodarczy w złym stanie technicznym). Dojazd do działki zapewniony został drogą gminną o nr ewidencyjnym 120 oraz przez działkę nr 124/6 na zasadach nieodpłatnej służebności przejazdu, która ustanowiona została w akcie notarialnym.

Ponadto ustalono, że Gmina Pabianice w okresie objętym kontrolą (lata 2016-2017):

- nie dokonywała sprzedaży lokali mieszkalnych i użytkowych;

- nie podejmowała czynności związanych ze zwrotem udzielonych bonifikat:
[1] w opłacie za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w związku ze zbyciem lub wykorzystaniem nieruchomości na inne cele niż cele, które stanowiły podstawę udzielenia bonifikaty; [2] w związku ze zbyciem nieruchomości lub wykorzystaniem jej na inne cele niż cele uzasadniające udzielenie bonifikaty – nie zachodziły przesłanki do podejmowania ww. czynności;
- nie umarzała, nie odraczała lub rozkładała na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny.

2.2. Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Użytkowanie wieczyste

Na terenie Gminy Pabianice zarejestrowanych jest czterech użytkowników wieczystych, tj. 2 osoby prawne: [1] Polski Związek Działkowy w Łodzi – działki w Pawlikowicach oznaczone numerami: 1/1 o powierzchni 95.656 m², 126 o pow. 6.965 m², 128/2 o pow. 28.474 m², 129 o pow. 40.494 m² oraz działka nr 469 położona w Rydzynach o powierzchni 28.285 m²; [2] Ochotnicza Straż Pożarna w Pawlikowicach – działka nr 184 o powierzchni 5.158 m² oraz 2 osoby fizyczne (działka nr 184 w Pawlikowicach o powierzchni 762 m² i działka nr 601 w Bychlewie o powierzchni 154 m²).

Ogólna powierzchnia działek oddanych w użytkowanie wieczyste wynosi 205.948 m², a ich wartość wynosi 782.024,00 zł. Gmina Pabianice w okresie objętym kontrolą (lata 2016-2017): [1] nie wydawała decyzji na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (tekst jednolity z 2012 r. Dz.U. poz. 83 ze zm.).

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2016 rok			2017 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
600,00	600,00	477,62	600,00	600,00	237,62

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Pabianice nie dokonywał wypowiedzenia dotychczasowej opłaty rocznej za grunt oddany w użytkowanie wieczyste i nie ustalał nowych wyższych opłat z tego tytułu, np. Ochotniczej Straży Pożarnej w Pawlikowicach określono opłatę roczną w wysokości 83,88 zł w grudniu 2000 roku (akt notarialny repertorium A nr 3370/2000 z dnia 12 grudnia 2000 roku) i od 2011 roku wysokość opłaty za użytkowaną działkę o powierzchni 5.158 m² – nie uległa zmianie.

Kontrolą objęto terminowość wpłat opłaty rocznej za 2016 i 2017 rok stwierdzając, że w latach 2016-2017 przypis z tytułu rocznych opłat za użytkowanie wieczyste wyniósł 512,98 zł (83,88 zł + 189,10 zł + 240,00 zł).

2016 rok

Użytkownik wieczysty OSP w Pawlikowicach wniósł opłatę w ustawowym terminie, tj.

w dniu 12 stycznia 2016 roku. Dwóch użytkowników wieczystych (osoby fizyczne) uiściło opłaty po ustawowym terminie, tj. po dniu 31 marca 2016 roku (4 kwietnia 2016 roku wpłacono 189,10 zł + odsetki 0,15 zł oraz 24 czerwca 2016 roku zapłacono 240,00 zł + odsetki w kwocie 3,91 zł + koszty 6,10 zł).

W ewidencji księgowej gruntów stanowiących zasób nieruchomości Gminy Pabianice jako użytkownik wieczysty figuruje Polski Związek Działkowców w Warszawie Okręgowy Zarząd Łódzki z siedzibą w Łodzi, który został zwolniony z obowiązku wnoszenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania nieruchomości gruntowych położonych w miejscowościach:

- Rydzyny – Rodzinny Ogród Działkowy „KAROLINKA”: działka Nr 469 o powierzchni 28.285 m², o wartości – 98.997,00 zł (księga wieczysta KW 31909). Nieruchomość oddana przez Gminę Pabianice w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego repertorium A 4967/97 z dnia 18 grudnia 1997 roku;
- Pawlikowice – Rodzinny Ogród Działkowy „SŁONECZNA POLANA”: działka 1/1 o powierzchni 95.657 m², o wartości – 382.624,00 zł (księga wieczysta KW 29284). Nieruchomość przekazana przez Gminę Pabianice w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 4960/97 z dnia 18 grudnia 1997 roku;
- Pawlikowice – Rodzinny Ogród Działkowy „POD LASEM”: [1] działka 126 o powierzchni 6.965 m², o wartości – 24.377,50 zł; [2] działka 128/2 o powierzchni 28.474 m², o wartości – 99.659,00 zł; [3] działka 129 o powierzchni 40.494 m², o wartości – 141.729,50 zł (księga wieczysta KW 31908/8). Ww. nieruchomości gruntowe przekazane zostały przez Gminę Pabianice w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 4953/97 z dnia 18 grudnia 1997 roku.

2017 rok

W 2017 roku dwóch użytkowników wieczystych dokonało wpłaty w ustawowym terminie, tj. do dnia 31 marca 2017 roku. Natomiast jeden użytkownik (osoba fizyczna) uiścił opłatę w wysokości 240,00 zł po terminie, tj. w dniu 7 lipca 2017 roku. Z tytułu nieterminowej wpłaty naliczono odsetki w wysokości 5,00 zł.

Trwały zarząd

W latach objętych kontrolą, tj. 2016-2017, Gmina nie oddawała nieruchomości w trwały zarząd. Na podstawie przedłożonej dokumentacji źródłowej stwierdzono, że Gmina Pabianice przekazała jednostkom oświatowym (szkołom podstawowym i gimnazjom) oraz zakładom opieki zdrowotnej (ośrodkom zdrowia w Pawlikowicach i w Petrykozach) w trwały zarząd nieruchomości gruntowe o łącznej powierzchni 59.836 m², których wartość księgową oszacowano na łączną kwotę 8.901.464,16 zł (budynki – 8.378.053,33 zł + grunty 523.410,73 zł). Gmina odstąpiła od pobierania opłat z tytułu trwałego zarządu, z uwagi na oddanie nieodpłatnie nieruchomości w celu prowadzenia działalności należącej do zakresu ich działania, tj. kształcenie i wychowanie oraz opieka zdrowotna.

2.3. Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2016 rok			2017 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
13 000,00	13 000,00	45 093,46	20 000,00	20 000,00	46 180,09

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy klasyfikowano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0750 – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze.

Najem

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Gmina Pabianice nie posiada lokali użytkowych i nie zawarła żadnej umowy o najem takiego lokalu. Jednostka posiada natomiast jeden lokal socjalny położony w Petrykozach nr 21 m 2.

Rada Gminy Pabianice uchwałą nr XXV/166/2008 z dnia 1 października 2008 roku ustaliła zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Pabianice. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego nr 351 poz.3071 z dnia 19 października 2008 roku. W rozdziale 4 uchwały określone zostały zasady dotyczące ustalania czynszu. Stosownie do postanowień wynikających z § 10 ust.1 pkt 1 stawkę bazową czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu ustala Wójt Gminy.

W zakresie przestrzegania procedur oddawania nieruchomości w najem, kontrolą objęto najem ww. lokalu socjalnego, ustalając co następuje:

- Umowa najmu lokalu socjalnego, położonego w Petrykozach nr 21 lok.2, została zawarta w dniu 1 czerwca 2015 roku pomiędzy Gminą Pabianice - reprezentowaną przez Wójta Gminy Henryka Gajdę - a najemcą lokalu. Przedmiotem umowy był lokal o powierzchni 41,70 m² składający się z dwóch pokoi z kuchnią i łazienki. Osobami uprawnionymi do zamieszkania w lokalu – wraz z najemcą – byli: mąż i sześciomiesięczny syn głównego lokatora. Umowa weszła w życie z dniem podpisania i została zawarta na czas określony do dnia 30 maja 2016 roku. W § 6 zapisano, iż wszelkie zmiany umowy wymagają pisemnego aneksu pod rygorem nieważności.
- Wynajmowany lokal miał służyć zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych najemcy i jego rodzinie w związku z budową domu we wsi Kudrowice.
- Lokal wyposażony jest w instalację elektryczną, wodociągową, kanalizacyjną i centralnego ogrzewania.
- Czynsz najmu ustalono w wysokości 125,10 zł miesięcznie [stawka bazowa 2,00 zł x 41,70 m² = 83,40 zł plus zwiększenia w wysokości 41,70 zł (83,40 zł x 50%): za bieżącą wodę – 20%, za centralne ogrzewanie – 20 % oraz za w.c., łazienkę – 10%], zgodnie z ww. uchwałą Rady Gminy nr XXV/166/2008 z dnia 1 października 2008 roku oraz zarządzeniem nr 1/2009 Wójta Gminy Pabianice z dnia 5 stycznia 2009 roku w sprawie ustalenia stawki bazowej

czynszu najmu. Ustalono, że czynsz będzie płatny z góry do 10-go każdego miesiąca.

- Oprócz czynszu najemca zobowiązany był do uiszczenia opłat za: [1] energię elektryczną według wskazań licznika na podstawie odrębnej umowy; [2] wodę według wskazań licznika na podstawie odrębnej umowy; [3] ścieki - na podstawie odrębnej umowy; [4] śmieci - na podstawie złożonej deklaracji w Urzędzie Gminy.
- W okresie od 15 października do 15 kwietnia kwota czynszu ulegnie podwyższeniu o kwotę 208,50 zł z tytułu kosztów centralnego ogrzewania (stawka 5 zł x 41,70 m²).
- Protokół zdawczo-odbiorczy pomiędzy wynajmującym a najemcą został spisany w dniu 1 czerwca 2015 roku.
- Umowa najmu lokalu socjalnego była dwukrotnie aneksowana. Aneksem nr 1 spisany w dniu 19 maja 2016 roku okres jej obowiązywania przedłużono do dnia 31 maja 2016 roku, natomiast aneksem nr 2 spisany w dniu 30 maja 2017 roku - umowę najmu przedłużono do dnia 31 grudnia 2017 roku.
- Najemca przekazał lokal socjalny zgodnie z umową. Protokół zdawczo-odbiorczy pomiędzy najemcą a wynajmującym został spisany w dniu 5 stycznia 2018 roku - stwierdzając, że lokal został oddany przez najemcę w stanie dobrym, zaś czynsz i inne opłaty zostały uregulowane w wysokości i terminach umownych.
- Na podstawie rejestru dochodów budżetowych (dział 700, rozdział 70005 § 0750) oraz wyciągów bankowych - kontrolująca stwierdziła, że opłaty z tytułu najmu przedmiotowego lokalu w latach 2016-2017 uiszczane w następujących terminach:

Lp.	Wpłaty wniesione w 2012 roku			Wpłaty wniesione w 2017 roku		
	Data	Numer wyciągu bankowego (WB) lub dowodu kasowego	Kwota (zł)	Data	Numer wyciągu bankowego	Kwota (zł)
1.	11.01.	21	333,60	10.01.	Zapłaty czynszu dokonano w kasie Urzędu Gminy	333,60
2.	11.02.	124	333,60	10.02.		333,60
3.	10.03.	675	333,60	10.03.		333,60
4.	10.04.	1367	229,35	10.04.		193,43
5.	10.05.	1572	125,10	10.05.		125,10
6.	10.06.	1846	125,10	10.06.		125,10
7.	11.07.	1983	125,10	10.07.		125,10
8.	11.08.	2059	125,10 + 0,02	10.08.		125,10
9.	09.09.	2173	125,10	10.09.		125,10
10.	11.10.	2532	239,51 + 0,05	10.10.		239,51
11.	17.11.	2873	333,60 + 0,45	10.11.		333,60
12.	12.12.	WB 248	333,60	11.12.		333,60
Razem:						2.762,40

* Dzień 10 grudnia 2017 roku - przypadał w niedzielę.

Dzierżawa

Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez podinspektora Zbigniewa Urbańskiego, w latach 2016-2017 kontrolowana jednostka zawarła jedną umowę dzierżawy nieruchomości stanowiącej własność Gminy Pabianice, położonej we wsi Szynkielew nr 22 (działka 431/4 o powierzchni 2,7420 ha).

W wyniku kontroli stwierdzono, że Wójt Gminy Pabianice sporządził i podał do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę pod uprawy rolne – na okres 3 lat. Wykaz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu w okresie od 17 października do 10 listopada 2017 roku oraz zamieszczono na stronach internetowych kontrolowanej jednostki. Ponadto ogłoszenie o naborze wniosków zamieszczono w dniu 17 października 2017 roku w prasie lokalnej „Nowe życie Pabianic”. Wnioski w formie pisemnej należało składać w sekretariacie Urzędu Gminy do dnia 10 listopada 2017 roku do godz.14:00.

W wyznaczonym terminie wpłynął tylko jeden wniosek, złożony przez dotychczasowego dzierżawcę ww. działki, który zwrócił się o przedłużenie dzierżawy na kolejne lata.

Na mocy umowy z dnia 1 grudnia 2017 roku Gmina Pabianice reprezentowana przez Wójta Gminy – Pana Henryka Gajdę oddała w dzierżawę osobie fizycznej grunt gminny o powierzchni 2.7420 ha, położony we wsi Szynkielew nr 22 (działka 431/4). Umowa została zawarta na okres 3 lat.

Roczny czynsz dzierżawny ustalono w kwocie 346,44 zł. W § 4 ust.2 umowy zapisano, że czynsz podlegać będzie aktualizacji na podstawie średniej ceny skupu żyta za okres pierwszych trzech kwartałów roku poprzedniego, opublikowany w Monitorze Polskim przez Prezesa GUS, skorygowany uchwałą nr XXXI/288/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 28 listopada 2016 roku w sprawie obniżenia średniej ceny żyta dla celów podatku rolnego na 2017 rok. Rada Gminy Pabianice ww. uchwałą obniżyła średnią cenę skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego - ogłoszoną w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2016 roku w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2017 (M.P. poz.993) – z kwoty 52,44 zł za 1 dt do kwoty 47,00 zł za 1 dt.

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia czynszu dzierżawnego – stwierdzając, co następuje:

- Z wypisu z rejestru gruntów dotyczącego działki 431/4 o powierzchni użytkowej 2.7420 ha wynika, że w jej skład wchodzi: [1] grunty orne klasy IVb o powierzchni 0,6411 ha i klasy V o powierzchni 1,1054 ha; [2] użytki zielone klasy IV o powierzchni 0,9955 ha.
- Do wyliczenia czynszu kontrolowana jednostka przyjęła następujące wskaźniki szacunkowe w decytonach ziarna żyta z 1 ha gruntów ornych oraz łąk i pastwisk, wynikające z załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 roku w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. z 2004 r. nr 207, poz.2109 ze zm.):

Rodzaj i klasa gruntu	Wyrażona w dt żyta stawka szacunkowa dla 1 ha gruntu ornego klasy	Cena skupu żyta (zł/1 dt)	Wartość 1 ha (zł)	Wartość 1 m ² (zł)
Grunty orne				
IVb	52	47	2.444,00	0,24
V	30	47	1.410,00	0,14
Użytki zielone				
IV	58	47	2.726,00	0,27

— Roczną kwotę czynszu w wysokości 346,44 zł ustalono w prawidłowej wysokości, stosując następujące obliczenia:

$$6.411 \text{ m}^2 \times 0,24 \text{ zł} = 1.538,64 \text{ zł}$$

$$11.054 \text{ m}^2 \times 0,14 \text{ zł} = 1.547,56 \text{ zł}$$

$$9.955 \text{ m}^2 \times 0,27 \text{ zł} = \underline{2.687,85 \text{ zł}}$$

$$\text{Razem: } 5.774,05 \text{ zł}$$

$$5.774,05 \text{ zł} \times 6 \% = 346,44 \text{ zł.}$$

Wpływy z czynszu dzierżawnego zakwalifikowano jako dochody: dział 700 rozdział 70005 § 0750, natomiast z tytułu kosztów upomnienia i odsetek: dział 756 rozdział 75618 § 0910; zaksięgowano na kontach: Wn 101 i Ma 221 oraz Wn 141 i Ma 101.

3. Pozostałe dochody

3.1. Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego

Rok	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Wysokość wymierzonych opłat (zł)	Wysokość uzyskanych dochodów z opłat (zł)
2016	39	22 644,88	22 609,27
2017	41	53 125,03	28 868,59

Dochody Gminy Pabianice wykonane ogółem w 2017 roku – wykazane przez jednostkę w sprawozdaniu Rb-27S – stanowiły kwotę 36.488.782,23 zł. Kwota uzyskanych dochodów z tytułu zajęcia pasa drogowego w 2017 roku stanowiła 0,0008 % dochodów wykonanych w danym roku. Z uwagi na fakt, iż wartość ta nie przekroczyła 0,3% wykonanych dochodów ogółem, odstąpiono od kontroli przedmiotowego zagadnienia.

3.2. Opłata eksploatacyjna

Zgodnie z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 2126 ze zm.), przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, wnosi opłatę eksploatacyjną ustaloną jako iloczyn jej stawki oraz ilości kopaliny wydobytej ze złoża bilansowego i pozabilansowego, w okresie rozliczeniowym. Wpływy z tytułu opłat w 60% stanowią dochód gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, a w 40% dochód NFOŚiGW (art. 141 ust. 1 ustawy).

Okresem rozliczeniowym z tytułu opłaty eksploatacyjnej jest półrocze liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia (art. 137 ust. 1 ustawy). Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, z wyłączeniem złoża węglowodorów, samodzielnie ustala wysokość opłaty eksploatacyjnej należnej za okres rozliczeniowy i przed upływem miesiąca następującego po tym okresie wnosi ją na rachunki bankowe gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW, bez wezwania (art. 137 ust. 2 ustawy). Jeżeli wysokość opłaty należnej za okres rozliczeniowy nie przekracza 300 zł, obowiązek jej zapłaty nie powstaje (art. 137 ust. 4 ustawy).

Na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy, minister właściwy do spraw środowiska ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" stawki opłat obowiązujące na następny rok kalendarzowy, zaokrąglając je w górę do pełnych groszy. Stawki obowiązujące na lata 2015-2017 zostały ogłoszone w nw. obwieszczeniach Ministra Środowiska: [1] z dnia 8 sierpnia 2014 r. w sprawie stawek opłat na rok 2015 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P. poz. 705); [2] z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie stawek opłat na rok 2016 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P. poz. 817); [3] z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie stawek opłat na rok 2017 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (M.P. poz. 888).

Dochody Gminy Pabianice z tytułu opłaty eksploatacyjnej przedstawia poniższa tabela:

OPŁATA EKSPLOATACYJNA – rozdział 75618 §0460				
Plan po zmianach (zł)	Należności (zł)	Wykonanie (zł)	Zaległości (zł)	Nadpłaty (zł)
ROK 2016				
0,00	19.480,44	14.553,44	4.927,00	0,00
ROK 2017				
7 638,00	16.917,38	12.487,81	4 429,57	0,00

Na podstawie rejestru udostępnionego za pośrednictwem sieci Internet przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (<http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>) ustalono, że na terenie Gminy Pabianice znajduje się obecnie 9 obszarów górniczych.

Kontrolą objęto dochody z tytułu opłaty eksploatacyjnej wskazane w poniższej tabeli – kopaliny wydobyte w latach 2016 – 2017. W tabeli wskazano: [1] nazwę koncesjonariusza; [2] organ koncesyjny, numer i dzień wydania koncesji; [3] nazwę złoża i numery działek objętych koncesją na wydobywanie. Ponadto tabela zawiera: [1] datę wpływu informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę; [2] ilość wydobytej kopaliny (w tonach); [3] wysokość opłaty przypadającej gminie (w złotych); [4] termin płatności opłaty przypadającej gminie – w poszczególnych okresach rozliczeniowych. Poniżej wskazane podmioty wydobywały kruszywo naturalne, gdzie stawki opłaty w latach 2016-2017 wynosiły odpowiednio 0,58 zł/t oraz 0,59 zł/t.

(...)²⁶.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak. Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja

Ustalenia kontroli:

- przedsiębiorcy, którzy uzyskali koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, przedstawiali Gminie Pabianice informacje zawierające dane identyfikujące przedsiębiorcę, nazwę złoża, numer koncesji na wydobywanie kopaliny z tego złoża, rodzaj i ilość kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym, przyjętą stawkę oraz wysokość ustalonej opłaty, w tym przypadającą Gminie Pabianice oraz NFOŚiGW. Niekiedy uzyskanie ww. informacji wymagało wezwania przedsiębiorcy do wywiązania się z tego ustawowego obowiązku;
- co do zasady płatności opłaty dokonywano w terminie ustawowym. Od nieterminowych wpłat pobierano odsetki jak od zaległości podatkowych.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej – 2017 rok

1.1. Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach jest jednostką organizacyjną Gminy Pabianice, działającą na prawach jednostki budżetowej, utworzoną do bezpośredniego organizowania i realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej, na podstawie uchwały Zarządu Gminy Pabianice z dnia 29 grudnia 1994 roku. Ośrodek realizuje zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę. Działa na podstawie Statutu GOPS w Pabianicach, który stanowi załącznik 1 do uchwały Rady Gminy Pabianice Nr XXXVII/314/2013 z dnia 24 czerwca 2013 roku zmienionej uchwałą nr XXXI/287/2016 z dnia 28 listopada 2016 roku.

Działalnością Ośrodka kieruje Pani MAGDALENA MIELCZAREK, zatrudniona na tym stanowisku od dnia 1 stycznia 1995 roku przez Zarząd Gminy Pabianice (uchwałą nr 8/1994 z dnia 29 grudnia 1994 roku). Wyżej wymieniona legitymuje się wykształceniem, wymaganym przepisami art.122 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz.1769 ze zm.).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku zadania pomocy społecznej realizowało 9 pracowników, w tym: kierownik Ośrodka, pracownicy socjalni – 3 osoby, pozostali pracownicy – 5 osób.

Wójt Gminy Pabianice - na mocy decyzji - upoważnił kierownika Ośrodka do załatwiania następujących spraw:

---

podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gmin (art.110 ust.7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej);
- prowadzenia postępowań i wydawanie decyzji w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych na podstawie art.20 ust.3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku poz. 1952 ze zm.);
- prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, stosownie do przepisów wynikających z art.12 ust.1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r., poz.554 ze zm.);
- prowadzenia postępowań w sprawach o ustalenie i wypłatę zasiłków dla opiekunów oraz do wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych w oparciu o przepisy art. 40 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zm.);
- prowadzenia spraw w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, tj. powadzenia postępowania w sprawach jednorazowego świadczenia oraz wydawania decyzji administracyjnych w powyższym zakresie w oparciu o art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

1.2. Wykonanie zadań finansowych w 2017 roku

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach w 2017 roku realizował następujące zadania finansowe:

Wyszczególnienie	2017 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85203 (ośrodki wsparcia)	17.635,05
Dział 852 Rozdział 85204 (rodziny zastępcze)	0,00
Dział 852 Rozdział 85213 (składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia) zadania własne gminy	11.542,56
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	105.291,00
Dział 852 Rozdział 85215 (dodatki mieszkaniowe)	0,00
Dział 852 Rozdział 85217 (Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej)	0,00
Dział 852 Rozdział 85218 (koszty utrzymania Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie)	0,00
Dział 852 Rozdział 85219 (koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	562.299,08
Dział 852 Rozdział 85231 (pomoc dla uchodźców)	0,00
Dział 852 Rozdział 85278 (suwanie skutków klęsk żywiołowych)	12.000,00
Dział 852 Rozdział 85295 - Pozostała działalność	14.539,20

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pabianicach za 2017 rok przedstawiono w *załączniku nr 16 protokołu kontroli*.

1.3. Kontrola prawidłowości udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w 2017 roku

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomocy udzielano osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz.1058), prawo do świadczeń pieniężnych w 2017 roku przysługiwało osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczały kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nieprzekraczający kwoty 634 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 514 zł.

W oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w 2017 roku na wypłatę, między innymi:

- zasiłków okresowych kontrolowana jednostka wydatkowała kwotę 45.991,00 zł (114 świadczeń dla 76 osób z 31 rodzin, środki otrzymane z budżetu państwa 29.165,00 zł, środki własne 16.826,00 zł);
- zasiłków stałych dla 26 osób wydatkowano kwotę 131.653,00 zł (251 świadczeń).

Ponadto w celu przeciwdziałania zjawisku niedożywienia dzieci i uczniów oraz osób dorosłych, GOPS realizował program rządowy „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”. W ramach tego programu pomocą w formie świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na zakup żywności objęto 3 osoby z 2 rodzin, którym wypłacono 2 świadczenia wydatkując łącznie 1.480,00 zł. Drugą formą pomocy realizowaną w ramach programu było bezpłatne dożywianie uczniów szkół, do których uczęszczają dzieci z terenu Gminy Pabianice, a także dorosłych. Dożywianiem objęto 58 osób, w tym 47 uczniów z 23 rodzin wydatkując na ten cel 42.073,00 zł. Łącznie na realizację programu wydatkowano 43.553,00 zł (dotacja – 25.000,00 zł, środki własne gminy 18.553,00 zł).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach realizował również świadczenia wychowawcze w ramach programu „RODZINA 500 plus” dla mieszkańców gminy. Pierwszy okres, na jaki ustalane zostały uprawnienia do powyższych świadczeń rozpoczął się z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 22 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w dniu 1 kwietnia 2016 roku. Zgodnie z ustawą, świadczenie wychowawcze przysługuje na każde pierwsze dziecko w rodzinie w wieku do 18 roku życia po spełnieniu kryterium dochodowego 800 zł na osobę w rodzinie lub 1.200 zł na osobę w rodzinie, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Ustalono, że w roku 2017 w ramach programu „RODZINA 500+” – 709 rodzinom (914 dzieci) zamieszkałym na terenie gminy Pabianice wypłacono

9.502 świadczenia. Na wypłatę świadczeń i bieżące wydatki związane z obsługą zadania (1,5% od wypłaconych świadczeń) wydatkowano kwotę 4.793.881,08 zł.

Kontrolą objęto przyznanie i wypłatę zasiłków okresowych oraz stałych – stwierdzając, co następuje:

Zasiłki okresowe

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, prawo do świadczeń pieniężnych w 2017 roku przysługiwało osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczały kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Rada Gminy Pabianice nie skorzystała z możliwości i nie podejmowała uchwał w sprawie podwyższenia kwot uprawniających do zasiłków okresowego i celowego. W roku 2017 minimalna wysokość zasiłku okresowego dofinansowanego z budżetu państwa wynosiła: [1] w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; [2] w przypadku rodziny - 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł miesięcznie. Stosownie do przepisów wynikających z art. 38 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Kontroli poddano przyznanie i wypłatę zasiłków okresowych na podstawie następujących decyzji wydanych przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pabianicach, działającego z upoważnienia Wójta Gminy Pabianice:

- GOPS.4511.25.2017 z dnia 11 maja 2017 roku – 500,00 zł, w okresie 1 maja – 30 czerwca 2017 roku;
- GOPS.4511.49.2017 z dnia 4 grudnia 2017 roku – 380,00 zł, w okresie 1 listopada – 31 grudnia 2017 roku;
- GOPS.4511.45.2017 z dnia 10 listopada 2017 roku – 290,00 zł, w okresie 1 października – 31 grudnia 2017 roku;
- GOPS.4511.44.2017 z dnia 2 listopada 2017 roku – 500,00 zł, w okresie 1 października – 30 listopada 2017 roku;
- GOPS.4511.48.2017 z dnia 28 listopada 2017 roku – 900,00 zł, w okresie 1 listopada – 31 grudnia 2017 roku.

Przyznanie zasiłków okresowych poprzedzone było przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Objęte kontrolą zasiłki okresowe wypłacano z powodu bezrobocia osoby ubiegającej się zasiłek lub z powodu długotrwałej choroby, zgodnie z art. 38 ust.3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej w wysokości nie mniejszej niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby lub różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny, a faktycznym dochodem tej rodziny. Zasiłki przyznawano począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy. Wypłata zasiłków realizowana była przelewem na konto bankowe wskazane przez świadczeniobiorcę lub gotówką w kasie

Ośrodka Pomocy Społecznej w Pabianicach. Okres, na jaki był przyznawany zasiłek okresowy ustalał GOPS na podstawie okoliczności występujących w danej sprawie.

Zasiłki stałe

W celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych swoich podopiecznych GOPS przyznawał zasiłki stałe, o których mowa w art. 37 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłki stałe przyznane były na rzecz: (1) pełnoletnich osób samotnie gospodarujących, niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy, jeżeli ich dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; (2) pełnoletnich osób pozostających w rodzinie, niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy, jeżeli ich dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie był niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W 2017 roku na wypłatę zasiłków stałych dla 26 osób wydatkowano kwotę 131.653,00 zł.

Kontroli poddano przyznanie i wypłatę zasiłków stałych na podstawie następujących decyzji wydanych przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pabianicach:

- GOPS.4510.6.2016 z dnia 16 wrzesień 2016 roku – 604,00 zł, w okresie 1 sierpnia 2016 - bezterminowo;
- GOPS.4510.5.2016 z dnia 29 sierpnia 2016 roku – 469,50 zł, w okresie 1 sierpnia - bezterminowo;
- GOPS.4510.4.1.2015 z dnia 15 czerwca 2015 roku – 219,51 zł, w okresie 1 czerwca 2015 roku – bezterminowo;
- GOPS.4510.18.2.2014 z dnia 5 października 2015 roku – 481,00 zł, w okresie 1 października 2015 roku – bezterminowo;
- GOPS.4510.15.1.2014 roku z dnia 5 października 2015 roku – 481,00 zł, w okresie 1 października 2015 roku – bezterminowo.

Zasiłki stałe ustalane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Zasiłki przyznawano w oparciu o wywiady środowiskowe sporządzane przez pracownika socjalnego, które aktualizowano w ramach prowadzonych kontroli u stałych zasiłkobiorców. Objęte kontrolą zasiłki stałe wypłacono osobom, którym pomoc przysługuje i ustalano je zgodnie z art. 37 ust.2 pkt 1 i pkt 2 ww. ustawy o pomocy społecznej.

Wypłata zasiłków stałych dokonywana była przelewem na wskazane przez świadczeniobiorcę konto osobiste lub gotówką w kasie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pabianicach. W okresie pobierania świadczenia wszyscy podopieczni otrzymujący zasiłek stały niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu objęci zostali ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości przewidzianej ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych na czas trwania świadczenia (9% kwoty zasiłku stałego).

2. Wydatki (dotacje) na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych – 2017 rok

Zagadnienia związane z przyznawaniem dotacji na rzecz organizacji pozarządowych i ich rozliczeniem przypisano Panu MARIUSZOWI MADEJOWI podinspektorowi Referatu Oświaty, Kultury i Sportu, którym kieruje Pan MARCIN WIECZOREK.

W zakresie spraw prowadzonych przez Referat Oświaty, Kultury i Sportu w 2017 roku na realizację zadań przyznano i wypłacono dotacje następującym jednostkom spoza sektora finansów publicznych:

Dotacje przyznane w 2017 roku na realizację zadań powierzonych – na podstawie umów – jednostkom spoza sektora finansów publicznych

Podmiot dotowany	Zadanie z zakresu – nazwa zadania	Kwota udzielonej dotacji (zł)	Kwota rozliczonej dotacji (zł)	Kwota dotacji podlegającej zwrotowi (zł)
W oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie				
Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” w Piątkowisku	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – obóz wypoczynkowy w Pensjonacie Kolonijnym „KORMORAN” w Chłapowie	17.420,00	17.420,00	0,00
Stowarzyszenie „FOLKLOR MA SENS”	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – kolonie w Ośrodku Wypoczynkowym „Pod Dębem” w Wójtowicach	16.640,00	16.640,00	0,00
Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – półkolonie na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Piątkowisku z filią w Żytowicach	24.350,00	24.350,00	0,00
Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – kolonie w Ośrodku „KONRAD” w Kołobrzegu	9.650,00	9.650,00	0,00
Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – kolonie w pensjonacie w Murzasichle	15.350,00	15.350,00	0,00
Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – półkolonie na terenie obiektu sportowego w Bychlewie	830,00	0,00	830,00
Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – obóz sportowy w Burzeninie	2.310,00	2.310,00	0,00
Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew	Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku – obóz sportowy w Kleszczowie	3.450,00	3.450,00	0,00
Razem:		90.000,00	89.170,00	830,00
W oparciu o przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie				
Gminny Ludowy Klub Sportowy „Burza” Pawlikowice	Szkolenie sportowe oraz organizacja i uczestnictwo w zawodach i rozgrywkach sportowych	31.000,00	31.000,00	0,00

Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew	Rozwój kultury fizycznej i sportu w środowisku lokalnym	46.000,00	46.000,00	0,00
Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Piątkowisko	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku lokalnym	39.000,00	39.000,00	0,00
Fabrykanci „RUGBY” CLUB	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku lokalnym	4.000,00	4.000,00	0,00
Razem:		120.000,00	120.000,00	0,00
OGÓŁEM:		210.000,00	209.170,00	830,00

Kontroli poddano prawidłowość przyznania i rozliczenia dotacji niżej wymienionym jednostkom spoza sektora finansów publicznych – ustalając, co następuje:

Dotacje przyznane w 2017 roku na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych

Zgodnie z art. 5a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wyznacza główne kierunki współpracy z organizacjami pozarządowymi, poprzez uchwalenie rocznych programów współpracy, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi. Roczny program współpracy Gminy Pabianice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2017 rok - został przyjęty uchwałą nr XXXI/290/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 28 listopada 2016 roku. Natomiast roczny program współpracy na rok 2018 został uchwalony przez Radę Gminy uchwałą nr XLVII/449/2017 z dnia 27 listopada 2017 roku.

Ze wskazanych powyżej programów wynika, iż część zadań Gminy Pabianice ze sfery zadań publicznych, może być realizowana we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które dobrowolnie i zgodnie ze swoim statutem, podejmą taką współpracę. Współpraca z organizacjami odbywa się na zasadach: partnerstwa i dialogu, pomocniczości i suwerenności stron, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności podejmowanych działań oraz legalności. Współpraca Gminy z organizacjami odbywa się w obszarach zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust.1 ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 2) organizowania wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 3) kultury;
- 4) pomocy społecznej i działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;
- 5) integracji europejskiej.

Gmina zleca organizacjom zadania własne do realizacji, przekazując na ten cel środki finansowe. Wysokość środków budżetowych przewidzianych na realizację zadań programowych, a w szczególności na zlecenie zadań Gminy organizacjom określono w programie współpracy na rok 2017 w kwocie 90.000,00 zł. O zleceniu zadań organizacjom, zdecydował Wójt Gminy po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 13 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

w zależności od potrzeb opisanych w rocznym programie współpracy. Przeprowadzeniem konkursów ofert na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom zajmowała się komisja konkursowa z udziałem osób reprezentujących organizacje pozarządowe, z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje biorące udział w konkursie. Wyniki konkursu podawano do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Zlecenie realizacji zadań publicznych miało charakter: [1] powierzenia zadania do realizacji i udzielenie dotacji na sfinansowanie jego realizacji; [2] wsparcia wykonania zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji. Przekazanie dotacji na realizację danego zadania odbywało się na mocy umowy, zawartej pomiędzy Wójtem a wybraną - w wyniku otwartego konkursu ofert - organizacją pozarządową.

W dniu 20 kwietnia 2017 roku Wójt Gminy Pabianice ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie zadania publicznego pn. „Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku”. W otwartym konkursie ofert mogły brać udział prowadzące działalność statutową w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży: [1] organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy; [2] podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, prowadzące działalność statutową w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży. Rodzaj zadania obejmował: kolonie, obozy wypoczynkowe, szkoleniowe, zdrowotne i sportowe oraz wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu gminy Pabianice. Termin realizacji zadania wyznaczono w okresie wakacji letnich, tj. od dnia 1 czerwca do dnia 31 sierpnia 2017 roku. Na realizację ww. zadania w budżecie Gminy Pabianice przeznaczono 90.000 złotych (dział 854 rozdział 85412). Warunkiem przystąpienia do konkursu było złożenie oferty zgodnej ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 roku w sprawie wzorów ofert i umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz.U. z 2016 r. poz.1300). Wyznaczono ostateczny termin składania ofert do dnia 11 maja 2017 roku do godz. 14:00 w sekretariacie Urzędu Gminy w Pabianicach. W dniu 24 kwietnia 2017 roku Wójt Gminy zamieścił w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pabianice, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Pabianicach - informację o zmianie treści otwartego konkursu ofert na wsparcie ww. zadania publicznego. Zmianie uległ termin składania ofert, bowiem przedłużono go do dnia 12 maja 2017 roku do godz. 14.00 oraz nowy termin otwarcia ofert wyznaczono na dzień 15 maja godz.14.00.

W ogłoszeniu poinformowano, że otwarcie ofert nastąpi w dniu 11 maja 2017 roku o godz. 14:30. Wybór ofert nastąpi w ciągu 14 dni od upływu terminu składania ofert. Przy wyborze ofert brane będą pod uwagę: [1] zawartość merytoryczna oferty; [2] zróżnicowana oferta programowa (m.in. liczba wycieczek i imprez organizowanych dla dzieci i młodzieży), co najmniej 6 dniowy wypoczynek); [3] kalkulacja kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania; [4] proponowana jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których realizowane będzie zadanie; [5] analiza i ocena realizacji zleconych zadań publicznych - w przypadku organizacji, które w latach poprzednich realizowały zlecone zadania (rzetelność, terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków); [6] udział środków własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania, który musi stanowić co najmniej 25% kosztów całkowitych zadania; [7] wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego.

Ponadto w ogłoszeniu zamieszczono informację o zrealizowanych przez Gminę zadaniach w tym zakresie we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy oraz jednostkami organizacyjnymi podległymi organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanymi: „W roku 2016 na dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej przeznaczono kwotę w wysokości 90.000 złotych, z której skorzystało 294 dzieci i młodzieży z terenu gminy Pabianice”.

Zgodnie z art.13 ust. 2 cyt. ustawy, otwarty konkurs ofert ogłoszony został w dniu 20 kwietnia 2017 roku: [1] w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pabianice; [2] na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Pabianicach; [3] na stronie internetowej organu administracji publicznej, tj. www.pabianice.gmina.pl.

Do dnia 15 maja 2017 roku na ww. konkurs wpłynęło 9 ofert złożonych przez następujące podmioty:

Nr oferty	Wykaz oferentów	Wnioskowana kwota dotacji (zł)
1	Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” w Piątkowisku (obóz sportowy w Chłapowie)	27.692,00
2	Ochotnicza Straż Pożarna w Kudrowicach (obóz szkoleniowo-wypoczynkowy w Kątach Rybackich)	6.000,00
3	Stowarzyszenie „FOLKLOR MA SENS” (kolonie w Wójtowicach)	18.657,00
4	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku (półkolonie)	33.315,00
5	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku (kolonie w Kołobrzegu)	13.200,00
6	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku (kolonie w Murzasichle)	21.000,00
7	Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew (półkolonie)	1.132,50
8	Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew (obóz sportowy w Burzeninie)	3.150,00
9	Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew (obóz sportowy w Kleszczowie)	4.687,50

Komisja konkursowa – powołana zarządzeniami Wójta Gminy Pabianice nr 31/2016 z dnia 5 maja 2016 roku oraz nr 33/2017 z dnia 8 maja 2017 roku – po zapoznaniu się w dniach 15, 16 i 24 maja 2017 roku z ofertami pod kątem wymogów formalnych i merytorycznych stwierdziła, że 8 ww. ofert oznaczonych numerami 1, 3-9 spełniło wszystkie warunki określone w ogłoszeniu o konkursie i zostało przyjętych. Natomiast Ochotnicza Straż Pożarna w Kudrowicach w dniu 22 maja 2017 roku zrezygnowała z ubiegania się o przedmiotową dotację. Biorąc pod uwagę zawartość merytoryczną ofert odpowiadającą treści ogłoszenia, dotychczasowe doświadczenie oferentów przy realizacji zadań zleconych oraz wysokość środków zaplanowanych w budżecie, komisja zaproponowała następujące kwoty dla poszczególnych podmiotów biorących udział w ww. konkursie:

Nr oferty	Wykaz oferentów	Przyznana kwota dotacji (zł)
1	Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” w Piątkowisku (obóz sportowy w Chłapowie)	17.420,00
3	Stowarzyszenie „FOLKLOR MA SENS” (kolonie w Wójtowicach)	16.640,00
4	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku (półkolonie)	24.350,00
5	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku (kolonie w Kołobrzegu)	9.650,00
6	Uczniowski Klub Sportowy „Junior” w Piątkowisku (kolonie w Murzasichle)	15.350,00
7	Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew (półkolonie)	830,00
8	Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew (obóz sportowy w Burzeninie)	2.310,00
9	Ludowy Klub Sportowy „Jutrzenka” Bychlew (obóz sportowy w Kleszczowie)	3.450,00
RAZEM:		90.000,00

Kontrolującym nie przedłożono indywidualnych kart oceny ofert przez poszczególnych członków komisji konkursowej. W rozdziale XII pkt 4 rocznego programu współpracy na rok 2017 Gminy Pabianice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności o pożytku publicznego i o wolontariacie – zapisano, iż „komisja konkursowa do opiniowania ofert w otwartych konkursach wypracowuje stanowisko, po zebraniu indywidualnych opinii wobec wszystkich ofert i przedstawia je w formie listy z proponowaną propozycją przyznania dotacji”.

Ponadto członkowie komisji przed rozpoczęciem pracy, nie złożyli stosownych oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia ich z postępowania. Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z art.15 ust.2f ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.) - dotyczące wyłączenia pracownika.

Wójt Gminy zatwierdził zaproponowany przez komisję podział środków finansowych na organizację wypoczynku letniego dzieci i młodzieży szkolnej z działu 854 - Edukacyjna Opieka Wychowawcza, rozdział 85412 - kolonie, obozy oraz inne formy wypoczynku. Informacja Wójta Gminy Pabianice z dnia 24 maja 2017 roku w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na wsparcie zadania publicznego w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku została opublikowana w BIP i stronie internetowej Gminy Pabianice oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniu 29 maja 2017 roku.

Szczegółowej kontroli poddano procedurę udzielenia i rozliczenia dotacji w kwocie 24.350,00 zł przekazanej Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „JUNIOR” w Piątkowisku na prowadzenie półkolonii dla dzieci w wieku od 5 do 13 lat pn. „Atrakcyjnie, kolorowo i wesoło!”. Przyjęta do kontroli próba stanowi 27,06 % ogółu wydatków przeznaczonych w 2017 roku na organizację letniego wypoczynku z działu 854 – „Edukacyjna opieka wychowawcza” rozdział 85412 – „Kolonie, obozy oraz inne formy wypoczynku”.

W związku z przyznaniem mniejszej kwoty dotacji (24.350,00 zł) niż była wnioskowana (33.315,00 zł) na organizację wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej w 2017 roku, Prezes UKS „JUNIOR” w dniu 30 maja 2017 roku przekazał dostosowaną do wysokości otrzymanej dotacji kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania wraz z kosztorysem. Całkowity koszt realizacji zadania – 39.650,00 zł, w tym 15.300,00 zł – środki własne klubu.

W dniu 1 czerwca 2017 roku Gmina Pabianice - reprezentowana przez Wójta Gminy Pana Henryka Gajdę przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej – zawarła z Uczniowskim Klubem Sportowym „JUNIOR” w Piątkowisku wpisanym do ewidencji stowarzyszeń pod nadzorem Starosty Pabianickiego poz.20 - umowę nr 3/2017 o wsparcie realizacji przedmiotowego zadania w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej w roku 2017 pn. „Atrakcyjnie, kolorowo i wesoło!”. Termin wykonania zadania ustalono od dnia 1 czerwca do 31 sierpnia 2017 roku. Przyznane środki w wysokości 24.350,00 zł zleceniodawca zobowiązał się przekazać na rachunek bankowy wskazany przez zleceniobiorcę w terminie 30 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy w pełnej wysokości. Przyznane środki finansowe UKS „JUNIOR” zobowiązał

się wykorzystać w terminie 14 dni od dnia zakończenia zadania. Procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego wynosi nie więcej niż 61,42%. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania powinno zostać sporządzone w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania. W § 8 ust.3 umowy zaznaczono, że jeżeli dany koszt finansowy z dotacji wskazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenia lub zmniejszenia o więcej niż 10%.

Dotację w kwocie 24.350,00 zł Urząd Gminy w Pabianicach przekazał przelewem w dniu 27 czerwca 2017 roku (WB 132/2017).

W dniu 22 sierpnia 2017 roku Prezes UKS JUNIOR zwrócił się do Urzędu Gminy z prośbą o przygotowanie aneksu do umowy nr 3/2017 z dnia 1 czerwca 2017 roku, wprowadzającego następujące zmiany do umowy: [1] nowy harmonogram według załączonego dokumentu, który został wzbogacony dodatkowo o usługę konsumpcyjną, [2] zmieniona kalkulacja przewidywanych kosztów na 2017 rok. Zmiana dotyczyła nieznacznego wzrostu kwoty finansowania zadania uzyskanej z innych środków finansowych i nie zmieniała kwoty wnioskowanej dotacji. Zaistniała sytuacja spowodowana została tym, że w momencie składania wniosku wstępnie zadeklarowano przewidywaną liczbę dzieci chętnych do uczestnictwa w półkoloniach, jednak na dzień rozpoczęcia projektu liczba ta nieznacznie zwiększyła się. Skutkowało to koniecznością zatrudnienia dwóch dodatkowych wychowawców. W związku z tymi korektami uległ zmianie procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania publicznego (z 61,42% do 57,59%) i udział innych środków finansowych w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji (z 62,83% do 73,63%). Uwzględniając prośbę ww. klubu, w dniu 24 sierpnia 2017 roku zawarto aneks nr 1 do umowy nr 3/2017 z dnia 1 czerwca 2017 roku, na mocy którego wysokość innych środków w kwocie 15.300,00 zł zastąpiono kwotą 17.900,00 zł (§ 3 ust.4 pkt 1 umowy).

Rozliczenie zadania nastąpiło w formie sprawozdania końcowego przedłożonego przez dotowaną jednostkę w dniu 28 września 2017 roku. Z rozliczenia wynika, iż całkowite wydatki poniesione na realizację przedmiotowego zadania wyniosły 42.091,40 zł. Z dotacji pokryto koszty w wysokości 24.350,00 zł, natomiast z innych środków sfinansowano wydatki w kwocie 17.741,40 zł.

W wyniku analizy końcowego sprawozdania z realizacji zadania, Wójt Gminy pismem z dnia 25 października 2017 roku wezwał dotowanego do złożenia w terminie 7 dni stosownych wyjaśnień – między innymi - w następującym zakresie:

- wskazać liczbę uczestników objętych realizacją przedmiotowego zadania,
- uzupełnić wydatki wykazane w części II sprawozdania, zgodnie z zaktualizowanym kosztorysem stanowiącym załącznik do aneksu nr 1/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku (dot. poz.1 – korzystanie z pływalni, poz. 2 – wejście do parku SALTOS, poz.8 – usługa transportowa),
- wyjaśnić przyczynę obniżenia kwoty kosztów sfinansowanych ze środków pochodzących od odbiorców zadania publicznego, bowiem zgodnie z aneksem nr 1/2017 poniesione wydatki z innych źródeł stanowiły kwotę 17.930,00 zł, natomiast w sprawozdaniu wykazano kwotę 17.741,40 zł.

W odpowiedzi na ww. pismo w dniu 5 grudnia 2017 roku dotowany klub złożył wyjaśnienia dotyczące sprawozdania z realizacji zadania publicznego oraz przedłożył korektę sprawozdania. W piśmie wyjaśnił – między innymi - że zgodnie z aneksem nr 1/2017 do umowy zaplanowano odpłatność od uczestników w wysokości 17.930,00

zł, tj. 197 uczestników x 90,00 zł = 17.730,00 zł plus jedna pełnopłatna odpłatność w wysokości 200,00 zł. Ze względu na chorobę dziecka dokonano zwrotu wpłaty w wysokości 90,00 zł na konto rodzica. Jeden rodzic dokonał wpłaty w wysokości 90,00 zł na 5 turnus, który nie był planowany, co skutkowało zwrotem środków na konto wpłacającego. Ponadto za jedno dziecko rodzice wnieśli opłatę w wysokości 71,40 zł, ponieważ – ze względu na chorobę – nie uczestniczyło ono w jednych zajęciach. Za dziecko z pełnopłatną odpłatnością wpłacono 210,00 zł. Rozliczenie końcowe kosztów sfinansowanych ze środków pochodzących od odbiorców zadania publicznego przedstawiało się następująco:

- 194 uczestników x 90,00 zł = 17.460,00 zł,
  - 1 uczestnik x 71,41 zł = 71,40 zł,
  - 1 uczestnik x 210,00 zł = 210,00 zł,
- Ogółem wpłaty: 17.741,40 zł.

W wyniku analizy sprawozdania złożonego przez UKS JUNIOR kontrolujący stwierdzili, co następuje:

- do sprawozdań dołączono kserokopie dokumentów w postaci: faktur, rachunków, biletów wstępu do kina, parków, pływalni, itp. - związanych z realizacją zadania;
- całkowity koszt zadania według sprawozdania wyniósł 42.091,40 zł, w tym: pokryty środkami z dotacji 24.350,00 zł (57,85%), z innych środków finansowych – 17.741,40 zł (72,85% w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji), wkładem osobowym (praca społeczna członków i świadczenia wolontariuszy) –0,00 zł;
- **sprawozdanie końcowe nie zostało zatwierdzone przez zleceniodawcę, tj. Wójta Gminy Pabianice. Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z § 1 ust.4, wykonanie umowy nastąpi z chwilą zaakceptowania przez zleceniodawcę sprawozdania końcowego, o którym mowa w § 8 ust.2;**
- **zleceniodawca nie dokonał rozliczenia dotacji pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, o czym świadczy brak podpisów i adnotacji pracowników Urzędu upoważnionych do kontroli dokumentów księgowych. Kontrolującym przedłożono informację sporządzoną w dniu 8 grudnia 2017 roku przez Pana Mariusza Madeja – podinspektora Referatu Oświaty, Kultury i Sportu, z której wynika, że w związku ze wsparciem realizacji zadania publicznego w zakresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w 2017 roku wszystkie dotowane organizacje pozarządowe zakończyły realizację poszczególnych zadań i rozliczyły przyznane środki w terminie. Wyjątek stanowi Klub Sportowy JUTRZENKA Bychlew, który – z uwagi na małą liczbę uczestników półkolonii – nie zrealizował zadania i przyznaną dotację w wysokości 830,00 zł zwrócił w całości wraz z odsetkami.**

AKTA KONTROLI [A-12, s.557-612]: Kserokopia dokumentacji dotycząca przeprowadzenia otwartego konkursu ofert oraz rozliczenia dotacji przez Uczniowski Klub Sportowy JUNIOR w Piątkowisku.

Test kontrolny dotyczący dotacji udzielonej na rzecz UKS „JUNIOR” w Piątkowisku stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.

Dotacje przyznane na podstawie ustawy o sporcie na realizację zadań
z zakresu sprzyjania rozwojowi sportu na terenie Gminy Pabianice

Rada Gminy Pabianice uchwałą nr VI/41/2011 z dnia 31 marca 2011 roku określiła: [1] warunki i tryb finansowania zadania własnego polegającego na sprzyjaniu rozwojowi sportu, wykonywanego w drodze zlecenia realizacji zadania, w tym: tryb postępowania o udzielenie dotacji celowej, sposób rozliczania udzielonej dotacji celowej oraz sposób kontroli wykonywanego zadania celu publicznego; [2] cel publiczny z zakresu sportu, który Gmina Pabianice zamierza osiągnąć. Celem Gminy w zakresie sportu, zgodnie z uchwałą, jest m.in.: poprawa warunków uprawiania sportu na terenie Gminy Pabianice, zwiększenie dostępności dzieci i młodzieży do działalności sportowej oraz zwiększenie dostępności mieszkańców Gminy Pabianice do działalności sportowej. Uchwała określała, że udzielona dotacja mogła być przeznaczona na sfinansowanie lub dofinansowanie: [1] realizacji programów szkolenia sportowego; [2] zakupu sprzętu sportowego umożliwiającego organizację i udział w zawodach i rozgrywkach ligowych; [3] kosztów uczestnictwa lub organizowania zawodów sportowych; [4] pokrycie kosztów pośrednich w postaci obsługi księgowej związanej z realizacją projektu do wysokości 10% przyznanej dotacji. Tym samym wskazano wydatki, które nie mogły być finansowane dotacją, tj. zobowiązania dotowanego klubu z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, kosztów obsługi zadłużenia, kosztów na realizację przedsięwzięcia przed zawarciem umowy, transfery zawodników z innych klubów, zapłaty nałożonych na klub lub zawodników klubu kar, mandatów i innych opłat, wypłaty wynagrodzeń dla zawodników oraz działaczy klubu. Warunkiem udzielenia dotacji był udział środków własnych podmiotu ubiegającego się o dotację wynoszący co najmniej 10% wnioskowanej kwoty dotacji. Jednocześnie uchwała zawierała wzór wniosku o udzielenie dotacji oraz wzór sprawozdania z wykonania zadania.

Zarządzeniem nr 5/2017 Wójta Gminy Pabianice z dnia 18 stycznia 2017 roku oraz zarządzeniem nr 6/2016 z dnia 8 lutego 2016 roku powołana została czteroosobowa komisja konkursowa do rozpatrzenia wniosków o uzyskanie dotacji na realizację zadania z zakresu sprzyjania rozwojowi sportu na terenie Gminy Pabianice pod względem formalnym i merytorycznym. Kontrolującym nie przedłożono zakresu pracy komisji do spraw oceny formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie zadań z zakresu wspierania rozwoju sportu na terenie Gminy Pabianice.

Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z § 5 ust.4 uchwały nr VI/41/2011 z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie warunków i trybu finansowania zadania własnego polegającego na sprzyjaniu rozwojowi sportu na terenie Gminy Pabianice, wnioski o udzielenie dotacji można było składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 października 2016 roku. **W wyniku kontroli stwierdzono, że Wójt Gminy nie podał do publicznej wiadomości informacji o możliwości uzyskania w 2017 roku dotacji celowej przez podmioty prowadzące działalność sportową - na realizację zadań z zakresu sprzyjania rozwojowi sportu. Stosownie do zapisów § 5 ust.1 uchwały, ogłoszenie o możliwości uzyskania dotacji na zadania z zakresu wspierania sportu powinno być zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń urzędowych, co najmniej 7 dni przed datą składania wniosków określoną w ust.4.**

Do dnia 15 października 2016 roku wpłynęło sześć wniosków o dofinansowanie w 2017 roku zadania z zakresu wspierania rozwoju sportu na łączną kwotę 192.700,00 zł. Wnioski złożyły następujące stowarzyszenia sportowe:

- Ludowy Klub Sportowy „ORZEŁ” Piątkowisko – wnioskowana kwota dotacji 50.000,00 zł,
- Uczniowski Klub Sportowy „JUNIOR” w Piątkowisku – wnioskowana kwota dotacji 12.000,00 zł,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „BURZA” Pawlikowice – wnioskowana kwota dotacji 34.200,00 zł,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „SPRAWNI” przy Szkole Podstawowej w Petrykozach – wnioskowana kwota dotacji 19.000,00 zł,
- Fabrykanci Rugby – wnioskowana kwota dotacji 22.500,00 zł,
- Ludowy Klub Sportowy „JUTRZENKA” Bychlew – wnioskowana kwota dotacji 55.000,00 zł.

W dniu 6 lutego 2017 roku komisja konkursowa dokonała jawnego otwarcia wniosków zapoznając się z ofertami ww. organizacji i w zakresie oceny formalnej wniosków oceniła następujące kryteria:

- wniosek złożony w terminie określonym w uchwale nr VI/41/2011 Rady Gminy Pabianice;
- wniosek złożony został przez uprawniony podmiot;
- wniosek złożony został z załącznikiem nr 1 do uchwały nr VI/41/2011;
- co najmniej jednym z celów statutowych wnioskodawcy jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- wnioskodawca prowadzi działalność sportową na terenie Gminy Pabianice;
- wnioskodawca dołączył aktualny statut;
- wnioskodawca przedłożył aktualny wpis z KRS lub innego rejestru właściwego dla danego wnioskodawcy;
- wnioskodawca załączył informację o wcześniejszej działalności w zakresie realizacji zadań zleconych;
- wnioskodawca przedstawił informację o kadrze trenersko-instruktorskiej, jej kwalifikacjach i doświadczeniu;
- procentowy udział środków własnych lub pochodzących z innych źródeł wynosi nie mniej niż 10% całkowitej wartości zadania.

Komisja nie uwzględniła w ocenie formalnej ofert złożonych przez Uczniowski Klub Sportowy „JUNIOR” w Piątkowisku oraz Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „SPRAWNI” przy Szkole Podstawowej w Petrykozach, z uwagi na ich rezygnację z ubiegania się o dotację na działalność sportową w 2017 roku.

Członkowie komisji dokonując w dniu 13 lutego 2017 roku, tj. po upływie 4 miesięcy od ostatecznego terminu składania wniosków, analizy merytorycznej wniosków brali pod uwagę:

- przedstawioną kalkulację kosztów realizowanego zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego przedsięwzięcia;
- zasoby osobowe i doświadczenie wnioskodawcy;
- zasięg zadania;
- ocenę i analizę realizacji zleconych zadań publicznych;
- atrakcyjność zajęć i projektu;
- rzetelny i realny harmonogram zadania;
- posiadaną bazę;
- rodzaj działalności sportowej;
- planowany udział środków własnych lub pochodzących z innych źródeł.

Biorąc powyższe pod uwagę komisja zaproponowała przyznać jednogłośnie dotacje poszczególnym klubom w następującej wysokości:

- Ludowy Klub Sportowy „JUTRZENKA” Bychlew – 46.000,00 zł (sekcja piłki nożnej: 33.000,00 zł, sekcja tenisa stołowego: 10.000,00 zł, sekcja piłki siatkowej: 3.000,00 zł);
- Ludowy Klub Sportowy „ORZEŁ” Piątkowisko – 39.000,00 zł (piłka nożna: 39.000,00 zł).
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „BURZA” Pawlikowice – 31.000,00 zł (sekcja piłki nożnej: 15.000,00 zł, sekcja tenisa stołowego: 9.000,00 zł, sekcja młodzieżowa tenisa stołowego i szachy: 7.000,00 zł);
- Fabrykanci Rugby Club – 4.000,00 zł (sekcja rugby: 4.000,00 zł).

Informację Wójta Gminy o wysokości przyznanych dotacji zamieszczono w dniu 16 lutego 2017 roku w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Szczegółowej kontroli poddano procedurę udzielenia i rozliczenia dotacji w kwocie 46.000,00 zł przekazanej Ludowemu Klubowi Sportowemu „JUTRZENKA” w Bychlewie. Przyjęta do kontroli próba stanowi 38,33 % ogółu wydatków przeznaczonych w 2017 roku na wsparcie rozwoju sportu na terenie Gminy Pabianice.

Wniosek o udzielenie dotacji na wsparcie w 2017 roku zadania pn. „Rozwój kultury fizycznej i sportu w środowisku lokalnym” LKS „JUTRZENKA” złożył w dniu 13 października 2016 roku. We wniosku określono wykonywanie zadania w terminie od dnia 1 stycznia 2017 do dnia 31 grudnia 2017 roku. Przewidywany całkowity koszt zadania określono na kwotę 63.000,00 zł. Łączna kwota wnioskowanej dotacji – 55.000,00 zł, wysokość środków własnych – 8.000,00 zł, co stanowiło 12,7% całkowitych kosztów zadania. Wniosek podpisany został przez Prezesa LKS – Mirosława Prusinowskiego, Sekretarza Klubu – Michała Prusinowskiego oraz Skarbnika – Pana Mariusza Okrojka. Do wniosku o dotację dołączono: statut klubu, wypis z ewidencji stowarzyszeń kultury fizycznej Starostwa Powiatowego w Pabianicach (zaświadczenie znak: IS.4220.17.2016 z dnia 13 października 2016 roku), informację o wcześniejszej działalności wnioskodawcy w zakresie którego dotyczy zadanie oraz informację o posiadanej kadrze trenersko-instruktorskiej, jej kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym.

W dniu 1 marca 2017 roku pomiędzy Gminą Pabianice reprezentowaną przez Wójta Gminy Pana Henryka Gajdę a Ludowym Klubem Sportowym „JUTRZENKA” z siedzibą w Bychlewie reprezentowanym przez Prezesa Mirosława Prusinowskiego Pana i Skarbnika Klubu – Pana Mariusza Okrojka - zawarta została umowa na realizację zadania pn. „Rozwój kultury fizycznej i sportu w środowisku lokalnym”. Zawarta umowa była umową o wsparcie w formie dofinansowania w wysokości 46.000,00 zł realizacji zadania publicznego z zakresu rozwoju sportu przez klub sportowy, w tym na następujące dyscypliny sportowe: sekcja piłki nożnej: 33.000,00 zł, sekcja tenisa stołowego: 10.000,00 zł, sekcja piłki siatkowej: 3.000,00 zł. Termin wykonania zadania określono do dnia 31 grudnia 2017 roku. Przekazanie dotacji określono w formie dwóch transz, z czego transza I w kwocie 16.500,00 zł płatna do dnia 10 marca 2017 roku, II transza w wysokości 29.500,00 zł - do dnia 31 lipca 2017 roku. Warunkiem koniecznym do otrzymania drugiej transzy środków było złożenie prawidłowego sprawozdania częściowego. W § 1 ust.3 pkt 3 umowy zawarto zapis

o treści: „**Rozliczeniu będą podlegały wydatki poniesione od dnia 2 stycznia do 31 grudnia 2017 roku**”. Należy zauważyć, że umowa przyznająca dotację przedmiotowemu klubowi została zawarta w dniu 1 marca 2017 roku. Umowę kontrasygnowała Skarbnik Gminy – Pani Maria Nowicka. Dotowany zobowiązał się do złożenia sprawozdania z wykorzystania otrzymanej dotacji w terminie 14 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.

Transze dotacji przekazane zostały na rachunek bankowy klubu sportowego ze środków pochodzących z działu 926 rozdział 92605 § 2820 - z zachowaniem terminów wyznaczonych w umowie (wyciąg bankowy WB nr 49/2017 z dnia 8 marca 2017 roku – 16.500,00 zł oraz WB nr 155/2017 z dnia 26 lipca 2017 roku – 29.500,00 zł).

Zgodnie z uchwałą VI/41/2011 oraz umową z dnia 1 marca 2017 roku Ludowy Klub Sportowy „JUTRZENKA” złożył sprawozdania w wyznaczonym terminie, tj. [1] sprawozdanie częściowe z wykonania zadania za okres od **2 stycznia** do 30 czerwca 2017 roku - w dniu 14 lipca 2017 roku, [2] sprawozdanie końcowe za okres od **2 stycznia** do 31 grudnia 2017 roku – w dniu 15 stycznia 2018 roku (dzień 14 stycznia przypadał w niedzielę).

Rozliczenie ze względu na rodzaj kosztów w poszczególnych dyscyplinach i sekcjach przedstawiało się następująco:

Rodzaj kosztów (koszty merytoryczne i administracyjne związane z realizacją zadania)	Całość zadania (zgodnie z umową)		
	Koszt całkowity (zł)	z tego z dotacji	Środki własne i inne źródła
1. Sekcja piłki nożnej, w tym:	41.685,67	20.000,00	21.685,67
delegacje sędziowskie	3.915,00	3.915,00	0,00
transport + diety	1.150,00	550,00	600,00
sprzęt sportowy	14.203,13	0,00	14.203,13
Inne koszty: lekarz, opłaty w ŁZPN, przygotowanie i utrzymanie boiska, opłaty w ŁZPN, zakup środków czystości	3.432,71	1.005,00	2.427,71
zakup artykułów technicznych: paliwo do kosiarki, opłaty pocztowe, artykuły papiernicze	454,81	0,00	454,81
zakup napojów dla zawodników	130,02	0,00	130,02
wynagrodzenie trenera, składki ZUS	18.400,00	14.530,00	3.870,00
2. Sekcja tenisa stołowego, w tym:	6.516,55	6.500,00	16,55
delegacje sędziowskie	819,60	819,60	0,00
transport + diety	2.300,00	2.300,00	0,00
inne koszty: lekarz, opłaty w ŁZPN, zakup środków czystości	1.200,00	1.200,00	0,00
zakup sprzętu sportowego	2.108,60	2.092,05	16,55
Zakup napojów dla zawodników	88,35	88,35	0,00
3. Sekcja piłki siatkowej, w tym:	3.301,72	3.000,00	301,72
zakup sprzętu sportowego	1.458,00	1.156,28	301,72
Inne koszty: lekarz, opłaty w ŁZPŚ, przygotowanie boiska, zakup środków czystości	1.780,00	1.780,00	0,00
OGÓŁEM:	92.782,77	46.000,00	46.782,77

Z powyższego wynika, iż całkowity koszt zadania zamknął się kwotą 92.782,77 zł, w tym: 46.000,00 zł stanowiły środki pochodzące z dotacji (49,58%) i 46.782,77 zł - środki własne Klubu (50,42%).

W trakcie wykonywania zadania przez dotowanego, Wójt Gminy nie skorzystał z prawa do kontroli realizacji umowy o dotację w zakresie: [1] przebiegu i sposobu realizacji zadania; [2] wykorzystania środków pochodzących z budżetu gminy; [3] sposobu prowadzenia dokumentacji

księgowej; [4] prawidłowości rozliczeń, o której mowa w § 6 umowy oraz § 11 uchwały Rady Gminy Pabianice Nr VI/41/2011 z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie warunków i trybu finansowania zadania własnego polegającego na sprzyjaniu rozwojowi sportu na terenie Gminy Pabianice. Pamiętać należy, iż dotacje na realizację zadań publicznych w formie powierzenia lub wsparcia wykonywania tych zadań, udzielane i przekazywane są ze środków publicznych i dlatego zarówno proces ich przyznawania, jak i wykorzystanie, muszą podlegać rygorystycznej kontroli. Artykuł 126 ustawy o finansach publicznych określa, że dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Zarówno sprawozdanie częściowe, jak i końcowe nie zostały zatwierdzone przez zleceniodawcę, tj. Wójta Gminy Pabianice. Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z § 11 umowy, wykonanie umowy nastąpi z chwilą zaakceptowania przez dotującego sprawozdania końcowego, o którym mowa w § 7 ust.1.

W wyniku kontroli stwierdzono, że zleceniodawca przyjął do rozliczenia dotacji faktury i rachunki wystawione przed zawarciem umowy z dotowanym klubem o łącznej wartości 15.199,63 złotych:

Lp.	Oznaczenie faktury (rachunku) (zł)	Oznaczenie kosztu wynikające z faktury	Kwota pokryta ze środków	
			pocho- dzących z dotacji (zł)	własnych (zł)
1.	FV nr 15/227/2017 z 2.02.2017 r.	Sprzęt sportowy	0,00	119,99
2.	FV nr 097/02/NFS2025/2017 z 18.02.2017 r.	Sprzęt sportowy	0,00	330,00
3.	FV FA/86/2017/7060 z 4.01.2017 r.	Artykuły papiernicze	0,00	45,89
4.	Umowa nr 1/2017 + rachunek	Wynagrodzenie trenera	3.600,00	0,00
5.	Umowa nr 2/2017 + rachunek	Wynagrodzenie trenera	3.600,00	0,00
6.	Umowa nr 3/2017 + rachunek	Wynagrodzenie trenera	626,00	6.574,00
7.	FV nr 11/2017 z 21.01.2017 r.	Wynajem boiska	0,00	150,00
8.	FV nr 71/17/F z 11.02.2017 r.	Wynajem boiska	0,00	153,75
RAZEM:			7.826,00	7.373,63

W związku z powyższymi ustaleniami wskazać należy, że jednostki samorządu terytorialnego mogą dotować kluby sportowe, ale refundowanie ich działań nie jest dopuszczalne. Artykuł 28 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1463 ze zm.) wprost wskazuje, iż udzielanie dotacji następuje z zastosowaniem przepisów ustawy o finansach publicznych w zakresie udzielania dotacji celowych dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku. W szczególności zastosowanie znajdzie tu zatem art.151 ust.2 i art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) stanowiący, że podstawą udzielanej dotacji jest umowa zawarta przez jednostkę samorządu terytorialnego z jej beneficjentem, która to umowa powinna określać: [1] szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki

dotacja została przyznana, i termin jego wykonania; [2] wysokość dotacji udzielanej podmiotowi wykonującemu zadanie i tryb płatności; [3] termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego; [4] tryb kontroli wykonywania zadania; [5] termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji; [6] termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji, nie dłuższy niż terminy zwrotu dotacji określone w niniejszym dziale.

Określając termin rozpoczęcia realizacji zadania publicznego na dzień 2 stycznia 2017 roku, tj. dwa miesiące przed podpisaniem umowy o realizację zadania publicznego (umowę podpisano 1 marca 2017 roku), Gmina Pabianice dopuściła dofinansowanie ww. zadania częściowo w formie refundacji wcześniej poniesionych kosztów. Objęcie umową dotacji okresu sprzed zawarcia umowy przeczy wymogowi dokonywania kontroli i oceny realizacji zadania, nałożonemu na Wójta Gminy zapisami § 11 uchwały Rady Gminy Pabianice nr VI/41/2011 z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie warunków i trybu finansowania zadania własnego polegającego na sprzyjaniu rozwojowi sportu na terenie Gminy Pabianice, bowiem w okresie przed zawarciem umowy organ administracji publicznej takiej możliwości jest pozbawiony.

AKTA KONTROLI [A-13, s.613-672]: Kserokopia dokumentacji dotycząca przyznania oraz rozliczenia dotacji przez Ludowy Gminny Klub Sportowy „JUTRZENKA” w Bychlewie.

Informację Wójta Gminy, że wszystkie organizacje pozarządowe, które otrzymały w 2017 roku dotację w ramach realizacji przedmiotowego zadania, rozliczyły przyznane środki w terminie zamieszczono w dniu 14 lutego 2018 roku w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Test kontrolny dotyczący dotacji udzielonej na rzecz Ludowego Klubu Sportowego „JUTRZENKA” w Bychlewie stanowi załącznik nr 18 protokołu kontroli.

3. Dotacje na rzecz szkół i przedszkoli niepublicznych – 2017 rok

Na terenie Gminy Pabianice nie funkcjonują szkoły i przedszkola niepubliczne, na rzecz których Gmina przekazywałaby dotacje.

4. Wydatki osobowe

4.1. Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Za prawidłowość i kompletność akt osobowych pracowników Urzędu Gminy – zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu, jak również zgodnie z zakresem obowiązków i uprawnień - odpowiedzialność ponosi inspektor ds. kadr Pani MARIA TUM. Zgodnie z zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności znak: SOR.203/12/2017 z dnia 29 listopada 2017 roku, sporządzanie list wynagrodzeń pracowników Urzędu

Gminy, w tym m.in.: list premii, nagród, ekwiwalentów za niewykorzystany urlop, list wypłat nagród jubileuszowych, a także prowadzenie wymaganej w tym zakresie dokumentacji należało do zadań i kompetencji inspektor Pani ANETY KOBYLARCZYK.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku w Urzędzie Gminy w Pabianicach zatrudnionych było 55 pracowników na 50,24 etatach (Urząd Gminy w Pabianicach – 38,20 etatu; konserwatorzy stacji wodociągowych - 2,5 etatu; kultura ZPiT „Bychlewińska” – 1 etat; kultura – orkiestra dęta – 0,4 etatu; kierowca gimbusu – 1 etat; straż OSP – 0,25 etatu; robotnicy drogowi i gospodarczy – 2,58 etatu; sport – 0,79 etatu; odpady komunalne - 1 etat, oświata - 0,62 etatu, świetlice - 1,9 etatu).

Kontrolą objęto prawidłowość przyznanych kategorii zaszeregowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: stażowego, funkcyjnego oraz specjalnego na rzecz 11 niżej wymienionych pracowników Urzędu Gminy:

- Wójt Gminy – Henryk Gajda,
- Zastępca Wójta – Roman Figiel,
- Sekretarz Gminy – Anna Chodasewicz-Izaszek,
- Skarbnik Gminy – Maria Nowicka,
- Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu – Marcin Wieczorek,
- Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami - Sylwester Izbicki,
- inspektor – Magdalena Bartłomiejczyk,
- podinspektor ds. oświaty – Ewelina Stankiewicz,
- pomoc administracyjna,
- konserwator OSP Piątkowisko,
- sprzątaczką.

Wykaz pracowników objętych kontrolą oraz wysokość poszczególnych składników otrzymywanego przez nich wynagrodzenia stanowi załącznik nr 15 protokołu kontroli²⁷.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość zastosowania kategorii zaszeregowania dla przyjętej próby stanowiącej 20% ogółu zatrudnionych, a także poprawność stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego, dodatku służbowego i dodatku specjalnego – w oparciu o przepisy obowiązujące w latach 2016-2017 w zakresie wynagrodzeń pracowników samorządowych oraz regulacje wewnętrzne, tj.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2014 r. poz.1786 ze zm.)²⁸;
- regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach ustalony zarządzeniem Wójta Gminy Nr 14/2009 z dnia 9 kwietnia 2009 roku ze zmianami, zawierający: [1] tabele miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego dla poszczególnych kategorii zaszeregowania, [2] stawki dodatku funkcyjnego, [3] maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego (przedział kategorii zaszeregowania) i wymagania kwalifikacyjne dla kierowniczych

---

²⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Od dnia 19 maja 2018 roku obowiązują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz.936).

stanowisk urzędniczych, stanowisk urzędniczych oraz pomocniczych i obsługi, [4] maksymalny poziom dodatku funkcyjnego dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, [5] zasady przyznawania premii oraz nagród uznaniowych, [6] sposób i terminy wypłat wynagrodzeń;

- zarządzenie nr 11/2013 Wójta Gminy Pabianice w sprawie maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników i zastępców kierowników jednostek budżetowych Gminy Pabianice.

Kontrolujący stwierdzili, iż wartości minimalnych miesięcznych kwot wynagrodzenia zasadniczego dla poszczególnych kategorii zaszeregowania podane w załączniku nr 2 do regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach pozostawały niezgodne z zapisami zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (załącznik nr 1). Kwoty minimalnego wynagrodzenia dla kategorii zaszeregowania XVII–XX podane w tabeli stanowiącej załącznik do regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach zostały zaniżone w stosunku do wartości podanych w rozporządzeniu, co obrazuje poniższa tabela.

Kategoria zaszeregowania	Minimalna kwota w złotych wynikająca z rozporządzenia	Kwota z złotych podana w załączniku nr 2 do regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach
XVII	2.100,00	2.020,00 - 4.500,00
XVIII	2.200,00	2.040,00 - 4.700,00
XIX	2.400,00	2.060,00 - 5.000,00
XX	2.600,00	2.080,00 - 5.200,00

W dniu 23 maja 2018 roku przedłożono kontrolującemu wyjaśnienie Wójta Gminy Pabianice dotyczące zarządzenia nr 103/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach, z którego wynika, że „w kategoriach zaszeregowania od XVII do XX w wyniku omyłki pisarskiej nie zmieniono minimalnych kwot wynagrodzenia zasadniczego w wymienionych kategoriach zaszeregowania, które powinny odpowiadać minimalnym kwotom wynagrodzenia wynikającym z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2017 r. (Dz.U. 2017 poz. 1621). Błąd ten skorygowano poprzez wydanie nowego zarządzenia, które przedkładam w załączeniu”.

Wyjaśnienia Wójta Gminy z dnia 23 maja 2018 roku złożone na okoliczność zmian wprowadzonych do regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach wraz z zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 22/2018 z dnia 23 maja 2018 roku stanowią załącznik nr 20 protokołu.

Począwszy od dnia 1 grudnia 2014 roku miesięczne wynagrodzenie Wójta Gminy – Pana Henryka Gajdy – ustalone na mocy uchwały Rady Gminy Pabianice nr II/13/2014 z dnia 15 grudnia 2014 roku – wynosiło 8.970,00 zł, w tym:

- wynagrodzenie zasadnicze 4.950,00 zł,
- dodatek funkcyjny 1.700,00 zł,
- dodatek specjalny 1.330,00 zł (20% łącznej kwoty wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego),
- dodatek stażowy (20 %) 990,00 zł.

Kwota łącznego wynagrodzenia Wójta Gminy – wynikająca z ww. uchwały - została ustalona zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Zgodnie z przywołanym przepisem maksymalne wynagrodzenie dla pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie wyboru, w tym wójta, nie może przekroczyć w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 373 ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2, lit. a ustawy budżetowej na 2017 rok (Dz. U. z 2017 r., poz. 108) - kwota bazowa wynosiła 1.789,42 zł (1.789,42 x 7 = 12.525,94 zł)²⁹.

Zarządzeniem nr 36/2011 Wójta Gminy Pabianice z dnia 4 lipca 2011 roku na stanowisko zastępcy Wójta Gminy Pabianice powołany został Pan Roman Figiel. Począwszy od dnia 1 stycznia 2016 roku miesięczne wynagrodzenie Zastępcy Wójta Gminy za pracę w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu ustalone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych – wynosiło brutto 6.475,20 zł, w tym:

— wynagrodzenie zasadnicze	3.600,00 zł,
— dodatek funkcyjny według stawki 7	1.196,00 zł,
— dodatek stażowy (20 %)	720,00 zł,
— dodatek specjalny	959,20 zł.

Sekretarz Gminy Pani Anna Chodasewicz-Izaszek zatrudniona została w Urzędzie Gminy Pabianice na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 15 października 2012 roku. Na podstawie regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach począwszy od dnia 1 stycznia 2017 roku Sekretarzowi Gminy przyznane zostały następujące składniki miesięcznego wynagrodzenia:

— wynagrodzenie zasadnicze	4.710,00 zł wg kat. XIX,
— dodatek funkcyjny	1.490,00 zł wg stawki 6,
— dodatek stażowy (18 %)	847,80 zł.

Skarbnika Gminy Pani Maria Nowicka została powołana na to stanowisko na podstawie uchwały nr XXXVII/226/94 Rady Gminy Pabianice z dnia 27 kwietnia 1994 roku. Od dnia 1 stycznia 2015 roku miesięczne wynagrodzenie Pani Marii Nowickiej – Skarbnika Gminy Pabianice – ustalone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych – wynosiło 8.832,00 zł, w tym:

— wynagrodzenie zasadnicze	4.800,00 zł,
— dodatek funkcyjny według stawki 7	1.760,00 zł,
— dodatek stażowy (20 %)	960,00 zł,
— dodatek specjalny	1.312,00 zł.

Na podstawie list płac pracowników Urzędu Gminy sporządzonych za miesiące: maj 2016 roku (5/05-16/1, 6/05-16/1, 3/05-16/1, 2/05-16/1, 1/05-16/1, 16/05-16/1); wrzesień 2016 roku (5/09-16/1, 6/09-16/1, 3/09-16/1, 2/09-16/1, 1/09-16/1,

²⁹ Począwszy od dnia 1 lipca 2018 roku Rada Gminy Pabianice na mocy uchwały LVII/517/2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku przyznała Wójtowi miesięczne wynagrodzenie brutto w wysokości 9.002,50 zł, na które składają się: wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 4.700,00 zł, dodatek funkcyjny - 1.750,00 zł, dodatek specjalny - 1.612,50 zł (25% łącznej kwoty wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) oraz dodatek stażowy (20 %) -940,00 zł.

16/09-16/1); marzec 2017 roku (2/03-17/7, 5/03-17/1, 6/03-17/1, 3/03-17/1, 2/03-17/6, 1/03-17/1, 16/03-17/1); kwiecień 2017 roku (2/04-17/6, 5/04-17/1, 6/04-17/1, 3/04-17/1, 2/04-17/5, 2/04-17/1, 1/04-17/1, 16/04-17/1); maj 2017 roku (2/05-17/8, 5/05-17/1, 6/05-17/1, 3/05-17/1, 2/05-17/3, 2/05-17/1, 1/05-17/1, 16/05-17/1); październik 2017 roku (3/10-17/2, 6/10-17/1, 3/10-17/1, 2/10-17/3, 2/10-17/1, 1/10-17/1, 16/10-17/1); listopad 2017 roku (2/11-17/6, 5/11-17/1, 6/11-17/1, 3/11-17/1, 2/11-17/3, 2/11-17/1, 1/11-17/1, 16/11-17/1); grudzień 2017 (1/12-17/4, 5/12-17/1, 6/12-17/1, 3/12-17/1, 2/12-17/3, 2/12-17/1, 1/12-17/1, 16/12-17/1); kart wynagrodzeń; umów o pracę i innych dokumentów zgromadzonych w teczkach akt osobowych (angaże, zaszeregowania) stwierdzono, co następuje:

- w prawidłowy sposób zastosowano w angażach dla poszczególnych stanowisk pracy kategorie zaszeregowania i stawki dodatku funkcyjnego, z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych;
- **w regulaminie wynagradzania niepoprawnie podano wartości wynagrodzeń minimalnego zaszeregowania**, natomiast kwoty wypłacanych uposażeń pracowników Urzędu wynikające z angaży pozostawały zgodne z zapisami rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
- karty wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach i listy płac były prowadzone komputerowo, z wykorzystaniem oprogramowania „Fakt” firmy FAKT spółka cywilna z Gdyni. Przy użyciu oprogramowania PŁATNIK (otrzymanego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych) rozliczano składki ubezpieczeniowe oraz dokonywano automatycznego przesyłania danych do ZUS. Karty wynagrodzeń odzwierciedlały dane zawarte w angażach i umowach o pracę;
- na podstawie list płac za miesiące: maj i wrzesień 2016 roku oraz marzec, kwiecień, maj, październik, listopad i grudzień 2017 roku - stwierdzono zgodność dokonanych wypłat pracownikom objętym próbą kontroli z zapisami w angażach pracowniczych i na kartach wynagrodzeń;
- **stwierdzono, że listy płac były sporządzane i sprawdzane pod względem formalno-rachunkowym przez tego samego pracownika. Powyższe było niezgodne z zapisem wynikającym z § 8 rozdziału II – „Kontrola dowodów księgowych” instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych obowiązującej w Urzędzie Gminy w Pabianicach, stanowiącej załącznik do zarządzeń Wójta Gminy Pabianice nr 98 z dnia 31 grudnia 2012 roku oraz nr 118 z dnia 30 grudnia 2015 roku, zgodnie z którym kontrola formalno-rachunkowa polega na sprawdzeniu czy dokument został wystawiony w sposób prawidłowy i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz czy jest wolny od błędów rachunkowych. Pracownik sprawdzający dokument pod względem formalno-rachunkowym – w razie stwierdzenia nieprawidłowości w dowodzie księgowym (liście płac) – zobowiązany jest zwrócić dokument właściwemu rzeczowo pracownikowi w celu usunięcia nieprawidłowości.** Kontroli merytorycznej dokonywała Sekretarz Gminy lub osoba upoważniona natomiast zatwierdzenia list do wypłaty - Wójt i Skarbnik Gminy, bądź osoby działające z ich upoważnienia.
- wypłata wynagrodzeń następowała przelewem na konto bankowe wskazane przez pracownika Urzędu lub w punkcie kasowym Urzędu;

— nieprawidłowości w zakresie dekretacji księgowej oraz klasyfikacji budżetowej wypłaconych wynagrodzeń nie stwierdzono.

4.2. Wypłata odpraw emerytalnych oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Odprawy emerytalne

Wynagrodzenie oraz inne świadczenia ze stosunku pracy pracowników samorządowych reguluje ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. W myśl art.36 ust.2 ustawy, pracownikowi samorządowemu przysługuje jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy. Wysokość odprawy dla pracowników samorządowych określa art.38 ust.3 ustawy. Zgodnie z powołanym przepisem odprawa wynosi:

- dwumiesięczne wynagrodzenie po 10 latach pracy,
- trzymiesięczne wynagrodzenie po 15 latach pracy,
- sześciomiesięczne wynagrodzenie po 20 latach pracy.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2016-2017, w Urzędzie Gminy w Pabianicach wypłacono 1 odprawę w wysokości 27.504,00 zł brutto (22.554,00 zł netto) – inspektorowi ds. planowania przestrzennego. Podstawą wyliczenia i wypłaty świadczenia było pismo Wójta Gminy Pabianice znak: SOR.2122.67.2017 z dnia 28 lutego 2017 roku adresowane do świadczeniobiorcy oraz Referatu Finansowego. Z dokumentacji przedłożonej do kontroli (umowa o pracę, zaszeregowania, roczna karta wynagrodzeń, listy płac) wynika, że na miesięczne wynagrodzenie pracownika złożyły się: [1] wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 3.820,00 zł; [2] dodatek za wysługę lat w wysokości 20% - 764,00 zł. Na podstawie ww. dowodów księgowych, kontrolujący stwierdzili, że wysokość wypłaconej odprawy została naliczona prawidłowo (4.584,00 zł x 6 miesięcy = 27.504,00 zł).

Zgodnie z art. 92 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.) - pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna. Odprawę należy wypłacić w dniu rozwiązania stosunku pracy. Stosownie do powołanego powyżej przepisu wypłaty odprawy dokonano w dniu 28 lutego 2017 roku (WB nr 43/2017 z dnia 28 lutego 2017 roku), tj. w ostatnim dniu zatrudnienia.

Ekwiwalenty za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W wyniku kontroli stwierdzono, że w latach 2016-2017 naliczono i wypłacono jeden ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Powyższe dotyczyło robotnika gospodarczego, który nie wykorzystał 3 dni urlopu i za który naliczono świadczenie w wysokości brutto 267,84 zł (za 24 godziny urlopu). Do wyliczenia ekwiwalentu zastosowano prawidłowy współczynnik urlopowy (21), jak również prawidłowo wyliczono wysokość ekwiwalentu, tj. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad

udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997 r. nr 2, poz. 14 ze zm.).

Kontrolujący wnoszą natomiast uwagi do terminu wypłaty świadczenia. Świadczenie pieniężne zostało wypłacone przelewem w dniu 28 stycznia 2016 roku, co potwierdza wyciąg bankowy WB nr 18/2016, tj. 13 dni po dniu rozwiązania stosunku pracy. Ze świadectwa pracy oznaczonego nr SOR 2121.1.3.2016 z dnia 18 stycznia 2016 roku wynika, że stosunek pracy z ww. pracownikiem ustał w dniu 15 stycznia 2016 roku w wyniku upływu terminu na jaki zawarta była umowa o pracę.

Należy zauważyć, że ekwiwalent za niewykorzystany urlop powinien być wypłacony w ostatnim dniu zatrudnienia, gdyż z tym dniem pracownik nabywa do niego prawo. W każdym terminie wcześniejszym pracownik ma jeszcze możliwość wykorzystać urlop „w naturze”. Świadczenie to jest bowiem ściśle związane z faktem rozwiązania stosunku pracy. W tym dniu roszczenie pracownika o wypłatę tego świadczenia staje się wymagalne, a w konsekwencji powstaje prawo pracownika do jego wypłaty. Dlatego też ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy powinien być wypłacony już w dniu rozwiązania stosunku pracy. Jeśli ostatnim dniem zatrudnienia jest 15 stycznia, to w tym dniu pracownik powinien otrzymać ekwiwalent oraz inne świadczenia przewidziane prawem, które nie wchodzą w skład wynagrodzenia za pracę (np. odprawa emerytalna). Termin wypłaty ekwiwalentu na ostatni dzień zatrudnienia potwierdził w swoich wyrokach Sąd Najwyższy: [1] w wyroku z dnia 5 grudnia 1996 roku (sygn. akt: I PKN34/96) SN stwierdził, że roszczenie o ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, bez względu na to, czy chodzi o urlop bieżący, czy też zaległy, staje się wymagalne w dniu rozwiązania stosunku pracy; [2] w wyroku z dnia 15 października 1976 roku (I PRN 71/76) SN stwierdził, że pracownik nabywa prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop w dacie rozwiązania stosunku pracy; [3] w wyroku z dnia 29 marca 2001 roku (I PKN 336/00) Sąd Najwyższy stwierdził, że wraz z dniem rozwiązania stosunku pracy prawo pracownika do urlopu wypoczynkowego w naturze przekształca się w prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. W tym samym dniu rozpoczyna bieg termin przedawnienia roszczenia o ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane w naturze, a nieprzedawnione urlopy wypoczynkowe. Niedotrzymanie przez pracodawcę terminu wypłaty ekwiwalentu powoduje konieczność wypłacenia także odsetek za opóźnienie - zgodnie z art. 481 par. 1 kodeksu cywilnego w związku z art. 300 kodeksu pracy. Odsetki takie należą się pracownikowi za cały czas opóźnienia, niezależnie od faktu, czy pracownik poniósł szkody i także wówczas, jeżeli opóźnienie było następstwem okoliczności, za które pracodawca nie ponosi odpowiedzialności.

Ponadto kontrolujący wnoszą uwagi do daty wystawienia świadectwa pracy. Zgodnie z art. 97 § 1 Kodeksu pracy, w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy pracodawca jest obowiązany niezwłocznie wydać pracownikowi świadectwo pracy, jeżeli nie zamierza nawiązać z nim kolejnego stosunku pracy w ciągu 7 dni od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniego stosunku pracy. Świadectwo pracy dotyczy okresu lub okresów zatrudnienia, za które dotychczas nie wydano świadectwa pracy. Należy zaznaczyć, iż z dniem 1 stycznia 2017 roku weszły w życie

uregulowania wynikające z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 roku w sprawie świadectwa pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 2292 ze zm.). Rozporządzenie w § 4 precyzuje, że świadectwo pracy powinno zostać wydane pracownikowi niezwłocznie w dniu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy.

AKTA KONTROLI [A-14, s.673-677]: Kserokopia dokumentacji dotycząca wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

W piśmie z dnia 14 maja 2018 roku Skarbnik Gminy wyjaśniła, że przez niedopatrzenie wypłacono pracownikowi po terminie ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2016 rok w wymiarze 3 dni roboczych. Wypłaty dokonano przelewem na rachunek bankowy pracownika w dniu 28 stycznia 2016 roku, tj. w dacie wypłaty wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach za styczeń 2016 roku.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej z dnia 14 maja 2018 roku dotyczące wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy stanowi załącznik nr 21 protokołu kontroli.

Ekwiwalent w wysokości 186,28 zł wypłacono ze środków zaplanowanych w rozdziale 92601 § 4010. Wydatek został sprawdzony pod względem formalnym i rachunkowym przez Panią Anetę Kobylarczyk – inspektora ds. księgowości budżetowej, zaś pod względem merytorycznym przez Kierownika Referatu Oświaty Kultury i Sportu – Pana Marcina Wieczorka. Skarbnik Gminy Pani Maria Nowicka oraz Wójt Gminy Pan Henryk Gajda zatwierdzili powyższy wydatek do wypłaty. Nieprawidłowości w zakresie wyliczenia wysokości ekwiwalentów za urlop wypoczynkowy nie stwierdzono.

4.3. Wydatki na zagraniczne podróże służbowe pracowników – 2017 rok

W roku 2017 zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2017 roku na podróże zagraniczne – dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdział - 92105 - Pozostałe zadania w zakresie kultury, § 4420 – podróże służbowe zagraniczne – kontrolowana jednostka wydatkowała łącznie kwotę 1.589,80 zł. Kontrolą objęto zagraniczne podróże służbowe pracowników Urzędu Gminy zrealizowane w 2017 roku. Delegacje rozliczono w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).

Kontrolą objęto rozliczenia podróży zagranicznych odbytych w 2017 roku – ustalając, co następuje:

Podróż zagraniczna do Holandii

W związku z udziałem Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewianka” w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Warffum w dniu 26 czerwca 2017 roku wystawione zostały: [1] polecenie wyjazdu służbowego za granicę nr 1 dla pracownika I stopnia wykonującego zadania w ramach robót publicznych oraz [2] polecenie wyjazdu służbowego nr 2 dla robotnika gospodarczego. Dokumenty podpisane zostały przez

zlecającego wyjazd Wójta Gminy Pabianice. Wyjazd zaplanowany został w dniach od 27 czerwca 2017 roku (godz. 2:00) do 3 lipca 2017 roku (godz. 22:00). Na poleceniu wyjazdu służbowego wskazano, że podróż odbędzie się autobusem zapewnionym przez Gminę. Strona zagraniczna zapewniała zakwaterowanie i wyżywienie. Szacunkowy koszt podróży dla każdego z delegowanych pracowników wynosił 368,52 zł. Do poleceń wyjazdów służbowych załączane były zlecenia wypłaty zaliczki. Stosownie do postanowień wynikających z § 14 rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, pracownikowi, któremu zapewniono w czasie podróży zagranicznej bezpłatne, całodzienne wyżywienie, przysługiwało 25% diety. Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia wysokość diety za dobę podróży zagranicznej do Holandii wynosiła 50 euro. Wypłata zaliczki w kwocie 368,52 zł obliczona została w następujący sposób: $50 \text{ euro} \times 25\% = 12,50 \text{ euro}$; $12,50 \text{ euro} \times 7$ (czas podróży zagranicznej – 6 dób i 22 godziny) = 87,50 euro; $87,50 \text{ euro} \times 4,2117$ (średni kurs euro NBP - tabela nr 121/A/NBP/2017 z dnia 26 czerwca 2017 roku). Stosownie do unormowań § 20 rozporządzenia pracownicy wyrazili zgodę na wypłatę zaliczki w walucie polskiej. Na zleceniach wypłat znajdowało się potwierdzenie pobrania zaliczki na pokrycie wydatków zgodnie ze zleceniem wyjazdu służbowego, zobowiązanie do rozliczenia się z niej w terminie 14 dni po zakończeniu podróży, a także upoważnienie do potrącenia kwoty nierozliczonej zaliczki z najbliższej wypłaty wynagrodzenia podpisane przez pobierających ją pracowników. Dokumenty sprawdzone zostały pod względem merytorycznym przez Wójta Gminy, formalno-rachunkowym i zatwierdzony do wypłaty przez Skarbnika Gminy oraz Wójta.

Rozliczenie podróży zagranicznej dokonane zostało przez delegowanych na druku – „Rachunek kosztów podróży służbowej poza granicą kraju do polecenia wyjazdu służbowego” w dniu 11 lipca 2017 roku. W rozliczeniu zawarto informację, że podróż zagraniczna trwała od dnia 27 czerwca 2017 roku (godz. 1:00) do dnia 3 lipca 2017 roku (godz. 23:00). Koszty podróży opiewały na kwotę 368,52 zł, a ich kalkulacja była zgodna z zawartą na zleceniu wypłaty zaliczki z dnia 26 czerwca 2017 roku. Stosownie do postanowień wynikających z § 5 rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej rozliczenia kosztów podróży dokonano nie później niż w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia. Rachunek w dniu 25 lipca 2017 roku sprawdzony został pod względem merytorycznym przez Wójta Gminy natomiast pod względem formalno-rachunkowym przez inspektor Panią Anetę Kobylarczyk.

Podróż zagraniczna do Włoch

Podobnie, jak w przypadku opisywanej powyżej podróży zagranicznej, w związku z udziałem Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewianka” w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Alatri (Włochy) do odbycia podróży służbowej delegowani zostali: pracownik I stopnia wykonujący zadania w ramach robót publicznych oraz robotnik gospodarczy. W dniu 9 sierpnia 2017 roku dla delegowanych wystawione zostały polecenia wyjazdu służbowego za granicę nr 3 i nr 4. Dokumenty podpisał zlecający wyjazd - Wójt Gminy Pabianice. Wyjazd zaplanowany został w dniach od 10 sierpnia 2017 roku (godz. 10:00) do 18 sierpnia 2017 roku (godz. 18:00). Na poleceniu wyjazdu służbowego znajdowała się informacja, że podróż, zakwaterowanie i wyżywienie zapewnione zostały przez organizatora festiwalu w Alatri. Szacunkowy koszt podróży wynosił dla każdego z delegowanych 426,38 zł. Do poleceń wyjazdów

służbowych załączane były zlecenia wypłaty zaliczki. Stosownie do postanowień wynikających z § 14 rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej pracownikowi, któremu zapewniono w czasie podróży zagranicznej bezpłatne, całodzienne wyżywienie, przysługuje 25% diety. Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia wysokość diety za dobę podróży zagranicznej do Włoch wynosiła 48 euro. Wypłata zaliczki w kwocie 426,38 zł obliczona została w następujący sposób: 48 euro x 25% = 12,00 euro; 12,00 euro x 8 1/3 (czas podróży zagranicznej - 8 dób i 1,5 godziny) = 100,00 euro; 100,00 euro x 4,2638 (średni kurs euro NBP - Tabela nr 153/A/NBP/2017 - z dnia 9 sierpnia 2017 roku) = 426,38 zł. Pracownicy wyrazili zgodę na wypłatę zaliczki w walucie polskiej. Na zleceniach wypłat znajdowało się potwierdzenie pobrania zaliczki na pokrycie wydatków zgodnie ze zleceniem wyjazdu służbowego, zobowiązanie do rozliczenia się z niej w terminie 14 dni po zakończeniu podróży, a także upoważnienie do potrącenia kwoty nierozliczonej zaliczki z najbliższej wypłaty wynagrodzenia podpisane przez pobierających ją pracowników. Dokumenty sprawdzone zostały pod względem merytorycznym przez Wójta Gminy, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Skarbnika i Wójta Gminy.

Rozliczenie podróży zagranicznej przedstawione zostało przez delegowanych na druku – „Rachunek kosztów podróży służbowej poza granicą kraju do polecenia wyjazdu służbowego” w dniu 30 sierpnia 2017 roku. Zawarto w nim informację, że podróż zagraniczna trwała od dnia 10 sierpnia 2017 roku (godz. 10:00) do dnia 18 sierpnia 2017 roku (godz. 11:30). Koszty podróży opiewały na kwotę 426,38 zł, a ich kalkulacja była analogiczna do zawartej na zleceniu wypłaty zaliczki z dnia 9 sierpnia 2017 roku. Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z § 5 rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej rozliczenia kosztów podróży zagranicznej dokonywano w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży. Rachunek w dniu 31 sierpnia 2017 roku sprawdzony został pod względem merytorycznym przez Wójta Gminy natomiast pod względem formalno-rachunkowym przez inspektor Anetę Kobylarczyk.

W dniu 29 maja 2018 roku Pan Marcin Wieczorek – Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu złożył wyjaśnienia w zakresie wyjazdów służbowych pracowników na międzynarodowe festiwale folklorystyczne, w których uczestniczył Zespół Pieśni i Tańca „Bychlewicka” o następującej treści: „1. *W związku z poleceniami wyjazdu służbowego za granicę nr 1 i nr 2 z dnia 26 czerwca 2017 r., delegującymi pracowników: ... – pracownika I stopnia wykonującego zadania w ramach robót publicznych oraz ... – robotnika gospodarczego informuję, że wyjazd związany był z udziałem Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewicka” w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Warffum (Holandia). Wyjazd odbył się na zaproszenie Dyrektora Artystycznego 52. International Folklore Festival Op Roakeldais w Warffum, Pana Davida R. Kloosterhuisa, a wyżej wymienieni pracownicy w trakcie jego trwania pełnili funkcje organizacyjne, techniczne i logistyczne, polegające m.in. na bieżącej, stałej koordynacji działań zespołu z organizatorem, dbanie o gotowość zespołu do występów oraz przygotowanie strojów ludowych do pokazów festiwalowych. Organizator zapewnił uczestnikom wyjazdu bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie.* 2. *Ponadto w sprawie poleceń wyjazdów służbowych nr 3 i nr 4 z dnia 9 sierpnia 2017 r., delegujących pracowników: Radosława K. – pracownika I stopnia wykonującego zadania w ramach robót publicznych, Elżbietę K. – robotnika gospodarczego wyjaśniam, że wyjazd związany był z udziałem Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewicka”*”

w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Alatri (Włochy). Wyjazd odbył się na zaproszenie Pana Francesco Mallozziego – Prezydenta Sekcji Włoskiej CIOFF (Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwali i Sztuki Ludowej) – organizatora Intrernational Folklore Festival „Flavio Fiorletta” w Alatri. Pracownicy Gminy Pabianice w trakcie jego trwania pełnili funkcje analogicznie jak podczas wyjazdu do Holandii. Organizator zapewnił uczestnikom wyjazdu bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie oraz transport. Jednocześnie wyjaśniam, że obydwie wyjazdy odbyły się w ramach realizacji przez Gminę Pabianice zadań, o których mowa w art. 7, ust. 1, pkt. 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym: Zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz art.7 ust. 1 pkt 18: promocja gminy”.

Do wyjaśnienia wyżej wymieniony dołączył kopie oficjalnych zaproszeń wystosowanych przez organizatorów dla Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewianka” na festiwale w Warffum oraz Alatri.

Wyjaśnienia Pana Marcina Wieczorka – Kierownika Referatu Oświaty, Kultury i Sportu z dnia 29 maja 2018 roku wraz z kopiami zaproszeń wystosowanych przez organizatorów dla Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewianka” na festiwale w Warffum oraz Alatri stanowią załącznik nr 22 protokołu.

Ustalenia kontroli:

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- na poleceniach wyjazdów służbowych wskazywano: stanowisko służbowe delegowanego, termin wykonania zadania, cel i miejscowość, do której pracownik był delegowany oraz środek transportu właściwy do odbycia podróży, miejsca wykonania zadania oraz miejscowość rozpoczęcia i zakończenia podróży;
- zlecającym wyjazdy służbowe był Wójt Gminy;
- zlecenia wypłaty zaliczek były sprawdzone pod względem merytorycznym przez Wójta Gminy natomiast pod względem formalno-rachunkowym przez uprawnionego pracownika. Zatwierdzenia do wypłaty dokonywał Skarbnik i Wójt Gminy;
- w poddanych próbie kontroli zagranicznych delegacjach służbowych wysokość diet obliczano prawidłowo zgodnie ze stawką obowiązującą dla docelowego państwa podróży określoną w załączniku do rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167);
- na podstawie dokumentacji źródłowej udostępnionej kontrolującemu stwierdzono, że do poleceń wyjazdów służbowych załączano zlecenie wypłaty zaliczki podpisane przez Wójta Gminy. Stosownie do unormowań zawartych w § 20 ust.1 rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej pracownicy otrzymywali więc zaliczki na pokrycie niezbędnych kosztów podróży. Delegowani wyrażali zgodę na wypłatę zaliczki w walucie polskiej;

- rozliczenia zaliczek następowało po przedstawieniu przez pracowników rachunku kosztów podróży służbowej poza granicą kraju do polecenia wyjazdu służbowego;
- pracownicy dokonywali terminowego, nie przekraczającego 14 dni od dnia zakończenia podróży, rozliczania kosztów podróży zagranicznej.

4.4. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Działając na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 2191 ze zm.) Wójt Gminy Pabianice zarządzeniem nr 23/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 roku ze zmianami wynikającymi z zarządzenia nr 10/2014 z dnia 5 marca 2014 roku wprowadził w życie Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dla Pracowników Urzędu Gminy.

W regulaminie określono zasady przyznawania świadczeń socjalnych oraz pomocy na cele mieszkaniowe. W § 4 regulaminu zapisano, że o świadczenia socjalne finansowane z Funduszu ubiegać się mogą: [1] pracownicy zatrudnieni w Urzędzie Gminy na podstawie umowy o pracę; [2] pracownicy zatrudnieni na podstawie powołania i wyboru; [3] pracownicy korzystający z urlopów wypoczynkowych, macierzyńskich i wychowawczych; [4] emeryci i renciści; [5] członkowie rodzin ww. osób (pozostające na utrzymaniu i wychowaniu dzieci pracowników do 20 roku życia, a jeżeli pobierają naukę w formach szkolnych do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat).

Środki Funduszu przeznaczone są na dofinansowanie i finansowanie różnych rodzajów i form działalności socjalnej i obejmują: [1] wypoczynek w formie wczasów zorganizowanych we własnym zakresie (tzw. wczasy pod gruszą) trwający jednorazowo nie krócej niż 14 dni kalendarzowych; [2] wypoczynek dzieci i młodzieży (kolonie, obozy, wycieczki, wypoczynek urlopowy zorganizowany we własnym zakresie), [3] udzielanie bezwrotnej pomocy materialnej i rzeczowej osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej; [4] inne formy działalności (usługi kulturalno-oświatowe i artystyczne, imprezy rekreacyjno-sportowe, imprezy turystyczno-krajoznawcze, zakup paczek świątecznych lub świątecznych bonów rzeczowych [5] udzielanie zwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe.

Zgodnie z rocznym planem rzeczowo-finansowym na działalność socjalną zaplanowano w 2017 roku środki w wysokości 84.650,00 zł. Rozdysponowano ogółem kwotę 88.475,00 zł, przeznaczając środki na:

- dofinansowanie letniego wypoczynku 32 dzieci ([1] 25 x 450,00 zł (100%) = 11.250,00 zł; [2] 4 x 405,00 zł (90% x 450) = 1.620,00 zł; [3] 2 x 360,00 zł (80% x 450 zł) = 720,00 zł; [4] 1 x 225,00 zł (50% x 450,00 zł) = 225,00 zł – 13.815,00 zł,
- dofinansowanie letniego wypoczynku 42 pracowników ([1] 24 x 900,00 zł (100%) = 21.600 zł; [2] 10 x 810,00 zł (90% x 900) = 8.100,00 zł; [3] 3 x 720,00 zł (80% x 900 zł) = 2.160,00 zł; [4] 6 x 450,00 zł (50% x 900,00 zł) = 2.700 zł) – 34.560,00 zł,
- zakup bonów rzeczowych dla 12 emerytów (12 x 100,00) – 1.200,00 zł,

- zakup bonów rzeczowych dla 42 pracowników Urzędu Gminy – 15.000,00 zł,
- pożyczki zwrotne na cele mieszkaniowe (pięć pożyczek po 4.000,00 zł i jedna pożyczka 3.900 zł) – 23.900,00 zł.

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów stwierdzono, że plan dochodów i wydatków z ZFŚS na 2017 rok przedstawiał się następująco:

Planowane przychody

- saldo początkowe na 1 stycznia 2016 roku - 5.780,46 zł,
- odpis podstawowy na ZFSS - 49.855,00 zł,
- spłaty pożyczek mieszkaniowych - 30.000,00 zł,

RAZEM:

Planowane wydatki socjalne

- dofinansowanie do wypoczynku pracowników - 42.300,00 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku dzieci i młodzieży - 12.150,00 zł,
- zapomogi z tytułu trudnej sytuacji życiowej - 1.000,00 zł,
- bony dla emerytów - 1.200,00 zł,

RAZEM:

84.650,00 zł.

Natomiast wykonanie planu dochodów i wydatków z ZFŚS w 2017 roku przedstawiało się następująco:

Przychody wykonane

- saldo początkowe na 1 stycznia 2017 r. - 5.780,46 zł,
- odpis na ZFŚS - 62.334,00 zł,
- spłaty pożyczek mieszkaniowych - 31.473,75 zł,
- odsetki od rachunku bankowego - 158,40 zł,

RAZEM:

99.746,61 zł.

Wydatki wykonane

- dofinansowanie do wypoczynku pracowników - 34.560,00 zł,
- dofinansowanie do wypoczynku dzieci i młodzieży - 13.815,00 zł,
- bony dla emerytów - 1.200,00 zł,
- bony dla pracowników - 15.000,00 zł,
- pożyczki mieszkaniowe - 23.900,00 zł,
- refundacja podatku od dofinansowania z 2016 r. - 146,00 zł,

RAZEM:

88.621,00 zł.

Saldo ZFŚS według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku (przychody minus wydatki) wynosiło 11.125,61 zł (konto 135).

Przepis art. 5 ust. 2, 4 i 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych stanowi, że: [1] wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą; [2] wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą

zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, [3] pracodawcy sprawujący opiekę socjalną nad emerytami i rencistami, w tym także ze zlikwidowanych zakładów pracy, mogą zwiększyć Fundusz o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do tej opieki.

Zgodnie z art. 5f ustawy w 2017 roku przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2012 roku ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art.5 ust.7 (M.P. z 2013 r. poz. 107)³⁰. Wynosiło ono 3.161,77 zł. W 2017 roku wysokość odpisu wynosiła: [1] na jednego pracownika zatrudnionego w Urzędzie Gminy – 1.185,66 zł (3.161,77 x 37,5%), [2] na jednego emeryta i rencistę – 197,61 zł (3.161,77 zł x 6,25%).

W ramach kontroli sprawdzono prawidłowość wyliczenia wysokości odpisu podstawowego. Ustalono, że na dzień 1 stycznia 2017 roku odpis stanowił kwotę 49.855,00 zł. Do wyliczenia odpisu podstawowego przyjęto:

43,24 etatów x 1.093,93 zł (wysokość odpisu na ZFŚS w 2016 roku)	= 47.302,52 zł,
14 emerytów x 182,32 zł (wysokość odpisu na ZFŚS w 2016 roku)	= <u>2.552,48 zł,</u>
Razem:	49.855,00 zł.

Stosownie do postanowień wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy, pierwszą ratę odpisu w łącznej kwocie 37.391,25 zł, tj. 75% odpisu, należało przekazać do dnia 31 maja 2017 roku, natomiast pozostałe 25% odpisu – do dnia 30 września 2017 roku.

Na podstawie wyciągów bankowych stwierdzono, że kontrolowana jednostka I ratę odpisu w łącznej wysokości 37.391,25 zł przekazała w dniu 18 maja 2017 roku (wyciąg bankowy nr 13/2017 z dnia 18 maja 2017 roku). Drugą ratę odpisu w łącznej wysokości 12.463,75 zł kontrolowana jednostka przekazała w dniach: [1] 1 sierpnia 2017 roku – kwota 5.000,00 zł (WB nr 27/2017), [2] 7 września 2017 roku (WB nr 36/2017) – kwota 5.000,00 zł, [3] 20 września 2017 roku (WB nr 37/2017) – kwota 2.463,75 zł.

Zarówno do projektu budżetu jak i do budżetu uchwalonego na rok 2017 przyjęto kwoty bazowe obowiązujące w 2016 roku. W związku z faktem, że średnioroczna liczba pracowników administracji na koniec 2017 roku była wyższa od planowanej o 7 etatów, jednostka dokonała korekty odpisu w oparciu o kwoty bazowe obowiązujące w roku 2017. W związku z powyższym do wyliczenia odpisu podstawowego przyjęto:

50,24 etatów x 1.185,66 zł (wysokość odpisu w 2017 roku)	= 59.567,56 zł,
14 emerytów x 197,61 zł (wysokość odpisu w 2017 roku)	= <u>2.766,54 zł,</u>
Razem:	62.334,10 zł.

Kwoty odpisów podstawowych i obowiązkowych naliczonych w 2017 roku przedstawiały się następująco:

---

³⁰ W 2017 roku przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2012 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7.

rozdział 40002	- 2.964,15 zł
rozdział 60016	- 3.059,00 zł
rozdział 75023	- 48.058,75 zł
rozdział 75412	- 296,42 zł
rozdział 80113	- 1.920,77 zł
rozdział 92105	- 1.185,66 zł
rozdział 92108	- 474,26 zł
rozdział 92109	- 2.252,75 zł
rozdział 90002	- 1.185,66 zł
rozdział 92601	- <u>936,67 zł</u>
Razem:	62.334,00 zł

W związku z powyższym obliczeniem, w dniu 29 listopada 2017 roku kontrolowana jednostka przekazała dopłatę na Fundusz w kwocie 12.550,24 zł (WB nr 44/2017). W wyniku korekty odpisu sporządzonej w dniu 27 grudnia 2017 roku stwierdzono nadpłatę w wysokości 71,24 zł. Zwrotu nadpłaty z rachunku ZFŚS na rachunek podstawowy Urzędu, na którym ewidencjonowane są dochody i wydatki, dokonano w dniach: 30 listopada 2017 roku - 11,86 zł (WB 45/2017) oraz w dniu 27 grudnia 2017 roku kwoty - 59,38 zł (WB 48/2017).

4.5. Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2016-2017

Zasady wypłaty diet

W kontrolowanym okresie obowiązywała uchwała nr XXVIII/196/2008 Rady Gminy Pabianice z dnia 22 grudnia 2008 roku w sprawie określenia wysokości i zasad przyznawania diet radnym Rady Gminy Pabianice i sołtysom Gminy Pabianice oraz uchwała nr XI/97/2015 Rady Gminy Pabianice z dnia 31 sierpnia 2015 roku. Na mocy powyższych uchwał zostały ustalone następujące zasady wypłaty diet dla radnych za udział w pracach rady i jej komisjach stałych:

- Przewodniczącemu Rady Gminy przyznano miesięczną dietę zryczałtowaną w wysokości 1.200,00 zł;
- Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy przyznano miesięczną dietę zryczałtowaną w wysokości 1.000,00 zł;
- Radnym pełniącym funkcje Przewodniczącego Komisji przyznano dietę zryczałtowaną w wysokości 800,00 zł;
- Pozostałym radnym Rady Gminy Pabianice przysługiwała dieta zryczałtowana w wysokości 600,00 zł.

W przypadku nieobecności na każdej sesji Rady należna radnemu dieta w podstawowej wysokości pomniejszana była o 25%. Nieobecność na posiedzeniu komisji skutkowałą natomiast pomniejszeniem wysokości podstawowej diety o 20%. W przypadku nieobecności na posiedzeniu komisji jej przewodniczącego, potrąconą mu za nieobecność kwotę przekazuje się prowadzącemu obrady zastępcy przewodniczącego. W przypadku gdy radny wykonuje inne obowiązki związane z pełnieniem funkcji radnego, które uniemożliwiają mu obecność na posiedzeniu sesji

lub komisji dieta nie ulega obniżeniu. W przypadku miesięcznej absencji dieta nie przysługiwała, natomiast w przypadku braku posiedzeń w danym miesiącu przewodniczący, wiceprzewodniczący oraz pozostali radni Rady Gminy otrzymują 50% diety. Diety wypłacane były za dany miesiąc do dnia 10 następnego miesiąca w kasie Urzędu lub przekazywane na konto wskazane przez radnego na podstawie list sporządzonych przez biuro rady w oparciu o listy obecności.

W wyniku kontroli stwierdzono, że zgodnie z art.24 h ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U z 2018 r. poz. 994 ze zm.), radni Rady Gminy Pabianice złożyli terminowo oświadczenia majątkowe, tj. do dnia 30 kwietnia 2017 roku według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Prawidłowość wypłaty diet

Diety dla radnych klasyfikowane są w dziale 750 - „Administracja publiczna”, rozdziale 75022 - „Rady gmin”, § 3030 - „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”. Zgodnie z zapisami dokonanymi w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku 2016 do dnia 31 grudnia 2016 roku w budżecie Gminy Pabianice na diety radnych zaplanowano środki w kwocie 203.000,00 zł, wydatkowano kwotę 156.034,16 zł. Za okres od początku roku 2017 do dnia 31 grudnia 2017 roku w budżecie Gminy Pabianice na diety radnych w 2017 roku zaplanowano natomiast 179.900,00 zł, wykonanie wyniosło 165.578,60 zł.

Stosownie do postanowień wynikających z art.25 ust.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 373 ze zm.). W art.9 ust.1 pkt 2 lit. a ustawy budżetowej przyjętej na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 roku (Dz.U. z 2016 r. poz.278) kwotę bazową ustalono w wysokości 1.766,46 zł, natomiast zgodnie z ustawą budżetową na 2017 rok (Dz.U. z 2017 r. poz. 108) – kwota bazowa została podwyższona do 1.789,42 zł.

Zgodnie z § 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz.U. nr 61, poz. 710), radnemu w gminach do 15 tysięcy mieszkańców przysługują w ciągu miesiąca diety w wysokości do 50% maksymalnej wysokości diety. Zatem górna granica przysługującej w danym miesiącu diety radnego w Gminie Pabianice nie powinna przekroczyć w 2016 roku 1.324,84 (1.766,46 zł x 1,5 x 50%) i 1.342,06 zł (1.789,42 zł x 1,5 x 50%) – w roku 2017.

W celu sprawdzenia prawidłowości naliczania diet radnym szczegółowej kontroli poddano wypłaty dokonane w latach 2016-2017 na podstawie następujących list płac i list obecności potwierdzających udział radnego w pracach komisji i sesjach Rady Gminy:

- lista płac nr LP 23/06-16/1 z dnia 6 czerwca 2016 roku za maj 2016 roku – wypłata diet za maj dla 15 radnych na łączną kwotę 10.800,00 zł za udział w komisjach: Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Gospodarczo-Finansowej; Ochrony Środowiska i Rozwoju oraz Rewizyjnej;

- lista płac nr LP 23/10-16/1 z dnia 6 października 2016 roku za wrzesień 2016 roku – wypłata diet za wrzesień 2016 roku dla 15 radnych na łączną kwotę 10.520,00 zł za udział: w XXIX sesji Rady w dniu 26 września 2016 roku oraz w pracach komisji Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Gospodarczo-Finansowej; Ochrony Środowiska i Rozwoju oraz Rewizyjnej;
- lista płac nr LP 23/01-17/1 z dnia 9 stycznia 2017 roku za grudzień 2016 roku – wypłata diet za grudzień 2016 roku dla 14 radnych na łączną kwotę 9.920,00 zł za udział: w XXXII sesji Rady w dniu 23 grudnia 2016 roku, XXXIII sesji Rady w dniu 29 grudnia 2016 roku, w pracach komisji: Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Ochrony Środowiska i Rozwoju Rewizyjnej oraz za udział we wspólnych posiedzeniach komisji w dniach 14 i 7 grudnia 2016 roku;
- lista płac nr LP 23/03-17/1 z dnia 8 marca 2017 roku za luty 2017 roku – wypłata diet za luty 2017 roku dla 15 radnych na łączną kwotę 10.410,00 zł za udział: w XXXV sesji nadzwyczajnej Rady w dniu 8 lutego 2017 roku oraz XXXVI sesji Rady w dniu 27 lutego 2017 roku; w pracach komisji Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Gospodarczo-Finansowej; Ochrony Środowiska i Rozwoju oraz Rewizyjnej;
- lista płac nr LP 23/05-17/1 z dnia 8 maja 2017 roku za kwiecień 2017 roku – wypłata diet za kwiecień 2017 roku dla 14 radnych na łączną kwotę 10.200,00 zł za udział: w XXXVIII sesji Rady w dniu 24 kwietnia 2017 roku; w pracach komisji Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Gospodarczo-Finansowej; Ochrony Środowiska i Rozwoju oraz Rewizyjnej;
- lista płac nr LP 23/07-17/1 z dnia 4 lipca 2017 roku za czerwiec 2017 roku – wypłata diet za czerwiec 2017 roku dla 14 radnych na łączną kwotę 10.040,00 zł za udział: w XLI sesji Rady w dniu 26 czerwca 2017 roku; w pracach komisji Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Gospodarczo-Finansowej; Ochrony Środowiska i Rozwoju oraz Rewizyjnej;
- lista płac nr LP 23/11-17/1 z dnia 8 listopada 2017 roku za październik 2017 roku – wypłata diet za październik 2017 roku dla 15 radnych na łączną kwotę 10.560,00 zł za udział: w XLVI sesji Rady w dniu 27 października 2017 roku; w pracach komisji: Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Gospodarczo-Finansowej; Ochrony Środowiska i Rozwoju oraz Rewizyjnej;
- lista płac nr LP 23/12-17/1 z dnia 7 grudnia 2017 roku za listopad 2017 roku – wypłata diet za listopad 2017 roku dla 15 radnych na łączną kwotę 10.800,00 zł za udział: w XLVII sesji Rady w dniu 27 listopada 2017 roku; w pracach komisji: Samorządowo-Społecznej i Organizacyjnej; Gospodarczo-Finansowej; Ochrony Środowiska i Rozwoju oraz Rewizyjnej.

Terminowość wypłaty diet radnych sprawdzona została w oparciu o przedłożone kontrolującym wyciągi bankowe (WB 114/2016 z dnia 8 czerwca 2016 roku, WB 205/2016 z dnia 10 października 2016 roku, WB 7/2017 z dnia 10 stycznia 2017 roku, WB 50/2017 z dnia 9 marca 2017 roku, WB 95/2017 z dnia 9 maja 2017 roku, WB 141/2017 z dnia 7 lipca 2017 roku, WB 235/2017 z dnia 10 listopada 2017 roku oraz WB 256/2017 z dnia 8 grudnia 2017 roku) jak również raporty kasowe (RK nr 19 z dnia 8 czerwca 2016 roku, RK nr 34 z dnia 10 października 2016 roku, RK nr 1 z dnia 10 stycznia 2017 roku, RK nr 9 z dnia 10 marca 2017 roku, RK nr 15 z dnia 9 maja 2017 roku, RK nr 21 z dnia 7 lipca 2017 roku, RK nr 34 z dnia 10 listopada 2017 roku, RK nr 38 z dnia 8 grudnia 2017 roku).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

- Podstawowym dokumentem stwierdzającym wypłatę diet radnym były zestawienia obecności radnych na posiedzeniach komisji i sesjach Rady sporządzane na podstawie listy obecności na sesjach i na posiedzeniach stałych komisji, które sporządzał pracownik ds. obsługi Rady Gminy.
- Na podstawie skontrolowanych list wypłat diet oraz list obecności na sesjach i posiedzeniach komisji Rady Gminy – w zakresie zasad naliczenia oraz wypłat diet radnym nieprawidłowości nie stwierdzono.
- Listy wypłat były sporządzane w oparciu o zestawienia obecności radnych na posiedzeniach komisji i sesjach te zaś przygotowywane były na podstawie list obecności radnych na sesjach i komisjach Rady Gminy, potwierdzonych przez radnych własnoręcznymi podpisami.
- Dieta nie była wypłacana w przypadku miesięcznej nieobecności radnego.
- Wypłata należnych diet następowała terminowo, tj. do 10 dnia następnego miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym na podstawie list obecności przekazywanych przez Biuro Rady Gminy przelewem na wskazany przez radnego rachunek bankowy lub w punkcie kasowym Urzędu.
- **Listy płac poddane kontroli były sporządzane i sprawdzane pod względem formalno-rachunkowym przez tego samego pracownika, co pozostawało niezgodne z zapisem wynikającym z § 8 rozdziału II – „Kontrola dowodów księgowych” instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych obowiązującej w Urzędzie Gminy w Pabianicach.** Sprawdzenia pod względem merytorycznym dokonywał Wójt lub jego zastępca natomiast zatwierdzenia do wypłaty Skarbnik oraz Wójt.
- Wydatki z tytułu diet klasyfikowano: dział 750 rozdział 75022 § 3030 i ewidencjonowano na kontach: Wn 410 – „Inne świadczenia finansowane z budżetu” i Ma 240 – „Pozostałe rozrachunki” oraz Wn 240 i Ma 130.

Kontrolujący stwierdzili, że łączna wysokość diet otrzymanych przez poszczególnych radnych w miesiącach poddanych kontroli nie przekroczyła maksymalnie dopuszczonej wysokości.

5. Wydatki na dostawy materiałów i usług

W ramach kontroli niniejszego zagadnienia zbadano postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania ofertowego na usługę pn. „Bankowa obsługa budżetu Gminy Pabianice i jej jednostek organizacyjnych”, które opisano we wcześniejszej części protokołu kontroli – rozdział II pkt 6.1.

6. Wydatki inwestycyjne

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych

Rozdział	§	2016 rok		2017 rok	
		Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
01010	6050	360.000,00	344.330,52	290.500,00	194.462,13
60016	6050	4.691.048,77	3.912.116,73	1.254.311,63	1.149.480,31
	6057	-	-	2.451.503,00	2.391.859,62
	6059	-	-	1.401.245,90	1.367.152,84
70005	6050	49.000,00	48.995,28	-	-
75412	6050	-	-	20.000,00	19.740,00
75495	6050	16.500,00	11.771,10	4.200,00	4.188,15
80101	6050	65.000,00	31.812,80	665.844,33	518.738,75
90015	6050	639.467,91	491.222,60	1.500,00	951,96
90019	6050	678.139,00	512.220,61	278.082,00	211.487,69
92109	6050	216.000,00	27.253,00	354.948,81	336.650,24
92601	6050	35.000,00	34.900,00	19.500,00	19.499,90
Razem		6.750.155,68	5.414.622,64	6.741.635,67	6.214.211,59
Wydatki budżetowe ogółem		39.329.485,27	35.867.140,66	43.263.488,25	40.782.999,97
Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (%):		17,16	15,10	15,58	15,24

Ustalenia ogólne:

- Gmina Pabianice sporządzała i przekazywała Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach w terminie, o których mowa w art. 98 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.);
- na podstawie art. 13a powołanej ustawy w jednostce od 2017 roku sporządza się plany postępowań o udzielanie zamówień publicznych;
- z rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach za 2016 rok wynika, że Zamawiający (Gmina Pabianice – Urząd Gminy Pabianice) udzielił: [1] 9 zamówień publicznych o wartości mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy na łączną kwotę 5.117.209,21 zł netto (4 roboty budowlane – 3.472.684,02 zł, 2 dostawy – 583.572,44 zł, 3 usługi – 1.060.952,75 zł); [5] zamówień na kwotę 3.263.891,79 zł netto z wyłączeniem procedur określonych przepisami ustawy – zamówienia, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy;
- z rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach za 2017 rok wynika, że Zamawiający udzielił: [1] 13 zamówień publicznych o wartości mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy na łączną kwotę 5.875.871,17 zł netto (6 robót budowlanych – 4.480.874,69 zł, 2 dostawy – 7.899,48 zł, 5 usług – 1.387.097,00 zł); [2] zamówień na kwotę 4.643.088,15 zł netto z wyłączeniem procedur określonych przepisami ustawy – zamówienia,

których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy;

- zarządzeniem nr 34/2014 Wójta Gminy Pabianice z dnia 5 maja 2014 roku wprowadzono Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro.

Przebudowa ulic Stadionowej i Złotej w Piątkowisku

Dokumentacja techniczna (ul. Stadionowa)

W dniu 15 marca 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z NEOX sp. z o.o. (80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 1/1508) na wykonanie dokumentacji technicznej przebudowy ul. Stadionowej w Piątkowisku wraz z odwodnieniem i projektem oświetlenia, za wynagrodzeniem w kwocie 22.878,00 zł. Termin realizacji zamówienia: [1] 25 kwietnia 2016 roku – przekazanie dokumentacji wraz z kopią wniosku pozwolenia na budowę; [2] otrzymanie ostatecznego pozwolenia na budowę.

Wykonawca został wybrany spośród czterech podmiotów, które złożyły oferty w niniejszym postępowaniu (kryterium najniższej ceny). Pozostali wykonawcy: [1] Zarządzenie Projektami (99-340 Krośnice, ul. Klonowa 13) – 24.598,77 zł (oferta nie została podpisana oraz nie załączono dokumentów wymaganych warunkami postępowania); [2] ZPUH PROFIL (98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11) – 54.120,00 zł; [3] GEOBET sp. z o.o. (10-148 Olsztyn, al. Przyjaciół 40/7) – 55.165,50 zł. Postępowanie na wybór wykonawcy zostało zatwierdzone przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę.

Protokolarnego odbioru dokumentacji dokonano w dniach 25 kwietnia i 28 czerwca 2016 roku. Zamawiającego reprezentował Zastępca Wójta Gminy Roman Figiel.

W dniu 25 kwietnia 2016 roku dokonano zgłoszenia wykonania robót budowlanych – przebudowa ulicy Stadionowej w Piątkowisku, polegających na wymianie konstrukcji jezdni, budowie chodnika, budowie sieci kanalizacji deszczowej i sieci oświetlenia ulicznego na działkach o numerach ewidencyjnych: 609/190, 609/191, 609/194m 525 (obręb 18). Zgłoszenie zostało przyjęte bez sprzeciwu, co zostało potwierdzone adnotacją pracownika Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Pabianicach w dniu 17 maja 2016 roku.

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
	NEOX sp. z o.o. Umowa z dn. 15.03.2016 r.		22.878,00	
1.	19/2016/FVS 25.04.2016 25.04.2016	Wykonanie dokumentacji technicznej – etap I. Protokół odbioru z dn. 25.04.2016 r.	11.439,00	05.05.2016
2.	29/2016/FVS 28.06.2016 29.06.2016	Wykonanie dokumentacji technicznej – etap II. Protokół odbioru z dn. 28.06.2016 r.	11.439,00	12.07.2016

Dokumentacja techniczna (ul. Złota)

W dniu 7 czerwca 2010 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej,

zawarła umowę z Czesławem Buczakiem (98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11) na wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy ulicy Żłotej w Piątkowisku za wynagrodzeniem w kwocie 36.000,00 zł. Zakres opracowywanej dokumentacji miał obejmować m.in.: [1] projekt budowlany i wykonawczy; [2] specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót; [3] przedmiar robót i kosztorys inwestorski. Termin realizacji zamówienia – 30 września 2010 roku.

Protokolarnego odbioru przedmiotu umowy dokonano w dniu 28 września 2010 roku.

Decyzją nr 887/10 z dnia 27 października 2010 roku Starosta Pabianicki zatwierdził projekt budowlany i udzielił Gminie Pabianice pozwolenia na przebudowę ulicy Żłotej w Piątkowisku, polegającej na wykonaniu nowej jezdni o nawierzchni asfaltowej z obustronnymi chodnikami, budową zjazdów do przyległych posesji i odwodnieniem ulicy krytym rowem z odprowadzeniem do istniejących rowów przy ul. Eichlera i Wspólnej, na działkach o numerach ewidencyjnych: 240/3, 608/9, 609/194, 609/198, 607/1.

Lp.	Nr rachunku Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
Czesław Buczak Umowa z dn. 07.06.2010 r.			36.000,00	
1.	Brak 03.10.2010 05.10.2010	Wykonanie dokumentacji technicznej. Protokół odbioru z dn. 28.09.2010 r.	36.000,00	15.10.2010

W dniu 22 marca 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z Tomaszem Malinowskim, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą FHU EL-ONE Tomasz Malinowski (95-200 Pabianice, ul. Jasna 6), na wykonanie projektu budowlanego oświetlenia ulicznego w ulicy Żłotej za wynagrodzeniem w kwocie 9.840,00 zł. Termin realizacji zamówienia: [1] 20 kwietnia 2016 roku – przekazanie dokumentacji wraz z kopią wniosku pozwolenia na budowę; [2] otrzymanie ostatecznego pozwolenia na budowę.

Wykonawca został wybrany spośród trzech podmiotów, które złożyły oferty w niniejszym postępowaniu (kryterium najniższej ceny). Pozostali wykonawcy: [1] PBH ELSAT Marcin Połuszny (95-082 Dobroń, ul. Sportowa 29) – 11.685,00 zł; [2] PHU CELTIMEX Piotr Piech (95-200 Pabianice, ul. Dereniowa 5) – 12.300,00 zł. Postępowanie na wybór wykonawcy zostało zatwierdzone przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę.

Protokolarnego odbioru dokumentacji dokonano w dniu 20 kwietnia i 7 czerwca 2016 roku. Zamawiającego reprezentował Inspektor ds. Gospodarki Komunalnej Henryk Madejski.

Decyzją nr 282/2016 z dnia 18 maja 2016 roku Starosta Pabianicki zatwierdził projekt budowlany i udzielił Gminie Pabianice pozwolenia na budowę kablowej sieci elektroenergetycznej oświetlenia ulicznego wraz z budową słupów z oprawami oświetleniowymi na działkach nr 608/9, 609/194 i 607/1 w Piątkowisku (ul. Żłota).

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
FHU EL-ONE Tomasz Malinowski. Umowa z dnia 22.08.2016 r.			9.840,00	
1.	80/2016 20.04.2016	Przekazanie dokumentacji technicznej oświetlenia	4.920,00	29.04.2016

	22.04.2016	w ul. Złotej. Protokół odbioru z dn. 20.04.2016 r.		
2.	115/2016 08.06.2016 09.06.2016	Przekazanie prawomocnego pozwolenia na budowę. Protokół odbioru z dn. 07.06.2016 r.	4.920,00	20.06.2016

Inżynier kontraktu

W dniu 25 października 2016 roku na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Pabianice opublikowano zaproszenie do składania ofert

Przedmiot zamówienia obejmował: [1] opracowanie dokumentacji przetargowej, [2] zarządzanie projektem i pełnienie nadzoru inwestorskiego, [3] rozliczenie inwestycji (ul. Stadionowa) – po 6.150,00 zł; [4] opracowanie dokumentacji przetargowej (ul. Złota) – 2.460,00 zł; [2] zarządzanie projektem i pełnienie nadzoru inwestorskiego (ul. Złota) – 35.670,00 zł; [3] rozliczenie inwestycji (ul. Złota) – 6.150,00 zł.

Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej: [1] cena (60%); [2] doświadczenie w przygotowywaniu dokumentacji przetargowej (20%)³¹; [3] doświadczenie w rozliczaniu robót budowlanych z otrzymanego dofinansowania ze środków UE (20%)³². Termin składania ofert – 3 listopada 2016 roku, godz. 12.00.

Lp.	Nazwa wykonawcy	Cena brutto w PLN	Kryt. 2	Kryt. 3
1.	PHIN INWESTYCJE sp. z o.o. 93-121 Łódź, ul. Częstochowska 63	94.710,00	4	5
2.	EKOCENTRUM sp. z o.o. 54-434 Wrocław, ul. Budziszewska 35/1	131.610,00	5	5

W dniu 7 listopada Wójt Gminy Pabianice Henryk Gajda zatwierdził wybór oferty nr 1 do realizacji przedmiotu zamówienia. Oferta otrzymała 95 pkt. Kolejna oferta otrzymała 83,18 pkt.

W dniu 17 listopada 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z PHIN INWESTYCJE sp. z o.o. na realizację przedmiotu zamówienia za wynagrodzeniem w kwocie 94.710,00 zł, w tym: [1] opracowanie dokumentacji przetargowej (ul. Stadionowa) – 2.460,00 zł; [2] zarządzanie projektem i pełnienie nadzoru inwestorskiego (ul. Stadionowa) – 41.820 zł; [3] rozliczenie inwestycji (ul. Stadionowa) – po 6.150,00 zł; [4] opracowanie dokumentacji przetargowej (ul. Złota) – 2.460,00 zł; [2] zarządzanie projektem i pełnienie nadzoru inwestorskiego (ul. Złota) – 35.670,00 zł; [3] rozliczenie inwestycji (ul. Złota) – 6.150,00 zł.

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
		PHIN INWESTYCJE sp. z o.o. Umowa z dn. 17.11.2016 r.	94.710,00	
1.	18/01/2017 27.01.2017 02.02.2017	Opracowanie dokumentacji przetargowej – zadanie nr 1 (ul. Stadionowa)	2.460,00	20.02.2017

³¹ 20 pkt – opracowanie co najmniej 5 dokumentacji przetargowych na roboty budowlane o wartości robót nie mniejszej niż 2 000 000,00 zł brutto; 15 pkt – opracowanie 4 dokumentacji przetargowych; 10 pkt – opracowanie 3 dokumentacji przetargowych; 5 pkt – opracowanie 2 dokumentacji przetargowych.

³² 20 pkt – rozliczenie w sposób należyty co najmniej 5 inwestycji obejmujących roboty budowlane o wartości inwestycji nie mniejszej niż 2 000 000,00 zł brutto; 15 pkt – rozliczenie co najmniej 4 inwestycji; 10 pkt – rozliczenie co najmniej 3 inwestycji; 5 pkt – rozliczenie co najmniej 2 inwestycji.

2.	17/01/2017 27.01.2017 02.02.2017	Opracowanie dokumentacji przetargowej – zadanie nr 2 (ul. Złota)	2.460,00	20.02.2017
3.	1/09/2017 01.09.2017 08.09.2017	Zarządzanie projektem i pełnienie nadzoru inwestorskiego – zadanie nr 1 (ul. Stadionowa)	41.820,00	15.09.2017
4.	2/09/2017 01.09.2017 08.09.2017	Zarządzanie projektem i pełnienie nadzoru inwestorskiego – zadanie nr 2 (ul. Złota)	35.670,00	15.09.2017
Wg stanu na dzień 31.05.2018 roku:			82.410,00	

Wybór wykonawcy

W dniu 16 grudnia 2016 roku Gmina Pabianice wszczęła postępowanie o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczając ogłoszenie o zamówieniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Pabianice oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej. Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono także w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 16 grudnia 2016 roku (369006-2016). Wartość zamówienia została ustalona na kwotę 3.323.454,02 zł (796.055,95 euro) na podstawie kosztorysów inwestorskich.

Najważniejsze informacje przetargowe: [1] wadium – 50.000 zł; [2] termin składania ofert – 2 stycznia 2017 roku, godz. 9.45; [3] kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej: najniższa cena (60%), gwarancja na roboty budowlane (20%)³³, kara za opóźnienie w realizacji zamówienia (20%)³⁴, [3] termin realizacji zadania – 31 sierpnia 2017 roku.

Zamawiający udzielał wyjaśnień do treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia pismem z dnia 21 grudnia 2016 roku (odpowiedzi na 26 pytań złożonych przez Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów sp. z o.o.).

Zgodnie z art. 86 ust. 5 ustawy, niezwłocznie po otwarciu ofert zamawiający zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące: [1] kwoty, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia; [2] firm oraz adresów wykonawców, którzy złożyli oferty w terminie; [3] ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach. Zamawiający dopełnił ww. obowiązku w dacie otwarcia ofert. Kwota przeznaczona na realizację zamówienia – 4.100.000,00 zł brutto. Wykonawcy, którzy złożyli oferty:

Lp.	Nazwa wykonawcy	Cena brutto w PLN	Termin gwarancji	Wysokość kary umownej
1.	WŁODAN Andrzej Włodarczyk sp.j. 95-200 Pabianice; Porszewice 31	3.991.350,00	60 miesięcy	0,2% wartości brutto za każdy dzień opóźnienia

Pismem z dnia 4 stycznia 2017 roku wykonawca został wezwany do złożenia dokumentów w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz niepodleganiu wykluczeniu w terminie do dnia 12 stycznia 2017 roku, godz. 10.00. Obowiązek został dopełniony w dniu 11 stycznia 2017 roku. W dniu 13 stycznia 2017 roku poinformowano wykonawcę o wyborze najkorzystniejszej oferty.

³³ 60 miesięcy – 0 pkt, 96 miesięcy – 10 pkt, 120 miesięcy – 20 pkt.

³⁴ 0,2% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 0 pkt, 0,5% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 5pkt, 1,0% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 10 pkt, 2,0% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 20 pkt.

W dniu 20 stycznia 2017 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z WŁODAN Andrzej Włodarczyk sp.j. na realizację przedmiotu zamówienia za wynagrodzeniem w kwocie 3.991.350,00 zł. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej na kwotę: [1] 199.567,50 zł ważną w okresie od dnia 20 stycznia do 30 września 2017 roku w związku niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy; [2] 59.870,25 zł ważną w okresie od dnia 1 października 2017 roku do dnia 16 października 2022 roku z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 6 lutego 2017 roku (20360-2017).

Zgodnie z Dziennikiem Budowy nr 484/2013 z dnia 11 października 2013 roku³⁵ prace objęte decyzją nr 887/10 z dnia 27 października 2010 roku zostały zrealizowane w okresie 19 kwietnia – 10 sierpnia 2017 roku, co potwierdza wpis inspektora nadzoru. Zgodnie z Dziennikiem Budowy prace objęte zgłoszeniem AB.6743.290.2016 z dnia 17 maja 2016 roku zostały zrealizowane w okresie 6 marca - 16 sierpnia 2017 roku, co potwierdza wpis inspektora nadzoru.

Protokolarnego odbioru przedmiotu umowy – bez uwag – dokonano w dniu 31 sierpnia 2017 roku. Zamawiający był reprezentowany m.in. przez Zastępcę Wójta Roman Figła.

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
WŁODAN Andrzej Włodarczyk sp.j. Umowa z dnia 20.01.2017 r.			3.991.350,00	
1.	83/D/A/17 31.08.2017 22.09.2017	Przebudowa drogi gminnej nr 108258E (ul. Stadionowa). Protokół odbioru z dn. 31.08.2017 r.	2.182.521,38	26.09.2017
2.	83/D/B/17 31.08.2017 22.09.2017	Przebudowa drogi gminnej nr 1082838E (ul. Złota). Protokół odbioru z dn. 31.08.2017 r.	1.808.828,62	28.09.2017

Koszty inwestycji

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
DOKUMENTACJA TECHNICZNA			68.718,00	
REALIZACJA INWESTYCJI			3.991.350,00	
INSPEKTOR NADZORU			77.490,00	
POZOSTAŁE KOSZTY			19.552,48	
	25/16 23.03.2016 24.03.2016	Mapa d/c projektowych (Pracownia Geodezyjna GEOMIAR s.c. A. Bednarski M. Ciniewski; 95-200 Pabianice, ul. Orla 10-12)	9.840,00	31.03.2016
	40/P/2016 16.11.2016 17.11.2016	Wykonanie tablic informacyjnych (Fundacja Ogień Zabija; 95-200 Pabianice, ul. Grobelna 7/104B)	393,60	18.11.2016

³⁵ Z powołanego Dziennika Budowy wynika, że Gmina Pabianice w okresie 14 października 2013 – 21 maja 2014 prowadziła na tym terenie roboty drogowe dla potrzeb przebudowy ul. Złotej – odtworzenie pasa drogowego, karczowanie pni drzew po wycince.

68/17 09.02.2017 09.02.2017	Usługa poligraficzna (ATLANT Andrzej Sauter; 95-200 Pabianice, ul. Bracka 6)	123,00	10.02.2017
	Wydatki poniesione w roku 2010 na wykonanie operatu wodnoprawnego oraz mapy ds. projektowych	9.195,88	
	RAZEM:	4.157.110,48	

Przyjęto na stan środków trwałych na podstawie: [1] OT z dnia 30 września 2017 roku na kwotę 2.257.317,68 zł (ul. Stadionowa); [2] OT z dnia 30 września 2017 roku na kwotę 1.889.952,80 zł (ul. Złota), OT z dnia 31 grudnia 2017 roku na kwotę 9.840,00 zł .

Zabezpieczenie środków na realizację inwestycji dokonano uchwałą nr XXXIII/301/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 29 grudnia 2016 roku – 4.190.726,46 zł.

W dniu 29 września 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Zastępcę Wójta Gminy Pabianice Romana Figla, zawarła umowę o przyznaniu pomocy nr 00061-65151-UM0500164/16 z Samorządem Województwa Łódzkiego, na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. poz. 349 ze zm.). Wartość przyznanej pomocy w formie refundacji – 1.381.310,00 zł (Piątkowisko, ul. Stadionowa).

W dniu 29 września 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Zastępcę Wójta Gminy Pabianice Romana Figla, zawarła umowę o przyznaniu pomocy nr 00062-65151-UM0500165/16 z Samorządem Województwa Łódzkiego, na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. poz. 349 ze zm.). Wartość przyznanej pomocy w formie refundacji – 1.070.193,00 zł (Piątkowisko, ul. Złota).

Przebudowa drogi gminnej na odcinku Bychlew – Terenin

Dokumentacja techniczna (1)

W dniu 15 maja 2014 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę o dzieło z Czesławem Buczakiem (98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11), na wykonanie dokumentacji technicznej przebudowy drogi gminnej nr 108274E na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 485 do wsi Terenin, za wynagrodzeniem w kwocie 25.000,00 zł. Termin realizacji zamówienia – 30 października 2014 roku.

Wykonawca został wybrany spośród dwóch podmiotów, które zostały zaproszone do złożenia oferty. Prócz wykonawcy, z którym, zawarto umowę (oferta złożona w dniu 6 maja 2014 roku na kwotę 28.290,00 zł, w wyniku negocjacji kwota ta została obniżona do 25.000,00 zł), do niniejszego postępowania zaproszono Andrzeja Świszka, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Inżynieryjno-Budowlany AN BUD Andrzej Świszek (93-403 Łódź, ul. Woźnicza 13).

Protokólnego odbioru dokumentacji dokonano w dniu 22 września 2014 roku. Zamawiającego reprezentował inspektor ds. Gospodarki Komunalnej Pan Henryk Madejski.

W dniu 24 września 2014 roku dokonano zgłoszenia wykonania robót budowlanych – przebudowy drogi gminnej nr 108274E, polegającej na: wykonaniu nawierzchni asfaltowej, wykonaniu chodnika, ścieżki rowerowej i zjazdów, remont istniejących rowów (działki nr 191 i 289 obręb Bychlew oraz nr 2 obręb Jadwinin). Zgłoszenie zostało przyjęte bez sprzeciwu, co zostało potwierdzone adnotacją pracownika Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Pabianicach w dniu 26 kwietnia 2016 roku (AB.6740.877.2014).

Lp.	Nr rachunku Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
Czesław Buczak Umowa z dn. 10.10.2014 r.			25.000,00	
1.	- 01.10.2014 06.10.2014	Wykonanie dokumentacji technicznej. Protokół odbioru z dn. 22.09.2014 r.	25.000,00	14.10.2014 (22.750,00 – wykonawca) (2.250,00 – US)

Dokumentacja techniczna (2)

W dniu 10 października 2014 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej, zawarła umowę z Czesławem Buczakiem, (98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11), na wykonanie dokumentacji technicznej przebudowy drogi gminnej nr 108274E na odcinku przez wieś Terenin, za wynagrodzeniem w kwocie 31.000,00 zł. Termin realizacji zamówienia – 15 grudnia 2014 roku.

Wykonawca został wybrany spośród dwóch podmiotów, które zostały zaproszone do złożenia oferty. Prócz wykonawcy, z którym, zawarto umowę (oferta złożona w dniu 2 października 2014 roku na kwotę 35.000,00 zł, w wyniku negocjacji kwota ta została obniżona do 31.000,00 zł), do niniejszego postępowania zaproszono Pana Andrzeja Świstka, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zakład Inżynieryjno-Budowlany AN BUD Andrzej Świstek (93-403 Łódź, ul. Woźnicza 13).

Protokólnego odbioru dokumentacji dokonano w dniu 15 grudnia 2014 roku. Zamawiającego reprezentował inspektor ds. gospodarki komunalnej Pan Henryk Madejski.

W dniu 28 sierpnia 2015 roku dokonano zgłoszenia wykonania robót budowlanych – przebudowy drogi gminnej nr 108274E (Terenin), polegającej na: wykonaniu nawierzchni asfaltowej, wykonaniu chodnika, ścieżki rowerowej i zjazdów, remont istniejących rowów (działki nr 2 i 70 obręb Jadwinin oraz nr 204/2, 320, 330 obręb Hermanów). Zgłoszenie zostało przyjęte bez sprzeciwu, co zostało potwierdzone adnotacją pracownika Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Pabianicach w dniu 3 września 2015 roku (AB.6743.706.2015).

Lp.	Nr rachunku Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
Czesław Buczak Umowa z dn. 10.10.2014 r.			31.000,00	
1.	- 18.12.2014	Wykonanie dokumentacji technicznej.	31.000,00	30.12.2014

	23.12.2014	Protokół odbioru z dn. 15.12.2014 r.		(28.210,00 – wykonawca) (2.790,00 – US)
--	------------	--------------------------------------	--	--

Dokumentacja techniczna (3)

W dniu 29 września 2015 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z Czesławem Buczakiem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą ZPUH PROFIL (98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11), na wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej nr 108274E przy granicy z Gminą Dobroń wraz z przebudową drogi na odcinku ok. 40 mb na terenie Gminy Dobroń i Nadleśnictwa Kolumna oraz remontem odwodnienia, za wynagrodzeniem w kwocie 6.027,00 zł. Termin realizacji zamówienia – 9 października 2015 roku.

Wykonawca został wybrany spośród dwóch podmiotów, które zostały zaproszone do złożenia oferty. Prócz wykonawcy, z którym, zawarto umowę (oferta złożona w dniu 15 września 2015 roku), do niniejszego postępowania zaproszono Pana Stanisława Skrobiszewskiego (98-270 Złoczew, ul. Spokojna 10) – oferta złożona na kwotę 6.500,00 zł. **Zgodnie z formularzami ofertowymi złożonymi przez wykonawców termin wykonania zamówienia został ustalony na dzień 25 września 2015 roku.**

Protokolarnego odbioru dokumentacji dokonano w dniu 9 października 2015 roku. Zamawiającego reprezentował inspektor ds. gospodarki komunalnej – Pan Henryk Madejski.

W dniu 16 września 2015 roku dokonano zgłoszenia wykonania robót budowlanych – przebudowy drogi gminnej nr 108274E (granica z Gminą Dobroń), polegających na: wykonaniu nawierzchni asfaltowej, wykonaniu chodnika, ścieżki rowerowej i zjazdów, remont istniejących rowów (działki nr 2678 i 320 obręb Hermanów oraz nr 101/1, 101/3, 404, 405 obręb Dobroń Mały). Zgłoszenie zostało przyjęte bez sprzeciwu, co zostało potwierdzone adnotacją pracownika Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Pabianicach w dniu 18 września 2015 roku (AB.6743.768.2015).

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
		ZPUH PROFIL Czesław Buczak Umowa z dn. 29.09.2015 r.	6.027,00	
1.	02/11/2015 02.11.2015 05.11.2015	Wykonanie dokumentacji technicznej. Protokół odbioru z dn. 09.10.2015 r.	6.027,00	13.11.2015 (5.985,40 zł – wykonawca, 41,60 – ZK)

W dniu 28 października 2015 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Pana Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Pani Marii Nowickiej, zawarła umowę z Gminą Dobroń (98-082 Dobroń, ul. 11 listopada 9) w sprawie określenia zasad współpracy pomiędzy jst w zakresie zadania pn. Przebudowa drogi gminnej na odcinku Bychlew – Terenin o długości 2.839 mb (Gmina Pabianice) wraz z odcinkiem drogi na terenie Gminy Dobroń o długość ok. 40 mb, będącej ciągiem komunikacyjnym drogi nr 108274E". W umowie wskazano, że Gmina Dobroń przekaze Gminie Pabianice środki finansowe w wysokości 10.000,00 zł po przedłożeniu dokumentów potwierdzających realizację zadania w terminie do dnia

5 grudnia 2016 roku. Aneksem nr 1 z dnia 29 października 2015 roku użyczono Gminie Pabianice działkę nr 406 (obręb Dobroń Mały) – podstawa do złożenia oświadczenia o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Aneksem nr 2 z dnia 2 grudnia 2016 roku przedłużono termin złożenia rozliczenia pomocy finansowej na dzień 31 grudnia 2016 roku. Środki wynikające z umowy wpłynęły na rachunek Gminy Pabianice w dniu 23 grudnia 2016 roku.

W dniu 28 października 2015 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Zastępcę Wójta Gminy Pabianice Romana Figła, zawarła umowę z Nadleśnictwem Kolumna (98-100 Łask, ul. Armii Krajowej 1C) w sprawie określenia warunków realizacji wspólnego zadania pn. Przebudowa drogi gminnej na odcinku Bychlew – Terenin o długości 2.839 mb (Gmina Pabianice) wraz z odcinkiem drogi na terenie Gminy Dobroń o długość ok. 40 mb, będącej ciągiem komunikacyjnym drogi nr 108274E” w części obejmującej działkę o numerze ewidencyjnym 101/3 (obręb Dobroń Mały) o pow. 14.300 m², stanowiącej własność Skarbu Państwa, której zarządcą jest Nadleśnictwo Kolumna. W umowie wskazano, że szacunkowa wartość zadania netto wynosiła 3.779.312,00 zł, w tym Nadleśnictwa Kolumna – 14.693,25 zł (0,39% udziału), przy czym wskazano, że ostateczna wartość zadania może ulec zmianie w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego. W dniu 7 grudnia 2016 roku Gmina Pabianice obciążyła Nadleśnictwo Kolumna notą księgową nr 49/2016 na kwotę 10.233,76 zł z tytułu realizacji powołanej umowy. Powyższa kwota została zapłacona w dniu 29 grudnia 2016 roku.

Inspektor nadzoru

W dniu 6 maja 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z Czesławem Buczakiem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą ZPUH PROFIL Czesław Buczak (98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11), na pełnienie obowiązków nadzoru inwestorskiego za wynagrodzeniem w kwocie 53.000,00 zł.

Wykonawca został wybrany spośród trzech podmiotów, które złożyły oferty w niniejszym postępowaniu. Prócz wykonawcy, z którym zawarto umowę, oferty zostały złożone przez: [1] Biuro Projektowe WEKOR Józef Borkiewicz (98-220 Zduńska Wola, ul. Sieradzka 13), cena ofertowa – 63.960,00 zł; [2] Stanisław Skrobiszewski (98-270 Złoczew, ul. Spokojna 10), cena ofertowa – 58.000,00 zł.

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
		ZPUH PROFIL Czesław Buczak Umowa z dn. 06.05.2016 r.	53.000,00	
1.	04/11/2016 30.11.2016 01.12.2016	Nadzór inwestorski	53.000,00	13.12.2016

Wybór wykonawcy układu komunikacyjnego

W dniu 1 czerwca 2016 roku Gmina Pabianice wszczęła postępowanie o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczając ogłoszenie o zamówieniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Pabianice oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej. Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono także w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 1

czerwca 2016 roku (63977-2016). Wartość zamówienia została ustalona na kwotę 3.447.791,79 zł (825.838,17 euro) na podstawie kosztorysu inwestorskiego.

Podstawowe informacje przetargowe: [1] wadium – 60.000,00 zł; [2] termin składania ofert – 16 czerwca 2016 roku, godz. 9.45; [3] kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej: cena (95%), termin gwarancji (5%); [4] termin wykonania zamówienia – 31 października 2016 roku.

Zamawiający udzielał wyjaśnień do treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w następujących terminach: [1] 10 czerwca 2016 roku (20 odpowiedzi na pytania złożone przez WŁODAN Andrzej Włodarczyk sp. j. w dniu 9 czerwca 2016 roku); [2] 13 i 15 czerwca 2016 roku (33 odpowiedzi na pytania złożone przez EUROVIA POLSKA S.A. w dniu 9 czerwca 2016 roku).

W dniu 14 czerwca 2016 roku dokonano zmiany ogłoszenia o zamówieniu (85479-2016). Przedłużono termin składania ofert do dnia 20 czerwca 2016 roku, godz. 10.00.

Na realizację zamówienia Gmina Pabianice przeznaczyła 4.100.000,00 zł. W terminie wskazanym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wpłynęły następujące oferty:

Lp.	Wykonawca	Cena (zł)	Udzielona gwarancja
1.	Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów sp. z o.o. 05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Kolejowa 28	4.847.254,05	5 lat
2.	STRABAG sp. z o.o. 05-800 Pruszków, ul. Parzniewska 10	3.741.465,27	8 lat
3.	INVEST DEVELOPMENT sp. z o.o. 87-860 Chodecz, ul. Kaliska 11	3.882.463,19	10 lat
4.	BUDIMEX S.A. 01-040 Warszawa, ul. Stawki 40	3.656.433,15	7 lat
5.	Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych sp. z o.o. 97-300 Piotrków Tryb., ul. Południowa 17/19	4.602.129,07	10 lat
6.	SIDROG sp. z o.o. 98-235 Błaszki; Domaniew 9	3.506.800,12	10 lat
7.	PBDiM ERBEDIM sp. z o.o. 97-300 Piotrków Tryb., ul. Żelazna 3	3.227.568,97	10 lat
8.	WŁODAN Andrzej Włodarczyk sp. j. 95-200 Pabianice; Porszewice 31	3.227.777,77	10 lat
9.	SKANSKA S.A. 01-518 Warszawa, ul. gen. J. Zajączka 9	3.415.587,27	10 lat
10.	ZINSBUD Stanisław Zimoch 95-200 Pabianice, ul. Gruntowa 22	3.364.000,00	10 lat

Pismem z dnia 20 czerwca 2016 roku wezwano wykonawcę, który złożył ofertę nr 10 do uzupełnienia dokumentów w terminie do dnia 23 czerwca 2016 roku. Obowiązek został dopełniony.

W dniu 23 czerwca 2016 roku poinformowano wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty – PBDiM ERBEDIM sp. z o.o.

W dniu 30 czerwca 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z Przedsiębiorstwem Budowy Dróg i Mostów ERBEDIM sp. z o.o. na wykonanie przedmiotu zamówienia za wynagrodzeniem w kwocie 3.227.568,97 zł w terminie 31 października 2016 roku. Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej na kwotę: [1] 322.756,90 zł ważną w

okresie od dnia 30 czerwca do dnia 8 grudnia 2016 roku z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonaniem umowy; [2] 96.827,07 zł ważną w okresie od dnia 9 grudnia 2016 roku do dnia 24 grudnia 2021 roku z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 7 lipca 2016 roku (124461-2016).

Pismem z dnia 24 października 2016 roku PBDiM ERBEDIM sp. z o.o. zwróciła się do Gminy Pabianice o przedłużenie terminu wykonania zadania do dnia 23 listopada 2016 roku. „Najważniejszym powodem, który utrudniał na terminowe wykonanie prac, był brak pozwolenia na wycinkę drzew, na które to UG Pabianice złożył wniosek, a nie uzyskał pozwolenia (...). Pozostawione drzewa kolidowały z wykonaniem robót takich jak wykonanie rowów, odwodnienia liniowego oraz pełnej szerokości konstrukcji drogi wraz z pobocznymi. O zaistniałych problemach PBDiM ERBEDIM sp. z o.o. informował na cotygodniowych naradach, co zostało udokumentowane w notatce służbowej nr 2 z dnia 13.09.2016 r. oraz wniosku Wykonawcy nr 14 z dnia 15.09.2016 r. Ponowne złożenie wniosku przez UG Pabianice – uzyskanie pozytywnej decyzji na wycinkę Decyzja nr 533/2016 z dnia 11.10.2016 r. (...) oraz 14 dniowy okres odwoławczy spowodowało, że przystąpienie do wykonania robót na odcinku kolidujących drzew jest możliwe po 25.10.2016 r. Po dokonaniu pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych w terenie, konieczne było ponowne rozpatrzenie wycinki drzew, które nie były uwzględnione w projekcie wycinki. Pozostawione drzewa również kolidowały z wykonaniem robót takich jak: wykonanie rowów, odwodnienia liniowego oraz pełnej szerokości konstrukcji drogi z pobocznymi. (...).

Występujące intensywne opady deszczu, utrzymujące się w październiku, skutecznie utrudniły nam prowadzenie prac zgodnie z harmonogramem. Ciągłe opady utrudniają wykonanie robót, a w przypadku niektórych prac, takich jak: wykonanie ciągu pieszo-rowerowego o nawierzchni z kostki betonowej układanej na podsypce cementowo-piaskowej, wykonanie podbudowy z kruszywa oraz w szczególności wykonanie warstw bitumicznych przy ciągłych opadach deszczu jest niemożliwe. (...).

Opinia inspektora nadzoru z dnia 26 października 2016 roku: „Uważam za zasadne przedłużenie terminu umowy, o który wnosi wykonawca, celem zakończenia rozpoczętych robót. Potwierdzam trudności, o których mowa w piśmie”.

Aneksem nr 1 z dnia 27 października 2016 roku przedłużono termin realizacji zadania do dnia 21 listopada 2016 roku

Z Dziennika Budowy: [1] nr 1/2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku (AB.6740.877.2014 z dnia 26 września 2014 roku), [2] nr 2/2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku (AB.6743.706.2015 z dnia 3 września 2015 roku), [3] nr 3/2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku (AB.6743.768.2015 z dnia 18 września 2015 roku) – zostały zrealizowane w okresie 30 czerwca – 21 listopada 2016 roku, co potwierdzają wpisy inspektora nadzoru.

Protokolarnego odbioru zadania dokonano w dniu 30 listopada 2016 roku. Zamawiającego reprezentował m.in. Zastępca Wójta Gminy Pabianice Roman Figiel.

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
		PBDiM ERBEDIM sp. z o.o. Umowa z dn. 30.06.2016 r.	3.227.568,97	

	2016/12/0002 06.12.2016 06.12.2016	Wykonanie robót budowlanych. Protokół odbioru z dn. 30.11.2016 r.	3.227.568,97	20.12.2016
--	--	--	--------------	------------

Koszty inwestycji

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
DOKUMENTACJA TECHNICZNA			62.027,00	
REALIZACJA INWESTYCJI			3.227.568,97	
NADZÓR INWESTORSKI			53.000,00	
POZOSTAŁE KOSZTY			25.580,20	
1.	83/14 01.08.2014 04.08.2014	Mapa d/c projektowych (Pracownia Geodezyjna GEOMIAR s.c. A. Bednarski M. Ciniewski; 95-200 Pabianice, ul. Orla 10-12)	9.348,00	06.08.2014
2.	2834/2014 19.09.2014 19.09.2014	Wypis z rejestru gruntów (Starostwo Powiatowe; 95-200 Pabianice, ul. Kościuszki 25)	100,00	19.09.2014
3.	138/14 19.11.2014 19.11.2014	Mapa d/c projektowych (Pracownia Geodezyjna GEOMIAR s.c. A. Bednarski M. Ciniewski; 95-200 Pabianice, ul. Orla 10-12)	5.904,00	27.11.2014
4.	13712/2014 25.09.2015 28.09.2015	Wypis z rejestru gruntów (Starostwo Powiatowe; 95-200 Pabianice, ul. Kościuszki 25)	46,20	30.09.2015
5.	01/11/2015 02.11.2015 05.11.2015	Wykonanie projektu organizacji ruchu. (ZPUH PROFIL Czesław Buczak; 98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11)	6.000,00	13.11.2015
6.	03/12/2015 09.12.2015 18.12.2015	Wykonanie operatu wodnoprawnego. Protokół z dn. 30.11.2015 r. (ZPUH PROFIL Czesław Buczak; 98-200 Sieradz, ul. Daszyńskiego 3/11)	4.182,00	22.12.2015
RAZEM:			3.368.176,17	

Przyjęto na stan środków trwałych na podstawie OT z dnia 27 grudnia 2016 roku na kwotę 3.368.176,17 zł.

Zabezpieczenie środków na realizację inwestycji dokonano uchwałą nr XVIII/166/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 15 stycznia 2016 roku – 2.060.000,00 zł oraz uchwałą nr XXI/196/2016 z dnia 30 marca 2016 roku – zwiększono środki do kwoty 4.120.127,13 zł.

W dniu 7 kwietnia 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Marii Nowickiej, zawarła umowę nr 10/PRGiPID/FE-IV/2016 z Wojewodą Łódzkim o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa przedmiotowej inwestycji w ramach programu wieloletniego pn. Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019. Kwota dofinansowania – 2.060.127,13 zł (nie może stanowić więcej niż 50% kwalifikowanych kosztów projektu). Aneks nr 1 z dnia 2 sierpnia 2016 roku zmniejszono wysokość kwoty dotacji do kwoty 1.640.284,00 zł. Środki wynikające z umowy wpłynęły na rachunek Gminy Pabianice w dniu 16 grudnia 2016 roku.

Odwodnienie terenu Szkoły Podstawowej w Bychlewie

Dokumentacja techniczna

W dniu 6 czerwca 2016 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Marii Nowickiej, zawarła umowę z Janem Woźniakiem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Projektowanie i Nadzór Jan Woźniak (95-200 Pabianice, ul. Smugowa 18/26), na wykonanie: [1] dokumentacji projektowej budowy odwodnienia Szkoły Podstawowej w Bychlewie; [2] specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót; [3] kosztorysu inwestorskiego i przedmiaru – za wynagrodzeniem w kwocie 18.696,00 zł. Termin realizacji zamówienia – 31 grudnia 2016 roku.

Wykonawca został wybrany spośród podmiotów, które złożyły oferty w niniejszym postępowaniu. Prócz wykonawcy, z którym zawarto umowę, oferty zostały złożone przez: [1] Pracownia Projektowa Wielobranżowa ARKO (90-117 Łódź, ul. Narutowicza 7/9), cena ofertowa – 26.445,00 zł; [2] PPHU PLANT sp. z o.o. Pracownia Projektowa (90-301 Łódź, ul. Sienkiewicza 101/109), cena ofertowa – 23.985,00 zł; [3] AKWA PROJEKT Mirosław Caban (93-011 Łódź, ul. Tuszyńska 25/16), cena ofertowa – 27.060,00 zł; [4] Zdzisława Ścibor (95-200 Pabianice, ul. Nawrockiego 9/14), cena ofertowa – 22.000,00 zł.

Protokolarnego odbioru dokumentacji dokonano w dniu 28 grudnia 2016 roku Zamawiającego reprezentował Inspektor ds. Gospodarki Komunalnej Henryk Madejski.

W dniu 5 lipca 2017 roku zgłoszono wykonanie robót budowlanych polegających na budowie kanalizacji deszczowej – sieć i instalacja zewnętrzna kanalizacji deszczowej odprowadzająca ścieki opadowe z terenu Szkoły Podstawowej w Bychlewie do rzeki Pabianki (działki nr 30, 33, 36, 37, 39/1, 2/1 – obręb Bychlew). Zgłoszenie zostało przyjęte bez sprzeciwu, co zostało potwierdzone adnotacją pracownika Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Pabianicach w dniu 27 lipca 2017 roku (AB.6743.375.2017).

Lp.	Nr rachunku Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
		Projektowanie i Nadzór Jan Woźniak Umowa z dn. 06.06.2016 r.	18.696,00	
1.	37/2016 28.12.2016 28.12.2016	Wykonanie dokumentacji technicznej. Protokół odbioru z dn. 28.12.2016 r.	18.696,00	29.12.2016

Inspektor nadzoru

W dniu 18 sierpnia 2017 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Pabianice Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z Adamem Pragierem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Zakład Projektowania i Nadzoru Budowlanego ADPRO Adam Pragier (94-002 Łódź, ul. Sprinterów 3/5 lok. 40), na pełnienie obowiązków nadzoru inwestorskiego za wynagrodzeniem w kwocie 6.519,00 zł.

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
ZPiNB ADPRO Adam Pragier Umowa z dn. 18.08.2017 r.			6.519,00	
1.	3/N/2016 30.10.2017 30.10.2017	Nadzór inwestorski	6.519,00	09.11.2017

Wybór wykonawcy

W dniu 30 czerwca 2017 roku Gmina Pabianice wszczęła postępowanie o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczając ogłoszenie o zamówieniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Pabianice oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej. Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono także w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 30 czerwca 2017 roku (542888-N-2017).

Podstawowe informacje przetargowe: [1] wadium – nie wymagano; [2] termin składania ofert – 17 lipca 2017 roku, godz. 9.45; [3] kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej – cena (60%), okres gwarancji (20%)³⁶, kary za opóźnienie w realizacji zamówienia (20%)³⁷; [4] termin wykonania zamówienia – 31 października 2017 roku.

Zamawiający udzielił wyjaśnień treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia pismem z dnia 6 lipca 2017 roku (odpowieź na dwa pytania).

W terminie wskazanym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wpłynęła jedna oferta:

Lp.	Wykonawca	Cena (zł)	Udzielona gwarancja	Kara umowna
1.	Zakład Instalacji Sanitarnych i Robót Drogowych KAN-WO-BUD, 95-200 Pabianice, ul. 20 stycznia 82a	400.000,00	60 miesięcy	0,2%

Zamawiający zaniechał przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w zakresie rażąco niskiej ceny. Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu (obowiązek zamawiającego). Stosownie do art. 90 ust. 1a pkt 1 powołanej ustawy, w przypadku gdy cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 35 ust. 1 i 2 lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert, zamawiający zwraca się o

³⁶ 60 miesięcy – 0 pkt, 96 miesięcy – 10 pkt, 120 miesięcy – 20 pkt.

³⁷ 0,2% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 0 pkt, 0,5% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 5pkt, 1,0% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 10 pkt, 2,0% za każdy dzień opóźnienia od wartości brutto umowy – 20 pkt.

udzielenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 1, chyba że rozbieżność wynika z okoliczności oczywistych, które nie wymagają wyjaśnienia. Wartość zamówienia wynikająca z kosztorysu inwestorskiego wynosiła 856.350,06 zł (netto), natomiast oferta została złożona na kwotę 400.000,00 zł (brutto).

Pismem z dnia 24 lipca 2017 roku wykonawca został wezwany do złożenia dokumentów w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz niepodleganiu wykluczeniu w terminie do dnia 31 lipca 2017 roku, godz. 10.00. Obowiązek został dopełniony w dniu 25 lipca 2017 roku. W dniu 1 sierpnia 2017 roku poinformowano wykonawcę o wyborze najkorzystniejszej oferty.

W dniu 2 sierpnia 2017 roku Gmina Pabianice, reprezentowana przez Wójta Gminy Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej, zawarła umowę z Markiem Wosińskim, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Zakład Instalacji Sanitarnych i Robót Drogowych KAN-WO-BUD na wykonanie przedmiotu zamówienia za wynagrodzeniem w kwocie 400.000,00 zł w terminie do dnia 31 października 2017 roku. Zamawiający nie wymagał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Wykonawca, któremu udzielono zamówienia publicznego przedłożył zamawiającemu następujący wykaz robót budowlanych:

Lp.	Przedmiot	Data odbioru końcowego	Podmioty, na rzecz których roboty zostały wykonane	Doświadczenie własne / podmiotu trzeciego
1.	Budowa ulicy Zawiszy w Zgierzu – etap I	23.11.2012	Urząd Miasta Zgierza Plac Jana Pawła II 16, 95-100 Zgierz	Podmiot trzeci (podwykonawca): Zakład Usług Budowlanych BUDMEL Zyguła, Kapusta Spółka Jawna
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Ozorkowskiej w Zgierzu	31.10.2015	Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz Sp. z o.o. ul. A. Struga 45 95-100 Zgierz	Podmiot trzeci (podwykonawca): Zakład Usług Budowlanych BUDMEL Zyguła, Kapusta Spółka Jawna
3.	Budowa kanalizacji ogólnospławnej w ul. Tokarskiej i ul. Ceglanej w Łodzi	21.04.2015	Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o. ul. Piotrkowska 190, 90-368 Łódź	własne

Ad.1) Z załączonych referencji z dnia 29 stycznia 2013 roku (Miasto Zgierz) wynika m.in., że w ramach zamówienia wykonano następujące roboty: „1. Budowę kanału deszczowego z rur poliestrowych GRP $\varnothing$ 250 do 1000 mm, L=441 mb, 2. Wpusty uliczne z przykanalikami – 8 kpl., 3. Osadnik szlamowy wirowy $\varnothing$ 3000 mm – 1 szt., 4. Separator lamelowy $\varnothing$ 3000 mm – 1 szt., 5. Wylot kolektora deszczowego $\varnothing$ 1000 mm do rzeki Bzury, 6. Budowę ulicy Zawiszy na odcinku 266 mb i szerokości 6,0 m, jezdni asfaltowa na podbudowie z kruszywa kamiennego, chodnik z kostki brukowej (...). Termin realizacji robót: 07.06.2012 – 23.11.2012 r. Wartość wymienionych robót: 1.370.024,43 zł.”

Ad.2) Z załączonych referencji z dnia 4 lutego 2016 roku (Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz sp. z o.o.) wynika m.in., że „zakres robót obejmował wykonanie: - sieci kanalizacji deszczowej z rur GRP DN 800 o łącznej długości 652,30 m, - sieci kanalizacji deszczowej z rur GRP DN 500 o łącznej

długości 19,70 m, - sieci kanalizacji deszczowej z rur GRP DN 400 o łącznej długości 18,70 m, - sieci kanalizacji sanitarnej z rur GRP DN 300 o łącznej długości 665,75 m, - sieci kanalizacji sanitarnej z rur PCW DN 200 w ulicach Turystycznej, Dojazdowej, Witosa, Jabłoniowej, Kwiatowej i Podmiejskiej o łącznej długości 97,53 m, - studni systemowych wspólnych dla kanalizacji deszczowej i sanitarnej (12 szt.), - odcinków bocznych kanalizacji sanitarnej z rur PCW 160 o łącznej długości 60,32 m (18 szt.), - przyłączy kanalizacji sanitarnej z rur PCW 160 o łącznej długości 36,44 m (3 szt.), - wpustów deszczowych w ul. Ozorkowskiej, Turystycznej, Dojazdowej, Witosa, Jabłoniowej i Kwiatowej – 24 szt. (przyłącz z rur PCW DN 200 o łącznej długości 262,43 m), - przebudowy linii telekomunikacyjnej i odtworzenie nawierzchni wraz z przebudową chodnika. Całkowita wartość netto 2.653.658,00 zł (...)”.

Ad.3) Z załączonego poświadczenia z dnia 10 lutego 2017 roku (ŁSI sp. z o.o.) wynika m.in.: „- Zakres robót: kanał ogólnospławny DN 0,40m kamionka, dł. L = 139,45 m, kanał ogólnospławny DN 0,30m kamionka, dł. L = 79,20 m, odcinki boczne DN 0,15m kamionka – 8 szt. O łącznej dł. L – 27,42 m, przykanaliki do wpustów deszczowych DN 0,20 m żeliwo – 6 szt. O łącznej dł. L = 32,09 m, przebudowa wodociągu $\varnothing$ 150 mm żeliwo sferoidalne, dł. L = 8,65 m, – Termin realizacji robót: 08.09.2014r. - 21.04.2015 r., – Wartość robót brutto: 527.458,55 zł”.

Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia w zakresie posiadanego doświadczenia zawodowego wykonawcy mieli wykazać, że w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, zrealizowali co najmniej **„dwa zamówienia porównywalne do przedmiotu zamówienia tzn., polegające na budowie kanalizacji deszczowej i odwodnień. Wartość każdego zadania nie może być niższa niż 500.000,00 zł brutto (...)”**.

1. Wykonawca nie wykazał, że wykonał dwa zadania o wartości każdego z nich w kwocie nie mniejszej niż 500.000,00 zł brutto. Zauważyć należy, że przedłożonym wykazie robót w ogóle nie wskazano wartości zrealizowanych zadań, natomiast w przedłożonych referencjach (poświadczeniach) z ogólnej kwoty zrealizowanego zadania nie wyszczególniono wartości zadania polegającego „na budowie kanalizacji deszczowej i odwodnień”: [1] Budowa ulicy Zawiszy w Zgierzu (ogólna wartość zadania: 1.370.024,43 zł) – w ramach realizacji inwestycji, prócz budowy kanalizacji deszczowej, zrealizowano budowę ulicy na odcinku 266 mb i szerokości 6,0 m (jezdnia asfaltowa na podbudowie z kruszywa kamiennego, chodnik z kostki brukowej); [2] Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Ozorkowskiej w Zgierzu (ogólna wartość zadania: 2.653.658,00 zł netto) – w ramach realizacji zadania dokonano przebudowy linii telekomunikacyjnej i odtworzenia nawierzchni wraz z przebudową chodnika; [3] Budowa kanalizacji ogólnospławnej w ul. Tokarskiej i ul. Ceglanej w Łodzi (ogólna wartość zadania: 527.458,55 zł brutto) – w ramach realizacji zadania dokonano przebudowy wodociągu $\varnothing$ 150 mm na długości 8,65 m;
2. Zadanie porównywalne do przedmiotu zamówienia, co wskazuje w SIWZ Zamawiający, miało polegać m.in. na budowie odwodnień. Z dokumentacji technicznej wynika, że przedmiotowe odwodnienia miały

zostać wykonane z wykorzystaniem igłofiltrów. Zarówno w wykazie robót, jak i załączonych referencji/poświadczeń nie wynika, by na inwestycjach, o których mowa powyżej były dokonywane odwodnienia.

Ponadto zgodnie ze SIWZ „Wykonawca, który powołuje się na zasoby innych podmiotów, w celu wykazania braku istnienia wobec nich podstaw wykluczenia oraz spełniania warunków udziału, w zakresie, w jakim powołuje się na ich zasoby w postępowaniu, zamieszcza informacje o tych podmiotach odpowiednio w oświadczeniach, o których mowa powyżej, oraz składa w oryginale zobowiązanie tego podmiotu do oddania swego zasobu na potrzeby Wykonawcy składającego ofertę. W celu oceny, czy Wykonawca będzie dysponował niezbędnymi zasobami w stopniu umożliwiającym należyte wykonanie zamówienia publicznego oraz oceny, czy stosunek łączący Wykonawcę z tymi podmiotami gwarantuje rzeczywisty dostęp do ich zasobów, Zamawiający żąda dokumentu, który określa w szczególności: a) zakres dostępnych Wykonawcy zasobów innego podmiotu; b) sposób wykorzystania zasobów innego podmiotu przez Wykonawcę, przy wykonaniu zamówienia publicznego; c) zakres i okres udziału innego podmiotu przy wykonaniu zamówienia publicznego; d) czy podmiot, na zdolnościach którego Wykonawca polega w odniesieniu do warunków udziału w postępowaniu dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, zrealizuje roboty budowlane lub usługi, których wskazane zdolności dotyczą”.

Wykonawca załączył do oferty zobowiązania z dnia 17 lipca 2017 roku złożone przez Zakład Usług Budowlanych BUDMEL Zyguła, Kapusta, sp. j., w którym ów wykonawca zobowiązał się do oddania do dyspozycji wykonawcy „(...) niezbędnych zdolności technicznych i zawodowych w zakresie: - poświadczenia posiadania doświadczenia zawodowego w postaci referencji, za zrealizowanie dwóch zamówień polegających na budowie kanału deszczowego i odwodnień, o wartości nie mniejszej niż 500.000,00 zł każde”. Z treści zobowiązania nie wynika m.in. sposób wykorzystania zasobów innego podmiotu przez wykonawcę przy wykonaniu zamówienia publicznego oraz zakres i okres udziału innego podmiotu przy wykonaniu zamówienia publicznego.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 25 sierpnia 2017 roku (500018342-N-2017). W tym samym dniu Wójt Gminy Henryk Gajda zatwierdził protokół z postępowania.

Z Dziennika Budowy (bez daty i numeru)³⁸ wynika, że roboty zostały zrealizowane w okresie 4 sierpnia – 18 października 2017 roku, co potwierdza wpis inspektora nadzoru. Protokolarnego odbioru zadania – bez uwag – dokonano w dniu 25 października 2017 roku. Zamawiającego reprezentował m.in. Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami Sylwester Izbicki.

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
	ZISIRD KAN-WO-BUD	Marek Wosiński Umowa z dn. 02.08.2016 r.	400.000,00	

³⁸ Inwestor nie był zobligowany do prowadzenia dziennika budowy dla robót objętych zgłoszeniem, jednakże taki obowiązek wynikał z umowy.

1.	17/2017 25.10.2017 27.10.2017	Wykonanie robót budowlanych. Protokół odbioru z dn. 25.10.2017 r.	400.000,00	22.11.2017
----	-------------------------------------	---	------------	------------

Koszty inwestycji

Lp.	Nr faktury Data wystawienia Data wpływu	Przedmiot płatności	Należność brutto (zł)	Data zapłaty Uwagi
DOKUMENTACJA TECHNICZNA			18.696,00	
REALIZACJA INWESTYCJI			400.000,00	
NADZÓR INWESTORSKI			6.519,00	
POZOSTAŁE KOSZTY			5.116,80	
1.	71/16 01.08.2016 01.08.2016	Mapa d/c projektowych (Pracownia Geodezyjna GEOMIAR s.c. A. Bednarski M. Ciniewski; 95-200 Pabianice, ul. Orla 10-12)	3.444,00	09.08.2016
2.	134/2016 16.09.2016 21.09.2016	Opracowanie opinii geotechnicznej (PROGEOL – Usługi Geologiczne Jan Szataniak; 97-400 Bełchatów, ul. Broniewskiego 19)	1.672,80	30.09.2016
RAZEM			430.331,80	

Przyjęto na stan środków trwałych na podstawie OT z dnia 31 października 2017 roku na kwotę 430.331,80 zł. Zabezpieczenie środków na realizację inwestycji dokonano uchwałą nr XXXIII/301/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 29 grudnia 2016 roku – 400.000,00 zł oraz uchwałą – zwiększono środki do kwoty 410.000,00 zł.

AKTA KONTROLI [A-15, s.678-830]: Kosztorys inwestorski, specyfikacja istotnych warunków zamówienia, oferta KAN-WO-BUD, wezwanie do złożenia dokumentów z dnia 24 lipca 2017 roku wraz z dokumentami złożonymi przez wykonawcę, umowa z dnia 2 sierpnia 2017 roku z Markiem Wosińskim (NAK-WO-BUD, protokół z postępowania.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. Zasady ewidencji składników majątkowych

Zasady ewidencji składników majątkowych określono w instrukcji inwentaryzacyjnej, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 92/2014 Wójta Gminy Pabianice z dnia 24 października 2014 roku oraz rozdziale 5 – „Zasady wyceny aktywów i pasywów” polityki rachunkowości wprowadzonej w życie zarządzeniami Wójta Gminy Pabianice nr 104 z dnia 29 grudnia 2017 roku oraz nr 127 z dnia 30 grudnia 2014 roku.

W wymienionych zarządzeniach określono metody wyceny aktywów i pasywów obejmujące zasady ewidencjonowania środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w tym:

- środki trwałe na dzień bilansowy wycenia się wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy, z wyjątkiem gruntów, które nie są umarzone;
- odpisy umorzeniowe środków trwałych dokonywane są stopniowo, z wyjątkiem gruntów, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania;

- umorzenie środków trwałych ujmowane jest na koncie 071 na koniec roku, w korespondencji z kontem 400; j
- jednostka w opisie zasad (polityki) rachunkowości, nie określiła jakie niskocenne przedmioty, które nie są składnikami danego obiektu inwentarzowego, zaliczyć lub nie do środków trwałych, mimo że okres ich użytkowania jest dłuższy niż rok;
- dla środków trwałych przyjęta została metoda liniowa naliczania amortyzacji;
- pozostałe środki trwałe ujmowane są w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 i umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie ujmowane jest na koncie 072, w korespondencji z kontem 401;
- wartości niematerialne o wartości początkowej wyższej od wartości wymienionej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych podlegają umorzeniu na podstawie stawek amortyzacyjnych określonych w ww. ustawie. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071;
- ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 020 umożliwia obliczenie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział na umarzane jednorazowo w momencie zakupu w wartości nie wyższej niż 10.000,00 zł oraz na wartości niematerialne i prawne umarzane stopniowo o wartości wyższej niż 10.000,00 zł - wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych traktowane są jako pozostałe WNiP i umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania na koncie 072.

Księgi inwentarzowe prowadzone są z zastosowaniem programu komputerowego XPERTIS firmy Macrologic S.A. z Łodzi wersja 12.41. W wyniku kontroli stwierdzono, że w wersji elektronicznej ewidencjonowane były wyłącznie środki trwałe i pozostałe środki trwałe, natomiast wartości niematerialne i prawne jednostka ewidencjonuje w księgach inwentarzowych prowadzonych ręcznie.

Prowadzenie szczegółowej analitycznej ewidencji środków trwałych w formie elektronicznych ksiąg inwentarzowych, przypisano do zakresu obowiązków Pani AGNIESZKI NIEZGODA – inspektora ds. księgowości podatkowej (zakres czynności znak: SOR.2003.6.2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku). Ewidencjonowanie pozostałych środków trwałych – w tym samym programie komputerowym – przypisano Pani ANECIE KOBYLARCZYK – inspektorowi ds. księgowości budżetowej (zakres czynności znak: SOR.2003.6.2015 z dnia 29 listopada 2017 roku). Natomiast księgę inwentarzową wartości niematerialnych i prawnych w wersji papierowej prowadziła Skarbnik Gminy Pani MARIA NOWICKA.

W wyniku kontroli stwierdzono, że ewidencja księgowa majątku Gminy Pabianice prowadzona była syntetycznie dla kont zespołu 0 – „Majątek trwałe”, w postaci komputerowych baz danych (dziennik i księga główna: konta 011, 013, 020, 071) przez Panią MAGDALENĘ BARTŁOMIEJCZYK – inspektora ds. księgowości budżetowej, z uszczegółowieniem wymaganym przepisami obowiązującego do końca 2017 roku rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760).

Wykaz kont syntetycznych oraz zasady funkcjonowania zostały wskazane i opisane w zakładowym planie kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – „Majątek trwały”, który zawierał konta:

Numer konta	Nazwa konta
011	Środki trwałe
013	Pozostałe środki trwałe
014	Zbiory biblioteczne
015	Mienie zlikwidowanych jednostek
016	Dobra kultury
020	Wartości niematerialne i prawne
030	Długoterminowe aktywa finansowe
071	Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
072	Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych
073	Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe
080	Inwestycje (środki trwałe w budowie)

2. Ubezpieczenie majątku

W czasie postępowania kontrolnego stwierdzono, że ubezpieczenia majątku kontrolowanej jednostki oraz gminnych jednostek organizacyjnych na rok 2018 dokonano w COMPENSA Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. VIENNA INSURANCE GROUP Oddział w Łodzi. Zestawienie zawartych polis ubezpieczeniowych obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Numer rejestracyjny pojazdu	Numer polisy	Okres ubezpieczenia	Wysokość składki ubezpieczeniowej (zł)	Data zapłaty
MAJĄTKOWE						
1	NNW ubezpieczenie grupowe członków OSP i MDP		1111-4310284	01.01.2018 – 31.12.2018	4.536,00	29.01.2018
2	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk		9802-0057851	01.01.2018 – 31.12.2018	14.026,00	29.01.2018
3	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej		1306-1022820	01.01.2018 – 31.12.2018	10.500,00	29.01.2018
KOMUNIKACYJNE						
4	Ciągnik TD70D	EPA 1WE8	22089-1003923	01.01.2018 – 31.12.2018	205,00	29.01.2018
5	Przyczepa ciągnikowa PRONAR	EPA 7X31	22089-1003926	01.01.2018 – 31.12.2018	150,00	29.01.2018
6	IVECO A65C15	EPA 97FF	22089-1003985	01.01.2018 – 31.12.2018	835,00	29.01.2018
7	AUTOSAN SEMITRAILER	EPA 20JE	22089-1003918	01.01.2018 – 31.12.2018	3.195,00	29.01.2018
8	FORD FT310	EPA RA11	22089-1004436	01.01.2018 – 31.12.2018	845,00	29.01.2018
9	PEUGEOT BOXER	EPA 9UJ8	22089-1003817	01.01.2018 – 31.12.2018	845,00	29.01.2018
10	SCANIA P400	EPA 3EM8	22089-1003994	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018

11	PEUGEOT BOXER	EPA 67EK	22089-1003808	01.01.2018 – 31.12.2018	845,00	29.01.2018
12	JELCZ 120M	LDL 8355	22089-1003812	01.01.2018 – 31.12.2018	820,00	29.01.2018
13	DAEWO LUBLIN	LFW 3839	22089-1003806	01.01.2018 – 31.12.2018	845,00	29.01.2018
14	RENAULT MASTER	EPA V072	22089-1003820	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
15	IVECO 109-14 ZETA	EPA 71H5	22089-1003831	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
16	PEUGEOT BOXER	EPA 62S4	22089-1003825	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
17	MERCEDES ATEGO	EPA 96TS	22089-1003827	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
18	MAN 18.280	EPA 2TU3	22089-1003987	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
19	DAEWO LUBLIN	LWR 8178	22089-1003867	01.01.2018 – 31.12.2018	840,00	29.01.2018
20	JELCZ 416	EPA 97EK	22089-1003873	01.01.2018 – 31.12.2018	820,00	29.01.2018
21	VOLVO FM	EPA 1NT4	22089-1003900	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
22	PEUGEOT BOXER	EPA MC16	22089-1003998	01.01.2018 – 31.12.2018	810,00	29.01.2018
23	ZSP NIEWIADÓW	EPA XM40	22089-1003822	01.01.2018 – 31.12.2018	150,00	29.01.2018
24	FIAT DUCATO	EPA P397	22089-1003904	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
25	RENAULT MIDLUM	EPA 99R8	22089-1003990	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
26	PEUGEOT BOXER	EPA RR33	22089-1004001	01.01.2018 – 31.12.2018	810,00	29.01.2018
27	DAEWO LUBLIN	EPA M408	22089-1003906	01.01.2018 – 31.12.2018	830,00	29.01.2018
28	VOLVO FLL	EPA 9M65	22089-1003910	01.01.2018 – 31.12.2018	820,00	29.01.2018
29	DAEWO LUBLIN	EPA 8AL3	22089-1003914	01.01.2018 – 31.12.2018	845,00	29.01.2018

Ubezpieczeniem mienia od wszystkich ryzyk (polisa nr 9802-0057851) zawartym na okres od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku objęto:

- Szkołę Podstawową w Bychlewie,
- Szkołę Podstawową w Pawlikowicach,
- Dom Nauczyciela w Pawlikowicach,
- Szkołę Podstawową w Żytowicach,
- Szkołę Podstawową i Gimnazjum w Piątkowisku,
- Szkołę Podstawową w Petrykozach,
- Urząd Gminy w Pabianicach,
- Bibliotekę w Piątkowisku,
- Budynek Sportowo-Rekreacyjny w Piątkowisku,
- Ośrodek Zdrowia w Petrykozach „STARY”,
- Ośrodek Zdrowia w Petrykozach „Nowy”,
- Świetlicę Wiejską w Woli Żytowskiej,
- Stację uzdatniania wody Żytowice,
- Stację uzdatniania wody Rydzyny,
- Stację uzdatniania wody Górka Pabianicka,
- Ośrodek Zdrowia w Pawlikowicach,
- Szkołę Podstawową w Żytowicach,

- LKS Jutrzenka Bychlew,
- Dom Ludowy w Bychlewie,
- garaże w Piątkowisku,
- garaże – Magazyn O.C. w Piątkowisku,
- świetlicę wiejską w Koninie,
- świetlicę wiejską w Hermanowie,
- budynek dawnej szkoły podstawowej w Rydzynach,
- świetlicę wiejską w Jadwininie,
- oświetlenie hybrydowe na terenie gminy,
- boisko wielofunkcyjne wraz z wyposażeniem i oświetleniem solarnym,
- sprzęt siłowy zewnętrzny,
- trybunę sportową w Piątkowisku,
- drogowe oświetlenie hybrydowe.

Wymienione polisy stanowiły kontynuację umów zawartych przez Gminę Pabianice z ww. ubezpieczycielem w latach wcześniejszych. Płatności za wszystkie polisy dokonano w dniu 29 stycznia 2018 roku, co stwierdzono na podstawie wyciągu bankowego WB nr 22/2018.

3. Ewidencja środków trwałych – konto 011, 013.

3.1. Urządzenia księgowe

Konto 011 – Środki trwałe

Obowiązująca w Urzędzie polityka rachunkowości określała konto 011 jako służące do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, które są umarzane stopniowo (z wyjątkiem gruntów) na podstawie aktualnego planu amortyzacji, według stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zgodnie z ewidencją księgową konta 011 wartości wykazane jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2017 roku wynosiły:

Bo 65.881.556,96 zł,
Bz 71.753.599,75 zł.

Księgi inwentarzowe środków trwałych (ewidencja analityczna) prowadzone były według następujących grup klasyfikacji środków trwałych, które na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiały wartości:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017 r. (zł)
1	Grunty - grypa O	7.132.531,75
2	Budynki i lokale - grupa I	4.665.696,08
3	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej - grypa II"	58.195.432,81
4	Kotły i maszyny energetyczne - grypa III	68.450,00
5	Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty - grypa IV	322.062,76
6	Maszyny, urządzenia i aparaty techniczne - grypa V	127.921,07
7	Urządzenia techniczne - grypa VI	176.453,24
8	Środki transportu - grypa VII	790.653,03

9	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane - grypa VIII	274.399,01
10	Inwentarz żywy grypa IX	0,00
Razem konto 011:		71.753.599,75

W celu sprawdzenia zgodności prowadzonej ewidencji analitycznej z obowiązującą klasyfikacją rodzajową środków trwałych, wybrano środki trwałe zaewidencjonowane w grupie II – „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej” oraz przypisane do grupy IV – „Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty”.

W wyniku kontroli stwierdzono, że księga inwentarzowa środków trwałych prowadzona była w formie elektronicznej w oparciu o klasyfikację rodzajową środków trwałych (KŚT), stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1864). W przedłożonych kontrolującym wydrukach księgi inwentarzowej środków trwałych nie wskazano, między innymi: liczby porządkowej, daty nabycia i daty przyjęcia środka trwałego, dokumentu stwierdzającego jego nabycie oraz daty likwidacji oraz jej przyczynę albo datę zbycia. Należy zauważyć, że przepisy w żaden sposób nie określają sposobu w jaki jednostka samorządowa ma prowadzić ewidencję środków trwałych. Konieczne jest jednak zawarcie w niej konkretnych elementów. Zgodnie z regulacjami wzór ewidencji środków trwałych musi zawierać co najmniej:

1. liczbę porządkową;
2. datę nabycia;
3. datę przyjęcia do używania;
4. określenie dokumentu stwierdzającego nabycie;
5. określenie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej;
6. symbol Klasyfikacji Środków Trwałych;
7. wartość początkową;
8. stawkę amortyzacyjną;
9. kwotę odpisu amortyzacyjnego za dany rok podatkowy i narastająco za okres dokonywania tych odpisów, w tym także, gdy składnik majątku był kiedykolwiek wprowadzony do ewidencji (wykazu), a następnie z niej wykreślony i ponownie wprowadzony;
10. zaktualizowaną wartość początkową;
11. zaktualizowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych;
12. wartość ulepszenia zwiększającą wartość początkową;
13. datę likwidacji oraz jej przyczynę albo datę zbycia.

Tylko dokument, w którym znajdują się wymienione powyżej elementy można zakwalifikować jako zgodny z przepisami.

Ponadto kontrolujący wnoszą uwagi do lakonicznych zapisów w księgach inwentarzowych, kartach środka trwałego oraz protokołach OT i PT, dotyczących charakterystyki skontrolowanych środków trwałych zaewidencjonowanych w poszczególnych grupach, mianowicie:

- GRUPA II – „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej” - w przypadku budowy oświetlenia, sieci wodociągowych czy dróg jako ich charakterystykę wpisano jedynie: „oświetlenie hybrydowe w ...”, „oświetlenie uliczne w ...”, „oświetlenie solarne w ...”; „wodociąg w ...”, „droga asfaltowa Jadwinin”, „nawierzchnia drogi emulsyjno-grysowa w Janowicach”,

„droga we wsi Gorzew”, „droga o nawierzchni destruktywnej Majówka” -
- nie wskazując zwięzłej charakterystyki środka trwałego, np.
poszczególnych części składowych; danych technicznych
charakteryzujących dany środek, itp. Ponadto żadnemu środkowi
trwałemu zaewidencjonowanemu w grupie II podgrupa 21 i 22 rodzaj
210, 211, 220, 225, 226, 290 i 291 (226 pozycji) - nie nadano numeru
porządkowego, nie wskazano daty nabycia i przyjęcia do użytkowania, jak
również daty likwidacji i jej przyczyny oraz datę zbycia;

- GRUPA IV - „Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty”, na przykład
w przypadku środków trwałych zaewidencjonowanych w grupie IV
podgrupie 44 i 49 rodzaj: 441 i 491 (37 pozycji) - - jako ich
charakterystykę wpisano jedynie: „zestaw komputerowy z programem do
Urzędu”, „laptop z oprogramowaniem sys.-biurowym” - nie wskazując
ich poszczególnych części składowych, daty produkcji, budowy, numeru
fabrycznego, danych technicznych charakteryzujących dany środek, itd.

*AKTA KONTROLI [A-16, s.831-897]: Wydruk stron księgi inwentarzowej środków trwałych
poddanych kontroli (konto 011 – grupa II i grupa IV) oraz przykładowych protokołów przyjęcia
środka trwałego OT.*

Należy pamiętać, że dokument OT jest dokumentem księgowym,
stwierdzającym dokonanie operacji zaewidencjonowania środka trwałego.
Zgodnie z przepisami art.21 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku
o rachunkowości, dowód księgowy powinien zawierać co najmniej
następujące elementy:

- określenie rodzaju dowodu, numeru identyfikacyjny,
- określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej,
- opis operacji oraz jej wartość,
- datę dokonania operacji oraz datę sporządzenia dowodu,
- podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której
przyjęto składniki aktywów,
- stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia
w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia
dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), wraz z podpisem osoby
odpowiedzialnej za te wskazania.

Dokument przyjęcia środka trwałego (OT) powinien zawierać również, poza
obowiązkowymi elementami wynikającymi wprost z przepisów o dowodach
księgowych, takie elementy jak: [1] nazwę środka trwałego, wynikającą
z przepisów w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych; [2] zwięzłą
charakterystykę środka, np. poszczególne części składowe, datę produkcji,
budowy, numer fabryczny, dane techniczne charakteryzujące dany środek,
itd.; [3] wartość środka trwałego; [4] symbol klasyfikacji rodzajowej
środka trwałego, roczną stawkę amortyzacji, numer inwentarzowy.
Powyższe wynika z praktyki księgowej, gdyż zgodnie z przepisami ustawy
o rachunkowości, środek trwały podlega amortyzacji, której rozpoczęcie
następuje w miesiącu następującym po miesiącu, w którym przyjęto środek
trwały na stan. Na dzień przyjęcia środka trwałego do używania należy
natomiast ustalić okres lub stawkę i metodę jego amortyzacji. Wynika to
bezpośrednio z art. 32 ust. 3. ustawy o rachunkowości.

Konto 013 – pozostałe środki trwałe w używaniu

Zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości, konto 013 – „Pozostałe środki trwałe” służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności lub działalności finansowo wyodrębnionej. Pozostałe środki trwałe obejmują środki trwałe o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w art. 16d ust.1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Na stronie Wn konta 013 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu. Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności: [1] środki trwałe przyjęte do używania z zakupu lub inwestycji; [2] nadwyżki środków trwałych w używaniu; [3] nieodpłatne otrzymanie środka trwałego. Natomiast po stronie Ma konta 013 księguje się: [1] wycofanie środków trwałych z używania wskutek likwidacji, zniszczenia lub zużycia, sprzedaży, nieodpłatnego przekazania oraz zdjęcia z ewidencji syntetycznej; [2] ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu.

Zgodnie z ewidencją księgową konta 013 wartości wykazane jako bilans otwarcia i bilans zamknięcia w 2017 roku wynosiły:

Bo	- 1.130.132,08 zł,
Bz	- 1.151.600,60 zł.

Ewidencja pozostałych środków trwałych prowadzona była komputerowo. Pozostałe środki trwałe ewidencjonowano według pomieszczeń, w których się znajdowały.

Pozostałe środki trwałe w używaniu (wyposażenie) wycenia się według cen zakupu brutto, tj. łącznie z podatkiem VAT. Pozostałe środki trwałe umarza się w pełnej wartości poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowano na koncie 072 w korespondencji z kontem 401 – „Zużycie materiałów i energii”. Kontrolowana jednostka nie ustaliła dolnej granicy wartości pozostałych środków trwałych podlegających ewidencji ilościowo-wartościowej. Ewidencją ilościowo-wartościową kontrolowana jednostka obejmuje - bez względu na ich wartość - wszystkie składniki majątkowe zaliczone do pozostałych środków trwałych obejmujące - między innymi - wyposażenie biur, np.: [1] meble biurowe (szafy, biurka, krzesła, itp.), [2] sprzęt komputerowy, maszyny liczące i piszące, itp.

Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2017 rok

Zwiększenia i zmniejszenia ogółem w poszczególnych grupach środków trwałych - obroty na koncie 011 - obrazuje poniżej zamieszczona tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2017 r. (zł)	Zwiększenia (zł)	Zmniejsze- nia (zł)	Stan na 31.12.2017 r. (zł)
1	Grunty grypa O	6.971.519,91	161.011,84		7.132.531,75
2	Budynki i lokale grupa I	4.686.356,08	9.840,00	30.500,00	4.665.696,08
3	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej grypa II"	52.398.605,49	5.800.518,28	3.690,96	58.195.432,81
4	Kotły i maszyny energetyczne grypa III	68.450,00	0,00	0,00	68.450,00

5	Maszyny, urządzenia techniczne grypa IV	323.143,38	94.433,40	95.514,02	322.062,76
6	Maszyny, urządzenia i aparaty techniczne grypa V	107.011,07	20.910,00		127.921,07
7	Urządzenia techniczne grypa VI	17.9351,99	46.413,25	49.312,00	176.453,24
8	Środki transportu grypa VII	790.653,03	0,00	0,00	790.653,03
9	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane grypa VIII	356.466,01	30.936,00	113.003,00	274.399,01
10	Inwentarz żywy grypa IX	0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM KONTO 011:		65.881.556,96	6.164.062,77	292.019,98	71.753.599,75

Największe zwiększenie środków trwałych w 2017 roku nastąpiło w grupach II, 0 i IV, odpowiednio o: 5.800.518,28 zł, 161.011,84 zł i 94.433,40 zł.

Kontroli poddano dokumentację stanowiącą podstawę zwiększenia i zmniejszenia wartości środków trwałych w 2017 roku. Kontrolą objęto 100% środków trwałych zaewidencjonowanych w 2017 roku w księgach inwentarzowych w grupie II o łącznej wartości 5.800.518,28 zł i na koncie 011 oraz zmniejszenia środków trwałych o wartości 41.916,40 zł z uwagi na ich likwidację.

Zwiększenia

Lp.	Nazwa ŚT	Numer inwentarzowy	Wartość (zł) i data przyjęcia na stan ŚT	Podstawa wyceny wartości początkowej	Numer OT (PT)
1.	Odwodnienie ulicy Bacy w Petrykozach	T 738	53.442,43 31.05.2017	Faktura VAT nr 1/2017 z dnia 24.05.2017 r.	OT 106/2017 31.05.2017
2.	Piłkochwyty zamontowane na obiekcie sportowym w Bychlewie	T 732	9.999,90 23.06.2017	Faktura VAT 0989/17/FVS z dnia 8.06.2017 r.	OT 100/2017 23.06.2017
3.	Sieć wodociągowa Szynekiew	T 739	69.966,74 28.08.2017	Faktura VAT nr 17/2017 z dnia 1.08.2017 r.	OT 107/2017 28.08.2017
4.	Sieć wodociągowa w Janowicach	T 104	62.701,21 25.09.2017	Faktura VAT nr 59/2017 z dnia 13.09.2017 r.	OT 110/2017 25.09.2017
5.	Przebudowa drogi gminnej 108258E w Piątkowisku	T 742	2.257.317,68 30.09.2017	Rozliczenie finansowe inwestycji (środki z UE) - 30.09.2017 r.	OT 111/2017 30.09.2017
6.	Przebudowa drogi gminnej 108283E ul. Żłota w Piątkowisku	T 743	1.899.792,80 30.10.2017	Rozliczenie finansowe inwestycji (środki z UE) - 30.10.2017 r.	OT 112/2017 30.09.2017
7.	Przebudowa drogi gminnej Świątniki	T 745	281.989,91 26.10.2017	Rozliczenie finansowe inwestycji - 30.10.2017 r.	OT 114/2017 26.10.2017
8.	Odwodnienie terenu Szkoły Podstawowej w Bychlewie	T 747	430.331,80 31.10.2017	Protokół odbioru końcowego robót z dnia 25.10.2017 r.	OT-116/2017 31.10.2017

9.	Utwardzenie kruszywem drogowym terenu pod parking - Piątkowisko	T 748	9.500,00 31.10.2017	Faktura VAT FS/17/10/1 z dnia 10.10.2017 r	OT-117/2017 31.10.2017
10.	Sieć wodociągowa w m. Hermanów	T 755	48.644,07 30.11.2017	Faktura 22/2017 z dnia 2.11.2017 r.	OT 124/2017 30.11.2017
11.	Droga Janowice II	T 754	50.825,20 30.11.2017	Faktura 119/2017 z dnia 22.11.2017 r	OT 123/2017 30.11.2017
12.	Sieć wodociągowa w m. Rydzyny	T 761	85.860,40 15.12.2017	Rozliczenie finansowe inwestycji - 15.12.2017 r.	OT 130/2017 15.12.2017
13.	Chodnik przy drodze gminnej w Petrykozach	T 763	251.893,46 29.12.2017	Protokół odbioru końcowego robót z dnia 21.12.2017 r.	OT 132/2017 29.12.2017
14.	Zjazd z drogi powiatowej 4911E w Kudrowicach	T 762	13.653,00 29.12.2017	Protokół odbioru końcowego robót z dnia 27.12.2017 r.	OT 131/2017 29.12.2017
15.	Oświetlenie uliczne w Janowicach	T 765	135.616,05 28.12.2017	Rozliczenie finansowe inwestycji - 28.12.2017 r.	OT 134/2017 28.12.2017
16.	Droga we wsi Rydzyny ul. Szeroka	T 205	42.053,70 27.06.2017	Rozliczenie finansowe inwestycji - 27.06.2017 r.	OT ME-12/2017 27.06.2017
17.	Droga we wsi Rydzyny	T 218	46.063,50 27.06.2017	Rozliczenie finansowe inwestycji - 27.06.2017 r.	OT ME-1/2017 27.06.2017

Zmniejszenia

Kontrolą objęto zmniejszenia środków trwałych w 2017 roku na kwotę 41.916,40 zł, w związku z ich likwidacją. Wniosek o likwidację rzeczowych składników majątkowych Gminy Pabianice w dniu 30 października 2017 roku złożył inspektor Pan Mariusz Rzepkowski (informatyk). Członkowie stałej komisji likwidacyjnej dokonali w dniu 13 listopada 2017 roku oględzin niżej wymienionych środków trwałych – stwierdzając, że z uwagi na zużycie i uszkodzenia nadają się one jedynie do likwidacji przez utylizację. W związku z powyższym dokonano likwidacji niesprawnego, uszkodzonego sprzętu jak niżej:

Lp.	Numer inwentarzowy	Nazwa środka trwałego	Ilość (szt.)	Wartość (zł)	Sposób fizycznej likwidacji
1.	491/49135 cz.	Komputer PC	1	1.538,00	Przekazanie do utylizacji
2.	491/49132	Komputer MAXDATA	1	3.174,44	
3.	803/8036	Kserokopiarka Mita DC2060	1	7.390,00	
4.	T646	Komputer HP 8000 Elite CMT CZC03551FR	1	18.288,56	
5.	T647	Monitor CN 8040FFI	1	1.279,66	
6.	T648	Drukarka HP Laser Jet 1100	1	2.385,69	
7.	T649	Skaner HPG4050 CN059A70S6	1	2.237,79	
8.	T650	UPS 5S1227T14926	1	925,98	
9.	491/49145	Natasq UTMU70	1	4.696,28	
RAZEM:				41.916,40	

Likwidację ww. sprzętu w dniu 13 listopada 2017 roku zatwierdził Wójt Gminy Pabianice – Pan Henryk Gajda. Zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny przekazano w dniu 16 listopada 2017 roku do utylizacji firmie EKOREGION Zakład Instalacja

Przetwarzania Odpadów w Bełchatowie. Przed oddaniem sprzętu do utylizacji z likwidowanych komputerów wymontowano dyski twarde.

Na wszystkie środki trwałe poddane utylizacji w dniu 17 listopada wystawiono druki LT – likwidacja środka trwałego.

Ustalenia kontroli:

W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 011 stanowiły: [1] protokół przyjęcia środka trwałego [OT] – po nabyciu nieruchomości lub po zakończeniu procesu inwestycyjnego. Przyjęcie na stan środka trwałego po zrealizowaniu dostawy dokonywane było na podstawie faktury lub polecenia księgowania; [2] protokół przekazania-przyjęcia środka trwałego [PT].
- Na dowodach OT i PT podpis składał Wójt Gminy – Pan Henryk Gajda jako osoba, której powierza się pieczęć nad przyjętym środkiem trwałym.
- Przychody środków trwałych pochodzących z inwestycji lub zakupu - wprowadzane do ewidencji księgowej oraz do ksiąg inwentarzowych na bieżąco, tj. bezpośrednio po ich nabyciu lub oddaniu do użytkowania. **Stwierdzono przypadek przyjęcia na stan środków trwałych drogi gminnej w Świątnikach na podstawie OT-114/2017 z dnia 26 października 2017 roku, tj. 4 dni wcześniej niż nastąpiło rozliczenie inwestycji, które miało miejsce w dniu 30 października 2017 roku.**
AKTA KONTROLI [A-17, s.898-905]: Kserokopia karty środka trwałego pn. „Droga gminna przez wieś Świątniki”, OT nr 114/2017 z dnia 26 października 2017 roku, rozliczenie finansowe inwestycji z dnia 30 października 2017 roku.
- Wartości środków trwałych wykazane w bilansie jednostki budżetowej sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 roku były zgodne z wartościami wynikającymi z ewidencji księgowej i ksiąg inwentarzowych.

Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2017 rok

Konto 071

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zgodnie z ewidencją księgową saldo Ma konta 071 – umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych za 2017 rok przedstawiało się następująco:

- B.O. na dzień 1 stycznia 2017 roku – 16.650.318,05 zł,
- B.Z. na dzień 31 grudnia 2017 roku – 18.571.039,33 zł.

Odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dokonywano w systemie komputerowym, oddzielnie dla poszczególnych grup środków trwałych.

Umorzenia środków trwałych
na dzień 31 grudnia 2017 roku

Grupa	Umorzenia na 01.01.2017 r. (zł)	Naliczenie za 2017 rok (zł)	Zmniejszenia (zł)	Stan umorzeń narastająco na dzień 31.12.2017 r. (zł)	Wartość netto środków trwałych na 31.12.2017 r. (zł)
O	-	-	-	-	7.132.531,75
I	871.167,74	96.751,63	1.715,62	966.203,75	3.699.492,33
II	14.280.801,95	1.944.629,15	161,52	16.225.269,58	41.970.163,23
III	55.552,02	1.426,20	0,00	56.978,22	11.471,78
IV	257.336,83	21.016,62	95.514,02	182.839,43	139.223,33
V	74.969,88	9.605,40	0,00	84.575,28	43.345,79
VI	74.808,84	13.805,14	37.949,00	50.664,98	125.788,26
VII	784.983,03	4.650,00	0,00	789.633,03	1.020,00
VIII	194.578,74	39.218,01	60.025,79	173.770,96	100.628,05
IX	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
RAZEM:	16.594.199,03	2.131.102,15	195.365,95	18.529.935,23	53.223.664,52

Kontroli poddano w sposób wrywkowy prawidłowość zastosowania stawek amortyzacyjnych dla środków trwałych zaszergowanych do II i IV grupy rodzajowej. W wyniku kontroli stwierdzono, że: [1] do obliczania odpisów umorzeniowych stosowano prawidłowe stawki amortyzacyjne, zgodne z załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych; [2] dokonano prawidłowego obliczenia umorzeń; [3] odpisy umorzeniowe w ujęciu analitycznym za 2017 rok zostały obliczone dla każdego środka trwałego i zostały przedstawione w tabelach amortyzacyjnych z uwzględnieniem podziału na poszczególne grupy środków trwałych.

Konto 072

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania. Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 401.

Zgodnie z ewidencją księgową konta 072 umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w roku 2017 przedstawiało się w sposób następujący:

- B.O.- 1.01.2017 r. - 1.198.663,04 zł,
- Zwiększenia - 132.613,83 zł,
- Zmniejszenia - 118.980,91 zł,
- B.Z.- 31.12.2017 r. - 1.212.295,96 zł,
- Wartość netto pozostałych środków trwałych - 0,00 zł.

Natomiast umorzenie pozostałych środków trwałych (bez wartości niematerialnych i prawnych) w 2017 roku przedstawiało się następująco:

- B.O.- 1.01.2017 r. - 1 130 132,08 zł,
- Zwiększenia - 96.821,26 zł,
- Zmniejszenia - 75.352,74 zł,
- B.Z.- 31.12.2017 r. - 1.151.600,60 zł,
- Wartość netto pozostałych środków trwałych - 0,00 zł.

Na koncie 072 zaewidencjonowano umorzenie pozostałych środków trwałych, tj. składników majątku zaksięgowanych na koncie 013, dla których odpisy amortyzacyjne dokonywane są w 100% ich wartości w miesiącu wydania do użytkowania poprzez jednorazowe spisanie całej wartości w koszty jednostki.

2. Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych – konto 020.

Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej stanu wartości niematerialnych i prawnych. Wartość ujmuje się w cenie nabycia. Konto 020 obciąża się wartościami niematerialnymi i prawnymi nabytymi lub otrzymanymi nieodpłatnie, a uznaje z tytułu sprzedaży lub przekazania nieodpłatnego oraz z tytułu odpisania wartości niematerialnych i prawnych, do których prawa jednostki wygasły lub które stały się nieprzydatne. Na koncie 020 występują w szczególności nabywane do gospodarczego wykorzystania licencje na programy komputerowe. Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie – na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny – w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest według przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (z wyjątkiem związanych z pomocami dydaktycznymi) podlegają stopniowemu umorzeniu na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek amortyzacyjnych określonych w ustawie. Natomiast wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nie przekraczającej kwoty 3.500,00 zł – umarzane powinny być jednorazowo w miesiącu przyjęcia do użytkowania.

Według ewidencji księgowej konta 020 wartość wykazana jako bilans otwarcia i zamknięcia w 2017 roku wynosiła:

Bo	- 137.190,86 zł,
Zwiększenie	- 35.792,57 zł,
Zmniejszenia	- 63.566,17 zł,
Bz	- 109.417,26 zł.

Na saldo Wn konta 020 w kwocie 109.417,26 zł złożyły się wartości niematerialne i prawne umorzone w 100% w wysokości 60.695,36 zł oraz wartości umarzane stopniowo w wysokości 48.721,90 zł.

Na zwiększenie stanu wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 35.792,57 zł złożył się zakup licencji i programów komputerowych.

W wyniku kontroli stwierdzono, że księga inwentarzowa wartości niematerialnych i prawnych prowadzona była ręcznie – mimo zakupionego w 2016 roku programu komputerowego EXPERTIS. Księga inwentarzowa zawierała następujące pozycje dotyczące charakterystyki poszczególnych wartości: numer kolejny przychodu i rozchodu, datę przychodu względnie rozchodu, symbol i numer dowodu księgowego (faktura lub PK), nazwę przedmiotu (obiektu) oraz jego opis i stan, wartość przychodu i rozchodu, stan po zaksięgowaniu lub wyksięgowaniu licencji lub programu, uwagi odnośnie miejsca znajdowania się przedmiotu.

W poz. A-I bilansu Urzędu Gminy Pabianicach sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku, kontrolowana jednostka wykazała prawidłową wartość wartości niematerialnych i prawnych, tj. 7.617,80 zł (wartość brutto 109.417,26 zł minus umorzenie w wysokości 101.799,46 zł).

3. Ewidencja pozostałych składników majątkowych (materiały, finansowy majątek trwały)

Zgodnie z przyjętą polityką (zasadami rachunkowości), jednostka nie prowadzi gospodarki magazynowej. Zakupione materiały przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności.

Finansowy majątek trwały został opisany we wcześniejszej części protokołu kontroli w rozdziale II.7 – „Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych”. Na dzień 31 grudnia 2016 i 2017 roku wartość udziałów zaewidencjonowanych na koncie 030 wynosiła 501.500,00 zł. Saldo początkowe konta 030 w 2018 roku było zgodne z kwotą wykazaną w poz. A.IV.1 bilansu jednostki budżetowej sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Testy dotyczące ewidencji majątku stanowią załącznik nr 23 protokołu kontroli.

4. Inwentaryzacja

4.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Szczegółową kontrolą w zakresie przygotowania, przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji objęto dokumenty źródłowe z przeprowadzonej inwentaryzacji pełnej w 2017 roku.

W okresie objętym kontrolą zasady i terminy przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych w Urzędzie Gminy w Pabianicach zostały uregulowane w instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej w życie zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 92/2014 z dnia 24 października 2014 roku. W rozdziałach II-VI załącznika do ww. zarządzenia przedstawiono składniki majątku i metody dokonywania ich inwentaryzacji oraz określono terminy i częstotliwość. Ustalone w instrukcji inwentaryzacyjnej terminy przeprowadzania inwentaryzacji odpowiadały zapisom zawartym w art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Pełnienie nadzoru nad rocznymi i okresowymi inwentaryzacjami majątku Gminy sporządzanie rozliczeń inwentaryzacji składników majątkowych – przypisano głównemu księgowemu Pani MARIII NOWICKIEJ. Do obowiązków pracownika Referatu Finansowego – Pani ANETY KOBYLARCZYK – przypisano dokonanie wyceny spisanych z natury składników aktywów, ustalenie wartości spisanych składników aktywów, ustalenie różnic inwentaryzacyjnych i ujęcie ich w księgach rachunkowych oraz potwierdzenie prawidłowości sald wynikających z urzędzeń.

4.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Kontrolą objęto przygotowanie, przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji, przeprowadzonej w 2017 roku, stwierdzając co następuje:

- Wójt Gminy – na wniosek przewodniczącego stałej komisji inwentaryzacyjnej – Pan Romana Figla – zarządzeniem nr 91 z dnia 29 listopada 2017 roku zarządził przeprowadzenie pełnej rocznej inwentaryzacji mającej za zadanie spisanie składników majątkowych Gminy Pabianice według stanu na dzień 30 listopada 2017 roku, z wyjątkiem środków pieniężnych i papierów wartościowych w kasie, które należało spisać na dzień 31 grudnia 2017 roku.
- W celu zinwentaryzowania składników majątkowych w drodze spisu z natury, Wójt Gminy – tym samym zarządzeniem – powołał sześć dwuosobowych zespołów spisowych. Zadaniem zespołu spisowego było dokonanie – na oddzielnych arkuszach – spisu z natury: środków trwałych, pozostałych środków trwałych, materiałów, druków ścisłego zarachowania (w kasie) oraz zużytych i popsutych środków nie nadających się do dalszej eksploatacji.
- Natomiast pracownicy Referatu Finansowego zobowiązani byli do przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze potwierdzenia sald oraz drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z obowiązującymi dokumentami i weryfikacji wartości składników.

Metodą spisu z natury przeprowadzono inwentaryzację: środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz środków pieniężnych i innych wartości w kasie Urzędu Gminy.

Kontrolujący ustalili, że przed przystąpieniem do spisu z natury osoby materialnie odpowiedzialne złożyły oświadczenia, że wszystkie dowody rachunkowe przychodowe i rozchodowe, zostały wystawione i przekazane do księgowości jednostki oraz zostały ujęte w dokumentacji ewidencyjnej (księgach rachunkowych).

Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentacji (arkusze spisu, rozliczenia, protokoły inwentaryzacyjne, zestawienia obrotów i sald) kontrolujący stwierdzili, że dane dotyczące środków trwałych do arkuszy spisowych wpisywano długopisem. Nie stwierdzono przypadków dokonywania na nich zamazywań i przeróbek. W arkuszach spisowych środków trwałych – poza stanem rzeczywistym inwentaryzowanych składników majątku – wskazywano: nazwę jednostki, datę sporządzenia spisu z natury, numer arkusza, ilość stwierdzoną w wyniku pomiaru (liczenia, ważenia), podpisy osób dokonujących spisu, imię i nazwisko osoby materialnie odpowiedzialnej za stan składnika oraz jej podpis złożony na dowód nie zgłoszenia zastrzeżeń do zespołu spisowego, datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia spisu oraz datę na jaką przypada termin spisu. Arkusze spisu z natury sporządzano w dwóch egzemplarzach. Oryginał przekazano Skarbnikowi Gminy, a kopię – osobie materialnie odpowiedzialnej.

Zespoły spisowe dokonały spisu z natury w dniach 8-29 grudnia 2017 roku według stanu na dzień 30 listopada 2017 roku, w tym również kontrolę kasy, którą przeprowadzono w dniu 31 grudnia 2016 roku. Spisu z natury środków pieniężnych w kasie Urzędu zespół spisowy dokonał używając w tym celu specjalnego druku protokołu, którego wzór stanowi załącznik do instrukcji inwentaryzacyjnej. Poszczególne zespoły spisowe – po zakończonym spisie – złożyły sprawozdania opisowe z przebiegu spisu z natury, w których dokonano rozliczenia pobranych arkuszy. Przeprowadzenie spisów z natury przez poszczególne zespoły spisowe

poddano kontroli, co potwierdziły sporządzone na tę okoliczność sprawozdania z kontroli.

Rozliczenie wyników inwentaryzacji składników majątkowych wykazało różnice inwentaryzacyjne. W wyniku przeprowadzonego spisu z natury stwierdzono niedobory w kwocie 3.773,03 zł (niedobory materiałów w kwocie 85,24 zł) oraz nadwyżkę w kwocie 3.240,00 zł (nadwyżkę materiałów w wysokości 12,80 zł). Niedobory stwierdzone w Domu Ludowym w Bychlewie dotyczyły: [1] wyposażenia o łącznej wartości 2.919,95 zł (lampa, odkurzacz, fotel, stolik, itp.); [2] strojów nisko-cennych o łącznej wartości 581,03 zł (chusta łowicka, czapka, fartuch, kierzce góralskie, itp.). Ponadto niedobór pozostałych środków trwałych w kwocie 44,28 zł (zapinka sprężynowa do gryfu) stwierdzono również w świetlicy wiejskiej w Woli Żytowskiej oraz brak jednej ławki z oparciem z kompletu mebli ogrodowych o wartości 227,77 zł w sołectwie Gorzew. Wszystkie wykazane niedobory – po wyjaśnieniu przyczyn ich powstania – komisja inwentaryzacyjna zawnioskowała o uznanie ich za niezawinione.

Różnice pomiędzy stanem ewidencyjnym a stanem spisanim materiałów w postaci: [1] destruktu asfaltowego (nadwyżka – 0,64 tony = 12,80 zł), [2] kruszywa mineralnego (niedobór – 1,65 tony = -85,24 zł) – ze względu na niewielkie rozbieżności, komisja inwentaryzacyjna zaproponowała uznać za pozorne, wynikające z braku możliwości dokonania precyzyjnego pomiaru w trakcie czynności spisowych.

Natomiast nadwyżkę wyposażenia w postaci 10 sztuk krzeseł plastikowych po 35,00 zł za sztukę oraz strojów ludowych o wartości 2.890,00 zł (zapaska, wełniak, bielonka, kaftan, koszula opoczyńska, wełniak, wianek śląski) stwierdzono w Domu Ludowym w Bychlewie (świetlicy wiejskiej). Po przeanalizowaniu powstałych różnic inwentaryzacyjnych, Skarbnik Gminy przychyliła się do wniosków komisji inwentaryzacyjnej w sprawie rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych, tj. uznanie ujawnionych w wyniku inwentaryzacji niedoborów w wyposażeniu za niezawinione i uznanie wykazanych nadwyżek oraz zaewidencjonowanie ich w sposób przewidziany w zakładowym planie kont. Decyzją Wójta Gminy stwierdzone niedobory w wyposażeniu w kwocie 3.773,03 zł uznano za niezawinione, nadwyżki w kwocie 3.240,00 zł należało zaksięgować, zaś różnice w ilości materiałów uznano za pozorne.

Po dokonaniu wyceny zinwentaryzowanych składników majątkowych sporządzono rozliczenie ilościowo-wartościowe wyników inwentaryzacji. Wyceny zinwentaryzowanych składników majątku dokonała Pani Aneta Kobylarczyk.

Drogą **porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników**, kontrolowana jednostka zinwentaryzowała następujące składniki majątkowe: środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony (sieci kanalizacyjne, wodociągowe), grunty oraz prawa zakwalifikowane do nieruchomości (grunty rolne, prawo użytkowania wieczystego), należności sporne i wątpliwe, należności i zobowiązania z tytułów publicznoprawnych, należności i zobowiązania wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych oraz inne zobowiązania (należności i zobowiązania wobec pracowników), pozostałe aktywa i pasywa (wartości niematerialne i prawne).

Na podstawie protokołów sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz dołączonych do nich: faktur, umów, kart analitycznych – przedłożonych kontrolującym stwierdzono, że dokonano weryfikacji sald wynikających z następujących kont:

- 011 – Środki trwałe – zweryfikowano środki o łącznej wartości 65.327.964,56 zł, w tym: [1] środki zaewidencjonowane w grupie 0 - grunty o łącznej wartości 7.132.531,75 zł; [2] środki trwałe zaewidencjonowane w grupie 2 (mosty, przepusty, drogi, oczyszczalnie, kanalizacje deszczowe) o wartości 58.195.432,81 zł,
- 020 – Wartości niematerialne i prawne – w wyniku weryfikacji stwierdzono, że na saldo w wysokości 109.417,26 zł złożyły się: [1] programy komputerowe i licencji umorzone w 100% o wartości 60.695,36 zł, [2] licencje częściowo umarzone – o wartości 48,721,90 zł,
- 030 – Finansowy majątek trwały – udziały w wysokości 501.500,00 zł w GS „Samopomoc Chłopska”,
- 080 – Środki trwałe w budowie – 951.344,21 zł (25 inwestycji),
- 135 – Rachunki środków funduszy specjalnych – ZFŚS – 11.125,61 zł,
- 139 – Pozostałe rozrachunki – sumy depozytowe z tytułu gwarancji należytego wykonania robót – salda 139-02 - 33.541,57 zł oraz 139-01 – 9,72 zł zgodne z wyciągiem bankowym,
- 201 – Zobowiązania z tytułu dostaw robót i usług – 148.704,38 zł (24 pozycje),
- 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych – 40.838,97 zł,
- 224 – Rozrachunki budżetu – strona Ma konta 224-1 – 1.130,49 zł dotyczyła zwrotu dotacji otrzymanej z budżetu Wojewody na prowadzenie spraw obywatelskich; strona Wn konta 224-4 - 95.496,00 zł (należności z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wykazane w sprawozdaniu jako dochody zrealizowane, ale bez przekazania środków finansowych do końca 2016 roku), strona Wn konta 224-3 – 682,97 zł - należności od urzędów skarbowych,
- 225 Rozrachunki z budżetami – saldo Wn w wysokości 779,10 zł dotyczyło naliczonego podatku VAT (UG) do rozliczenia w następnym okresie, natomiast saldo Ma w wysokości 4.010,00 zł dotyczyło podatku VAT (gmina) do zapłaty,
- 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne – strona Ma 42.335,13 zł (składki ubezpieczeniowe i PFRON - 3 pozycje),
- 231 – Rozrachunki z pracownikami – na dzień 31 grudnia 2017 roku konto 231 wykazywało saldo Ma w kwocie 216.378,96 zł, na które składały się zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego naliczonego za 2017 rok, tzw. „13” – 188.598,94 zł oraz wynagrodzenia wynikające umowy zlecenia i zwrot kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych – 27.780,02 zł,
- 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami – 26.136,25 zł (6 pożyczek mieszkaniowych z ZFŚS),
- 240 – Pozostałe rozrachunki zobowiązania w kwocie 472.164,62 zł dotyczyły: gwarancji i zabezpieczenia należytego wykonania robót, naliczonych odsetek od decyzji dotyczących opłat z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, składki polisy ubezpieczeniowej COMPENSA,
- 800 – Fundusz jednostki – saldo Ma w wysokości 31.416.154,46 zł stanowiło stan funduszu zasadniczego w środkach trwałych obrotowych,
- 851 – ZFŚS – saldo Ma 37.261,86 zł oznacza stan funduszu świadczeń socjalnych będącego w dyspozycji jednostki.

Przeprowadzenie inwentaryzacji metodą weryfikacji sald zostało udokumentowane protokołami weryfikacji ww. sald zawierającymi specyfikację inwentaryzowanych

sald, do których dołączono dokumentację będącą podstawą weryfikacji. Protokoły zostały podpisane przez zespoły dokonujący weryfikacji. We wszystkich protokołach weryfikacyjnych członkowie komisji potwierdzili, że salda wynikające z ww. kont są realne i prawidłowo ustalone. Protokoły z weryfikacji sald zostały zatwierdzone przez Wójta Gminy – Pana Henryka Gajdę oraz Skarbnika – Panią Marię Nowicką.

Rozliczenie wyników inwentaryzacji środków trwałych na dzień bilansowy, tj. 31 grudnia 2017 roku, poprzez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury na określony dzień przychodów i rozchodów (zwiększeń i zmniejszeń), jakie nastąpiły między datą spisu, tj. 30 listopada 2017 roku, a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych oraz w wyniku przeprowadzenia inwentaryzacji metodą weryfikacji sald – przedstawiono w poniżej zamieszczonej tabeli:

Wyszczególnienie	Wartość księgowa na dzień 31 grudnia 2017 roku (zł)	Spis z natury wg stanu na dzień 30 listopada 2017 roku (zł)	Wartość środków trwałych użytkowanych przez inne jednostki (zł)	Weryfikacja środków trwałych nie objętych spisem z natury i metodą potwierdzenia sald (zł)	Wartość gruntów, dróg i środków trwałych trudno-dostępnych (zł)	Razem inwentaryzacja (zł)
Konto 011-00 - grunty	7.132.531,75	-	-	257.295,78	6.875.235,97	7.132.531,75
Konto 011-01 - budynki	4.665.696,08	4.665.696,08	-	-	-	4.665.696,08
Konto 011-02 - budowle, obiekty inżynierii wodnej i lądowej	58.195.432,81	-	-	-	58.195.432,81	58.195.432,81
Konto 011-03 - kotły, maszyny energetyczne	68.450,00	68.450,00	-	-	-	68.450,00
Konto 011-04 - maszyny, urządzenia, aparaty ogólnego zastosowania	322.062,76	322.062,76	-	-	-	322.062,76
Konto 011-05 - maszyny, urządzenia, aparaty specjalnych branż	127.921,07	127.921,07	-	-	-	127.921,07
Konto 011-06 - urządzenia techniczne	176.453,24	176.453,24	-	-	-	176.453,24
Konto 011-07 - środki transportowe	790.653,03	790.653,03	-	-	-	790.653,03
Konto 011-08 - wyposażenie - narzędzia	274.399,01	256.639,01	9.760,00	-	-	266.399,01 +8.000,00 274.399,01

i przyrzady ruchome						
RAZEM konto 011:	71.753.599,75	6.407.875,19	9.760,00	257.295,78	65.070.668,78	71.753.599,75

Metodą potwierdzenia sald zinventaryzowano aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych, pożyczki i kredyty bankowe. Stosownie do wymogów art.26 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w związku z koniecznością przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji, Wójt Gminy w dniu 11 grudnia 2017 roku zwrócił się do Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi o potwierdzenie sald na dzień 30 listopada 2017 roku posiadanych składników majątkowych w użytkowaniu na podstawie umowy użyczenia, mianowicie kserokopiarki z funkcją drukarki sieciowej marki MITA KM 2030 o wartości 9.760,00 zł i numerze inwentaryzacyjnym 803-80310. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji – Pan (...) ³⁹ na odcinku B potwierdzenia sald w zakresie składników majątkowych będących w użytkowaniu innych jednostek, poświadczył że ww. sprzęt znajduje się w ewidencji pozabilansowej sprzętu użyczonego (księga ewidencyjna XXI/79/1).

XI. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ ZAWARTYCH Z JST ORAZ ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

W 2017 roku Gmina Pabianice zawarła następujące umowy z JST w sprawie udzielenia pomocy finansowej na realizację poniżej opisanych zadań:

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie dotacji przyznanych dla jednostek sektora finansów publicznych na podstawie umów lub porozumień	Zaplanowana wysokość dotacji (zł)	Kwota dotacji przekazanej (zł)
600	60014	6300	Dotacja dla Powiatu Pabianickiego na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E w m. Żytowice	740.329,00	723.354,99
600	60014	6300	Dotacja dla Powiatu Pabianickiego na dofinansowanie zadania „Przebudowa dróg powiatowych nr 3310E w m. Rydzyny, Gmina Pabianice (dokumentacja)”	60.000,00	0,00
600	60014	6300	Dotacja dla Powiatu Pabianickiego na dofinansowanie zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E od granic gminy Pabianice do skrzyżowania z drogą gminna nr 108258E, Gmina Pabianice”	202.243,00	202.060,39

³⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

600	60004	2310	Dotacja celowa dla Miasta Pabianice na prowadzenie lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Pabianice	580.000,00	563.351,68
801	80101	2710	Dotacja dla Miasta Pabianice na pokrycie kosztów katechezy zatrudnionego w związku z nauczaniem religii dzieci z terenu Gminy Pabianice	6.789,20	6.789,20
801	80103	2710	Dotacja dla Miasta Pabianice na pokrycie kosztów katechezy zatrudnionego w związku z nauczaniem religii dzieci z terenu Gminy Pabianice	1.139,00	1.139,00
801	80104	2710	Dotacja dla Miasta Pabianice na pokrycie kosztów katechezy zatrudnionego w związku z nauczaniem religii dzieci z terenu Gminy Pabianice	1.527,30	1.527,30
801	80110	2710	Dotacja dla Miasta Pabianice na pokrycie kosztów katechezy zatrudnionego w związku z nauczaniem religii dzieci z terenu Gminy Pabianice	4.607,50	4.607,50
801	80142	2710	Dotacje dla Powiatu Pabianickiego z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzenia głównego konsultanta zatrudnionego w PODNiDM w Pabianicach realizującego zadania doradztwa metodycznego	8.000,00	8.000,00

Pomoc finansowa Gminy Pabianice na realizację zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E w miejscowości Żytowice, Gmina Pabianice”

W dniu 1 września 2016 roku pomiędzy Powiatem Pabianickim, a Gminą Pabianice reprezentowaną przez Wójta Gminy Pabianice - Pana Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy - Pani Marii Nowickiej, została zawarta umowa nr 1/2016 w sprawie współpracy Powiatu Pabianickiego z Gminą Pabianice w zakresie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E w miejscowości Żytowice Gmina Pabianice”, które zostanie zgłoszono do realizacji w ramach Programu Wieloletniego pod nazwą „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”. Szacunkowa wartość całkowita zadania opiewała na kwotę 2.949.611,00 zł natomiast Gmina zobowiązała się przekazać Powiatowi środki finansowe w wysokości nieprzekraczającej 740.329,00 zł. W umowie zawarto zapis, iż w przypadku zmniejszenia kosztów zadania środki Gminy nie przekroczą 50% kosztów zadania pomniejszonych o wysokość dotacji ze środków budżetu państwa. W umowie określono, że środki finansowe zostaną przekazane przez Gminę po otrzymaniu z Powiatu wniosku o wypłatę dotacji na formularzu stanowiącym załącznik do umowy. Powiat zobowiązany był również przedłożyć potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie umów z wykonawcami, kopie faktur i innych dokumentów potwierdzających wykonanie zadania w tym protokół odbioru prac. W umowie zawarto zapis dopuszczający składanie przez Powiat wniosków częściowych o wypłatę dotacji w przypadku otrzymania przez Powiat faktur częściowych od wykonawców robót. Gmina zobowiązała się przekazać środki finansowe w ciągu 15 dni od daty złożenia przez Powiat wniosku o płatność, Powiat natomiast przekazać Gminie rozliczenie końcowe zadania nie później niż do 12 listopada 2017 roku. W dniu

29 września 2017 roku zawarto aneks nr 1/2017 do umowy zawartej w dniu 1 września 2016 roku. Zgodnie z zapisami wynikającymi z aneksu obniżeniu do kwoty 2.888.800,00 zł uległy łączne koszty zadania. W związku z powyższym kwota dofinansowania, którą przekazać miała Gmina, wskazana w aneksie wyniosła 725.101,00 zł. Aneksem nr 2/2017 z dnia 10 listopada 2017 roku zmieniono termin na jaki pierwotnie zawarta została umowa (tj. do dnia 11 grudnia 2017 roku) wskazując okres realizacji zadania, nie później niż do dnia 31 grudnia 2017 rok. Tę samą datę tj. 31 grudnia 2017 roku wskazano jako termin złożenia przez Powiat Gminie rozliczenia końcowego. Zatwierdzenie przez Gminę rozliczenia nastąpić miało w terminie 7 dni od dnia złożenia przez Powiat rozliczenia dotacji (pierwotnie podany w umowie z dnia 1 września 2017 roku termin to 15 dni).

Rada Gminy Pabianice uchwałą nr XXVII/231/2016 z dnia 23 sierpnia 2017 roku wyraziła zgodę na udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Pabianickiemu do wysokości 740.329,00 zł na realizację ww. przedsięwzięcia.

W budżecie Gminy Pabianice na 2017 rok (dział 600 – Transport, łączność i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 60014 – Drogi publiczne powiatowe § 6300) – zabezpieczono środki w wysokości 725.101,00 zł na pomoc finansową dla Powiatu Pabianickiego na podstawie następujących uchwały nr XXXIII/301/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Pabianice na 2017 rok.

Pismem znak: DM.3032.8.2017 z dnia 12 grudnia 2017 roku Powiat Pabianicki przedłożył gminie Pabianice wniosek o wypłatę dotacji dla zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E w miejscowości Żytowice, Gmina Pabianice” prosząc o wypłatę dotacji w wysokości 723.354,99 zł. Do pisma dołączono wniosek o wypłatę dotacji, potwierdzone za zgodność kserokopie faktur za roboty budowlane oraz nadzór inwestorski, kopie umów z wykonawcami oraz protokół odbioru końcowego inwestycji. Pismem znak DM.3032.8.2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku Powiat Pabianicki przedłożył Gminie rozliczenie końcowe zadania wraz z potwierdzonymi za zgodność z oryginałem kopiami dowodów zapłaty za wykonane prace.

Kontrolowana jednostka środki w wysokości 723.354,99 zł przekazała na rachunek bankowy Powiatu w dniu 19 grudnia 2017 roku (wyciąg bankowy WB nr 265/2017).

Pomoc finansowa Gminy Pabianice na realizację zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E od granicy gminy Pabianice do skrzyżowania z drogą gminną nr 108258E, gmina Pabianice”

W dniu 19 kwietnia 2017 roku pomiędzy Powiatem Pabianickim, a Gminą Pabianice reprezentowaną przez Wójta Gminy Pabianice Pana Henryka Gajdę, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy – Pani Marii Nowickiej, została zawarta umowa w sprawie pomocy finansowej w formie dotacji celowej na zadanie „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E od granicy gminy Pabianice do skrzyżowania z drogą gminną nr 108258E, gmina Pabianice”. Gmina Pabianice zobowiązała się przekazać Powiatowi Pabianickiemu dotację do wysokości 125.000,00 zł, Powiat natomiast przeznaczyć ją na realizację zadania. Umowa została zawarta na okres realizacji zadania, ale nie później niż do dnia 16 grudnia 2017 roku. Zgodnie z zapisami zawartymi w umowie Gmina miała przekazać środki finansowe w ciągu 15 dni po przesłaniu przez Powiat rozliczenia zadania na podane konto starostwa Powiatowego w Pabianicach. Powiat zobowiązany był natomiast przekazać rozliczenie z realizacji zadania do dnia 16 listopada 2017 roku wraz z załączonymi kopiami umów z wykonawcami, kopiami

faktur i innych dokumentów potwierdzających wykonanie zadania w tym protokołem odbioru prac oraz zobowiązaniem Powiatu do przedstawiania Gminie najpóźniej w terminie 30 dni od dnia złożenia rozliczenia dowodu zapłaty wykonawcy za wykonane prace. Gmina zobowiązała się zatwierdzić rozliczenie dotacji w ciągu 15 dni od daty jego przedłożenia przez Powiat. W dniu 19 października 2017 roku zawarto aneks nr 1/2017 do umowy zawartej w dniu 19 kwietnia 2017 roku. Zgodnie z zapisami wynikającymi z aneksu zwiększeniu do wysokości 202.243,00 zł uległy środki finansowe, które Gmina zobowiązała się przeznaczyć na realizację zadania. Zmieniony został również termin na jaki zawarta została umowa tj. 24 grudnia 2017 roku oraz termin przekazania rozliczenia z realizacji zadania (do 24 listopada 2017 roku). W zawartym w dniu 6 grudnia 2017 roku aneksie nr 2 ponownie zmieniono okres na jaki zawarto umowę wskazując 31 grudnia 2017 roku, termin przekazania rozliczenia przesunięty został natomiast do dnia 15 grudnia 2017 roku.

Rada Gminy Pabianice uchwałą nr XXXVI/320/2017 z dnia 27 lutego 2017 roku wyraziła zgodę na udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Pabianickiemu do wysokości 125.000,00 zł na realizację ww. przedsięwzięcia. Natomiast uchwałą nr XLV/403/2017 z dnia 29 września 2017 roku Rada Gminy Pabianice postanowiła zwiększyć pomoc finansową na realizację zadania inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E od granicy gminy Pabianice do skrzyżowania z drogą gminną nr 108258E, gmina Pabianice” udzieloną Powiatowi Pabianickiemu do kwoty 202.243,00 zł

W budżecie Gminy Pabianice na 2017 rok na zadanie: „Przebudowa drogi powiatowej nr 4911E od granic gminy Pabianice do skrzyżowania z drogą gminną nr 108258E, gmina Pabianice” (dział 600 – Transport, łączność i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 60014 – Drogi publiczne powiatowe § 6300) – zabezpieczono środki w wysokości 202.243,00 zł na podstawie następujących uchwał Rady Gminy Pabianice: [1] 125.000,00 zł – uchwałą nr XXXVI/319/2017 z dnia 27 lutego 2017 roku; [2] 77.243,00 zł – uchwałą nr XLV/401/2017 z dnia 29 września 2017 roku.

Pismem znak: DM.3032.10.2017 z dnia 14 grudnia 2017 roku Powiat Pabianicki przedłożył gminie Pabianice rozliczenie z realizacji zadania prosząc jednocześnie o wypłatę dotacji w wysokości 202.060,39 zł. Do pisma dołączono potwierdzone za zgodność kserokopie faktur za roboty budowlane oraz nadzór inwestorski, kopie umów z wykonawcami, protokół odbioru końcowego inwestycji oraz zobowiązanie Powiatu Pabianickiego do przedstawienia dowodu zapłaty za fakturę nr 130/D/2017 z dnia 14 grudnia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku. W dniu 28 grudnia 2017 powyżej opisany dowód zapłaty został przez Powiat przedłożony.

Kontrolowana jednostka środki w wysokości 202.060,39 zł przekazała na rachunek bankowy Powiatu w dniu 19 grudnia 2017 roku (wyciąg bankowy WB nr 265/2017).

Ponadto kontroli poddano wydatki poniesione przez Gminę Pabianice na podstawie porozumień zawartych w 2017 roku w oparciu o uchwałę Rady Gminy Pabianice nr XXXIII/237/2009 z dnia 29 kwietnia 2009 roku w sprawie upoważnienia Wójta Gminy Pabianice do zawierania porozumień i umów dotyczących realizacji zadań z zakresu oświaty z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, jak i jednostkami administracji rządowej – ustalając, co następuje:

Porozumienie Prezydenta Miasta Pabianice pomiędzy Gminą Miejską Pabianice – Miastem Pabianice, a Gminą Pabianice dotyczące zasad zwrotu kosztów za dzieci, będące uczniami szkoły, dla której Gmina jest organem prowadzącym uczęszczające na religię w Pozaszkolnym Punkcie Katechetycznym działającym przy Zborze Kościoła Chrystusowego „Społeczność Chrześcijańska”

W dniu 28 listopada 2017 roku Wójt Gminy Pabianice Pan Henryk Gajda przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej zawarł z Miastem Pabianice reprezentowanym przez Prezydenta Miasta Pabianice Pana Grzegorza Mackiewicza przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta – Pani Anny Łosiak porozumienie. Określono w nim zasady zwrotu kosztów za dzieci uczęszczające na lekcje religii do Pozaszkolnego Punktu Katechetycznego działającego przy Zborze Kościoła Chrystusowego „Społeczność Chrześcijańska” w Pabianicach przy ul. Bagatela 12. W porozumieniu wskazano, że Gmina zobowiązuje się do zwrotu kwoty 7.121 zł stanowiącej koszt zatrudnienia katechety ponoszony przez Miasto za cały rok szkolny za pięcioro dzieci będących uczniami szkół, dla których Gmina jest organem prowadzącym, które uczęszczają na religię w opisywanym powyżej punkcie katechetycznym. Należności płacona była przez Gminę przelewem na rachunek bankowy wskazany w porozumieniu w dwóch transzach tj.: [1] do dnia 30 listopada 2017 roku – 2.374,00 zł - za miesiące wrzesień, październik, listopad i grudzień; [2] do dnia 31 marca 2018 roku – 4.747,00 zł – za miesiące od stycznia do sierpnia.

Porozumienie Prezydenta Miasta Pabianice pomiędzy Gminą Miejską Pabianice – Miastem Pabianice, a Gminą Pabianice dotyczące zasad współfinansowania międzygminnego punktu katechetycznego działającego przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej św. Piotra i św. Pawła w Pabianicach

W dniu 28 listopada 2017 roku Wójt Gminy Pabianice Pan Henryk Gajda przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej zawarł z Miastem Pabianice reprezentowanym przez Prezydenta Miasta Pabianice Pana Grzegorza Mackiewicza przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta – Pani Anny Łosiak porozumienie, w którym określono zasady współfinansowania międzygminnego punktu katechetycznego działającego przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej św. Piotra i św. Pawła w Pabianicach. Gmina zobowiązana była zwrócić Miastu 2.755,00 zł stanowiące jedną trzecią kosztów związanych z zatrudnieniem katechety wraz z kosztami administracyjnymi wynoszącymi w roku szkolnym 2017/2018 kwotę 8.265,00 zł. Należności płacona była przez Gminę przelewem na rachunek bankowy wskazany w porozumieniu w dwóch transzach tj.: [1] do dnia 30 listopada 2017 roku – 918,00 zł - za miesiące wrzesień, październik, listopad i grudzień; [2] do dnia 31 marca 2018 roku – 1.837,00 zł – za miesiące od stycznia do sierpnia.

W budżecie Gminy Pabianice na 2017 rok na podstawie uchwały nr XXXIII/301/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 29 grudnia 2016 zabezpieczono środki finansowe na pokrycie kosztów katechety ([1] dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe § 2710 Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących – zabezpieczono środki w wysokości 5.206,20 zł, [2] dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80104 – Przedszkola § 2710 Dotacja celowa na pomoc

finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących – zabezpieczono środki w wysokości 957,30 zł, [3] dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja § 2710 Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących – zabezpieczono środki w wysokości 4.607,50 zł).

Kontrolowana jednostka środki w wysokości: [1] 3.292,00 zł przekazała na rachunek bankowy Miasta Pabianic w dniu 30 listopada 2017 roku (wyciąg bankowy WB nr 250/2017), [2] 6.584,00 zł przekazała na rachunek bankowy Miasta Pabianic w dniu 28 marca 2018 roku (wyciąg bankowy 68/2018).

XI. ROZLICZENIE BUDŻETU Z SAMORZĄDOWYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. Dotacje przekazywane na rzecz zakładów budżetowych – 2017 rok

---

W wyniku kontroli stwierdzono, że na terenie Gminy Pabianice nie występuje jednostka organizacyjna funkcjonująca jako samorządowy zakład budżetowy.

2. Dotacje przekazane na rzecz publicznych samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej – 2016-2017 rok

---

Na terenie Gminy Pabianice nie funkcjonuje samodzielny zakład podstawowej opieki zdrowotnej, którego organem założycielskim jest Gmina. Istniejący Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Gminny Ośrodek Zdrowia w Petrykozach działa w formie jednostki budżetowej.

XII. INNE USTALENIA

1. Rozliczenie dochodów wykonanych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

---

Na terenie gminy Pabianice nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady – zgodnie z zawartymi umowami przetargowymi obowiązującymi w latach 2015-2017 na odbiór, transport i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z terenu gminy – odbierane były przez firmę EKO REGION Spółka z o.o. z siedzibą w Bełchatowie. Zakres udzielonego zamówienia dotyczy wyłącznie nieruchomości zamieszkałych.

Kontrolą objęto rozliczenie dochodów wykonanych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wydatkami wykonanymi na funkcjonowanie systemu

gospodarowania odpadami komunalnymi [art.6r ust.2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz.1289 ze zm.)].

Budżet 2016 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
829 825,00	642 586,76	848 025,00	820 820,43	-178 233,67

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Kwota wydatków (zł)
90002	3020	1 000,00	780,00
90002	4010	35 152,00	35 140,00
90002	4040	2 888,00	2 790,72
90002	4100	22 000,00	20 568,72
90002	4110	6 790,00	6 709,57
90002	4120	962,00	959,72
90002	4140	1 239,07	1 182,00
90002	4210	1 900,00	681,78
90002	4300	700 000,00	677 113,99
90002	4400	75 000,00	73 800,00
90002	4440	1 093,93	1 093,93
RAZEM:		848 025,00	820 820,43

Budżet 2017 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonane (zł)	
865 247,00	728 136,05	957 518,00	944 359,47	-216 223,42

Gmina Pabianice osiągnęła w 2017 roku dochody z tytułu funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w wysokości 728.136,05 zł, natomiast wydatki wykonane związane z utrzymaniem czystości w gminie wyniosły w 2017 roku 944.359,47 zł, tj. 98,63% planowanego wykonania. **Zatem, w 2017 roku Gmina Pabianice ze środków własnych pokryła koszty realizacji zadania wywozu odpadów komunalnych z terenu gminy w kwocie 216.223,42 zł.**

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej kształtowały się następująco:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wydatku (zł)
90002	3020	1 250,00	953,41
90002	4010	42 731,00	39 496,93
90002	4040	2 930,00	2 927,40

90002	4100	22 000,00	21 230,82
90002	4110	7 000,00	6 726,21
90002	4120	967,00	955,27
90002	4140	1 240,00	1 233,00
90002	4170	2 500,00	2 500,00
90002	4210	1 803,00	1 801,97
90002	4300	798 911,34	791 548,80
90002	4400	75 000,00	73 800,00
90002	4440	1 185,66	1 185,66
RAZEM:		957 518,00	944 359,47

W ramach wydatków wypłacono: wynagrodzenie pracownikowi obsługującemu PSZOK w kwocie 39.496,93 zł, składki od wynagrodzeń – 7.681,48 zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne – 2.927,40 zł, prowizję dla sołtysów za pobór opłat za śmieci – 21.230,82 zł, wynagrodzenie bezosobowe (pomoc w sprzątaniu PSZOK) – 2.500,00 zł oraz świadczenia z zakresu BHP – 953,41 zł.

Wydatki statutowe związane z gospodarką odpadami to kwota 869.569,43 zł. W ramach tej kwoty zakupiono materiały za 1.801,97 zł. Wydatki na zakup usług wyniosły 791.548,80 zł, którą przeznaczono na: [1] opłaty za zagospodarowanie i odbiór odpadów – 708.480,00 zł, [2] opłatę za odbiór odpadów papy z PSZOK – 8.100,00 zł, [3] opłatę za zbiórkę odpadów wielogabarytowych – 72.666,72 zł, [4] aktualizację systemu informatycznego pn. „Odpady w gminie” – 2.112,00 zł, [5] za odbiór odpadów z dzikiego wysypiska – 190,08 zł.

Za wynajem pomieszczeń w PSZOK zapłacono 73.800,00 zł. Wpłaty na PFRON wyniosły 1.233,00 zł, a na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych wydatkowano kwotę 1.185,66 zł.

Zgodnie z uchwałą nr XX/174/2016 Rady Gminy Pabianice z dnia 29 lutego 2016 roku, w latach 2016-2018 (I półrocze) ustalono następujące stawki miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:

- 18,00 zł od każdego mieszkańca, jeżeli odpady na nieruchomości nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny;
- 9,00 zł od każdego mieszkańca, jeżeli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny.

W 2017 roku – w wyniku nacisku radnych – zorganizowano zbiórkę odpadów wielogabarytowych, która ze względu na funkcjonujący w Gminie punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych nie była planowana, a jej koszt nie był wliczony do kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownika Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami – Pana Sylwestra Izbickiego wynika, że w celu pokrycia kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w Gminie Pabianice, w lutym 2017 roku opracowano projekt uchwały podnoszącej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z 9 zł do 11 zł od osoby dokonującej selektywnej zbiórki odpadów oraz z 18 zł do 22 zł od osoby, która wybrała system mieszany. Projekt ten nie został zaakceptowany przez radnych. Na sesji Rady Gminy Pabianice w dniu 27 lutego 2017 roku projekt został odrzucony.

Wyjaśnienia Kierownika Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami – Pana Sylwestra Izbickiego złożone w dniu 11 czerwca 2018 roku odnośnie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli.

Zgodnie z treścią art. 6r ust. 1 i 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 wskazanego artykułu wyszczególniono koszty, które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogłyby również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności. Mając na uwadze powyższe, nieuprawnione jest planowanie deficytu w zakresie funkcjonowania systemu, bowiem świadczy to o świadomym niedoszacowaniu ustalonej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Faktyczny deficyt na działalności w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami jest zjawiskiem dopuszczalnym, ponieważ wynikać może z niedoszacowania stawek opłaty, ale także ze skuteczności prowadzonej windykacji. W zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami należy dążyć do zbilansowania jego finansowania. Zakładanie (planowanie) niezachowania równowagi między dochodami a kosztami, które mają zostać nimi pokryte świadczy o zamierzonym działaniu wbrew zasadom wynikającym z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W wyniku kontroli stwierdzono, że kontrolowana jednostka – planując corocznie dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalając wysokość stawek - nie brała pod uwagę właścicieli domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe przez część roku. Stosownie do przepisów art.6j ust.3b ustawy dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm.), w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Natomiast zgodnie art. 6j ust. 3c. ww. ustawy, ryczałtowa stawka opłaty jest ustalana jako iloczyn średniej ilości odpadów powstających na nieruchomościach, o których mowa w ust. 3b, na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy.

Podsumowując, należy pamiętać, że system gospodarowania odpadami komunalnymi powinien funkcjonować na zasadzie „samofinansowania”, tzn. jego koszty należy pokrywać ze środków uzyskanych przez Gminę z opłat od właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady. W celu zrównoważenia budżetu w części dotyczącej gospodarki odpadami, Gmina powinna z należytą starannością szacować wysokość obowiązujących stawek opłat pobieranych od właścicieli nieruchomości. W przeciwnym razie dojdzie do trwałego niebilansowania wydatków i dochodów budżetowych.

2. Prawdliwość naliczania średnich wynagrodzeń nauczycieli przez jednostki samorządu terytorialnego

W związku z nałożonym – przez art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967 ze zm..) – na regionalne izby obrachunkowe obowiązkiem kontroli osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, kontroli poddano zagadnienia związane z poniesionymi przez Gminę Pabianice wydatkami na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń osiągniętych w latach 2016-2017.

Gmina Pabianice prowadziła w 2016 roku niżej wymienione jednostki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Bychlewie,
- Szkoła Podstawowa w Petrykozach,
- Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach,
- Gimnazjum w Piątkowisku,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku.

Obsługa finansowo-księgową ww. jednostek oświatowych prowadzona jest przez poszczególne placówki oświatowe.

Z analizy sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez kontrolowaną jednostkę wynika, że w roku 2017 we wszystkich grupach awansu zawodowego osiągnięty został średni poziom wynagrodzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela. W związku z powyższym w Gminie Pabianice nie zaistniały okoliczności wywołujące obowiązek wypłaty nauczycielom jednorazowego dodatku uzupełniającego.

W związku z powyższym analizie poddano sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli za rok 2016 na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Pabianice. Przedmiotowe sprawozdanie sporządzone zostało w dniu 23 stycznia 2017 roku przez Pana Marcina Wieczorka – Kierownika Oświaty, Kultury i Sportu i w tym samym dniu przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, a zatem został zachowany termin wynikający z art.30 a ust. 4 i 5 ustawy Karta Nauczyciela.

Zgodnie z wymienionym sprawozdaniem, kwota różnicy pomiędzy sumą iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych, a wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia w składnikach wskazanych przez art.30 ust.1 Karty Nauczyciela wynosiła:

– w grupie nauczycieli stażystów	-4.479,12 zł,
– w grupie nauczycieli kontraktowych	+51.397,25 zł,
– w grupie nauczycieli mianowanych	+264.825,61 zł,
– w grupie nauczycieli dyplomowanych	+176.334,99 zł.

W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w jednostkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zostały wykazane następujące dane:

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie 1.01-31.08	Średnioroczna liczba etatów 1.01-31.08	2 x 3	Średnie wynagrodzenie 1.09-31.12	Średnioroczna liczba etatów 1.09-31.12	5 x 6	4 + 7	Wykonane wydatki na wynagrodzenia	9 - 8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nauczyciel stażysta	2.717,59 x 8 = 21.740,72	8,87	192.840,19	2.717,59 x 4 = 10.870,36	6,05	65.765,68	258.605,86	254.126,74	-4.479,12
Nauczyciel kontraktowy	3.016,52 x 8 = 24.132,16	11,28	272.210,76	3.016,52 x 4 = 12.066,08	16,39	197.763,05	469.973,82	521.371,07	51.397,25
Nauczyciel mianowany	3.913,33 x 8 = 31.306,64	47,71	1.493.639,79	3.913,33 x 4 = 15.653,32	50,06	783.605,20	2.277.244,99	2.542.070,60	264.825,61
Nauczyciel dyplomowany	5.000,37 x 8 = 40.002,96	22,30	892.066,01	5.000,37 x 4 = 20.001,48	24,73	494.636,60	1.386.702,61	1.563.037,60	176.334,99

Dodatek uzupełniający dla nauczycieli stażystów ustalony został proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela, zapewniając osiągnięcie średnich wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w kontrolowanej jednostce.

Zgodnie z dokumentacją przedłożoną kontrolującym dodatek został wypłacony w terminie do 31 stycznia 2017, co pozostawało zgodne z unormowaniami wynikającymi z art. 30 a ust. 3 Karty Nauczyciela.

3. Wydatkowanie środków na zakup artykułów spożywczych

Kontroli poddano wydatki poniesione z budżetu Gminy Pabianice w 2017 roku na reprezentację Wójta oraz kulturę (w zakresie wydatków spożywczych). Na podstawie przedłożonych kontrolującym dokumentów księgowych (faktur, kartotek zapisów księgowych oraz ewidencji konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki” stwierdzono wydatkowanie w 2017 roku niżej wymienionych kwot według następującej klasyfikacji budżetowej:

- rozdział 75095 - Pozostała działalność § 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia wydatkowano łącznie 3.918,22 zł. Na powyższą kwotę składały się zobowiązania wynikające z 25 faktur, z tego: 20 faktur dotyczyło zakupu kwiatów (wieńców na uroczystości pogrzebowe m.in.: męża byłej radnej, Prezesa Zarządu OSP, członka Zespołu Pieśni i Tańca oraz wiązanek okolicznościowych na zakończenie roku szkolnego, dla zasłużonego obywatela, na festiwal folklorystyczny, Święto Policji, z okazji 10-lecia PODMiDN, Święta Niepodległości). Pozostałe 5 faktur dotyczyło zapłaty za tabliczki pamiątkowe, puchary i medale w turnieju piłkarskim oraz nagrody konkursowe dla uczniów;
- rozdział 75095 - Pozostała działalność § 4220 - Zakup środków żywności wydatkowano łącznie kwotę 1.242,74 zł. Ustalono, że zakupione artykuły wynikające z 9 faktur zostały zakupione na potrzeby sekretariatu Wójta Gminy (wydatki reprezentacyjne);
- rozdział 75095 - Pozostała działalność § 4300 - Zakup usług pozostałych wydatkowano łącznie 6.913,70 zł. Na powyższą kwotę składała się zapłata za 16 faktur dotyczących m.in.: zamieszczania w prasie ogłoszeń świątecznych

i okolicznościowych, usługi organizacji turnieju w brydżu sportowym, usługi gastronomicznej dla uczestników turnieju wiedzy o ruchu drogowym, udziału w szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej drużyn OSP, udziału w programie szkoleniowym z zakresu ochrony środowiska, udziału w koncercie folklorystycznym, zaprojektowania i przygotowania etui z okazji 10-lecia PODNiDM, darowizny dla Towarzystwa Pomocy Brata Alberta, wydatków i kosztów drukowania gazetki Nasza Gmina;

- rozdział 92195 - Pozostała działalność § 4220 - Zakup środków żywności (fundusz sołecki, zakup środków żywności) wydatkowano łącznie 8.723,37 zł. Na powyższą kwotę składały się zobowiązania wynikające z 25 faktur dotyczących zapłaty za artykuły spożywcze zakupione w związku z organizowanymi piknikami integracyjnymi, zabawą choinkową i dniem dziecka;
- rozdział 92195 - Pozostała działalność § 4300 - Zakup usług pozostałych (fundusz sołecki, zakup usług pozostałych) wydatkowano łącznie 50.421,95 zł. Na powyższą kwotę składała się zapłata za 31 faktur. Dotyczyły one kosztów poniesionych w związku z organizacją i obsługą pikników integracyjnych organizowanych na terenie gminy Pabianice (wynajem sceny i nagłośnienia, dmuchanych urządzeń dla dzieci, animacje podczas pikników, usługi gastronomiczne), zakup biletów wstępu na przedstawienie teatralne dla mieszkańców sołectwa Petrykozy, użyczenie pomieszczeń OSP Kudrowice na kafejkę internetową oraz realizację zadań rekreacyjno-sportowych;
- rozdział 92195 - Pozostała działalność § 4220 - Zakup środków żywności (wydatki własne, zakup środków żywności) stwierdzono, że łącznie dokonano zapłaty kwoty 4.084,81 zł za 20 faktur. Zakupu artykułów spożywczych dokonywano w związku z organizowanymi: spotkaniami działaczy organizacji społecznych (podsumowanie roku działalności, spotkanie ostateczne); konkursami; piknikami integracyjnymi; rajdami: Szlakiem Operacji Łódzkiej, I Wojna Światowa – Pamiętamy, spotkaniem z okazji Święta Niepodległości;
- rozdział 92195 - Pozostała działalność § 4300 - Zakup usług pozostałych (wydatki własne, zakup usług pozostałych) wydatkowano kwotę 32.353,52 zł. Na powyższą kwotę składały się zobowiązania wynikające z 15 faktur z tego: 4 faktury dotyczyły usług transportowych (przewozy: uczniów Rajdu Mikołajkowego w Rydzynach, uczniów na konkurs recytatorski, członków organizacji społecznych na wyjazd kulturoznawczo-przyrodniczy, osób niepełnosprawnych z terenu gminy na wyjazd kulturalno-integracyjny); 2 na łączną kwotę 20.000,00 zł wydatków dotyczących zobowiązań wobec OPUS Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Lokalnych związanych z: działaniami informacyjno-edukacyjnymi, ogłoszeniem konkursu nabór wniosków „grant na lepszy start”, wyborem projektów do realizacji – pozyskiwanie środków na lokalne inwestycje. Pozostałe wydatki zrealizowano w związku z organizacją spotkań, pikników, warsztatów dla mieszkańców gminy (pokazy tańca na pikniku integracyjnym, wynajem sprzętu nagłaśniającego na spotkanie organizacji społecznych z terenu gminy, warsztatów decoupage). Zaznaczyć należy, iż w dniu 30 września 2017 w opisywanej podziałce klasyfikacji budżetowej zaksięgowane zostały faktury opiewające odpowiednio na kwoty: 61,50 zł (projektowanie etui z okazji 10-lecia PODNiDM), 732,02 zł (wykonanie etui z okazji 10-lecia PODNiDM) oraz 777,60 zł (udział w koncercie folklorystycznym zespołu Śląsk Gminnej Rady Kobiet). W dniu 31 października 2017 roku opisywane faktury wyksięgowano z opisywanej podziałki budżetowej, żeby

zaksięgować je w dziale 750 – Administracja Publiczna, rozdziale 75095 – Pozostała działalność, § 4300 – zakup usług pozostałych.

Kontrolujący sprawdzili przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie kartoteki zapisów księgowych konta 130, prowadzonej zgodnie z klasyfikacją budżetową: dział 750 – Administracja Publiczna, rozdział 75095 – Pozostała działalność, § 4300 – Zakup usług pozostałych kontrolujący stwierdzili, iż przekroczony został plan wydatków. Stosownie do postanowień wynikających z zarządzenia nr 1 Wójta Gminy Pabianice z dnia 17 stycznia 2017 roku w sprawie ustalenia układu wykonawczego (plan finansowy) dla budżetu Gminy Pabianice na 2017 rok oraz zarządzenia nr 38 Wójta Gminy Pabianice z dnia 1 czerwca 2017 roku w sprawie zmian w planie finansowym budżetu Gminy Pabianice na 2017 rok dopuszczalna wysokość wydatków w rozdziale 75095 § 4300 wynosiła 4.000,00 zł (stan na wrzesień 2017 roku). Dokonanie w dniu 12 września 2017 roku zapłaty za: [1] fakturę nr PRON /52/M/8/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku kwoty 61,50 zł oraz [2] fakturę nr 91/P/2017 z dnia 23 sierpnia 2017 roku kwoty 732,02 zł spowodowało przekroczenie wydatków w granicach określonych w planie finansowym o kwotę 601,80 zł (saldo na dzień 12 września 2017 roku - 4.601,80 zł). Zatwierdzenia do wypłaty powyższych kwot zgodnie z opisaną klasyfikacją budżetową dokonali z upoważnienia Skarbnika Gminy - Pani Jolanta Kukiela – Zastępca Głównego Księgowego oraz Wójt Gminy. Stwierdzono także, że zapłaty za powyższe faktury dokonano po terminie ich płatności. Zobowiązania wynikające z faktury nr PRON /52/M/8/2017 zapłacono 5 dni po terminie (termin płatności: 7 września 2017 roku, zobowiązanie uregulowano przelewem: 12 września 2017 roku), natomiast zobowiązania wynikające z faktury nr 91/P/2017 zapłacono 6 dni po terminie (termin płatności 6 września 2017 roku, płatność przelewem: 12 września 2017 roku).

Ponadto w dniu 29 września 2017 roku – ze środków rozdziału 75095 § 4300 - dokonano zapłaty kwoty 777,60 zł za fakturę nr 213/2017 z dnia 25 września 2017 roku, przekraczając po raz kolejny plan finansowy w opisywanej podziałce budżetowej. W dniu 29 września 2017 roku plan przekroczony został o 1.379,40 zł (saldo na dzień 29 września 2017 roku – 5.379,40).

W dniu 30 września nastąpiło przeksięgowanie kwot: 61,50 zł, 732,02 zł oraz 777,60 zł będących zobowiązaniami wynikającymi z opisywanych faktur i ujęcie ich w rozdziale 92195 § 4300. Zarządzeniem nr 64 Wójta Gminy Pabianice z dnia 12 października 2017 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Pabianice na 2017 rok dokonano zmiany zwiększając między innymi o 2.500,00 zł kwotę wydatków w dziale 750 – Administracja Publiczna, rozdziale 75095 – Pozostała działalność, § 4300 – Zakup usług pozostałych. W związku z powyższym w dniu 31 października 2017 roku kwoty: 61,50 zł, 732,02 zł oraz 777,60 zł zostały wyksięgowane z rozdziału 92195 § 4300 i ponownie zaksięgowane w 75095 § 4300.

Skarbnik Gminy Pani Maria Nowicka złożyła w dniu 20 czerwca 2018 roku - wyjaśnienie dotyczące przeksięgowaniami kwot wynikających z faktur: [1] Projektowanie online Paulina Banat-Kłosińska F.nr PRO/52/M/8/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku na kwotę 61,50 zł za projektowanie i przygotowanie do druku

etui; [2] Fundacja Ogień Zabija F.nr 91/P/2017 z dnia 23 sierpnia 2017 roku – o treści: „... wyżej wymienione faktury wpłynęły do Urzędu Gminy dnia 25 sierpnia 2017 roku. Zapłaty dokonano w dniu 12 września 2017 roku, po wymaganym terminie płatności, z uwagi na fakt, że do Referatu Finansowego wpłynęły w dniu 11 września 2017 roku. Faktury te, opisane merytorycznie przez Kierownika Referatu Oświaty, Kultury i Sportu, ze wskazaniem celu zakupu – obchody 10-lecia funkcjonowania Powiatowego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Doradztwa Metodycznego w Pabianicach – zostały uznane jako wydatek z rozdziału 75095, 4300. Z uwagi na rodzaj poniesionych wydatków można było je sklasyfikować w „Pozostałej działalności” w dziale 921 „kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, jak również w „Pozostałej działalności” w dziale 750 „Administracja publiczna” (75095 – reprezentacja Wójta). Po podsumowaniu wydatków w rozdziale 75095, 4300 okazało się jednak, że plan w wysokości 4.000,00 zł jest niewystarczający do sfinansowania powyższych faktur. W miesiącu wrześniu 2017 roku postanowiono ująć je w wydatkach zaplanowanych w rozdziale 92195, 4300, Zarządzeniem Wójta nr 64 z dnia 12 października 2017 roku zwiększono plan wydatków na rozdziale 75095, 4300 o kwotę 2.500,00 zł co pozwoliło na przebieganie wymienionych faktur na rozdział 75095,4300.”

Wyjaśnienia Pani Marii Nowickiej – Skarbnika Gminy dotyczące przebiegania faktur stanowi załącznik nr 25 protokołu kontroli.

Należy zauważyć, że niezbywalnym obowiązkiem związanym z funkcją głównego księgowego jednostki jest ocena zgodności wydatku z planem, tak więc poprawności przyjętego w dokumencie zakwalifikowania wydatku do danej kategorii, a także zgłoszenie zastrzeżeń w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Wydatki ujęte w budżetach i planach jednostek sektora finansów publicznych mają charakter nieprzekraczalnych limitów. Wydatki publiczne mogą być bowiem ponoszone na cele i w wysokości ustalonej w ustawie budżetowej, uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Limity wydatków w tym rozumieniu stanowią zarazem upoważnienie do dokonywania określonego rodzaju wydatków objętych limitami. Wystąpienie przekroczenia planu wydatków we wrześniu 2017 roku stanowi więc naruszenie zasad gospodarki finansowej określonych w art. 44 ust. 1 pkt 3, z uwzględnieniem art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz.2077 ze zm.) w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej dział 750 rozdział 75095 § 4300: [1] na dzień 12 września 2017 roku - o kwotę 601,80 zł; [2] na dzień 29 września 2017 roku – o kwotę 1.379,40 zł.

AKTA KONTROLI [A-18, s.906-976]: Kserokopie: faktur VAT nr PRON/52/M/2017, 91/P/2017, 2013/2017, WB nr 202/2017 z dnia 29 września 2017 roku, WB nr 188/2017 z dnia 11 września 2017 roku, zarządzenia Wójta Gminy Pabianice oznaczone numerami: nr 1, nr 38 i nr 64; kartoteki zapisów księgowych.

Podsumowując, w wyniku analizy wydatków poniesionych w 2017 roku na reprezentację Wójta Gminy (dział 75095) oraz kulturę (dział 92195) w zakresie zakupów artykułów spożywczych stwierdzono, co następuje:

- w roku 2017 zgodnie z zapisami konta 130 w dziale 75095 wydatkowano łącznie kwotę 12.074,66 zł;

- wydatki wynikające z faktur zaksięgowanych w 2017 roku w rozdziale 75095 § 4220 w kwocie 1.242,74 zł w całości przeznaczone zostały na zakup artykułów spożywczych na potrzeby sekretariatu (reprezentacja Wójta);
- przedłożone kontrolującym faktury, na podstawie których księgowano wydatki zostały sprawdzone pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym;
- zatwierdzenia środków do wypłaty ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej dokonywał Skarbnik lub osoba przez niego upoważniona oraz Wójt Gminy;
- na fakturach widniała pieczęć z datą wpływu faktury do Urzędu oraz datą wpływu do Referatu Finansowego;
- **zobowiązania wynikające z dwu wybranych do kontroli faktur zapłacone zostały po wymaganym terminie (w przypadku faktury nr 91/P/2017 z dnia 23 sierpnia 2017 roku 6 dni po terminie, w przypadku faktury nr PRON /52/M/8/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku - 5 dni po terminie);**
- **wydatki ujęte w miesiącu wrześniu 2017 roku w dz. 750 rozdz. 75095 4300 spowodowały przekroczenie o 1.379,40 zł (stan na dzień 29 września 2017 roku) limitów ujętych w planie finansowym Gminy Pabianice. Naruszono tym unormowania wynikające z art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.**

XIII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI

Protokół zawiera 189 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy w Pabianicach pod pozycją 1/2018.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

- HENRYK GAJDA – Wójt Gminy Pabianice,
- MARIA NOWICKA – Skarbnik Gminy,
- ANNA CHODASEWICZ-IZASZEK – Sekretarz Gminy,
- SYLWESTER IZBICKI – Kierownik Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami,
- MARCIN WIECZOREK – Kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu,
- JOLANTA KUKIEŁA – Zastępca głównego księgowego,
- MAGDALENA BARTŁOMIEJCZYK – inspektor w Referacie Finansowym,
- ANETA KOBYLARCZYK – inspektor w Referacie Finansowym,
- AGNIESZKA NIEZGODA – inspektor w Referacie Finansowym,
- BARBARA WŁODARCZYK – inspektor (kasjer) w Referacie Finansowym,
- ZBIGNIEW URBAŃSKI – inspektor w Referacie Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami,
- MARIUSZ MADEJ – podinspektor Referacie Oświaty, Kultury i Sportu,
- MARIA TUM – inspektor ds. kadr,

oraz inni pracownicy Urzędu Gminy w Pabianicach w miarę potrzeb.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Protokół kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 12 czerwca 2018 roku.*
2. *Oświadczenia Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 18 czerwca 2018 roku o niezaciąganiu przez Gminę Pabianice kredytów i pożyczek w latach 2016-2017.*
3. *Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej w sprawie nieudzielania poręczeń i gwarancji w latach 2015-2017 złożone w dniu 18 czerwca 2018 roku.*
4. *Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone w dniu 18 czerwca 2018 roku w sprawie nieemitowania papierów wartościowych.*
5. *Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone w dniu 18 czerwca 2018 roku w sprawie nieudzielania pożyczek z budżetu Gminy.*
6. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 18 czerwca 2018 roku dotyczące nieterminowego zwrotu należytego zabezpieczenia umowy firmie JONTEX.*
7. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 18 czerwca 2018 roku dotyczące potrącenia kar umownych firmie OTLKA.*
8. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej z dnia 13 czerwca 2018 roku dotyczące zamknięcia ksiąg rachunkowych.*
9. *Zestawienie faktur niezapłaconych do końca 2016 roku.*
10. *Zestawienie faktur niezapłaconych do końca 2017 roku.*
11. *Test kontroli prawidłowości prowadzenia ewidencji operacji gospodarczych i finansowych na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami w zakresie ewidencji zobowiązań oraz test dotyczący wewnętrznych procedur kontroli.*
12. *Oświadczenie Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone w dniu 15 maja 2018 roku na okoliczność księgowania operacji na koncie 240.*

13. Wyjaśnienia Pana Marcina Wieczorka – Kierownika Referatu Oświaty, Kultury i Sportu z dnia 29 maja 2018 roku dotyczące nieterminowego rozliczenia zaliczki.
14. Wyjaśnienia z dnia 12 czerwca 2018 roku Wójta Gminy Pabianice – Pana Henryka Gajdy i Skarbnika Gminy Pani Marii Nowickiej złożone na okoliczność nieprzewodzenia audytu.
15. (...) ⁴⁰.
16. Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pabianicach za 2017 rok.
17. Test kontrolny dotyczący dotacji udzielonej na rzecz UKS „JUNIOR” w Piątkowisku.
18. Test kontrolny dotyczący dotacji udzielonej na rzecz Ludowego Klubu Sportowego „JUTRZENKA” w Bychlewie.
19. (...) ⁴¹.
20. Wyjaśnienia Wójta Gminy z dnia 23 maja 2018 roku złożone na okoliczność zmian wprowadzonych do regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Pabianicach wraz z zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 22/2018 z dnia 23 maja 2018 roku.
21. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Marii Nowickiej z dnia 14 maja 2018 roku dotyczące wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.
22. Wyjaśnienia Pana Marcina Wieczorka – Kierownika Referatu Oświaty, Kultury i Sportu z dnia 29 maja 2018 roku wraz z kopiami zaproszeń wystosowanych przez organizatorów dla Zespołu Pieśni i Tańca „Bychlewianka” na festiwale w Warffum oraz Alatri.
23. Testy dotyczące ewidencji majątku.
24. Wyjaśnienia Kierownika Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami – Pana Sylwestra Izbickiego złożone w dniu 11 czerwca 2018 roku odnośnie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.
25. Wyjaśnienia Pani Marii Nowickiej – Skarbnika Gminy dotyczące przeksięgowania faktur.
26. Wykaz akt kontroli.

---

⁴⁰ Treść załącznika podlega wyłączeniu (dane objęte tajemnicą skarbową) - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 10 września 2018 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Pabianicach. Wójta Gminy i Skarbnika Gminy poinformowano o przysługującym prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Jednostka kontrolowana:

Kontrolujący:

.....
(Grażyna Barauskiene)

.....
(Joanna Łukomiak)

.....
(Tomasz Walach)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)